

₹ 15

मेर्सी 2013

DECCAN LAND, HYDERABAD

దుక్కమ్

సామజిక రాజకీయ మాసపత్రిక

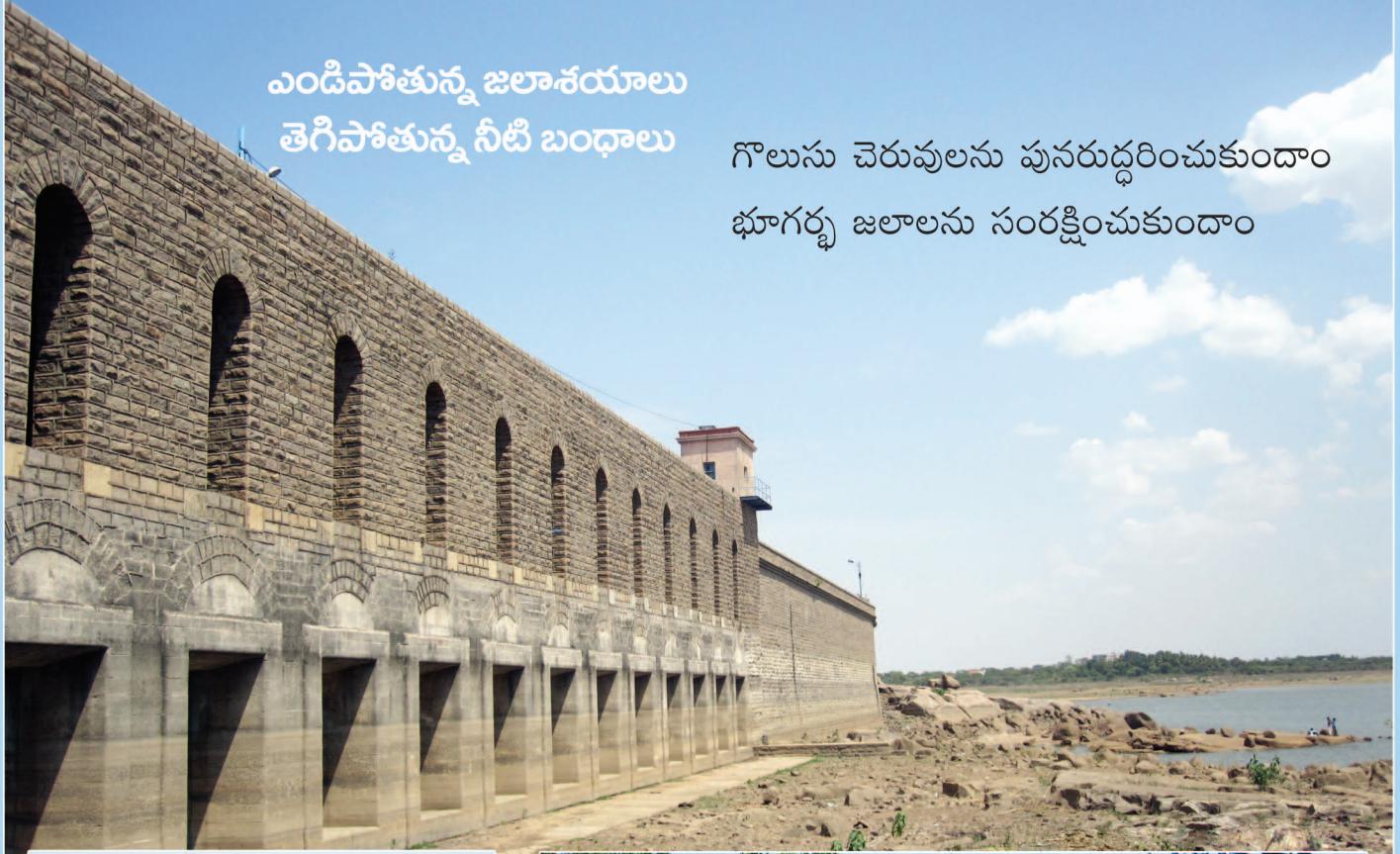
ల్యూండ్

- ❖ సంసద్ యాత్ర
- ❖ ఓపెన్కాస్టను అడ్డుకుండాం
- ❖ తెలంగాణ భాష
- ❖ గొంతు విప్పిన ధిక్కార స్వరం

ఎండిపోతున్న జలాశయాలు
తెగిపోతున్న నీటి బంధాలు

గొలుసు చెరువులను పునరుద్ధరించుకుండాం
భూగర్జు జలాలను సంరక్షించుకుండాం

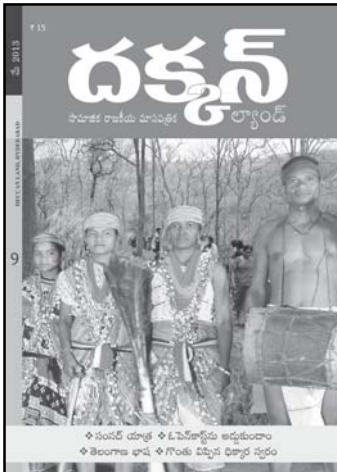

Photos by: T.Swamy

Raghava Constructions

Hyderabad

Advt

ఆడవి తల్లినే నమ్ముకున్న ఆదివాసులకు జీవితం అంతా కష్టాలమయమే. అయినా... అందులోనే ఆనందాన్ని వెచు కృఢంటారు వారు. ఆదివాసీలకు స్వయంపాలనను ఇచ్చే చట్టాలు ఎంతో సూటివంతంగా ఉన్నా, ఆడుగడుగునా ఆ సూటిని పాతరేస్తున్నారు. చట్టాలను నీరుగారుస్తూ, స్వయంపాలనకు వారిని దూరం చేస్తున్నారు. కొత్త చట్టాలు చేయడం అటుంచి ఉన్న చట్టాల అమలునే విస్మరిస్తున్నారు. కార్బోట్ శక్కుల ఒత్తిళ్ళకు తల్గిన అధికారులు, చట్టాల అమలును కాగితాలకే పరిమితం చేస్తున్నారు. అందుకే ఆదివాసీ ప్రాంతాల్లో అల్లకట్టోలాలు ఏర్పడుతున్నాయి. అవి దూరం కావాలంటే, ఆ ప్రాంతంలో అన్ని రకాల వ్యవహోరాల పై కూడా ఆదివాసీల మాటే చెల్లబాటు కావాలి. ఆ రోజు వచ్చేలా ప్రయత్నిద్దాం.

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644

Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com website : www.deccanland.com

మెయిల్ బాక్స్

రంగాపురం డిక్టర్షన్

రంగాపురం డిక్టర్షన్ వ్యాసం తెలంగాణ ప్రాంతంపై ప్రభుత్వ వివక్షకు అద్దం పట్టేలా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితి నేడు తెలంగాణ లోని అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ కొనసాగుతున్నది. తెలంగాణ ఉద్యమంలో భాగంగా, ఉద్యమానికి సమాంతరంగా అభిపూర్ణ కోసం కూడా పోరాటం జరగాల్సిన అవశ్యకతను ఇది తెలియజేసింది. ఎక్కడిక్కడ ప్రజానీకం ఈ సమస్యల పరిప్యాధానికి పెద్దవెత్తున ఉద్యమిస్తే తప్ప ప్రభుత్వం కళ్ళు తెరవని పరిస్థితి నెలకొంది. అలాంటి స్థానిక పోరాటాలకూ దక్కన్ ల్యాండ్ వేదిక కావాలని ఆశిస్తున్నాం.

- పి. శ్రీశైలం, హైదరాబాద్

అన్నలైన్ విశేషాలు

తెలంగాణ ఉద్యమం నేడు అన్నలైన్ లోనూ విప్పతంగా కొనసాగుతోంది. తెలంగాణ నెటీజన్స్ ఫోరమ్ పై కథనం బాగుంది. అలాంటి నెట్సైట్లు, భ్లగ్లర్ గురించి వివరించే ప్రయత్నం కొనసాగించండి. ఈ ప్రయత్నం అటు నెటీజన్సుకు ఉత్సాహిస్తే అందించడంతో పాటుగా ఉద్యమకారులకు స్వార్థిస్తే అందిస్తుంది. అలాంటి నెట్సైట్లు, భ్లగ్లర్ గురించి మరిన్ని కథనాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాం

చంద్ర, మహబూబ్ నగర్

లైవ్ షో సూపర్స్

సత్తీశ్ చందర్ రచన 'మేలీ! చావని నిజం' బాగుంది. ప్రస్తుత సమాజానికి అద్దం పట్టే రితిలో రచన సాగింది. సమాజంలో కొనసాగుతున్న పురుషాధిపత్య ధోరణిని ఎండగట్టేలా ఉంది.

కిరణ్, విజయవాడ

లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్క్రీమ్లు

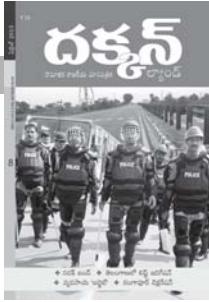
తెలంగాణలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్క్రీమ్లు - వాణిజ్యవరమైన అంశాలపై వెలువరించిన కథనం బాగుంది. ఆయా పథకాల సాధ్యాసాధ్యాలు అటుంచితే, ప్రత్యామ్నాయాల గురించిన అలోచనలు రావడం మరెంతో ముఖ్యం. అలాంటప్పదే అంతా కలసి అత్యుత్తమంగా ఉండే ఓ విధానాన్ని ఎంచుకోవడం సాధ్యవుతుంది. వ్యవసాయం, సాగునీరు అనే గాకుండా విభిన్న రంగాల్లో ఈ తరహా ఆలోచనలకు దక్కన్ ల్యాండ్ వేదిక కావాలని కోరుకుంటున్నాం.

చంద్రశేఖర్, వరంగల్

కులం కుళ్ళును కడిగేద్దాం

కులం ప్రాధాన్యం తగియిందని ఎంతగా భావిస్తున్నా, ఆ కుళ్ళు సమాజంలో, వ్యక్తుల మనస్సుల్లో వేళ్ళానికొని పోయింది. సందర్భం, అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా అది బయటపడుతూనే ఉంది. ఆ నేపథ్యాలో నీలం జూన్యూ రచన 'సమాజం - కులం - లంగొండితనం' ప్రస్తుత పరిస్థితికి అద్దం పట్టింది. బ్రిటిష్ లోనూ కులం అంశం వెరితలలు వేయడం గురించి పత్రికల్లో చదువుతున్నాం. సమాజంలో కుల ప్రభావం గురించి భిన్న కోణాలను వెలికించిన ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసేందుకు కృషి చేయాలని కోరుతున్నాం.

సుధాకర్, ఖమ్మం

దక్కన్ ల్యాండ్ |

ఉగాది.. మనాది !

వసంత రుతువు చెట్లు వస్తు

ప్రాంతిలకు కొత్త జీవితాన్నిచ్చినట్లు

వగరుమామిడి గుళ్ళ బెల్లం - మిరియాలు చింతపండు ఉప్పు

వేప ఇగురుల ప్రదుమల పచ్చడిలా

జీవితాన్ని కష్టసుఖాల్చి ఒడిదొడుకుల్ని

ఎదుర్కొముని చెప్పే ఉగాది మనది

పడుతున్నది ఎందుకో దిగులతో - కుమలి పోతున్నది!

జంటి ముందటి వేపచెట్టును - జంటిసుక చింతచెట్టును

ఊరపతలి మామిడిచెట్టును - అడవిలోని చెట్టు గుట్టను

కళ్ళముందే ఎవడో మాయం -

చేస్తుంచే ఉగాది కుమిలిపోతున్నది!

బైపాసులు, రోడ్డు వెడల్పులు, రింగ్రోడ్లు

షైట్ వర్ధులు, సెజ్లు పేరట ఊళ్ళను

అడవల్ని ఆగం చేస్తున్నా చలించని

మనుషుల్ని మాసి మనాది పడుతున్నది

చింతపులుసుతో బెల్లంలా - జీవితాల్లో తీవి నింపాల్సిన బెల్లం గుడుంబాసారై పల్లి బితుకుల్లో - చిచ్చు పెడుతున్నది

వేపపులు మాయం చేసిన క్లోజ్జుల్స్

ఉప్పును బంది చేసిన టూటూస్ట్లు

మామిడి పళ్ళను మాయం చేసిన మజాడ్రింక్స్

మిరియాలు ధనయాలు మసాలా పాకెట్లు

చింత పులుసు కరువైన కుమ్మరి

సారపట్టి కుండను చేయలేక

కూనరిల్లి పోతున్నాడు మల్టీప్లిష్స్సుకు బలైతున్నాడు

బీళ్ళను తడపాల్సిన నీళ్లులేక

గోదారి కృష్ణమ్మ నీటి వాటా కోసం పల్లె

కన్నీళ్లు పెడుతున్నది.

కరెంటు లేక పొట్టుకొచ్చిన చేసు

ఎండిపోయి గిట్టుబాటు రాని రైతు

గుండె పగిలి విషం మింగుతున్నదు

ఆదాయం మూరెడు ఖర్చు బార్డె

బితుకు వెలసపోతున్నది

వస్తుదస్తు తెలంగాణ రాక - పల్లెల్లో తల్లులు గర్జశోకంతో

ప్రతి ఇల్లా గొల్లుమంటున్నది

అప్పులు, ఆత్మహత్యలు, బలిదానాలు

అఘాయిత్యలు ఇంటికో రహాన్సు

ఉగాది పేదల దుఃఖినామ సంవత్సరంగా

మారుతున్నానని మనాది పడుతున్నది

కసారైనా పీడితుల విజయునామ సంవత్సరంగా

మారాలని ఆశపడుతున్నది..

-సహచరి, కె.ప్రభాకర్, నెల: 9440970459

దక్కన్ ల్యాండ్

సామాజిక, రాజకీయ మాసపత్రిక

సంపుటి : 1

సంఖిక : 9

మే - 2013

సంపాదకులు

యం. వేదకుమార్

అసాహియేట్ ఎడిటర్

ఎన్. వంశి మోహన్

సెల్ : 9848902520

లే అవుట్ & కంబిజింగ్
చరిత ఇంప్రైషన్కవర్ ఫిట్ట్
ఎన్.పి.

వాణిజ్య ప్రకటనలు

9030626288

ముద్రణ :

దక్కన్ ప్రెస్

అజామాబాద్, హైదరాబాద్ - 500 020.

కార్యాలయ దీరునామా

DECCAN LAND
"CHANDRAM" 490,
St.No. 11, Himayatnagar,
Hyderabad - 500 029.

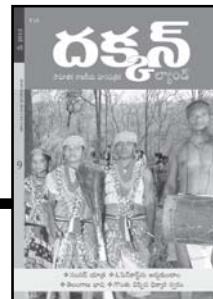
Tel.No. 040-64524554
Fax: 040-27635644
Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com
website : www.deccanland.com

విజస్సి కోసం..

దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రిక స్థానిక విజస్సి కోసం పత్రిక చిరునామాలో లేదా ఆనంద్ విజస్సి న్స్ (చిక్కడవల్లి, భోవ్ నెం: 9848428516, 9246826191) లో సంఘర్షించవచ్చు.

లోపలి వేజీల్లో ...

సమాచేశాలు	8
సంస్కీర్ణాత్మ	దక్కన్ న్యూస్
ఆత్మపాత్మలను అడ్డుకుండాం	కె. ప్రభాకర్
వరుస తప్పుతున్న వారసత్వం	శివనాగీర్ణి
కీలక తీర్చులు	13
ఆత్మపాత్మలపై ఆత్మపాత్మలోకనం	డాక్టర్ జి. లభ్యయ
చత్రీసిగ్గి పల్లెలు	డి.నల్సింహరెడ్డి
రాజకీయం, మనం	దేవిప్రియ
సగమార్ త్రికూటాలయం	ఎన్. నాగేంద్ర శర్మ
ప్రాదరాబాద్ లసలు పేరు	కెప్పేన్ పాండురంగారెడ్డి
తెలంగాణ భాష వికృతమైనదా?	నిఖిల భాస్కర్
కళాశిబ్మి మొగా బిపెన్కాస్త్రను అడ్డుకుండాం	చక్రవర్తుల శ్రీమాన్
గద్దర్ - తూటా	28
దక్కన్ టీవీ ద్వారమాలిక	30
వాళ్ళ బతుకులు (కథ)	కవి
'మా ప్రైపరాబాద్'	దక్కన్ న్యూస్
సమాచారపాత్ర	జీవ్ కుమార్
చర్చ వేదిక	దక్కన్ న్యూస్
ఉద్దుము సంస్కృత తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక	పిట్లల రవీందర్
యూత్రా కథం	లస్సవరం దేవేందర్
పునర్ నివాసిత జల్లు - 2011	జీవ్ కుమార్
ప్రపంచికరణలో చిర్ముయిన దైతు కూలీలు	డి. నల్సింహరెడ్డి
రేలు పండుగ	చంద్రశేఖర్
పబ్లిక్ డిమాండ్	దక్కన్ న్యూస్
విరబూసిన తెలంగాణ ఆత్మ	అదర్స్
	56

'దక్కన్ ల్యాండ్'లో అచ్చపుతున్న రచనలలో వ్యక్తమవతున్న అభిప్రాయాలన్నింటితో సంపాదకులకు ఏకీభావం ఉండాలిన అవసరం లేదు. 'దక్కన్ ల్యాండ్'ను ప్రజాస్ామ్రామిక అభిప్రాయ వేదికగా, ప్రజాపక్ష రాజకీయార్థిక, సామాజిక విశేషావేదికగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మా సంకల్పం. అందుకు అనుగుణంగానే అన్ని రకాల అభిప్రాయాలకు, బీస్ట్ లీఫ్ ప్రాయాలకూ స్థానం కల్పించాలన్నది మా ఉద్దేశం. వివిధ రంగాల్లో నిపుణుల రచనలను అందించడం ద్వారా ఆయా అంశాలపై, సమస్యలపై, పరిష్కార మార్గాలపై పారకుల్లో అవగాహన పెంపాందించడమే 'దక్కన్ ల్యాండ్' లక్ష్యం.

బట్టల మీద వ్యాట్ వేశారు. సీళ్ళపైనా, భూమిపైనా పస్సు వేశారు. చివరకు ముక్కులో చిన్న మీటర్ పెట్టి దానిలోనుంచి గాలి పీళ్ళినా పస్సు వేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నట్టు కనిపిసేంది

- సీపీఎ రాష్ట్ర కార్యదర్శి నారాయణ

❖ ❖ ❖

కేంద్రంలో కాంగ్రెస్, జిజ్ఞేష మూలచ్ ఫిక్సీంగ్

- సీపీఎ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి సురవరం సుధాకర్ రెడ్డి

❖ ❖ ❖

సిచీపి అభియోగపత్రాల్లో నించితులుగా ఉన్న వారు పదవుల్లో కొనసాగడం సమంజసం కాదు

- కేంద్ర మంత్రి సర్వే సత్యనారాయణ

❖ ❖ ❖

అధివాసీ చట్టాలను పాలకులు సీర్యగారుస్తున్నారు

- మానవ హక్కుల వేదిక రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి వీఎస్ కృష్ణ

❖ ❖ ❖

యూపీ బలహీనపడించి

- శరద్ పవార్

❖ ❖ ❖

అభివృద్ధితో పర్యావరణం నాశనం కాకూడడు

- ప్రధాని మన్సోహన్సింగ

❖ ❖ ❖

సాంస్కారిక కొవ్వొత్తులు, రాజీవ్ విససుక్రూల పథకం చేపట్టండి

- తెలుగుదేశం ఎమ్మెల్చే పయ్యాపుల కేశవ్

❖ ❖ ❖

మత రాజకీయాలతో అసలుకే మోసం

- రాహుల్ గాంధీ

❖ ❖ ❖

తెలంగాణపై నిర్ణయం తీసుకోకుంటే సింగిల్ సీటు కూడా గెలవలేం. రాయల్సిను, అంద్రాలో ఎలగూ గెలవలేని స్థితిలో ఉన్నాం. తెలంగాణపై అసుకూల నిర్ణయం తీసుకుంటే కనీసం 15 ఎంపి సీట్లు భాయం

- కాంగ్రెస్ నాయకుడు, మాజీ మంత్రి టి.జీ.వెన్రెడ్డి

❖ ❖ ❖

పాదయాత్రతో వచ్చేటి ఆయాసమే... అధికారం రాదు

- కేంద్ర మంత్రి చిరంజీవి

❖ ❖ ❖

సర్దారు ఆయుధం సీజీఐ

- సమాజవాదీ అధినేత ములాయం సింగ్ యాదవ్

❖ ❖ ❖

సంకీర్ణ ప్రభుత్వం నడపడం అంత సులభం కాదు. ప్రజాసామ్రమ్మంలో విజయాల కంటే లోపాలకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తారు - ప్రధాని మన్సోహన్

❖ ❖ ❖

మే నెలలో కేంద్రం లోని యూపీవీ ప్రభుత్వం గ్యారంబీగా కుప్పకూలుతుంది

- టీఆర్ ఎస్ అధినేత కేసేఅర్

తెలంగాణ కస్ట్మీ దేశంలోనే అదర్చ రాష్ట్రం

- జేపీఎస్ కో చైర్మన్ మల్లేపల్లి లక్ష్మియ్
❖ ❖ ❖

అంద్ర పెత్తనం మెదలు వంచి, తెలంగాణ అత్మగౌరవ పాచాటాన్ని గెలిపించు కోవాల్సిన అవసరం ఉంది

- టిబ్బాక్ చైర్మన్ ప్రొఫెసర్ కోదండరాం
❖ ❖ ❖

ప్రధాని మన్సోహన్ సింగ్ వద్ద కుట్టి మాత్రమే ఉంది. అధికారం అంతా సాంస్కారిక వద్ద ఉంది

- బీజీపీ నేత రవిశంకర్ ప్రసాద్
❖ ❖ ❖

జంటపురాలకు కృష్ణాజలాల తరచింపుపై నగర మంత్రులు నీరు మెదపక పాచిపడం సిగ్గు చేటు

- టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్చే హరీష్ రావు

❖ ❖ ❖

విపుల్కాల అమైక్షణ వల్లే కాంగ్రెస్ పాలన కొనసాగుతోంది

- సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి బి.వి రాఘవులు
❖ ❖ ❖

పాలపరం ప్రాజెక్టు అమలుకు ప్రత్యుమ్మాయి ప్రతిపాదనలున్నావాటి గురించి కన్నెత్తి చూడకుండా అటవి సంరక్షణ చట్టానికి తూట్లు పాడుస్తున్నారు

- కేంద్ర గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రి కిపోర్ చంద్రదేవ్
❖ ❖ ❖

కరింటు చాల్సీల పెంపు అసమంజసం

- కేంద్ర మంత్రి చిరంజీవి
❖ ❖ ❖

తెలంగాణ ట్రీపులకు రాజకీయ సమాధి

- తెలంగాణ విద్యార్థి ఒకాన్ చైర్మన్ పిడమర్తి రవి
❖ ❖ ❖

తెలంగాణ ప్రాప్తిములు కోసం పునాదులు నుంచి ఉద్ధుతం చేయాలి

- గద్దర్

❖ ❖ ❖

తెలంగాణ శక్తులన్ని కలసి పని చేయాలి

- కేంద్ర
❖ ❖ ❖

తెలంగాణ ఇష్టకుంటే కాంగ్రెస్కే నష్టం

- మాజీ మంత్రి కోమటి రెడ్డి వెంకటరెడ్డి
❖ ❖ ❖

అద్యప్రవాతాత్మా తెలంగాణ ఉద్ధుమం ప్రజల చేతుల్లో ఉంది... ఏదో ఒక పార్టీ చేతుల్లో ఉంటే ఈ పాటికి అమ్మునుకునేవాట్లు

- కాంగ్రెస్ ఎంపి మధు యామీ
❖ ❖ ❖

ప్రస్తుతం అన్ని పాల్సులూ తెలంగాణ పేరు తీసే ప్రజలను మోసం చేస్తున్నాయి

- బీఎసీ ఎంపి ల్రివ్లార్ భాద్రి
❖ ❖ ❖

మన ఉక్కు - మన హక్కు

ముడివదార్లు లభించే చోటనే, వాటి ఆధారంగా తయారయ్యే ఉత్సాధనల కర్మగారాలు నెలకొల్పాలనేది ప్రపంచప్యాప్తంగా అన్ని దేశాల్లో ఆయా ప్రభుత్వాలు పాటించే సామాన్య సూత్రం. ముడివదార్లు లభించే చోట పౌష్టికీలు ఏర్పాటు చేసేందుకు అనుషైన పరిస్థితులు లేనప్పుడు మాత్రమే వాటిని మరో చోట ఏర్పాటు చేయడం అనవాయితీగా వస్తోంది. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంబే ఇది సహజ న్యాయసూత్రం. దానిపై చర్చ జరగాల్సిన అవసరమే లేదు. ఇలాంటి సహజ న్యాయసూత్రాలను మొదటి సుంచీ తుంగలో తొక్కుతున్న పాలకవర్దాలు తెలంగాణపై తమ వివక్షను ‘బయ్యారం’ గనుల రూపంలో మరోసారి బయటపెట్టాయి.

ఒక్క కాంగ్రెస్ నాయకుడు ఒక్కోలా మాట్లాడారు. అంతిమంగా వారు చెప్పేదంతా ఒక్కబేటి. బయ్యారం ఖనిజాన్ని విశాఖ ఉక్కు పౌష్టికి తరలిస్తామనే. అందుకు ప్రతిగా ఒక్క రవ్వను కూడా పొలిమేర దాటనిప్పబోమనే ప్రతిసిపాళ్ళూ వచ్చాయి. ఇన్నాళ్ళూ ప్రాంతం పేరిట అభివృద్ధిని కొంగున ముడి వేసుకున్న వారు నేడు ‘జాతి ప్రయోజనాలు’, ‘దేశ ప్రయోజనాలు’ అంటూ మాట్లాడుతున్నారు. తెలంగాణలో పౌష్టి ఏర్పడితే అది దేశానికి ప్రయోజనం కాదా? సీమాంధ్ర ప్రాంతాల్లో కార్యాగారాలుంటేనే జాతి ప్రయోజనాలు సిద్ధిస్తాయా? తెలంగాణ విదేశమా? దేశంలో భాగం కాదా? అభివృద్ధి చెందే హక్కు దానికి లేదా? అందు కోసం పోరాటం చేసే హక్కు తెలంగాణ ప్రజానీకానికి లేదా?

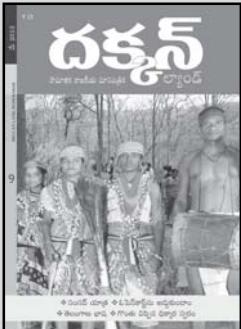
ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంబే - ‘బయ్యారం మన ఉక్కు - అదివాసీలకే మొదటి హక్కు - ప్రత్యేక తెలంగాణ మన హక్కు’. మొన్నటి వరకూ ఇక్కడి నీళ్ళను తెలంగాణేతరులు దారి మళ్ళించుకున్నారు. ఆ తరువాత ఉద్యోగాల్లో పాగా వేశారు. అనంతరం స్థలాలను ఆక్రమించుకున్నారు. నేడు ఖనిజసంపదను దోచుకోవాలని చూస్తున్నారు. ఇక మిగిలింగి గాలి మాత్రమే. దాన్నీ ఇప్పటికే కాలుప్పుపూరితం చేశారు. ఇక తెలంగాణ ప్రజానీకానికి మిగిలింది ఆకలిదప్పులు మాత్రమే. వాటి సుంచి విముక్తి కోసమే ప్రత్యేక తెలంగాణ సాధన ఆకాంక్ష పుట్టుకొచ్చింది. ఈ ప్రజాస్ామిక ఆకాంక్షను ఆయా పార్టీలు నోటిష్టో గౌరవిస్తూ నొసటితో వెక్కిరిస్తున్నాయి. పార్టీల నాయకులు తలో రకంగా మాట్లాడుతున్నారు. అధినాయకులు ఒక్క ప్రాంతంలో ఒక్క మాట మాట్లాడుతున్నారు. ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంబే నేడు తెలంగాణలో జరుగుతున్నది శత్రువెవరో తేల్చుకోకుండా జరుగుతున్న పోరాటం. తెలంగాణ వారు తమను తామే హతమార్పుకుంటున్నారు. ఇక్కడి యువత ఆత్మాబలిదానాలకు పాల్పడతోంది.

ఎన్నికల పేరుతో తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటును మరో ఐదేళ్ళపాటు జాప్యం చేసేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. వీటిని తిప్పికొట్టాలంటే, ఎన్నికలతో సంబంధం లేని విధంగా తెలంగాణ ఉద్యోగాన్ని బలోపేతం చేయాలి. ఎన్నికలంటేనే పార్టీలు. పార్టీలంటేనే ఎన్నికలు. ఉద్యోగాలకు, పార్టీలకూ పొసగడు. ఉద్యోగాలకు, ఎన్నికలకూ పొత్తు కుదరదు. అందుకు ప్రజాసంఘాలన్నీ ఒక్క వేదికపైకి రావాలి. జెండాలు వేరైనా ఎజెండా ఒక్కటిగా ఉండి ఒక్కపోరాటాన్ని ముందుకు నడపాలి. ఉద్యమం ప్రజల చేతుల్లోనే ఉండాలి. తెలంగాణ జాక్ కూడా ఈ విషయంలో క్రియార్థిలకంగా వ్యవహారించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది. ప్రజాసంఘాలను మరింత సమస్యలు చేసుకుంటూ ముందుకు వెళ్ళాలి. ఆ దిశలో జరిగే కృషి మాత్రమే తెలంగాణను సాధిస్తుంది.

వేదకుమార్, ఎమ్

(యం. వేదకుమార్)

ఎడిటర్

పాలమూరు చరిత్రను

భావితరాలకు అందించాలి

- ఇన్సెటాక్ రాష్ట్ర కన్సైనర్ గోపాలకృష్ణ పిలుపు

పాలమూరు చరిత్రను భావితరాలకు అందించేందుకు జిల్లాకు చెందిన సాహితీచేత్తలతో పాటు విద్యార్థులు కూడా కృషి చేయాలని ఇండియన్ నేషనల్ ట్రస్ట్ ఫర్ ఆర్ట్ అండ్ కల్చరల్ హెరిటెజ్ (ఇన్సెటాక్) రాష్ట్ర కన్సైనర్ గోపాలకృష్ణ పిలుపునిచ్చారు. ఏప్రిల్ 8న మహబూబ్ నగర్ సమీపంలోని ధర్మాపూర్ లోని జేపీఎసీకింక కళాశాలలో ఏర్పాటు చేసిన ప్రత్యేక సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. ప్రతి సివిల్ ఇంజినీరింగ్ విద్యార్థి.. సోపల్ ఇంజినీర్ కావాలని సూచించారు. చరిత్రను, సంస్కృతిని పరిరక్షించుకోవడంలో యువత ముందుండాలని కోరారు. జిల్లాలో ఎన్నో ప్రాచీన కట్టడాలతో పాటు ఈ ప్రాంత చరిత్ర కూడా పురాతనమైందన్నారు. ఈ విపరాలన్నించేనీ భావితరాలకు అందించేందుకు పుస్తకరూపం ఇవ్వాల్సిన అవసరముందున్నారు.

యంగ్ ఇన్సెటాక్ రాష్ట్ర కోకన్సైనర్ వేదకుమార్ మాట్లాడుతూ చారిత్రక కట్టడాలను, చెట్లను, చెరువులను కాపూడుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరిపై ఉండన్నారు. చికాగోలో పనిచేస్తున్న ప్రాఫెనర్ విమల మాట్లాడుతూ గుట్టలను కొల్లగొట్టడం సరికాదని, ప్రతి రాయి ఒక వాజం అనే విషయాన్ని గుర్తించాలన్నారు. అనంతరం వీరంతా కలెక్షన్ గిరిజా శంకర్తో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా కట్టో మాట్లాడుతూ జిల్లాలోని పురాతన కట్టడాలు, కళలు, సంస్కృతి, సంప్రదాయాల పరిరక్షణకు ఇన్సెటాక్ స్పష్టంద సంస్తుతతో కలిసి పనిచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. పురాతన కట్టడాలు, సంప్రదాయాలపై ఆయా గ్రామస్తులు స్థానిక రెవెన్యూ అధికారులకు తెలియజేస్తే డాక్యుమెంటరీ రూపొందిస్తామన్నారు.

● 'చట్టం ముందు అందరూ సమానులే'

చట్టం ముందు అందరూ సమానులేనని, హోదా, స్థాయిని బట్టి అది మారడని పలువురు వక్తలు అభిప్రాయపడ్డారు. 1993 ముంబై బాంబు పేలుళ్ళ కేసులో సంజయ్ దత్తకు క్షమాభిక్ష ప్రసాదించాలని పలువురు డిమాండ్ చేస్తున్న నేపథ్యంలో ఓయూ లా కళాశాలలో ఏప్రిల్ 4న సమినార్ నిర్వహించారు. దీనిని సోపల్ కాజ్ అనే స్వప్థంద సంస్థ, ఉస్కాయియా యూనివర్సిటీ లా కలాశాల సహకారంతో నిర్వహించారు.

సమినార్కు అధ్యక్షత వహించిన లా కళాశాల ప్రాఫెనర్ జీబీ రెడ్డి మాట్లాడుతూ క్షమాభిక్ష పలుకుబడి కలిగిన వారికి మాత్రమే ఎక్కువగా లభిస్తోందని అన్నారు. ఒకే కేసులో ఒకే నేరం చేసిన వారికి కూడా విభిన్నమైన శిక్షలు పడుతున్నాయని ఆయన వాపోయారు. సంజయ్ దత్త కేసులో ఆయనను టాడా చట్టం సుంచితప్పించారని గుర్తు చేశారు. మాజీ దీకీపీ వీసీ దేవ్ పెంపెండ్ మాట్లాడుతూ సంజయ్ దత్త నడవడి చిన్నతనం సుంచితల్లిరి చిల్లరగానే ఉండని, పలువివాదాలలో ఇరుక్కున్నారని అన్నారు. అతనిని ఈ

ఉద్యమాల పులటిగడ్డ తెలంగాణ

పైలా వాసుదేవరావు స్యారక ఉపన్యాసంలో జగ్గొమాహన్ సింగ్

"ఉద్యమాల పురిటిగడ్డ తెలంగాణం.. వనరుల దోషింది వల్ల సాప్రాజ్య వాదుల చేతుల్లో ఇంకా ఈ ప్రాంతం మౌనపోతూనే ఉంది" అని పోర హక్కుల ఉద్యమనేత, భగ్గెసింగ్ మేనల్లుడు జగ్గొమాహన్ సింగ్ అభిప్రాయ పడ్డారు. లీకాకుళం సాయిభి రైతాంగ పోరాట యోధుడు పైలా వాసుదేవరావు మూడవ స్యారకోపన్యాసం కార్యక్రమం ఏప్రిల్ 13న బాగ్గిలింగంపల్లి సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలోని దాడ్డి కొమరయ్య పోల్లో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా "సాప్రాజ్యవాద వ్యతిరెక పోరాటాలు, సమాజీలిన భారతం" అంశంపై జగ్గొమాహన్ సింగ్ ప్రసంగిస్తూ. ప్రస్తుతం ప్రజా ఉద్యమాలను అణచివేసే ధోరణి పాలకులు అనుసరిస్తున్నారని, దీనిపై ప్రజలు తిరగబడతారని పెచ్చరించారు. సాప్రాజ్యవాద కార్యార్థే శక్తులు దేశాన్ని అధోగతి పాలు చేస్తున్నాయని విమర్శించారు. ఉద్యమాలను ఎంత అణచివేయాలని ప్రయత్నిస్తే అంతెత్తుకు ఎగిసిపడు తాయని పేర్కొన్నారు.

ప్రాఫెనర్ రమా మెల్లొట్ మాట్లాడుతూ జన్మి లెప్ప పార్టీలు రాష్ట్రంలో ఉండికూడా ఒక్కతాటిపైకి రాకపోవడం విడ్డురమన్నారు. దేశంలో కాంగ్రెస్ కు, మోడీకి పెద్ద తేడా ఏమీలేదన్న అమె నేడు హింసకు లోనువతోంది పేదలు, బలహినులు, మహిళలేనని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. టీవీలీ అధ్యక్షుడు మాట్లాడు లక్ష్మీయ్య, పైలా వాసుదేవరావు సతీమణి చంద్రమ్మ విద్యావేత్త ముక్కారామయ్య, విరసం నేత వరపరావు, పొచ్చఎంటీవీ సీకాలో రామచంద్రమార్తి, దేవీప్రియ, సీపీఎ (ఎంఎల్) న్యాడొక్రమీ నేత గోవర్ధన్, పీఎసబ్బా సంధ్య, రచయితి కుప్పిలి పద్మ, సెంటర్ ఫర్ దళిత్ స్టీప్స్ కార్యదర్శి వైపి సత్యనారాయణ, డైరెక్టర్ అంజనేయులు, నిఖిలేశ్వర్, డీచీఎఫ్ కార్యదర్శి పీ శంకర్ పాల్గొన్నారు.

కేను సుంచితప్పించేదుకు ప్రమఖులు చాలా మంది ప్రయత్నించారని, కానీ నిజాయితీ గల పోలీసు అధికారి ఉండడంతో అది సాధ్యపడలేదని వివరించారు. మాజీయా డాన్ అబూసలేంటో సంజయ్ దత్తకు ఉన్న సంబంధాల గురించి ఎవరూ మాట్లాడడం లేదని, దానికి కారణమేంటని ఆయన ప్రశ్నించారు. టాడా చట్టం కింద శిక్ష పడలేదంటే ఆయనకు క్షమాభిక్ష దొరికినట్లేని అభిప్రాయ పడ్డారు. ప్రభుత్వ కనికరంతోనే ఇలా జరిగిందని దుర్యిబట్టారు. నేరస్తుడు ఎవరైనా కారణం లేకుండా క్షమాభిక్ష పెడితే కోట్లాది భారతీయుల రక్షకు అన్యాయం చేసినట్లేని అన్నారు. క్షమాభిక్ష ప్రక్రియలో ఉన్న లోపాలను బార్క కొన్సిల్ ఆఫ్ అంప్రప్రదేశ్ సఘ్యులు పరిసార్థిరెడ్డి వివరించారు. చిన్సు పిల్లలు, మహిళలైపై అత్యాచారాలకు పాల్పడిన వారికి కూడా మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రతిభాపాటిల్ క్షమాభిక్ష ప్రసాదించారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రాజ్యాంగం, చట్టాలను సమాజంలో ఉన్న అసమానతలను దృష్టిలో ఉంచుకుని తయారు చేశారని, కానీ వాటిని నేటికి రూపొందికి రూపుమాపలేకపోయారని చెప్పారు. కార్యక్రమంలో రిటైర్డ్ ఐఎస్ అధికారి ఆర్ఎస్ గోయల్, లా కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ పంత్ నాయక్ పాల్గొన్నారు.

సంసద్ యాత్ర

ధిల్లీలోని పాలకులకు, వివిధ పార్టీల నాయకులకు తెలంగాణ అంశంపై అవగాహన కల్పించడం ప్రధాన లక్ష్యంగా ఏప్రిల్ 29, 30 తేదీల్లో నిర్వహించిన సంసద్ యాత్ర అనుకున్న లక్ష్యాన్ని సాధించింది. టిజాక్ నేతుల్యంలో జిరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో తెరాస వంటి పార్టీలతో పాటు ఉద్యోగ సంఘాలు, టీఎఫ్ లాంటి ప్రజాసంఘాలు కూడా పాల్గొన్నాయి. వివిధ పార్టీల జాతీయ నాయకులు, వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన చిన్న పార్టీల నేతలు ఈ కార్యక్రమానికి హాజరై సంఖీభావం ప్రకటించారు.

గళ్లి గళ్లి నుంచి ధిల్లీ దాకా తెలంగాణ

ధిల్లీలో ఒకసారి తెలంగాణ సమస్య గురించి అక్కడ మేధావులకు చెప్పాలని, అందులో తెలంగాణ, ఆంధ్ర ప్రతినిధులు కూడా పాల్గొని ఇరువుల వాదనలను వినిపించాలని అనుకున్నారు. చివరి నిమిషంలో అంధ్ర ప్రతినిధులు రాలేదు. తెలంగాణవాదం తేనే కార్యక్రమం నడిచినా అక్కడి మేధావుల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడం ద్వారా విషయ విపరిష చేయవలసి వచ్చింది.

తెలంగాణ గురించి ధిల్లీలో ఎవరికీ పట్టడు. ఎవరికీ తెలియదు. తెలుసుకోవాలని లేదు. తెలియజేపే వారు కూడా లేరు. తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా చెప్పేవారు, తెలంగాణ గురించి ఎవరైనా చర్చిస్తూన్నారని తెలియగానే అక్కడ వ్యతిరేక వాదనలను వినిపించడానికి అబద్ధాలతో అదరగొట్టడానికి జనాన్ని పంపించే సీమాంధ్ర లాభి సిద్ధంగా ఉంది. వారిని కాదని ధిల్లీలో, తెలంగాణ నుంచి ఎంపిలుగా ఉన్న వారు, ఇతర పదవుల్లో ఉన్న వారు ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. ఎక్కడ అవకాశం దొరికినా తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా రాసేవాదుంటే మహారచయిత అయిపోతాడు. చెప్పేవాడుంటే మహా వక్త అయిపోతాడు. తెలంగాణకు అనుకూలంగా మాట్లాడే మేధావులతో, రాజకీయ నాయకులతో సమానంగా చిత్తపుద్దితో నిజాల ఆధారంగా

ఐ వివాదం రేపిన వ్యాఖ్యలు

తెలంగాణ డిమాండ్ సరికాదు. ఆ కోరికలో న్యాయం లేదు. తెలంగాణ ఇస్తే ప్రతి జిల్లా ప్రశ్నేక రాష్ట్రం కావాలంటుంది. ఇది దేశ సమగ్రతకు దెబ్బ - ప్రైవేట్ క్లేర్న్ జస్టిస్ కట్టు

వారు టీటీ, పోలియో, క్యాస్టర్, గుండె జబ్బుల్లాంటి రోగాల తో, నక్కలైటు కాల్యూల్లో మరణించారు తప్పితే వారివి ఆత్మ హత్యలు కావు

- జాతీయ మీడియాతో కాంగ్రెస్ ఎంపీ రేణుకా చౌదరి

మాట్లాడే పండితుడు ఎవరూ ప్రైదరాబాదీలో లేరు. ఎందుకంటే నిజాలు, నిబధ్యత, చిత్తపుద్ది ఉంటే తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడం సార్జుమే కాదు గనుక. అందుకే కొందరిని కోస్తే, సీమల వారు మొస్తుంటారు. వారికి ఉన్న అపారమైన అక్కమ డబ్బు ఈవిధమైన కార్యాలకు ధారాళంగా వినియోగిస్తుంటారు. డబ్బు తీసుకుని అబద్ధాలు చేపే వారిని తీపికొట్టడానికి అవి అబద్ధాలు అని చెప్పడానికి కావాలసిన కనీస మొత్తం డబ్బు కూడా తెలంగాణకు అనుకూలంగా మాట్లాడడానికి ఇచ్చే వారు లేరు.

ధిల్లీలో రాజకీయ నాయకులకు, విభిన్న రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన నేతలకు తెలంగాణ అసలు ఒక అంశమే కాదు. కనుక ధిల్లీలో పాగా వేయడానికి తెలంగాణ కదలక తప్పదు. అందుకే సంసద్ యాత్ర వంటి కార్యక్రమాలు చాలా అవసరం. ధిల్లీ నేతల మీద ఒక్కిడి పెంచడానికి ఈ కార్యక్రమం అంటున్నాడు. ధిల్లీలో తెలంగాణ వట్ల నిజాలు తెలియజేయడానికి, జనమైత్ర్యం పెంచడానికి సంసద్ యాత్ర జరగాల్సిందే. ఇంకా అనేక కార్యక్రమాలు జరగాల్సిందే.

మాడఫూషి శ్రీధర్

గెలుపు గుర్రాలకే టిక్కెట్లు కేటాయిస్తూం. గెలపలేని వారు తప్పుకోవడం మంచిది - తెలుగుదేశం అధినేత చంద్రబాబు

ద్వారంలో నీళ్ళు లేవు. మూత్రం పోసి నింపమంటారా.... జనాభా పెరిగినప్పటి నుంచి కరెంటు కోతలు పెరిగాయి. అయినా రాత్రి పూట కరెంటు పోతే చేసేదేముంది.. పిల్లలను పుట్టించడ మేగా - మహారాష్ట్ర దిప్పుటీ సీఎం అజిత్ పవర్

హేమవాలిని, మాధురీ దీక్షిత్ బుగ్గల్లాంటి రోడ్ నిర్మాణాన్ని చేపడుతాం - యూపీ భాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (ఈ వ్యాఖ్యల నేపథ్యంలో ఆయన పదవి కోల్పోయారు)

సంసద్ యాత్ర

సీమాంధ్ర పాలనలో ఉర్రూ భాషకు అన్యాయం: మహామూద్ అలీ

సీమాంధ్ర పాలనలో ఉర్రూ భాషకు తీవ్ర అన్యాయం జరిగిందని టీఆర్ఎవెస్ ఎమ్మెల్సీ మహామృద్గ అలీ అన్నారు. ఏప్రిల్ 20న బిఫీరబ్రాగ్ ప్రెన్కలబ్లెస్ ఉర్రూ జర్రులిష్టు వెల్వెర్ అసోసియేషన్ (యూజేడబ్లూఐ) ఆధ్వర్యంలో సూతనంగా ఎమ్మెల్సీగా ఎన్నికైన మహామూద్ అలీని అసోసియేషన్ ఘనంగా సన్మానించారు. ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్సీ మాట్లాడుతూ ఆంధ్ర, తెలంగాణ విలీనం తర్వాత ఉర్రూ భాషకు తీవ్ర అన్యాయం జరిగిందనారు. తెలంగాణ ఏర్పడిన తర్వాత ఉర్రూ భాషకు

ప్రాముఖ్యతను ఇస్తామని, ఉర్రూ వదువుకున్న నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తామని, భాతీగా ఉన్న ఉర్రూ ఉపాధ్యాయ పోస్టులను భద్రీ చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. తెలంగాణలో ద్వితీయ అధికార భాషగా పరిగణించిన ఉర్రూ భాషను పాలకులు నిర్దూప్యం చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఉర్రూ పత్రికలను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్బూకమంలో అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు ఎన్ఎస్కే ఉన్నేసీ ఇగ్వాల్, ఎన్ఎంవి భాదీర్ పాల్గొన్నారు.

ఆత్మ'హత్య'లను అడ్డుకుందాం..

తెలంగాణకై కలిసి నడుద్దాం!

ఈనాడు కాకపోయినా రేపచినాడైనా తెలంగాణ రావడం తథ్యం...అ లోగా ఆత్మబలిదానాలు చేసుకోకుండా, 'సామాజిక తెలంగాణ' సాధనకు కృషి చేయాలిన అవసరం ఉండని అంటున్నారు ఉపాధ్యాయు రచయిత కె. ప్రభాకర్

[A] ఖిలపక్కం అభిప్రాయాల సేకరణతో తెలంగాణ వచ్చేస్తుందన్న అభిప్రాయాన్ని అటు ప్రతికలు, ఇటు రాజకీయ పార్టీలు, నాయకులు, ఎలక్ష్మీనిక్ మీడియా బ్రేకింగ్ న్యూస్లు నిరంతర ఉత్సంగ్రహం రేకెత్తిం చివని.

రాజకీయ జేవీసీ, పలు సంస్థలు డిసెంబర్ 28న ప్రకటన అను కూలంగా వస్తుందన్నంత ఆశతో సంబాటులు జరుపుకోవడానికి సన్మద్ద మైన సందర్భం.

వారం అంటే ఏడు రోజులే కాదు, నెల అంటే ముప్పై రోజులు కానవసరం లేదు.. ఇంకా మూడు ప్రాంతాల నాయకులతో మాట్లాడాల్సి పదని ఆజార్ చేసిన ప్రకటన తెలంగాణ ఉద్యమకారులిచ్చి, ఉద్యమమే ఊపిరిగా నిత్యం జైతెలంగాణ అంటూ తమ జీవితాల్సి ఘణంగా పెదుతున్న కార్యకర్తలను, తీవ్ర నిరాశా నిస్పుహాలకు గురిచేయడం జరిగింది.

మళ్ళీ సంప్రదింపులు, చర్చలు, ఏకాభిప్రాయాలు, మూడు ప్రాంతాల నాయకులతో వర్షించడాలు, మండక్కు ప్యాకేజీలు, మంత్రి పదుపులు, పాదయాత్రలు, మోసాలు, దగాలు, ఓట్లు - సీట్లు - ఎన్నికలు, మంద అసెంబ్లీ, 15 పార్లమెంటు స్థానాల్లో గెలుపుతో 'కాంగ్రెస్కో' ఖతం ఖరో తెలంగాణకు హసిల్ ఖరో అన్న నినాదాలు, విధానాలు ఇప్పుడు ఆత్మషైర్యం కోల్పోయిన, వెళ్ళకేట్కుగా ఎదురు చూస్తున్న తెలంగాణ ఆశాజీవుల్ని ఆవేదనకు వైరాశ్యానికి గురి చేస్తున్నావి. ఆత్మబలిదానాలకు సిద్ధం చేస్తున్నావి.

'బలిదానాలు వద్ద బరిగీసి గిలవాలన్నా, ఎందుకురాలి పోతపు నువ్వేందుకు కాలిపోతవని, ఓదార్శాలని ప్రయత్నించినా 'రాతి బొమ్మల్లోన కొలువైన శిపుడితో పోల్చుతూ నేటి తెలంగాణ ప్రాంత ట్రోహపూర్తి నాయకుల్ని శపించినా తెలంగాణ బిడ్డల్ని ఓదార్శలేక పోతున్నది. నిలువెల్ల గాయాలతో యువత నెత్తురోడుతూనే ఉన్నది.

ఈ దుఃఖానికి ఈ నెత్తుటి గాయాలకు అసలు కారకులు, కారణాలను గుర్తించడంలో కాని, గుర్తించినా అటువైపు పోరాటాన్ని ఎక్కువెట్టడంలో కాని జరుగుతున్న వైఫల్యం, ఉద్యమకారులిచ్చి, ఉద్యమమే ఊపిరిగా, పోరాటమే జీవితంగా నడుస్తున్న కార్యకర్తలిచ్చి అందోళనకు గురిచేస్తున్నది. 'ఆత్మహత్య'లకు పరికొల్పుతున్నది.

తెలంగాణ వస్తుందన్న విశ్వాసం, తెలంగాణ తెస్తామన్ నాయకుల తీరుతెన్నులతో పదేపదే మోసాలకు గురికావడం, 'రాష్ట్రం విడిపోయే ప్రసక్తి లేదని అహంకార పూరితంగా మాట్లాడే సీమాంధ్ర నాయకుల దురహంకారం రోజురోజుకు తెలంగాణ బిడ్డలు రాలిపోవడానికి కారణవోతున్నాయి.

సకల జనుల సమేళులు, మిలియన్ మార్కులు, సాగరహోలు, నిరసన దీక్షలు, సడక్బిందులు ... ఇలా అన్ని పోరాట రూపాలు ప్రత్యేకతెలంగాణ ఆకాంక్షకు దర్శణం పట్టాయి. తెలంగాణకు అడ్డుపడుతున్న పార్టీలను రాబోయే ఎన్నికల్లో బొందపెట్టడం ద్వారా వంద అసెంబ్లీ సీట్లతో, పదివేను ఎంపి స్థానాలతో ఫిల్లీని శాసించి తెలంగాణను తీసుకు రావచ్చున్న వాదనలను గత అనుభవాల ర్యాష్ట్యే యువత విశ్వాసించలేక పోతున్నది అనేది వాస్తవం.

వందలాది మంది యువతీ యువకుల శవాలమేద ప్రమాణాలు చేసి పదవులు తమకు త్వణప్రాయమన్న నాయకులు ఇంకా మా అధియాయకత్వం మీద నమ్మకముందని రెండువేల పద్మాలుగు ఎన్నికల వైపే చూడటం, మంత్రి పదవులకో, ముఖ్యమంత్రి మార్పు అవకాశానికో కాంట్రాక్టులకో, కార్డ్కో వెంపార్డుడే తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు, సీమాంధ్ర ప్రాంత నేతల్లు కనీసం రాజీనామా చేస్తామని కూడా ప్రకటించలేకపోవడం మరింత ఆవేదనను, ఆక్రోశాన్ని అందోళనకు గురిచేస్తున్నది.

రాజకీయ పార్టీలు నాయకుల వైఫలి కొత్తదేమీ కాకపోయినా ఇంకా ప్రజాస్వామ్యం పట్ల, పార్లమెంటులో చేసిన 'డిసెంబర్ 9 ప్రకటనవట్లు, చేసిన ప్రకటనను వెనుకకు తీసుకోదన్న నమ్మకంతో, అందుకు అడ్డుపడ్డ పార్టీలు, నాయకులపై పోరాటం చేయాల్సి ఉద్యమకశ్కలు తమ జలిదానాలతో, తమ నిరసనాహర్షక మరణ వాంగ్సూలాలతో అధిష్టానాలు చలిస్తాయన్న గుడ్డి విశ్వాసంతో తెలంగాణ కోసం నాదే చివరి మరణం కావాలంటూ మన కళ్ళముందే రాలిపోవడం చూస్తున్నాం. ఇవ్వాల్సి ప్రజాస్వామిక, పార్లమెంటులో విధానాల నాయకుల అధికార అధిపత్య దోషించి విధానాలకు నిదర్శనంగా ఆత్మహత్యల పరంపర కొనసాగుతున్నది.

ఈ ఆత్మ బిలిదానాలను అవడం ఎట్లా? అని మొన్న 'తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్' తన 51వ చర్చను తెలంగాణ బిలిదానాలపై దృష్టి సారించింది. అందులో మాట్లాడిన వక్తల అభిప్రాయాల్సి బిట్టుస్తే, ఇవ్వాల్సి తెలంగాణ బిలిదానాలన్నీ మరో రూపంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న హత్యలేనని రుజువు అవుతోంది.

అనేక మార్పు తెలంగాణ కోసం హమీలిచ్చి, కమిటీలు వేసి అఫిలిప్పులు, అభిప్రాయాల పేరిట ఈ ప్రాంత ప్రజలను మౌసిగించడం వల్ల, ఆ మోసాన్ని తమ అధిపత్యాన్ని దోషించి విధానాలను నిరంతరం కొనసాగించడానికి సీమాంధ్ర నాయకుల పార్టీలకు అటీతంగా అధిష్టానాలకు వ్యతిరేకంగా, సమైక్యత ముసుగులో దోషించి ప్రతిరూప పైన సమైక్యానంద్రప్రదేశ్ అంటూ 'సూటోక్కు అవస్తవాల'తో అడ్డుకోవడం

ఆత్మహత్తులకు కారణమౌతున్నదన్నది కాదనలేని సత్యం. ఈ మోసాల చరిత్ర ఇప్పటికప్పుడు నడుస్తున్నది కాదు. దీనికి మూలాలు 1969లోను అంతకంటే ముందు 1952 నాన్ ముల్చి ఉద్యమంలోనూ ఉన్నాయి.

ఇప్పుడైనా, ఇక ముందైనా నడుస్తున్న తెలంగాణ పోరాటం గత అనుభవాల నుండి భవిష్యత్ నిర్మాణంలోకి వెళ్లాల్సి వుంది. అట్లా చరిత్రను పోరాటాన్ని ఆర్థం చేసుకున్న యువతనే దేశానికి ఈ ప్రాంతానికి కట్ట, కాళ్ళూ కావాల్సి ఉంటుంది. అలాంటి యువత నాయకుల కుట్టలకు ఆత్మబలిదానాల పేరిట బలికావడం తెలంగాణ సమాజాన్ని కుదిపేస్తున్నది.

ఇప్పటికిప్పుడు తెలంగాణ వచ్చినా, రాకున్నా చనిపోయిన బిడ్డల జీవితాలకు, వాళ్ళ తల్లుల గర్భశేఖాలకు వెలకట్టించింది. ‘ప్రాణామివ్వడం అంటే పొద్దు పొడవడం’ అన్నంత సాహసాపేతమైన అన్యు త్యాగాలకు సిద్ధపడుతున్న తెలంగాణ బిడ్డలు ఈ త్యాగాలు ఎవరికోసం చేస్తున్నాం? ఎందుకోసం చేస్తున్నాం అని ఆలోచించగల్లితే మరింత ప్రయోజనం ఉంటుందన్నది ఆలోచించాలి.

ఇప్పుడు మనమంతా కొట్టాడుతున్న తెలంగాణ రాజకీయ పార్టీల కనుస్తులలోని పాలకుల తెలంగాణ కోసమేనన్న ‘భోగోళిక’ వాస్తవికతను గుర్తించాల్సి వుంది. కేవలం ఆ తెలంగాణ వల్లనో లేదా తెలంగాణ కోసం పుట్టిన పార్టీ రేపటి నాడు తనను తాను కేంద్రానికి బలిచ్చికొని భోగోళిక తెలంగాణ సాధించినా ప్రాణాలు కోల్పోతున్న బిడ్డల ఆశయాలకు దక్కే ప్రయోజనం హన్యం. వాళ్ళ త్యాగనిరతి, పోరాట వారసత్వం వాళ్ళతోనే అంతమైతే రేపటి తెలంగాణలో ఏక్ష ఆకాంక్షలను నెరవేర్చే, చేపగల్లిన ఓ చైతన్యం కనుమర్గైపోతే అవాళ్లి తెలంగాణ ఓ బొందలగడ్డగానే మారుతుందనేది నిజం. అందుకు భిన్నంగా తమ ఆలోచనలు ఆకాంక్షలకు సంబంధించిన తెలంగాణకోసం తెగువతో కొట్టడ్డం తప్ప మరొక మార్థం లేదు. బహుశా 1952 నాన్ ముల్చి ఉద్యమంలో జయశంకర్ సార్ ఆ కాల్పుల్లో కాని, బలిదానంలోనో అపువులు బాసి పుంటే ఇవ్వాళ్లి తెలంగాణ ఉద్యమ చైతన్యాన్ని ఊహించలేం. ఆయనే అన్నట్లు ‘తెలంగాణ తెచ్చుకోవడం పదిశాతం విజయమే’. మిగిలిన తొంబైశాతం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో యువకులు, దళితుల బహుజనులు సకల జనుల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకునే ఓ బంగారు తెలంగాణను రూపొందించుకోవడం ఇచ్చాళ ప్రాణాలను బలిపెడుతున్న నిస్సార్పమైన మహాన్నత త్యాగాలకు సిద్ధపడుతున్న యువతి యువకుల పైనే వుండన్నది వాస్తవం.

అందుకు ఆత్మ బలిదానాలకు పాల్పడుతున్న వాళ్ళ కాస్త నిబ్బరంతో భగత్ సింగ్ అన్నట్లు ‘జీవితం అనే యుద్ధంలో గెలపొందడానికి ఆత్మస్థేర్యానికి మించిన ఆయుధం మరొకటి లేదు’ అన్న స్వార్థితో జీవితాన్ని కొనసాగించాలి.

తెలంగాణ పోరాటం అంటే “బతుకు పోరాటం.. బతుకుతూ పోరాడాల్సిందే”. చనిపోతే కనీసం కన్నీళ్ళు కార్యకుండా తమ బలిదానాలను అవహేళన చేసి మాట్లాడే సీమాంధ్ర రాజకీయాధిపత్యాన్ని కూలదోయడానికి మరింత మనో నిబ్బరంతో అందరిని కలుపుకొని అందరితో కలిసిపోరాడాల్సిన సందర్భం ఇది.

బలిదానాలు వధ్యి తమదే చివరి మరణం కావాలని, సూసైం నోట్ రాస్తా మన కళ్ళముందు కాలిపోతూ రాలిపోతున్న బిడ్డల

బలిదానాలకు నెత్తుటి త్యాగాలకు, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రజా స్వామ్యం, రాజ్యంగం, పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ, పత్రికలు, స్వందిస్తున్న తీరు, అసలు వెయ్యికి పైగా జరిగిన బలిదానాలను ‘జూతీయ మీడియా’ ఒక సామాజిక అంశంగా గుర్తించకపోవడం వెనుక ఉన్న ఆర్థిక, రాజకీయ కోణాలను అర్థం చేసుకోవాలి వుంది. వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాటాల్సి మరింత సమస్యలుంతో సంఘటితంగా కొనసాగించవలసి వుంది. అంతటి త్యాగాలు చేయగల్లిన యువత ఇట్లా కనుమర్గైపోతే తెలంగాణ రావడం ఆలస్యం కావడమే కాదు, వచ్చిన తెలంగాణ మన ఆకాంక్షలను నెరవేర్చబోదు కూడా.

అందుకోసం అవేదనకు, అందోళనకు నైరాశ్యానికి, గురొతున్న వాళ్ళను గుర్తించాల్సి వుంది. వాళ్ళను పోరాటాల్సి, జేపేసీల్లో భాగం చేయాల్సి వుంది. వాళ్ళ దిగులును అవేదనను తాత్కాలిక ప్రయోజనానికి కాకుండా శాశ్వత దీర్ఘకాలిక లక్ష్మీలవైపు ఎక్కుపెట్టడానికి పరికొల్పాల్సి వుంది. అందుకోసం ‘తెలంగాణ రాదన్న దిగులు అవసరం లేదని, అందరం ఒక్కటై మరింత సంఘటితమై పోరాడితే డిసెంబర్ 9 నాటి ప్రకటన అమలు కావడం ఆసాధ్యమేమి కాదని’ భరోసా ఇవ్వాలి.

ఇప్పటికప్పుడు పార్టీలు మోసాలతో, దగాలతో, ఆధిపత్యంతో తెలంగాణ రావడాన్ని అడ్డుకోగలిగినా అంతిమంగా ‘ప్రజల్లో తెలంగాణ మన జన్ముకున్న’ అని ఆపతకు పోయిన చైతన్యాన్ని నీరు గ్రాద్దం, కాళ్ళజి అన్నట్లు, ‘తెలంగాణ వెనుకబాటు తనం పోయేంత వరకు తెలంగాణ పోరాటాన్ని ఆపగల్లే శక్తి ఎవరికి లేదను’ సత్యాన్ని విడమర్చి చెప్పాలి.

తెలంగాణ వచ్చేదాక తెలంగాణలో జరుగుతున్న వసరుల విధ్వం సాన్ని అడ్డుకుంటూ, వివిధ రంగాల్లో కొనసాగుతున్న వివక్షలను వ్యతిరేకంగా ఆయా సంస్థలతో కలిసి ముందుకు సాగాల్సి వుంది. ఇందులో యువతకు భాగస్వామ్యం కల్పించాల్సి వుంది.

ఏం సాధించామనే దిగులు కన్నా ఇవ్వాళ్ళ తెలంగాణ సమాజమంతా ఒక్కటై తెలంగాణ కోసం గొంతెత్తి పిడికిలి చిగించగల్లిన ఓ మహాత్ర చైతన్యాన్ని ‘ఉద్యమం’ మనకిచ్చింది. సకల జనుల సమ్ముఖాంటి మహా జ్ఞల పోరాటం ఉద్యోగ ఉపాధ్యాయ, కార్మికల్లో ప్రజల పక్షాన నిలిపింది. ట్రోపాపూరిత రాజకీయ పార్టీలను నాయకులను ఎండగట్టింది. ప్రపంచికరణ, సామ్రాజ్యవాద విష వలయంలో చిక్కుకున్న విద్యార్థి యువజనుల్ని తమ ప్రాంతం కోసం పోరాడే ఓ మహాత్ర చైతన్యాన్ని ఉద్యమం అందించింది. అందుకోసం ఈ ప్రాంత ప్రజల కోసం “చావు మంచుకొస్తున్న దాన్ని గోడుకొట్టి” ప్రాంతో ముందుకు సాగాలి, పోరాటాన్ని ముందుకు తొలిసాగాల్సి వుంది. దోషిది చేసే సీమాంధ్ర అవకాశవాద ఉద్యమంలో లేని ‘బలిదానాలు’, మనం పొందాల్సి ప్రాంత ప్రజల కోసం ఈ ప్రాంత ప్రజల ఆకాంక్షల కోసం బతికుండి సాధించాలి.

ఉద్యమసంస్థలన్నే తెలంగాణ కోసం ‘ఎన్డిపీ’ వైపో, ఎన్నికల వైపో, 2014 ఎండమావుల కోసమో ఎదురు చూడకుండా వందలాది అమరుల అమరత్వపు స్వార్థితో, అడ్డుపడుతున్న శక్తుల అడ్డు తొలిగించుకునే ప్రజాస్వామిక పోరాటాల్సి భాగం కావాల్సి వుంది. బతికి పోరాటం చేయడం ద్వారానే మహాత్ర తెలంగాణను సాధించుకోవాలి. “సాగిపోవుటే బతుకు, ఆగిపోవుటే చావు”గా పోరాటాల్సి పాల్గొనాలి.

(రచయిత తెలంగాణ టీచర్స్ పోరామ్ కన్సెసన్)

ఆ ఊరు పేరు మారాల్సిందే (‘తెలంగాణపురం’గా తెల్లాహూర్)

తెలంగాణ గులంచి ప్రశ్నావించిన మొదటి శాసనం ఉనికిని గౌరవిస్తూ, అఖి సెలిక్షన్ ఊరి పేరును
‘తెలంగాణపురం’గా మార్చాలని సూచిస్తున్నారు చలత పరిశోధకులు ఈమనిశివనాగిరిడ్డి

[N] తి ఊరుకూ ఒక పేరుంటుంది. అది చెట్టుమీదో, పుట్టుమీదో, వాగుమీదో, వంకమీదో, కొండమీదో, దేవపుమీదో, దేవతమీదో ఒక వ్యక్తిమీదో, సంఘటనమీదో, ప్రాంతమీదో, జాతిమీదో ఏదో ఒక దాని మీద ఆ ఊరు పేరు పెట్టబడుతుంది. కొండమీద ఒక్క ఊరు పేరు పెట్టబడుతుంది. కొండమీద కొండాహూరు, చెట్టుమీద మళ్ళీపల్లి, పుట్టుమీద పుట్టగూడారు, వాగుమీద వాగులోపల్లి, వంకమీద వీణవంక, దేవనిమీద అడవిమీదవల్లి, దేవతమీద పార్వతీపురం, వ్యక్తిమీద కోసరావపల్లి, సంఘటనమీద రణస్తులి, జాతిమీద ద్రాహృతిపల్లి, కమ్మపల్లి, రెడ్డిపాలం, ఇంక ప్రాంతమీద గుంటూరుపల్లి, ఇలా ఊర్దుపేర్లు ఏర్పడతాయి. అంతేకాదు జంతుపులు, పక్కలు, ఇతర జీవరాసులవేళ మీద కూడా ఊర్లు, పేటలు, వాడలు, పల్లెలు, పాలం, పురాలు, నగరాలు ఏర్పడతాయి. ఒక్కసారి వలసల వల్ల కూడా ఊర్దుపేర్లు పుట్టుకొస్తాయి. తగిరపు వలస, కొత్తపలస, రావిలసలు ఇందుకు ఊదాహరణలు.

శాసనాల్లు ప్రాంతానికి సంబంధించి ఆంధ్రపురి, ఆంధ్రనగరాల ప్రస్తావన ఉన్నట్టే ఇటీవల తెలంగాణ పురప్రస్తావన ఉన్న శాసనం బయల్పడింది. హైదరాబాద్ శివారులోని బిహెజెబిల సమీపంలో గల తెల్లాహూర్ గ్రామంలో జల్కమధ్య దెండు నిలువురాతి స్థంభాలమధ్య నక్కి ఉన్న శాసనానికి చారిత్రక ప్రాధాన్యతే కాక, ప్రాంతీయంగా ఒక ప్రత్యేక ఉనికిని తెలిపే అరుదైన ఆధారంగా ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉంది. క్రీ.స. 1418వ సంగా నాటి ఈ శాసనాన్ని స్థానికంగా తెల్లాహూర్ శాసనమని పిలిచినా, ఆ తెలుగు శాసనంలో తెలంగాణ పురం’ అని పేరొన్నబడడం ఇటీవలి రాజకీయ పరిణామాల నేపథ్యంలో మరింత ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకుంది. హైదరాబాదు (భాగ్యసగరం) నగర నిర్మాణానికి దాధపు 170 ఏక్క క్రితమే ఈ తెలంగాణపురం ఎంతో వైభవోపేతమైన ప్రదేశంగా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది.

శాసనంలోని విషయం వెల్లితే తెలంగాణపురంలోని విశ్వకర్మ కుల పెద్దలు దిగుడుబావిని తవ్వి, దానివర్ధ ఒక శాసనాన్ని వేయించారు. మొట్టమొదటసారిగా ఈ శాసనంలో తెలంగాణ అన్న మాట కనిపిస్తుంది. శక సంవత్సరం 1340లో శ్రీ హేవళంబి నామ సంవత్సరం, విశాఖ మాసం, గురువారంనాడు ఆ శాసన ఫలకాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. క్రీ.స. 1418 జనవరి 8వ తేదీకి ఈ వివరాలు సరిపోతాయి. విశ్వకర్మ కుల పెద్ద అయిన రుద్రోజు సిరిగిరోజు ఆ శాసనాన్ని వేయించారు. ఇంకా ఆపూరి వారైన మైలుజు, పోచోజు, నాగోజుల కుటుంబంలోంచి, అయ్యలోజు, వల్లబోజులు కనబరచిన రాజబక్తి ప్రస్తావన అందులో ఉంది. ఫిరోజ్పోరాణి (సురతాణి)కి బంగారంతో చేసిన కంతాభరణం,

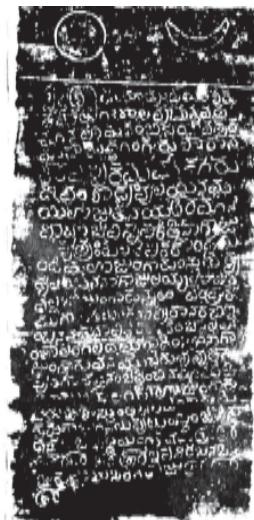
గాజిపూసలతో చేసిన గొలుసును సమర్పించారని కూడా ఆ శాసనంలో ఉంది. ఆ హూరులో బావిపక్కనే మామిడి తోపు, సాగుకోసం ఏతం ఏర్పాటు కూడా ఉంది.

ఒక్కసారి గతంలో కెళితే క్రీ.స.

1358 నాటి శ్రీరంగం రాగిరేకు శాసనంలో ‘తెలంగదేశం’, క్రీ.స. 1510 నాటి ప్రతాపరుద్రగణపతి వెలివర్ష శాసనంలో ‘తెలంగాణ’ మాటలున్నాయి. అయితే క్రీ.స. 1418వ సంగా తెల్లాహూర్ శాసనమే తెలంగాణ గురించి ప్రస్తావిస్తున్న మొదటి శాసనం, తెలంగాణ వారే కాక, మొత్తం తెలుగువారంతా గర్చించదగ్గ అంశం. క్రీ.స. 1418వ సంగాలో బహుతనీ నుల్లానెన ఫిరోజ్పోమా, మహబుబ్సాగర్ జిల్లాలోని పానగల్లు కోటును స్వాధీనం చేసుకోవటానిక్కే సందర్భంలో తెలంగాణపురం మీదుగా భార్యతో పాటు వెళుతున్న ఫిరోజ్పోమా ప్రస్తున్ చేసుకోవటానికి విశ్వకర్మలు చేసిన ప్రయత్నమే ఈ శాసనసారాంశం.

1986లోనే ఈ శాసనాన్ని కనుగొన్న డా. ఎన్.ముకుందరావు, దీన్ని రక్కించాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పినా ఫలితంలేకపోయింది. గతసంగా జాగ్రత్తి సంస్థ అధ్యక్షరూలు కల్పకుండ కవిత ఒకాన్నాక సందర్భంలో నాతో చర్చిస్తుండగా కాకతాళీయంగా దొర్లిన ఈ శాసన సమాచారం ఆమెను కదిలించింది. గత 27 ఏళ్లుగా నిర్మిక్కునికి గురైన ఈ శాసనాన్ని దాన్ని అమృషడిలో మాదిరిగా పొత్తిళ్లలో భద్రపరచిన ఏతం స్థంభాల్ని, ఈ మూడించినీ అరచేతిలో పెట్టుకొని తెలంగాణ అస్తిత్వ ఆస్తిగా ఇప్పటి వరకూ కాపాడుకొచ్చిన పీరం శిథిలమపగా, మొత్తాన్ని వదిల వరచునికి రూ. 30,000 విరాళంగా ఇచ్చి ఈ నేల, ఈ గాలి రుణం తీర్చుకొన్నారు. పురావస్తు శాఖను నిందించి ప్రయోజనం లేదని. స్థానికుల సహకారంతో పదాన్యుల చేయాతతో ఇలాంటి చారిత్రక ఆనవాళ్లను ఊరూరా కాపాడాల్సిన అవసరం ఎత్తేనా ఉందని ఆమె ఆ సందర్భంగా అనటం గమనార్థం.

(ఈ పునరుద్ధరణ పసులు వ్యాపారచయిత, పురావస్తు శాఖ ర్షపతి డా. ఈమని శివనాగిరిడ్డి పర్యవేక్షణలో జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా తెలంగాణ పురశాసన పరిరక్షణ విషయంలో శ్రద్ధ కసబరచిన కె. జితేంద్రబాబు, దాట్కర్ జైలీషింగ్, చంద్రసున్, సోమశేల ఎల్లయ్య, డి.సార్చుకుమార్, దాట్కర్ ఎన్.ముకుందరక్కర్ ల్యాండ్ అభినందనలు)

పైరవీలు, ఎన్నికలు, భక్తిపూర్వకాదు... పాశాడి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోవాలి

- చుక్కా రామయ్య

కీలక తీర్పులు

విధిధ సందర్భాల్లో న్యాయస్థానాలు చేసి వ్యాఖ్యలు, ఇచ్చే తీర్పులు న్యాయప్రవర్తకు, సమాజానికి బికాసిస్తేశం చేసుంటాయి. అలాంటి కొన్ని వ్యాఖ్యలు, తీర్పులను పరిశీలిస్తే...

సవ్యత ఉంటే బెషఫాలకు పేటెంట్

క్యాన్సర్ బెషఫానికి మెరుగులు దిద్ది కొత్త మందులా భారతీలో పేటెంట్ పొందెదుకు బహుళజతి సంస్థ నొవ్వర్ల్ ఏడేళ్లుగా చేస్తున్న ప్రయత్నాలను సుట్రీంకోర్టు వమ్ము చేసింది. క్యాన్సర్ రోగులకు ప్రాణాధార బెషఫంగా మన్సునలు అందుకుంటును గ్రివెక్స్ కు భారత ప్రభుత్వం పేటెంట్ నిరాకరించడాన్ని సవాలు చేస్తూ నొవ్వర్ల్ సంస్థ డాబలు చేసిన పిటిషన్ ను సుట్రీంకోర్టు ఏప్రిల్ 1న కొట్టి చేసింది. ఈ మందుకు సంబంధించి నవ్యత, అవిష్కరణ ప్రమాణాలను పేటెంటు దరఖాస్తు అందుకోలేకపోయిందని తెల్పిచెప్పింది. ఈ తీర్పును చరిత్రాత్మకమై నదిగా మనదేశంలోని జనరిక్ బెషఫ కంపెనీలు అభివర్షిస్తున్నాయి.

గుట్టు నిషేధం అమలుపై నివేదిక ఇప్పుడింది

తంబాకుతో తయారయ్యే గుట్టు పాన్ మసాలా తయారీ, విని యోగంపై నిషేధం అమలవుతున్న తీర్పు వెంటనే నివేదిక సమర్పించాలని సుట్రీం కోర్టు ఆయ రాప్లోల ప్రభుత్వ ఆరోగ్య శాఖ కార్బరర్యు లను ఆదేశించింది. నాలుగు వారాల్లో ఈ నివేదిక సమర్పించాలని జస్టిస్ జీవెన్ సింఘ్స్ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం సూచించింది. తదు పరి విచారణ మే 3 వత్తెరీకి వాయిదా చేసింది. గుట్టుపై నిషేధాన్ని ఏప్రిల్ 1 నుంచి అమలు చేస్తున్నారు.

ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలపై మునిపాలిటీలకు నోటీసులు

దేశవ్యాప్తంగా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు ప్రమాదకరస్థాయిలో పెరుగుతుండడంపై సుట్రీం కోర్టు పలు నగరాల మునిపల్ కమిషనర్లకు నోటీసులు జారీ చేసింది. దేశవ్యాప్తంగా రోజుకు 15,342 టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పెరుకు పోతున్నాయిని కేంద్రం నివేదిక సమర్పించింది. నాలుగు వారాల్లో నివేదికలు సమర్పించాలని కోర్టు ఆదేశించింది.

అత్యాచారాల నిరోధంపై స్పుందించండి

మహిళలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలను నిరోధించడానికి అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవాలని, నేరస్థలకు దేశవ్యాప్తంగా ఒకే రకమైన శిక్ష విధించేలా నిబంధనలను మార్చాలని కోరుతూ దాఖలైన పిల్పై సుట్రీం కోర్టు స్పుందించింది. ఈ అంశంపై మూడు వారాల్లో గా స్పుందన తెలియజేయాలంటూ ఏప్రిల్ 1న కేంద్రం, రాప్లోలకు నోటీసులు జారీ చేసింది.

నిస్పత్యాయ మహిళలను కొడుతారా?

మహిళల పట్ల పోలీసులు కర్మశాలపై సుట్రీంకోర్టు మరోసారి అగ్రహోన్ని వ్యక్తం చేసింది. స్వీతంత్యం వచ్చిన 60 ఏళ్ల తరువాత కూడా నిస్పత్యాయ మహిళలను కొడుతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేసింది. పోలీసు సంస్కరణలను అమలు చేయాలని కోరుతూ దాఖలైన

పిటిషన్తో పాటుగా, బీపోర్, పంజాబ్ రాప్లోల్ మహిళల పట్ల పోలీసులు కర్మశాలంగా వ్యవహారించిన తీర్పుపై దాఖలైన పిటిషన్లకు సంబంధించి, స్పుందనలను తెలియజేయండుకు ఆయ రాప్లోలపై ఏప్రిల్ 1న తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది.

మరణశిక్షను యావజ్ఞీవ శిక్షగా మార్చాలేం

మరణశిక్షను యావజ్ఞీవశిక్షగా మార్పు చేసేది లేదని సుట్రీంకోర్టు స్పుం చేసింది. సుదీర్ఘాలంగా అనుభవిస్తున్న శిక్షకు తోడు మానసిక అనారోగ్యాన్ని సాకుగా చూపడాన్ని తీవ్రంగా గర్వించింది. దీంతో మరణ శిక్ష ఖారై సుదీర్ఘాలంగా ఔలు శిక్ష అనుభవిస్తున్న తైదీలకు ఏప్రిల్ 12న సుట్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు అశనిపాతమే. తన క్షమాభిక్ష పిటిషన్పై నిర్ణయం ఆలస్యమవుతున్న నేపథ్యంలో మరణ శిక్షను యావజ్ఞీవ శిక్షగా మార్చాలన్న పిటిషన్, భలిస్థాన్ లిబరేషన్ ఫోర్స్ నాయకుడు దేవిందర్ సింగ్ భుల్లార్ వాదను కోర్టు తోసిపుచ్చింది.

అద్దె తల్లికి శిష్పవుపై హక్కులుండపు

అద్దెకు ఇచ్చిన గర్వం ద్వారా జన్మనిచ్చిన (సరోగేట్) శిశువుతో సదరు తల్లికి, ఆమె భర్తకు జన్మపరంగా ఎలాంటి సంబంధం ఉండడని ధిలీ కోర్టు స్పుం చేసింది. గుర్వాన్ని అద్దెకు తీసుకున్న తల్లికే ఆ శిశువుపై అన్ని హక్కులంటాయని తెలిపింది. అసిస్టెండ్ రిప్రోడక్షన్ టెక్నాలజీస్, ఇస్-విట్రో ఫెర్రిలైజేషన్ (ఐఎఫ్) విధానాల ద్వారా జన్మించిన శిశువుపై అద్దె తల్లికి, ఆమె భర్తకు ఎలాంటి హక్కులు ఉండవని పేర్కాంది. సరోగేట్ అనే పదానికి ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్, నేషనల్ అకాడమీ ఆఫ్ మెడికల్ ప్లాస్టిక్ న్స్ స్పెషస్మెన్ నిర్దూపనం ఇచ్చాయని గుర్తు చేసింది. గుర్వాన్ని అద్దెకు తీసుకున్న తల్లిదండ్రులే అసలైన తల్లిదండ్రులని వెల్లడించింది.

చార్టినార్ సంరక్షణపై నివేదిక ఇప్పుడింది

చార్టినార్ వద్ద అక్రమ నిర్మాణాలు, వాహన కాలయ్యంపై ఏం చర్యలు తీసుకు న్యారో తెలుపాలని ప్రైకోర్టు రాప్లోల ప్రభుత్వాల్లో త్వరించింది. చార్టినార్ పోలీస్ స్టేషన్ దగ్గర దగ్గర అనుమతులైకుండా ప్రహరిగోడ నిర్మాణం ప్రతిక్రియలైనికి ప్రతిక్రియలైని ప్రభుత్వ శీడర్ లీడర్ రెడ్ని ఏప్రిల్ 1న ప్రశ్నించింది. తదుపరి విచారణను రెండు వాయిదా చేసింది.

అమలు చేయనప్పుడు చట్టం చేయడమేం దుకు?

భక్తి వేరుతో జంతువుల, పక్కల్ని బలిజ్వదాన్ని నిషేధిస్తూ చట్టం చేసినా, అమలు చేయకపోవడంపై ప్రైకోర్టు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. అమలు చేయనప్పుడు చట్టాలు చేయడమేందుకని ప్రశ్నించింది. ఈ అంశంపై ఓ పిటిషన్ను ఏప్రిల్ 1న ప్రైకోర్టు విచారించింది.

ఆత్మవాత్యలమై

ఆత్మవలీకనం జరగాలి

తెలంగాణ ఉద్యమంలో చోటు చేసుకుంటున్న అపశ్యతులను వివరిస్తూ, ఆత్మవాత్యలమై అలోచించాలని సూచిస్తున్నారు అంగా జిల్లాభ్యర్థి

ఉపిశిష్ట కలిగిన తెలంగాణ ఉద్యమంలో అపశ్యతులు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఈ అపశ్యతుల్ని కూడా లాభసాటిగా మార్పు కుంటున్నాయి కొన్ని ఉద్యమ పారీలు. ఇది కాదనలేని సత్యం! శ్రీకాంతాచారి నుంచి మొదలైన ఈ ఆత్మవాత్యల అపశ్యతులు ఉద్యమం కన్నా తీవ్రంగా ఉన్నాయి. ఉద్యమానికి, ఆత్మవాత్యలకు విదదీయరాని సంబంధమేదో ఉంది. దీన్ని గుర్తించడానికి, గుర్తించినా నొక్కి చెప్పడానికి మిగతా తెలంగాణ వారులు, చెప్పాలంటే మేధావులు మొహమాట పడుతున్నారు. ఆత్మవాత్యల పరంపర మొదలైన నాటి నుంచి జిరిగిన సంఘటనల్ని పాలకప్పాలు, ఉద్యమ పారీలు ఇచ్చిన, ఇస్తున్న ప్రకటిల్ని విశేషిస్తే, అసలు కారకుల ఎవరో బయలపడుతుంది.

ఈ పని చేయకుండా, చేయడానికి ఇష్టపడకుండా, ఓపార్టీ మరో పారీని, హోల్ మెయిత్తంగా కాంగ్రెస్ పారీని నిందించి చేతులు దులుపుకోవడం జరుగుతున్నది (కాంగ్రెస్ ని నిందించి వచ్చిన కాడు!). ఈ తమాపాని బుద్ధి జీవులు కళ్ళపుగించి చూస్తా, అవకాశం వస్తే మీడియా పాయింట్ల దగ్గర కథనాలు చెపుతున్నారు. కాని ఏ ఒకరు ఛైర్యంగా కారకులను వేలెత్తి చూపలేకపోతున్నారు. ఈ లోపాలే తెలంగాణ యువతకు ఉరితాళ్ళగా మారాయి. మారుతున్నాయి.

పార్ట్ మెంటు సాక్షిగా ఉరేసుకున్న (జూలై 20, 2011) యాదిరెడ్డి రాసిన సూసైట్ నోటును చదివితే వాస్తవాలు తెలుస్తాయి. ప్రతీ ఆత్మవాత్య సందర్భంగా జరుగుతున్న శవరాజీకియాలు తెలుస్తాయి. ఉద్యమాల్లో అనేక పోరాట రూపాలుంటాయి. కాని ఆత్మవాత్యలుండవపు. ఏ ఉద్యమంలో కానుసి ఈ ఆత్మవాత్యలు మలితరం తెలంగాణ ఉద్యమంలో పొడుసుపడానికి అసలైన కారకులపై? మనమెందుకు ఆత్మవలీకనం చేసుకోలేక పోతున్నాం. ఓ ఉద్యమంలో, ఉద్యమ రూపంలో అపశ్యతి జరిగితే, లేదా ఆ ఉద్యమ లక్ష్యం డెబ్యూతింటే, విమర్శ, ఆత్మవిమర్శ, మెజార్టీ, మైనార్టీ చర్చలు, తీర్మానాలు ఉంటాయి. వివిధ ఉద్యమాలు జరిగినప్పుడు, ముందూ, వెనక ఉద్యమ సమీక్ష ఉంటుంది. విమర్శను స్వీకరించే ఖండాతనం ఉద్యమ నాయకత్వానికి ఉంటుంది. ఉండాలి కూడా! కాని తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని భూజాలమై వేసుకున్న లేదా ప్రత్యే మ్యాయు ఉద్యమాన్ని నడపాలని ప్రయత్నిస్తున్న ఇతర రాజకీయ పారీలు ఏకోశాన ఈ ప్రయత్నాన్ని చేయలేదు. చేయాలని అనుకోవడం లేదు.

సరే! ఉద్యమం గాడి తప్పడమో, చేతులు జారడమో జరగవచ్చి! ఉద్యమం ప్రోజెక్ట్ కూడా గురికావచ్చి! ఇలాంటి సంరక్షాలలో ఉద్యమ సమీక్ష చేసుకోవాలి. పొరపాటులను గుర్తించాలి. అభిప్రాయాల్ని స్వీకరించాలి. అవసరమైతే ఉద్యమ విరామాన్ని ప్రకటించాలి. తిరిగి మా మూలు పరిస్థితులు ఏర్పడిన తర్వాత తిరిగి ఉద్యమాన్ని కొనసాగించాలి.

ఇదో రాజకీయ విధానం. ఎత్తుడ. కాని ఇవేపీ కనపడకపోగా, తమ కు నచ్చిన విధంగా, అనుకున్న విధంగా ఉద్యమాన్ని నడపాలని కొన్ని శక్తులు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ప్రత్యేమ్యాయ ఉద్యమాన్ని నియంత్రించడం చేస్తున్నాయి. సహాయ నిరాకరణ, మిలీనియం మార్ట్, సకల జనుల సమ్ముఖీల్ని చివరికి తెలంగాణ మార్కెట్ సందర్శించాలి. ఎవరు చేసింది ఏంటో అందరికి తెలిసినా, నోరు మెదపని పరిశీలించి. ఏదో తెలియని సూస్యతా భావాన! ప్రెగ్గాం! రచయతలు, కళాకారులు, ఒకరేమిటి...అంతాకూడా ఒక్కశాం ఆగి వెనక్కి చూడడంలేదు. ఉద్యమంలో కలిసివస్తున్న పిల్లలు నేలరాలుతుంటే, అవేశంగా మాట్లాడడం, ఆవతలి ప్రక్కల్ని (కాంగ్రెస్) శాపంరాలు పెట్టడం, అదే ధోరణితో రెచ్చగొట్టి విధానంతో ఉద్యమాన్ని నడపడం లేదా ఉద్యమాల్లో చౌరబడి ఉద్యమాల్ని శాసించడం జరుగుతున్నది.

మొనుటికి మొన్న ఎంపిలేసి ఎన్నికలు ఇచ్చిన గుణపాతాన్ని ఎవరు స్వీకరించాలి? నిస్సుటి దాకా తెలంగాణ ఉనురుపోసుకున్న వారు రాజీనామాలివ్వడంతో సచ్చిలులైపోతారా? రాజీనామాకు ముందూ, తర్వాత అబ్బర్యల చిరునామా అసెంబ్లీ కాదా! వీరు కారుసు, కార్పొరుసు, సెక్యూరిటీని వదులుతున్నారా? మరి కొండర్చేతే, ఎదుటియారు రాజీనామా చేయాలని దిమాండు చేస్తారు. అలాంటి వేదికలమై నుంచి తెలంగాణ వాదాన్ని కుమ్మరిస్తారు. కాని ప్రుక్కిగతంగా వస్తే రాజీనామా చేయరు. చేసినట్టు సటించడం ఎవరిని మభ్య పెట్టడానికి. వీరెవరో, పదవిపై గల మమకారమేంటో తెలియదా!

అసలు తెలంగాణ వాదానికి, ఓట్లకు ఏమైనా లంకె ఉంటుందా! ఓట్ల రాజకీయాలు ఉద్యమ రూపాలా? అయితే ఓ ఎత్తుగడగా కావాలి. అది కూడా ఒకసారి, రెండుసార్లు. ఎన్నికల ఎత్తుగడగా మారితే, ఉద్యమాలెందుకు? రెచ్చగొట్టడమెందుకు. దీనికి ధిటీ తండూనా అని అంటుందా! అంటుందని మనం భ్రమిస్తున్నామా! ఇలా భ్రమల్ని కలుగజేస్తున్నది ఎవరు? ప్రజలకు అప్పుడు, ఇప్పుడు ఎప్పుడు కాంగ్రెస్ భ్రమలు లేవు. లేదు, ఆ భ్రమలకి ప్రచారాన్నిచ్చించి ఎవరో ఆలోచించాలి. ఇప్పీన్ని యువతపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపుతున్నాయో, చూపాయో అర్థం కావడంలేదా! వాటి ఫలితాలే ఆత్మవాత్యలని మనకు తెలియదా? ఇప్పటికేనా పునరాలోచన చేద్దాం. తెలంగాణ సాకారం సరేసరి! ఆత్మవాత్యలు లేకుండా ముందుగా చూద్దాం! ఉద్యమాల ద్వారానే తెలంగాణ వస్తుందని నమ్మితే, వీటినే నమ్ముకుండాం. ఎన్నికల్ని కాదని గుర్తు చేద్దాం!!

నమ్మిన ఉద్యమాన్ని, రీతిని నమ్ముకున్న మజిపూర్ మజిపూర్ ఇరోం వషిర్మలను కనీసం ఇప్పుడన్నా అనుసరిద్దాం!

చత్రీన్గద్దలో మనకబారుతున్న పల్లెలు

విలువైన ఖనిజసంపదకు నిలయమైన చత్రీన్ గద్ద అటవిప్రాంతాల్లో ఏం జరుగుతున్నదో, ఎందుకు జరుగుతున్నదో
వివరిస్తున్నారు సేనియర్ జర్జులిస్ట్ దామరపల్లి నర్సింహరెడ్డి

[క] చ్చని అడవిపై యుద్ధమేఘాలు కమ్ముకుంటున్నాయి. అడవి హక్కులు, అడవి బిడ్డల పోరాటానికి - మావోయిస్టులు అందగా నిలిచారు. ఇటు సాహృదాయివాడులకు - అటు ఆదివాసులకు గత నల్కై సంవత్సరాలుగా ఎడతెరిపి లేకుండా పోరాటం జరుగుతోంది. ఈ పోరాటంలో వేలాది మంది ప్రజల నెత్తుబింధు ధారలు ప్రవహిస్తున్నాయి. అసులు యుద్ధం ఎందుకు జరుగుతోంది? ఇంతమందిని ఎందుకు హతమారుస్తున్నారు? కార్బోరేటు, బహుళజాతి సంస్కలు, విదేశీ, స్వదేశీ పెట్టుబడుదారుల దేగ కన్ను పచ్చని అడవిపై పడింది. దట్టమయిన అడవుల్లో 45రకాల ఖనిజాలున్నాయి. ఈ ఖనిజ సంపదసంతా దోచుకోవడానికి పాలక వర్గం ఆదివాసులపై అథర్వ యుద్ధానికి దిగుతోంది. ఈ యుద్ధం వడ్డని దేవమంతా కోడై కూసినా వినిపించుకోరు. మొన్న బాసగూడ, నిన్న కంచాల, నేడు కుమ్మరితోపు. అడవుల్లో వందలాది మంది రాజ్యహింసలో బలైపోతున్నారు. ఎప్పుడు విమి జరిగినా అంద్రపదేశ్, చత్రీన్గద్ద, ఒడిపో సరిహద్దులలో రక్తపాతం జరుగుతోంది. దీంతో ఎంతో మంది అమాయకులు ప్రాణాలు కోల్పోతున్నారు. వీరిని నమ్ముకున్న తల్లిదండ్రులు, భార్య పిల్లల ఆశలు అభియాశలుగా మిగిలిపోతున్నాయి. రక్తపాతాన్ని ఆపివేసి శాంతి నెలకొల్పాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై ఉంది.

ప్రస్తుతం నక్కలైట్ ఉద్యమం దేశంలో ఇరవై రెండు రాష్ట్రాలలో 250 జిల్లాలకు విస్తరించిందని, నక్కలైట్లు సమాంతర ప్రభుత్వాలు సదుపుతున్నాని ఇంటలిజెన్సు వర్గాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. నక్కలిజం బలపడటానికి ముఖ్య కారణం పేదరికం, నిరుద్యోగం, ఆర్థిక అసమాన తలు. ఇప్పి ఉన్నంత వరకు ఎంతమందిని ఎన్కొంటర్లు పేరిట హత్య చేసినా విప్పాద్యమాలు అగ్నం. నక్కలిజం నిర్మాలన కోసం, కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కోట్లాది రూపాయాలు ఖర్చు చేసినప్పబట్టికీ, కోవర్ట్ అపరేషన్ ద్వారా, విష ప్రయోగాల ద్వారా నిర్మాలిస్తామని అనుకోవడం శ్రమగానే మిగులుతోంది. తెలంగాణ సాయథ పోరాటాలలో నాలుగు వేలమంది రైతాంగ వీరులు వీరమరణం పొందారు. 1970 నుంచి శ్రీకాకుళం న్యూల్ఐరీ నుంచి మొదలుకుంటే నేటి కుమ్మరితోపు అడవి దాకా వేలాది మందిని ఎన్కొంటర్లు పేరిట కాల్చి చంపడం పాలక వర్గానికి ఓ ఆటలా మారింది. లక్ష్మలాది ఎకరాల భూములను రైతుల నుంచి బలపంతంగా లాక్ష్మీని కార్బోరేటు సంస్కలకు ధారాదత్తం చేస్తోంది. తలదాచుకోవడానికి గజం స్థలం అడిగినందుకు ఖమ్మం జీల్లా ముదిగొండలో ఏడుగురి రైతులను కాల్చి చంపారు. పోలీసుల బల ప్రయోగం ద్వారా అంచివేతలు, నిర్వంధాలు ప్రయోగించడం, షైక్షలో నిర్వంధించడం - ప్రజాస్వామిక ఉద్యమాలను అంచివేసే దికలో ప్రయాణిస్తున్నాయి తప్ప కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వాటికి పరిష్కార మార్గం కనుగోవడం లేదు.

ఇటు పోలీసులు, అటు నక్కల్ మధ్య శాంతిని కోరిన శాంతి దూతులు రియాజ్, చెరుకూరి రాజ్ కుమార్లను పట్టుకొని కాల్చి చంపారు. దీనిని బట్టి చూస్తే పాలక వర్గాలకు శాంతి చర్చలపై నమ్మకం లేదనిపిస్తుంది. ఇప్పటికే కూడు, గూడు లేక ఆదివాసి ప్రాంతాల నుంచి బతుకు దెరువు కోసం లక్ష్మలాది కుటుంబాల వలసలతో ఆ ప్రాంతాలు భాళీ అయినాయి. ప్రభుత్వాల నుంచి ఏ విధమైన సంక్లేషమ పథకాలు అందడం లేదు. అభివృద్ధికి అక్కడి ప్రజల అమడ దూరంలో ఉన్నారు. గిరిజనుల కోసం ప్రభుత్వాలు అది చేస్తున్నాం, ఇది చేస్తున్నామని చెప్పుకోవడమే తప్ప - ఆచరణలో ఎక్కుడా సాధ్యం కావడం లేదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనలు కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నాయి. కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి జీరామ్ రమేష్ ఈ మధ్య కాలంలో చాల ప్రకటనలు జారీ చేశారు. ఆదివాసి ప్రాంతాలలో రోడ్లు, వంతెనలు నిర్మాణానికి చౌర తీసుకుంటున్నామని చెప్పారు. ఇవి ఎక్కుడా ఆమలుకు నోచుకోవడం లేదు. అటు ప్రాంతాలలో ఖనిజ నిక్షేపాలను బహుళజాతి సంస్కలు, పోలీసులను కాపలాగా పెట్టి ద్రుగా దోచుకుంటున్నాయి. అడవి మాదే, అడవిలో ఖనిజం మాదేని ఆదివాసుల చేస్తున్న పోరాటానికి ఉద్యమకారులు అందగా నిలుస్తున్నారు. కొంతమంది పోలీసు అధికారులు ప్రమాపష్ట కోసం ఉద్యమాన్ని అంచచివేసేందుకు అత్యు త్సాహనిస్తు చూపుతున్నారు. బూటుకపు ఎన్ కొంటర్లకు పాల్పడినారని పలుపురు అధికారులపై ఆరోపణలు గుప్పమంటున్నాయి.

నక్కలైటు సమస్యను సమాజిక ఆర్థిక సమస్యగా పరిగణిస్తున్నట్లు ఎన్నికల ముందు పలు పార్టీలు ప్రకటించి ఎన్నికలు ముగియగానే దాన్ని శాంతి భద్రతల సమస్యగా పరిగణించడం ఆన వాయితీగా మారింది. నక్కలిజం అంచచివేతలకు దివ్ముఖ వ్యాపారం అనుసరిస్తున్నామని సందర్భం వచ్చినప్పడల్లు ప్రకటిస్తున్నాయి. ఉద్యమాల అంచచివేతకు కొత్త పద్ధతులను అనుసరిస్తున్నారు. వరుస ఎన్కొంటర్లతో ఇది తేట తెల్లుపుతోంది. ప్రజల నుంచి వస్తున్న ఉద్యమాలను అంచచివేయాలని అనుకోవడం ప్రజాస్వామ్య హక్కులను కాలరాయడమే. తమ హక్కుల కోసం అక్కడి ప్రజలు శాంతియతనగా పోరాటుతుంటే వారిపై నక్కలిజం ముద్ర వేస్తున్నారు. దీంతో వేలాది మంది ప్రజల జీవితాలు నాశనమయి నాయ. పాలకులు అనుసరిస్తున్న విధానులు, అవినీతి మూలంగా నిరుద్యోగం, దారిద్ర్యం అనుమతించడలు పెరగుతున్నాయి. సరళీకృత విధానాలు ప్రజల పాలిట శాపంగా మారాయి. చత్రీన్గద్ద, ఒడిపో భాభాగంలో తరచుగా వీరుల జీవితాలు నాశనమయి నాయ. జీల్లాల జీల్లాలలో అభివృద్ధి ప్రజలు శాంతియతనగా పోరాటుతుంటే వారిపై నక్కలిజం ముద్ర వేస్తున్నారు. దీంతో వేలాది మంది ప్రజల జీవితాలు నాశనమయి నాయ. జీల్లాలకు జీల్లాల విధానులు అనియతించడం లేదనిపిస్తుంది. ఇప్పటికే కూడు, గూడు లేక ఆదివాసి ప్రాంతాల నుంచి బతుకు దెరువు కోసం లక్ష్మలాది కుటుంబాల వలసలతో ఆ ప్రాంతాలు భాళీ అయినాయి. ప్రభుత్వాల నుంచి ఏ విధమైన సంక్లేషమ పథకాలు అందడం లేదు. అభివృద్ధికి అక్కడి ప్రజల అమడ దూరంలో ఉన్నారు. గిరిజనుల కోసం ప్రభుత్వాలు అది చేస్తున్నాం, ఇది చేస్తున్నామని చెప్పుకోవడమే తప్ప - ఆచరణలో ఎక్కుడా సాధ్యం కావడం లేదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనలు కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నాయి. కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి జీరామ్ రమేష్ ఈ మధ్య కాలంలో చాల ప్రకటనలు జారీ చేశారు. ఆదివాసి ప్రాంతాలలో రోడ్లు, వంతెనలు నిర్మాణానికి చౌర తీసుకుంటున్నాయి. ఇవి ఎక్కుడా ఆమలుకు నోచుకోవడం లేదు. అటు ప్రాంతాలలో ఖనిజ నిక్షేపాలను బహుళజాతి సంస్కలు, పోలీసులను కాపలాగా పెట్టి ద్రుగా దోచుకుంటున్నాయి. అడవి మాదే, అడవిలో ఖనిజం మాదేని ఆదివాసులు చేస్తున్న పోరాటానికి ఉద్యమకారులు అందగా నిలుస్తున్నారు. బూటుకపు ఎన్ కొంటర్లకు పాల్పడినారని పలుపురు అధికారులపై ఆరోపణలు గుప్పమంటున్నాయి.

రాజకీయం, మనం..

మూ సవులు రాజకీయ జంతువులు అని అరిస్టాటిల్ నిర్ణచించక ముందు నుంచే మనిషి రాజకీయ జంతువుగా బటుకుతున్నాడు. మానవ గుంపుగా మనలడం మొదలు పెట్టినప్పటి నుంచే రాజకీయమనేది ప్రారంభమయింది. మానవ సమూహాల పరస్పరాల సంబంధాలు, కలిసి పంచకోడాలు, కలిసి ఆహారసముపార్శ్వన చేసుకోడాలు వేళ్ళాను కుంటున్న ఆదిమదశలోనే స్థిరమీద, వేట మీద ఆధివత్యం కోసం జరిగిన నిత్యఘర్షణల నుంచి రాజకీయ ప్రవృత్తి వికసిస్తా వచ్చింది. విచిత్రమేమిటంటే మనిషి సామూహిక సహజీవనంలోంచి పుట్టిన రాజకీయం సంఘర్షణా రూపుతీసుకుంది. అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు రోనాల్ట్ రిగన్ 1977లో రాజకీయాన్ని మానవచరిత్రలో రెండవ ఆతి పురాతన వ్యుత్తిగా చమత్కరించాడు. అంతటితో ఆగకుండా, రాజకీయాలకి మనిషి మొదటి వ్యుత్తి (ప్యాచిచారం)తో చాలా దగ్గరి పోలికలున్నాయిని కూడా ముఖమాటం లేకుండా చెప్పేడు. రానురాను ఈ వ్యాఖ్యలకి బలం చేకూరుతోంది తప్ప, రిగన్ వంటి వాళ్ళు కొంచెం అతిగా మాట్లాడారని భావించే మేధావులకి మదత్తు లభించడం లేదు. మనిషి రాజకీయ జంతువు అయినప్పుడు ఇక వాడి జీవనం రాజకీయ రహితంగా యొలా సాగుతుంది.

రాజకీయ వ్యవహంగా ఒక శాస్త్రంగా అభివృద్ధి చెంది, ఇప్పుడు ఆచరణలో మనం అనుభవంలోకి వచ్చిన రూపం యేర్పడడానికి వేలాది సంవత్సరాలు పట్టింది. ఈనాడు మనం చూస్తున్న, మనం జీవిస్తున్న, మనను నియంత్రిస్తున్న, మనను పాలిస్తున్న వ్యవస్థలన్నీ యేర్పడానికి మూలం రాజకీయమే. దురదృష్టమేమిటంటే, మనలో నూచికి తొంబైమంది రాజకీయాలంటే రోజూ మనం చూస్తున్న అధికార, ఎన్నికల, పదవుల పంపకాల పోట్లాటలూ, కొట్లాటలే అనుకుంటున్నారు. రాజనీతి, రాజనీతిజ్ఞుడు, రాజకీయవేత్త అనే మాటలు ఈమధ్య వినిపించడం కూడా తక్కువై పోయింది. రాజకీయం అనేమాట, దాని నిజమైన అర్థాన్ని కోల్పోయి, ఇప్పుడు యేదో అవాంధనీయమైన, అనాగికమైన, ప్రజాస్వామిక దౌర్ధల్యంగా ఆమోదం పొందినట్టు అనిపిస్తోంది.

అయితే నిత్యం జరుగుతున్న ఈ మాటల యుద్ధాలూ, ఎత్తిపోడుపులూ, అవహాళనలూ, భీత్యాగాలూ, అనాలోచిత, అనాధార అభియోగాలూ, ప్రత్యోపణలూ, ఇదంతా రాజకీయం కాదా? ఈ వాడ, ప్రతివాదాలూ, ఈ టక్కుటమార, వశీకరణ విద్యుల ప్రయోగాలూ - ఇవనీ రాజకీయం అభ్యాసంలో భాగం కాదా?

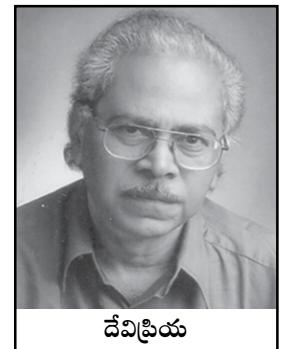
ఒక పెద్దమనిషి, అసమృతే రాజకీయాల సారాంశం అన్నాడు! ఇది నిజమేని ఒప్పుకుంటే, ఇప్పుడు జరుగుతున్న రాజకీయ నాటకం మరొక విధంగా నడవడాఇని ఆవకాశం లేసట్టే. సంపూర్ణ నియంత్రణ,

అణిచివేత కొనసాగుతున్న

పొరసమాజాలలో రాజకీయాలకి అవకాశమే వుండదు. అసమృతి, నిరసన, ప్రతిఫుటన, తిరుగుబాటు, నిరాటంక భావ వ్యక్తికరణ, సమాంతర భావాల ప్రచారం వంటివి మానవ సమాజం మనగడకే పురోగమనానికి ఇంధనం వంటివి. ఈ ఇంధనమే రాజకీయాలని ముందుకు నడిపించేది. చరిత్రలు నిర్మించేది కూడా ఈ చోదక శక్తులు నిర్మించే రాజకీయమే. కనుక భేదాభిప్రాయం, అసమృతి, సంపూర్ణణ లేకుండా మానవజాతి రాజకీయం నడవడం సాధ్యం కాదు. నమాజిగమనంలో అనుకూల, ప్రతికూల శక్తుల సంఘర్షణ రాజకీయ రూపంలో కొనసాగవలసిందే. మావో అన్నట్టు, రాజకీయం అనేది రక్తపాతం జరగని యుద్ధం వంటిది. హింసకి తావలేకుండా, ఘుర్ణాని పరిష్కరించే అవకాశాన్ని రాజకీయ ప్రక్రియ కలిగిస్తుందని రాజనీతి అధ్యాపకులు చెపుతుంచారు. రాజకీయ స్నేహి(?), అనుభవిస్తున్న సమాజాలలో ఈ క్రీడలో పాల్గొంటున్న వారందరూ అభిప్రాయ

భేదాలని సహించగలిగే ఒక కనీస ధర్మాన్ని పాటించగలితే ప్రజా స్వామ్య రాజకీయాలు మరికొంత అర్థవంతంగా, మరికొంత ప్రయోజనకుంగా మారే అవకాశం ఉంది. రాజకీయం నడపాలంటే రాజీకి సిద్ధపడి పుండలనేది ఒక రాజకీయ రచయిత అవగాహన! రాజీ అనే ఈ మాటకి రకరకల రంగలున్నాయి. ఎవరితో రాజీ, ఎందుకు రాజీ, ఎవరికోసం రాజీ, ఎక్కడ రాజీ.. ఎంతపరకు రాజీ..?

పొరసమాజాన్ని ప్రత్యేక, పరోక్ష నియంత్రుత్వం నుంచి, పరోక్ష బానిసత్త్వం నుంచీ, దారిద్ర్యం నుంచీ, అణిచివేత నుంచీ, అవినీతి నుంచీ, యుద్ధం నుంచీ, అశాంతి నుంచీ, నిరుద్యోగం నుంచీ రక్కించే రాజనీతిని అవలంబించే రాజకీయాలు యొలా సాధ్యపడతాయి? ఇది ఒక స్వప్నంగానే మిగిలి పోయిందా? సమాధానం కోసం సమకాలిక రాజకీయ రంగస్థలమీద జరుగుతున్న నాటకాలని చూస్తూ పోదాం!

దేవిప్రియ

చాలిత్తక ఆలయాల అణ్ణె

నగునూర్ లో త్రికూటాలయం పునర్ నిర్మణం

ప్రాచీన కాలం నాటి ఆలయాలకు పేరించిన కరీంనగర్ జిల్లా లోని నగునూరు. అక్కడి 'సల్ల గుడి' చాలిత్తక ప్రాధాన్యం కలది. ఆ ఆలయ పునర్ నిర్మణ విశేషాలను వివరిస్తున్నారు చరిత్రకారుడు ఎస్.నాగేంద్ర శర్మ.

- ❖ రూ. 4 కోట్లు వెచ్చించేందుకు ముందుకు వచ్చిన కాసుగంటి నారాయణరావు ట్రిస్టు
- ❖ వీలైట్ 18 నెలల్లోనే పనులు పూర్తి
- ❖ జిల్లాలో పర్యాటక కేంద్రంగా ఎదగనున్న నగునూర్

కరీంనగర్ జిల్లా నాటి నుంచి నేటి వరకూ పురాతన దేవాలయాలకు, అపురూప శిల్ప సంపదలకు నిలయం. శాతవాహనులు, వేముల వాడ చాళుక్యులు, పశ్చిమ చాళుక్యులు, పొలాసు రాజులు, కాకతీయులు వివిధ చోట్ల దేవాలయాలను, కోటలు, బురుజులు వంటి చారిత్రక కట్టడాలను నిర్మించి, జిల్లాలో ప్రోందవ సంస్కృతులకు జీవం పోశారు. జిల్లాలో జైన, బౌద్ధ దేవాలయాలు, స్వార్థకస్తుపాలు వెలసి సర్వమతాలకు కేంద్రంగా నిచింది. ముఖ్యంగా జిల్లాలో శాతవాహన, వేములవాడ చాళుక్య రాజులు, పశ్చిమ చాళుక్య, కాకతీయులు నిర్మించిన దేవాలయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. జిల్లాలో గోదావరి, మానేరు తీరాలతో పాటు పలు చోట్ల చెరువులు, కొండలు, గుట్టలు ఎన్నో ఉండి, జిల్లా చరిత్ర, సంస్కృతులకు పట్టగా నిలిచాయి. తెలంగాణ లోని జిల్లాల్లోని ప్రాచీన దేవాలయాలు, చారిత్రక కట్టడాలు శిథిల దశకు చేరుతుండగా, గుట్టిలో మెల్లగా నగునూర్ పునర్ నిర్మణం ఒక ఆశాకిరణం.

హన్సుకొండ వేయి స్తుంభాల గుడిలోని కళ్యాణ మండపాన్ని 2006లో పునర్ నిర్మించడానికి భారతీయ పురాతత్వ శాఖ (ఏస్.ఎస్) వారు రూ. 3.5 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో ముందుకు రాగా, ఇటీవలి కాలం నుంచే ఈ మండపం నిర్మాణ పనులు ఊపందుకున్నాయి. 1950 ప్రాంతాల్లో శ్రీలైలం ప్రాజెక్టు ముంపులో ఉన్న కూడలి సంగమేశ్వరాలయాన్ని అప్పట్లో తుంగభద్రానదిలో మునగకుండా, మైదాన ప్రాంతానికి తరలించారు. అదే వరుసలో కరీంనగర్ జిల్లా కేంద్రానికి 9 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న నగునూర్ గ్రామం, 10కిమీగా అపురూప కాకతీయ గుడులకు, విలువైన శిల్పకళాసంపదకు కేంద్రంగా వర్ధిల్లు తోంది.

వేములవాడ చాళుక్యులు, పశ్చిమ చాళుక్యుల కాలంలో జిల్లాలో వేములవాడ, శనిగరంతో పాటు పలు చోట్ల దేవాలయాల నిర్మాణాలు జరిగాయి. క్రీ.శ. 1వ శతాబ్దిలో వెల్లటూర్ మండలం కోటిలింగాలలో తొలి శాతవాహనులు కోటిలింగాలను తమ తొలి రాజధానిగా చేసుకొని, కొన్ని వందల సంవత్సరాలు పరిపాలించినట్లు 1978లో కోటిలింగాల లో దొరికిన నాణీలు, పురావస్తు తప్పకాల ద్వారా వెల్లడైన విశేషాల వల్ల తెలుస్తోంది.

కాకతీయ ప్రభువుల కాలంలో, నగునూర్ ఉపరాజధానిగా విలసిల్లింది. దీన్ని సచ్చిదాదు ప్రాంతంగా వ్యవహరించారు. వేములవాడ, పశ్చిమ చాళుక్యులకు సామంతరాజులుగా ఉన్న కాకతీయులు, తదనంతర కాలంలో స్వాతంత్రులై ఈ ప్రాంతాన్ని నుమారు 3 వందల సంవత్సరాల పాటు అజ్ఞేయంగా పరిపాలించారు.

జిల్లాలో ధర్మపురి, కాళేశ్వరం, కొండగట్టు, బెజ్జంకి, పొట్లపల్లి, పొలవాస, కట్టురు, ఉపర్వపల్లి, వాల్గొండ, మంథని, జనగామ, చోప్ప దండి, జమ్మికుంట, నంది మేడారం, రాయకర్, కొత్తపల్లి హవేలి, పోతుగల్, ముత్తురం, విలాసాగర్, రామగిరి, నాంపల్లి, కొత్తకొండ, చంద్రవెల్లి తదితర చోట్ల ప్రాచీన దేవాలయాలున్నాయి.

ధూళికట్ట, కోటిలింగాల, రామగిరి, ఎల్లందుల, ప్రతాపగిరి, మొలంగూర్, అనంతగిరి, జిగ్గాల్, రామదుగు తదితర చోట్ల కోటలున్నాయి. బొమ్మలమ్మ గుట్టపై జిన చక్రేశ్వరి విగ్రహంతో పాటు శాసనం, కోటిలింగాలలో మునుల గుట్ట, మంథని అడవి, సోమన్సపల్లిలలో గుహలు, పెద్దబోంకార్ శాతవాహనుల స్థావరాలు జిల్లా చారిత్రక వైభవాన్ని చాటి చెబుతున్నాయి.

నగునూరు చుట్టూ గుట్టలుండడం వల్ల ఈ గ్రామానికి నగముల ఊరు (గుట్టల ఊరు) పేరు వచ్చి కాలక్రమేణ నగునూర్గా నామంతరం చెందియుండవచ్చున్ని భావిస్తున్నారు.

ఇక్కడ రెండు త్రికోటాలయాలు, రంగమండపం, బీరన్న గుడి, నక్కలు గుడితో పాటు గ్రామం చుట్టూరా అపురూపమైన దేవాలయాలు ఉన్నాయి. ఏకలిలలో నిర్మించిన గరుత్తంతుడి ద్వ్యాస్తంభం గ్రామ శివేశ్వర అభేదాన్ని చాటి చెబుతున్నది. గ్రామంలో మధ్యకాలం నాటి లక్ష్మినారాయణ మండిరం కింద 5 ఎకరాల సాగుభూమి ఉంది. ప్రస్తుతం జిల్లా దేవాదాయ శాఖ ఆధ్యర్థంలో ఉన్న ఈ దేవాలయం కింద ఉన్న 5 ఎకరాల భూమిలో నగునూర్ లోని సల్లగుడిగా పిలివందుతున్న త్రికూటాలయాన్ని పునర్ నిర్మించడానికి మార్చి 10 మహా శివరాత్రి పర్వదినాన జిల్లా మంత్రి, రాష్ట్ర పొరసరఫరాల శాఖ మంత్రి డి.శ్రీధర్ బాబు లాంఘనంగా శంకుస్తాపన చేశారు.

వేములవాడ చాళుక్యులు, పశ్చిమ చాళుక్యులు, కాకతీయుల కాలంలో అనగా క్రీ.శ. 8వ శతాబ్దం నుంచి క్రీ.శ. 12వ శతాబ్దం వరకు ఈ గ్రామం రాజకీయ, ధార్మిక, మతపరమైన ముఖ్యకేంద్రంగా విలసిల్లింది. గ్రామం చుట్టూ పురాతన మధ్యి కోటల గోడల ఆనవాళ్ళు నేటికి అక్కడక్కడా కన్పిస్తాయి. నగునూర్గాని బీరన్న గుడి వద్ద దొరికిన ఒక శిలాశాసనంలో నగునూర్ మహా మండలేశ్వరుడైన పండరసర్

నగునూర్ గ్రామంలో ప్రాచీన ఆలయాలను సందర్శించిన జ్ఞాటాక్ సభ్యులు.

పండరాజు) క్రి.శ. 1112 సంవత్సరంలో రవిశ్వర కళ్లించి, చెరువు కింద సాగు చేయబడిన భూములను దానం చేసినట్లు తెలుపుతున్నది. దీన్నే త్రికూటాలయంగా, నల్గుణంగా నేడు పిలుస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ దేవాలయాన్ని పునర్వర్ణ నిర్మించడానికి జిగిత్యాల లోని కాసుగంటి నారాయణ రావు టుస్టు ముందుకు వచ్చింది. సుమారు రూ. 4 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో, ఏడాదిన్నర కాలంలో నిర్మించే ప్రతిపాదన ఉంది. కరీంనగర్-లక్ష్మేష్టి పేట మార్గం నగుసూరు తారు రోడ్డు శివారులో కుడి వైపున ఉన్న సుమారు వేయి సంపత్తురాల క్రితం నాటి ఈ దేవాలయం పునర్వర్ణ నిర్మాణానికి టుస్టు ముందుకు రావడం పట్ల మంత్రి డి.ల్రీధర్ బాబుతో పాటు శంకుస్థాపన - భూమి పూజ కార్యక్రమానికి హజ్రెన ప్రభుత్వ విష ఆరెపల్లి మౌహన్, కరీంనగర్ ఎంపీ పొన్నం ప్రభాకర్, జె.సి. అరుణకుమార్, ఆర్డీఎస్ సంధ్యారాణి తదితరులు తమ హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

నగునూర్ చుట్టూ పొంచి ఉన్న సమస్యలు

నగునూర్ గ్రామం చుట్టూ గుట్టలుండడం వల్ల తరచూ పేలుక్కు చేస్తూ, గుట్టలను క్రమింగ్ చేస్తుండడం వల్ల అప్పరూపమైన గ్రామ దేవాలయాల ఉనికి ప్రశ్నార్థకంగా మారిపోయింది. గ్రామం చుట్టూ ఎలాంటి గ్రాణెట్, క్రమింగ్ జరుగకుండా పర్యావరణ విధ్వంసం కాకుండా జిల్లా యంత్రాంగం పరిరక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

సగసుర్ గ్రామ రహదారిబై గ్రానైట్ కలిగింగ్ యూనిట్సు ఏర్పాటు చేయడం పర్యావరణ ప్రియులకు ఆందోళన కలిగిస్తోంది. ఆరేడు క్రషింగ్ యూనిట్లు ఒకే ఆవరణలో ఉండడం వల్ల కరీనంగర్ మండలం, చొప్ప దండి, ధర్మారం, వెల్లతూర్, రామడుగు మండలాల గుట్టల ఉనికి ప్రశారకంగా మారుతుంద్యే భయం పర్యావరణప్రియులను వెన్నాడుతోంది.

నాలుగేళ్ళ కిందట నగుమార్ లోని వెరగుడి పునర్ నిర్మాణ ప్రతిపాదనలకు శ్రీకారం చుట్టీన రాష్ట్ర పురావస్తుశాఖ, ఎందుకో ఈ గుడికి, రంగమండపానికి నెంబర్లు వేసి చేతులెత్తేసింది. 13వ ఆర్కసంఘం నిధుల కింద ఈ గుడి పునర్ నిర్మాణ పనులు చేపడుతామని చెప్పిన అధికారులు, నిధులు కేటాయించకపోవడం వల్ల ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే ఉన్నట్టయింది. గ్రానైట్ క్రిహింగ్ ఫాక్టరీని ఎత్తివేయాలని, పర్యావరణ పరిరక్షణ జోన్లో నగుమార్ ప్రాంతాన్ని చేర్చాలని చరిత్రకారులు, పర్యావరణపాయిలు కోరుతున్నారు.

నగునూర్ నల్గొండ దేవాలయం పునర్ నిర్మాణం రెండేళ్ళలో పూర్తి కాకతీయుల కాలం నాటి అప్పరూప శిల్పసంపద ఉన్న నల్గొండ కూటాలయాన్ని రెండేళ్ళ వ్యవధిలో నగునూర్ శ్రీలక్ష్మీపూరాయణ అందిరం వారి భార్షిస్తలంలో పునర్ నిర్మిస్తామని, ఈ గుడిలోని శిల్పాలు యథాతథంగా నెంబిరింగ్ వేసి, పరిరక్షిస్తామని శ్రీసత్య కన్జర్వేషన్స్ లోక్కర జి. కృష్ణమూర్తి తెలిపారు. ప్రస్తుతం ప్రాక్తయనర్తో గుడి చుట్టూ న్న మట్టిని తొలగిస్తున్నామని, శిల్పాలను, మందిరంలోని 32 స్తంభాల పునర్నిర్మాణంలో ఉంచుతామని అన్నారు.

సుమారు రూ.4 కోట్ల వ్యయంతో, రాష్ట్ర పురావస్తు శాఖ అనుమతుల మేరకే ఈ దేవాలయ నిర్మాణ పనులు సాగుతున్నాయన్నారు. ఈ గుడిలో రపీశ్వరుడు, కేశవుడు, మహేశ్వరుడు మాలావిగ్రహాలుంటాయన్నారు. వచ్చిమ చాళుక్యులు, కాకతీయుల శిల్పాలులు కనబడుతున్నాయని, కాకతీయుల కాలం నాటికంటే పురాతనమైందని, కాకతీయుల కాలంలో ఆభివృద్ధి చెందిందని భావిస్తున్నట్లు ఏవేసిలో ఉప పర్యవేక్షణ వాస్తు అధికారిగా పని చేసి, పదవీ విరమణ చేసిన కృష్ణమార్తి తెలిపారు.

భాగ్యనగరం కాదు...

పైందరాబాద్ అనలు పేరు చిచులం

పేరులో ఏముంది అని అంత తేలిగూ అన్ని విషయాలను తీసేయలేం. మరీ ముఖ్యంగా తెలంగాణకు గుండెకాయ లాంచి పైందరాబాద్ విషయంలో. ఈ నగరం అనలు పేరు, దాని ఆవ్యాప పుట్టుపూర్వీత్తరాలపై, 'పైందరాబాద్' ముద్రను చలతలో సుంచి చెలిపేసేందుకు జిలగిన ప్రయత్నాలను వివరిస్తున్నారు ప్రముఖ చలతకారుడు, తెలంగాణ ఉద్యమకారుడు కెప్పేన్ పాండురంగారెడ్డి

దరాబాద్ నగరం పేరు చుట్టూరా ఒక కథ అల్లుకొని ఉంది.

పైంద ప్రకారం... మహామృద్ కులీ కుతుబ్ పా కుమారుడు ఒక గ్రామిణ నర్తకిలో ప్రేమలో పడ్డాడు. ఆమెను కలుసుకునేందుకు అయిన తన ప్రాణాలను ఘణంగా పెట్టి మూసే నదిని దాఖేవాడు. యువరాజు ప్రేమ సంగతి తెలిసిన గోల్�ండ పాలకుడు సుల్తాన్ కులీ కుతుబ్ పా మూసే మీదుగా వంతెన నిర్మించాడు. యువరాజు గడ్డెన్లిస్త అనంతరం ఆయన 'భాగీమతిని' వివాహం చేసుకున్నాడని, ఒక నూతన నగరం నిర్మించి దానికి ఆమె పేరు పెట్టడని చెబుతారు. చరిత్రకారులు మాత్రం ఈ కథకు దూరంగానే ఉన్నారు.

ఇబ్రహీం కుతుబ్పా మరణానంతరం ఆయన మూడో కుమారుడు కులీ కుతుబ్ పా క్రీ.శ. 1580లో గడ్డెన్కొన్నదు. ఆ సమయంలో ఆయన వయస్సు 14 ఏళ్ళు. ఆయన రాజ్యాధికారం చేపట్టడానికి రెండేళ్ళ ముందే పురానాపూర్వ నిర్మించబడింది. అంటే క్రీ.శ. 1578లోనే అది కట్టబడింది. అంటే ఇబ్రహీం కుతుబ్పా తన కుమారుడి ప్రేమాయంచి గురించి తెలుసుకున్నాటికి కులీ వయస్సు వేడేళ్ళ ఆరు నెలలు! పడేళ్ళ బాలుడు 7 లేదా 8 ఏళ్ళ బాలికను ప్రేమించాడన్న మాట. కులీ మాతృభాష పర్చియన్. ఆ బాలిక మాతృభాష తెలుగు. మరి వారిద్దరూ ఏ భాషలో మాట్లాడుకునే వారు? ప్రేమకు భాష అవసరం లేదన్నట్లుగా బహుశా వారిద్దరూ చూపులతోనే మాట్లాడుకునే వారేమో. ఇక్కడ సమస్య అంతా కూడా అంత చిన్న వయస్సులోనే వారి ప్రేమ వ్యవహారం ఎలా సాగిందనే. ఆమె సృత్యకారిణి మాత్రమే గాకుండా గాయని అని కూడా అంటారు మరి. అంత చిన్న వయస్సులోనే అదెలా సాధ్యం? ఆమె గాట్రం కులీని ఆకట్టుకునేదని, ఆయన తరచూ ఆమె ఇంటికి వెళ్ళేవాడని అంటారు. అంటే ఆమె ఓ శాశ్వత స్థలంలో బహుశా ఓ గ్రామంలో నివసించేదని అర్థమవుతుంది. అది ఓ గ్రామం కాకున్నా ఓ హాష్ట్లుకోవచ్చు. నిజానికి మూసేకి దడ్జిణాన ఓ గ్రామం ఉండేది. అది చిచులం. చార్మినార్ సమీపంలోని షాలిబండ ప్రాంతమే అది.

బ్రిజిల్లో వజ్రాలు బయటవడే వరకూ, క్రీ.శ. 1725 దాకా వజ్రాలకు గోల్�ండనే పేరాందింది. గోల్�ండ సమీపం లోని వజ్రాల గనులు ప్రపంచప్రఖ్యాతి చెందిన కోహినూర్, ది గ్రేట్ మొఫుల్, పిట్ లేదా రిషెంట్, ఒర్లోఫ్, హోవ్ డైమండ్ లాంచి వాటెన్నింటినో అందించాయి. అవన్నీ కూడా భారత్ నుంచి బయటకు వెళ్ళిపోయాయి. గోల్�ండ ప్రపంచానికి వజ్రాల రాజధానిగా ఉండింది. ప్రపంచఖ్యాతి చెందిన చరిత్రకారులైన ఫెరిస్ట్, 'కుజిప్ప్ మాదిరిగా తెలంగాణ

ప్రపంచానికి వాణిజ్యకూడలిగా ఉండింది. తుర్కిస్తాన్, అరేబియా, పర్శియా వ్యాపారులు అక్కడికి వెళ్ళేవారు' అని తన రచనల్లో పేర్కొన్నారు.

గోల్�ండ జనాభా ఎన్నో రెట్లు పెరిగిపోవడంతో, కోటు వెలుపల ఒక కొత్త నగరాన్ని నిర్మించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. మరో తక్కణ కారణం అప్పట్లో ప్రబలిన స్లైగు వ్యాధి. 1590లో కోటలో స్లైగు ప్రబలింది. దాని వ్యాధిని నిర్మించించేందుకు రాజకుటుం బీకులతో సహా ఎంతో మంది చిచులం గ్రామానికి వలస వెళ్ళారు. రాజ కుటుంబం కోసం ఒక మాదిరి శాశ్వత కట్టడాలు నిర్మితమైంది ఆ కాలంలోనే. దక్కున్ ప్రాంతంలో ఉండే వేడి, గాలి, దుమ్మలను నిర్మించేందుకు కులీ ఎన్నో ఉద్యానవనాలు (భాగీ) నిర్మించాడు. భాగీ లింగంపల్లి, జీఫీల్ భాగీ, సనీల్ భాగీ, పూల్ భాగీ లాంటివన్నీ అలాంటివే. అంతే గాకుండా ఎన్నో చెరువులు కూడా నిర్మించాడు. ఆ సమయంలో గోల్ండను దర్శించిన ఇటలీ పర్యాటకుడు తెర్మియర్ నూతన నగరాన్ని భాగీ నగర్గా అభివర్షించాడు.

ఒక ఏడాది తరువాత రాజకుటుంబీకులంతా గోల్ండకు తిరిగివచ్చారు. వారి నివాసాలను స్తానికులు ఆక్రమించుకున్నారు. తమ ఆక్రమణలను క్రమబద్ధికరించాల్సిగా వారంతా సుల్తాన్ ను కోరారు. అందుకు కులీ సమ్మతించాడు. ఆ ప్రాంతాన్ని నాలుగో ఖలీఫా పైందర్కు అంకితం చేశాడు. అందుకే ఆ సెటీల్ మెంట్ ప్రాంతాన్ని పైందరాబాద్గా వ్యవహారించారు. క్రీ.శ. 1591లో కులీ కుతుబ్ పా ఒక గొప్ప కట్టడాన్ని నిర్మించి దాన్ని దేవడికి అంకితమిచ్చి దానికి చార్మినార్ పేరు పెట్టాడు. ప్రాఫెసర్ హరూన్ ఖాన్ పెర్మానీ తన ప్రఖ్యాత పుస్తకం ఎర్లీ మెడీవల్ డెక్కున్ లో 'సృత్యకారిణి భాగ్యమైకు నగరం పేరుతో సంబంధం ఉన్న ట్లుగా ఏ విధమైన సాక్ష్యధారాలు కన్నించడం లేదని' పేర్కొన్నాడు.

మరికొన్ని సాక్ష్యధారాలను పరిశీలిస్తే...

1. మహిళల పెరిట పట్టణాలు / ప్రాంతాలకు పేరు పెట్టడాన్ని ఇస్లాం అనుమతించడు. ఈ కారణం రీత్యానే కులీ కుతుబ్ పా తల్లి కప్పుల్ ఆగా నిర్మించిన చెరువుకు 'మా సాపెబా ట్యూంక్' అని పేరు పెట్టారు. అంతే తప్ప ఆమె అనలు పేరు మీద వ్యవహారించేదు. ముంతాజ్ మహల్ స్వారకార్థం మొఫుల్ చక్రవర్తి పొజపోన్ నిర్మించిన కట్టడానికి 'తాజ్ మహల్గా పేరు పెట్టారు. మరో దృష్ట్యాంతం కూడా ఉంది. నిజాం సైట్ రైల్స్ కింద బస్సులను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, నాటి నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ ఆ రవాణా విభాగానికి తన తల్లి పేరు పెట్టాలని అనుకున్నాడు. మతగురువులు అలా వద్దని సూచించారు. అయినప్పటికీ, ప్రజా

- రవాణా వ్యవస్థలోని బస్సులకు జెడ్టో రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం మొదలైంది. అది నేచీకీ కొనసాగుతూనే ఉంది.
2. బహవానీ, కుతుబ్ పోహీలకు చెందిన రికార్డుల్లో ఎక్కుడా భాగ్యమ్మ పేరు లేదు.
 3. భాగ్యమతి అనేది సంస్కృత భాషకు చెందిన పేరు. తెలంగాణకు చెందిన గ్రామిణ ప్రజానికం అలాంటి పేరు పెట్టుకోరని కన్ని తంగా చెప్పవచ్చు. తదనంతర కాలంలో చేటు చేసుకున్న చేర్చు ఇది.
 4. గోల్చూండ నాటేలు దారున్-సుల్తాన్త్-గోల్చూండగా, తదనంతరం దారున్-సుల్తాన్త్- ప్రైదరాబాద్గా ముద్దితమయ్యాయి. ఒక్క నాటెం మీద కూడా భాగ్యనగర్ / భాగా నగర్ అని లేదు.

భారతదేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత నిజాం స్వాతంత్యంగా ఉండడలి చాడు. భారతీ అక్షమణి ఆయన ఇక్కరాజ్యమితిలో ఫిర్యాదు చేశారు. ప్రైదరాబాద్ కేసు అక్కడ పెండిగ్గెలో ఉండి అంతర్జాతీయ సమాజం దృష్టిని ఆకట్టుకోవడం భారత ప్రభుత్వానికి ఇబ్బందికరంగా మారింది. రాష్ట్రంగా లేదా నగరంగా ‘ప్రైదరాబాద్’ పేరు ఉన్నంత కాలం కూడా ఇబ్బంది తప్పవని గ్రహించింది. ఆ పేరును మార్చాల్సి వచ్చింది. అందుకే 1955 నాటి రాష్ట్రం పునర్ వ్యవస్థికరణ కమిటీ సిఫారసులకు వ్యతిరేకంగా ప్రైదరాబాద్ స్టేట్‌ని బిలపంతంగా అంధ్ర రాష్ట్రంతో విలీనం చేశారు.

ఆప్టుల్లో ఆ ఎస్సెంఅర్నీ తెలుగు మాట్లాడే 10 జిల్లాలను కూడా ప్రైదరాబాద్ స్టేట్‌గానే పేర్కొంది తప్ప తెలంగాణగా కాదు. 17 జిల్లాల ప్రైదరాబాద్ స్టేట్ అయినా, 10 జిల్లాలతో కుదించ బడిన ప్రైదరాబాద్ స్టేట్ అయినా, నగరం పేరు ప్రైదరాబాద్గా ఉన్న తనకు ఇబ్బంది అని భారత ప్రభుత్వం భావించింది. ప్రైదరాబాద్ నగరం పేరును భాగ్యనగర్గా మార్చేందుకు కూడా భారత ప్రభుత్వం తన వ్యాప్తిత్రక మద్దతును ప్రకటించింది. ఉస్కానియూ యూనివర్సిటీ పేరును హిందీ మహా విద్యాలయగా మార్చేందుకు కూడా విఫలయత్తం చేసింది. ఇందుకు సంబంధించి ఓ బిల్లును అసెంబీలో ప్రవేశపెట్టాల్సిం దిగా ప్రైదరాబాద్ ప్రభుత్వం ఐత్తిడి తీసుకువచ్చింది. నాటి ఎమ్మెల్యేలు ఆ బిల్లును తీర్చురించడం మన అర్థప్పం. వారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాలి.

ప్రైదరాబాద్ నగరాన్ని కులీ కుతుబ్ పా 1591లో నిర్మించాడని చెప్పడం చారిత్రక అవస్తవం అవుతుంది. అప్పుడు ఆయన చార్లీనార్ను మాత్రమే నిర్మించారు. 1911లో భారత ప్రైదరాబాద్గా ఉన్న ల్యార్డ్ పేర్లింగ్ గానీ లేదా ఆర్బిట్ సర్ లూటెన్ గానీ డిల్టీని నిర్మించారని మనం చెప్పగలమా? చంద్రబాబు నాయుడు కూడా కొన్ని ప్రాటెక్ భవనాలు నిర్మించి దానికి సైబరాబాద్గా నామకరణం చేశారు. ఇదేవిధమైన చారిత్రక అవస్తవిక ధోరణులు కొనసాగితే, కొన్ని దశాబ్దాల తరువాత సైబరాబాద్... ప్రైదరాబాద్ను చంద్రబాబు నాయుడు నిర్మించాడని కూడా అంటారు.

ఒకప్పుకుల్లో చెప్పాలంటే ప్రైదరాబాద్ కొందరు చెబుతున్న ట్లుగా ‘భాగ్యనగరం’ కాదు. దాని చరిత్ర నాలుగు శతాబ్దాలకో, ఐదు శతాబ్దాలకో పరిమితం కాదు. అంతకు మించిన సుదీర్ఘ చరిత్ర ఈ నగరానికి ఉంది. దాన్ని వెలుగులోకి తీయాల్సిన తక్కువావసరం నేడు ఉంది. అందుకు అంతా నడుం బిగించాలి.

అవగాహన పెంచుకుండాం! చైతన్యవంతులను చేడ్డాం!!

**సమస్కల పుట్టు తెలంగాణ
కాగడా పట్టి చూసినా కానరాని అభివృద్ధి
అయిం అంశాల గురించి చర్చిద్దాం
వాస్తవాలను వెలికెత్తిద్దాం
వాటిని సలుగురికి చాటి చెబుదాం**

జప్పులీ పరకూ చర్చించిన అంశాలు :

తెలంగాణ ఉప్పుమంలో మహిళల పాత్ర పాలిత్తామిక కాలుష్యం, పర్మాచరణం వ్యవసాయరంగంలో ఫెముకబాటు విద్యారంగం తీరుతెస్తులు తెలంగాణలో గుట్టల విధ్వంసం తెలంగాణలో పెరుగుతున్న రైతుల ఆత్మహాత్యలు ...ఇంకా మరెన్నో!

మన వేదన ప్రపంచానికి తెలియాలంటే ఆ వేదన ఏమిలో స్పష్టంగా అవతలి వారికి వెల్లడించగలగలి. అంతే తప్ప మూగజీవిలా బాధపడుతూ ఉంటే మన బాధ ఏమిలో అవతలి వారికి తెలియదు. పట్టించుకునే వారు ఉండరు. నేడు తెలంగాణలో ఎన్నో సమస్యలు. అలాంటి వాటిని ఒక్కో దాని గురించి అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నమే ఈ చర్చ. ఈ చర్చలో పాల్గొనడం ద్వారా భావజాలవ్యాప్తి అవసరమైన సమాచారాన్ని పొందవచ్చు. ఎదుటివారితో వాదనల్లో నెగ్వవచ్చు. వారి ఆలోచనల్లో మార్పు తీసుకురావచ్చు. సరికొత్త సమాజాన్ని సృష్టించవచ్చు. అందుకు బాట వేసేదే టి.ఆర్.సి ‘చర్చ’.

బి.ఆర్.సి. చర్చ
TRC CHARCHA

ఇతి శసివారం నొంగా గుర్తించి చర్చి వారం... ఒక్కి వారం... ఒక్కి అంశం

రండి! చర్చిద్దాం...

“చంద్రం” 490, స్టేట్ నం. 11,
హిమాయత్ నగర్, ప్రైదరాబాద్ - 500 029. ఫోన్ :
040-64524554 ఫోక్స్ : 040-27635644
E-mail: trchyd@gmail.com
website : www.trchyd.org

తెలంగాణ భాష విక్రతమైనదా?

ఒక భాష ఆ జాతి జనుల మధ్య భావ ప్రసారం కాదు. అది ఆ జాతి అత్మగౌరవానికి ప్రతీక కూడా. ఒక భాష విక్రతమైందిటూ ఆ అత్మగౌరవాన్ని కించపర్చడాన్ని నిరసిస్తున్నారు డ్యూక్ నలిమెల భాస్టర్

భాష ఇంప్రాథమిక లక్ష్యం భావ ప్రసారం. భావ గ్రహణం మధ్య జరిగే పని భావ ప్రసారమే! ఒక వ్యక్తి సుండి మరొక వ్యక్తికి, ఒక తరం సుండి ఇంకొ తరానికి, గతం సుండి వర్తమానం ద్వారా భవిష్యత్తుకు జరిగే ఒక నిరంతర ప్రసార ప్రక్రియ భాష. భాష అంటే భాషించేది, సంభాషించేది అంటే మాటల్డాడేది. ఆ తర్వాత తర్వాత మన అవసరాల కొరకు అది రాశేది, చదివేది అయ్యంది. మాటల్డాడేది భాష కనుక వినేది కూడా భాషలో భాగమే! వక్త తన మనుసులోని భావాలను క్రోత విన్స్ట్రూఫ్ పంచకోగల్లుతాడు. మనములు కల కాలం ఉండరు కనుక గుర్తులతో రాశే ప్రయత్నం చేశారు. అట్లా రాతలు రాళ్ళమీద, రాగిరేకులపైనా, తాళ్ళపత్రాలమీద, కాగితాల మీద, కం పూటల్ల మీద మొదలయ్యాయి. రాసుకున్న వాటిని చదివే క్రమం సైతం ప్రారంభ పైంంది. ముందు కేవల భాష ప్రసారం కోసం మొదలైన భాష తర్వాత తర్వాత మరింత విస్థర్థం అయ్యంది. “అన్నం ఎక్కువైతే ఆచారం ఎక్కు వైతాది - బట్ట ఎక్కువైతే మడి ఎక్కువైతాది” అన్న సామెత చందాన మనిషికి ప్రాథమికావసరాలైన కూడు, గూడు, గుర్తులు సమకూరాక ఊహాలు మొదలయ్యాయి. కల్పనలు ఎక్కువయ్యాయి. పనిలోన అలసటను మరిచి పోవడానికి పాటలు ప్రారంభమయ్యాయి. అంటే సాహిత్యపసురాల నిమిత్తం భాష మరింత విస్థ తం అయ్యంది. మాటల్డాడే భాష సాహిత్య భాషగా పరిచమించింది. అందులో మళ్ళీ గ్రాంధిక, వ్యవహరిక భాషలు ఏర్పడ్డాయి. ఇది ఏ ఒక్క భాషలోనో ఏర్పడ్డ పరిణామం కాదు, ప్రపంచవ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని భాషల్లోనూ కొంత ఇటూ అటూ ఈ రకమైన మార్పులు కలిగాయి. ముందు తన తల్లి భాషలో మాటల్డాడిన మనిషి క్రమంగా అన్నదేశాలు వాడాడు. కారణం అతడు ఇతర దేశాలకు, వెళ్లి రావడమైనా కావచ్చు. ఇతర దేశస్తులు ఈ దేశాన్ని పరిపాలించడమైనా కావచ్చు. అట్లా ఇతరుల పరిపాలనల వల్ల ఉర్రూ, ఆంగ్లం తదితర పదాలు తెలుగులో వచ్చి చేరాయి. మతపరంగా తెలుగు జాతి, హిందూ పరిపాలకులు ఒకటే అయినా, వారి భాషలు వేరు. కనుక సంస్కృతం తెలుగు పైన రాజ్యం చేసింది. కొన్నాళ్ళు ప్రాకృతం తెలుగును ఏలింది. ఈ లెక్కన పరాయి పాలకుల వల్ల ఉర్రూ మొదలైనవి, మన పాలకుల వల్ల సంస్కృతం మొదలైనవి మన తెలుగులో వచ్చి పడ్డాయి. తెలుగువాడిది విశాల హృదయం. అన్ని స్వీకరించాడు.

ఇక అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అవతరణ అనంతరం ఓ కొత్త తెలుగు పుట్టుకొచ్చింది. అది కృష్ణా, గోదావరి పంటి రెండున్నర జిల్లాల ఎల్లట్ వర్డాల భాష, అంటే అక్షుణీ విద్యాపంతుల, శిష్టజనుల అగ్రవర్డాల భాష, దాన్ని దాదాపు అందరూ అంగీకరించారు. ఆ భాషనే మనం అధునిక ప్రమాణ భాష అనీ, ప్రామాణిక భాష అనీ, శిష్ట భాష అనీ

శిష్ట వ్యావహరిక భాష అనీ, ప్రతికా భాష అనీ, ఆధునిక భాషాలనే ఇట్లా రకరకాల పేర్లతో పిలుస్తున్నాం. అయితే తెలుగు నేల మీద అస్తిత్వ ఉద్యమాలు ఊపిరి పోసుకొని ఉప్పేత్తున ఎగిసి పడ్డక పరిస్థితి మారింది. ఆధు నిక ప్రమాణ భాష సైతం ఆంధ్రప్రదేశంలోని తెలంగాణ, రాయలుసేమ భాపలమీద తిరుగులేని అధిపత్యం చలాయిస్తున్నది అన్న స్పృహ పెరిగింది. అంతే కాదు. ఆ భాష ఆ రెండున్నర జిల్లాలలోని ప్రజలపైన సైతం పెత్తనం చేస్తున్నది. కోస్తా ప్రాంతంలో ఉన్న ఉత్తర, దక్కిణ భాగాల ప్రజల భాషను నిర్దక్క్యం చేస్తున్నది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ భాషను రకరకాలుగా అవహేళన చేసింది. వలసవాదులు తెలంగాణ నేలమీద కాలాపెట్టిన మొదటిక్షణమే తెలంగాణ మాటను ఎగతాళి చేశారు. బతకడానికొచ్చిన వ్యక్తులు తెలంగాణ భాష మీద ఎక్కుడ లేని అక్కస్తు వెళ్ళగక్కారు. అది భాష కాదనీ, యాన అనీ, మాండలికం అనీ, తొరక్కాంధ్రం అనీ, అసలు అది తెలుగే కాదనీ ఈసండించారు. ఆ మాటకోస్తే ప్రతి భాష ముందు మాండలికమే! ప్రతి భాషా ఇతరులకు యాసగానే కనిస్తుంది. కానీ అది తెలుగు కానే కాదు, తెలంగాణకు తెలుగు రానేరాదు అనడం పెద్ద విషాదం. బతకడానికి పొట్టచేత బట్టుకొని వచ్చిన వాళ్ళే కాదు, సాహితీవేత్తలు, విద్యాపంతులు అందరూ ఈ భాషను తృప్తికరించారు. అన్నవాడికి బాధ తెలియదు. పడ్డవాడికి తెలుస్తుంది. ఎన్ని అవమానాలు! ఎన్నెన్ని తాకులు!! అయితే ఈ మధ్య తరచూ వినపస్తున్న అరోపణ ఏమిటంబే తెలంగాణ భాషలో “విక్రతు”లు ఎక్కువుంటాయట! అంధ్రభాషలో దాదాపు అన్ని “ప్రకృతు”లేనట ఎంత దారుణం! అంటే ఆ లెక్కన తెలంగాణ భాష విక్రతమైనది అన్నట్లు. అసలు ప్రకృతి, విక్రతులను అర్థాలు ఏమిటి? సంస్కృత భాషలోని పదం తెలుగులోనికి ఉన్నదన్నట్లు వస్తే ప్రకృతిపదం. ఉదాహరణకు “అగ్ని”. అది కొంత మారిపోతే విక్రతిపదం, ఉదాాగ్ని, అగ్నిలో “గ్ని” సంయుక్తార్థం. అగ్నిలో “గ్ని” దీప్తయింది. సమాజం మారినట్లే భాష పైతుం మార్పులు నహజ ప్రక్రియ. ఈ మార్పును “మార్పు”గా స్వీకరించక దానికి “విక్రతి” అని నామకరణం చేయడం తొలినాళ్ళ భాషావేత్తల లేదూ వ్యాకర్తల నకరాత్మక దృష్టిభాస్తు ఎత్తిచూపుతున్నది. అంటే ఉన్నదన్నట్లు ఉంటే ప్రకృతి, అది విక్రతమైతే విక్రతి అని అలనాటి పండితుల అర్థం. ఉన్నదన్నట్లు ఉండడం ప్రకృతి కాదు, జడత్యం, మూఢత్యం. అక్క దే పడెవుండడం మరణంతో సమానం. మంచుగడ్డ ఉన్నదన్నట్లు ఉంటే దాహం తీరుదు. అది కరిగితే తీరుతుంది. అది వాయువైతే పట్టాల మీద రైలు కదులుతుంది. ఆ ఆవిరిమీద ఇట్లే తయారపుతాయి. మరి ఈ నీటిరూపమా, ఆ ఆవిరి రూపమూ విక్రతులా? కాదు. జిగి తీరపల్నిపు మార్పులు. మానవజాతి అవసరాల కొరకు జరిగిన పరిణామాలు, సత్వర్యవసాయాలు, ఒకడ్సారి మనం

దక్కన్ ల్యాండ్

ప్రకృతులతోనే మాట్లాడవలసి వస్తే మన స్థితి ఎలా ఉంటుందో చూడ్చాం. అమ్మకు బదులు అంబా అనాలి. గోడను కుడ్యంగా పిలవాలి. అయ్యను అర్యగా పేర్కొనాలి. సొనిని స్వామినీ అని పలకాలి. మేకును ఏకంగా మేఘం అనాలి. ఎగిలి చేత్తే (కాకి) “కాకము”ను కూడా విదిలించ కూడదు. ‘కుక్కతోక వంకర’ కాస్తా కుర్కురము తోక వంకరగా మారిపోతుంది. మట్టి వాసనలు “మృత్తికా” వాసనలైపోతాయి. కలుప “కైరవం”, మొక్క “మూలిక”, రెండు జడల సీత, రెండు “జటల” సీత, అడవి “అటవి”, గునపం “ఖవిత్రము”, గూడు “కులాయము”, కుబునము కూర్చుసము, గౌడ్లు “కూరారము”, కండ “ఖండము”, కత్తెర “కర్రరి”, గడిద “గార్ధఫం”, కంబళి “కంబళం”, వద్ది “వృద్ధి” పెట్టె “పేటీ”, పీట “పీరం”, మొగ్గ “ముకుళం”, జాము “యూము”, తాడి (టి) చెట్టు “తాళపుక్కం”, చింత, “తింతిటి”, తుంపర “తుఫారం” తెనుగు “త్రినగం”, తెలుగు “త్రిలింగం”, అరటితొక్క, అరటి “త్వక్కు”, తాగే మజ్జిగ “మార్జికం”, బొమ్మ “ప్రతిమలు”గా మారిపోతాయి. ముత్యం లాంచి మాట “ముక్కం” అయితే భరిస్తామా? సత్తపించి “సక్క” అంటే ఎవరికి జీర్ణం అవుతుంది. మారిన రూపమైన “సూది”ని “సూచి”గా పిలిస్తే అర్థమవుతుందా? సైగకు బదులు “సంజ్ఞ” ఎవరికి తెలుస్తుంది? సవతుల్ని సపత్నులు అంటే ఆ సవతులు ఊరుకుంటారా? మొదలే సవతులు, తొట్టి పొయ్యురూ? జ్వరం వచ్చిన వాడికి జావ తాగించాలిగాని “స్రావము” తాగిస్తే ఎట్లా కోలుకుంటాడు? ఇంగువకు బదులు “హిం గువ” తీసుకురమ్మని ఆ “హి” అన్న అక్కరాన్ని ప్రారంభంలోనే ఎంతగా ఉందో పలుకుతాం, అది ఊష్మం అయితే కావచ్చును గానీ అవతలి వాళ్ళు ఉష్ణ మనడం భాయం. చలికి అర్ధంలో ఉన్న “ఇగం” (ఇవం) మాటను “హిమం” పెడుతుంది. అంటే మాట్లాడేవానికి పిచ్చి పట్టిం దనరా? “రాణి”ని మనం “రాళ్ళి” అన్నామనుకోండి. ఎంత అధ్యా న్నంగా ఉంటుంది? మీ బిరునామా తెల్పుండికి బదులు మీ శిరోనామం కావాలి అంటే అర్థమవుతుందా? బెత్తునికి బదులు వేత్రం పట్టా అంటే పరిష్ఠితి ఏంటి? “లక్క”కు మారంగా “లాక్క” కావాలన్నా, నాగలికి బదులుగా “లాంగలం” అన్నా అది పిచ్చితనం. వర్తమానాన్ని, జవసత్యాలతో ఉన్న వర్తమానాన్ని, ప్రవాహ శీలత కల్గిన వర్తమానాన్ని చచ్చి చేప్పలుగిని గతంలోకి లాగే విఫలయత్తు. అందుకనే ముందే చెప్పుకున్నాం. ఏ భాషలోనై ఈ మార్పులు సహజం. ప్రకృతులు వాడడం అంటే ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడ ఉన్నట్లు, పోనీ ప్రకృతి వాయులు ఎవ్వెనా వాళ్ళ దైనందిన భాషా వ్యవహారాల్ని కేవల ప్రకృతులతో నిర్వహించు కోగలరా? ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇది సాధ్యం కాదు. అభిజాత్యవాదులు, అహంకారులు, వసలవాదులు, సామ్రాజ్య వాదులు, దోషించి దారులు, ఉప్పు పక్షియులు మొదలైనవాళ్ళు మాత్రమే తెలంగాణియుల భాష విక్కతమైంది అంటున్నారు.

ప్రకృతులు వాడడం అంటే ఎక్కడ వేసిన గొంగడి అక్కడ ఉన్నట్లు, పోనీ ప్రకృతివాయులు ఎవ్వెనా వాళ్ళ దైనందిన భాషా వ్యవహారాల్ని కేవల ప్రకృతులతో నిర్వహించు కోగలరా? ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇది సాధ్యం కాదు. అభిజాత్యవాదులు, అహం కారు లు, వసలవాదులు, సామ్రాజ్య వాదులు, దోషించి దారులు, ఉప్పు పక్షియులు మొదలైనవాళ్ళు మాత్రమే తెలంగాణియుల భాష విక్కతమైంది అంటున్నారు.

సత్తున్నాను ఒచ్చి కాపాడండ్రా” అని అరిస్తే వెంటనే పనివాళ్ళ వచ్చి రక్షించారు! పనికిరాని పాండిత్యం, గడ్డకణ్ణిన పాండిత్యం .. ఎందుకూ కొరగావు. కాకపోతే ఆ పాండిత్యంతో పాతకాలపు గ్రంథాలను ఇప్పటి తరాలకు అందేటట్లు సులభమైన భాషలో చెప్పగల్లితే జన్మ ధన్యమైనట్లు. ఎవరికి అరగిని కూడు అది వండితేనేమి? వండకుంబేనేమి? ప్రజా స్వామ్య యుగంలో ఉంటూ సామ్రాజ్యవాద, వలసవాద ఆలోచనలు, ఆలోపణల పప్పులు ఉడకవు గాక ఉడకవు. ఎదిరించే అస్తిత్వ చైతన్యం తెలంగాణా వాదుల ప్రధానాయుధం. అవను. ఎవరిని ఎవరు దోషించేసినా “సత్తైనాశినం” అయిపోతున్నారు. దోషించిదార్యు ఏమన్న సత్తైపూసలా? వాళ్ళేమన్న “సత్తైకాలపు సత్తైయ్యలా?” పండుగలు “పబ్బాలు” పేదవాళ్ళ కోసం ఎవ్వడ్డాయి. వలస వాదులు ఎన్ని “ఇడ్డెలు” పడినా వాళ్ళ ఆశయం నెరవేరదు. అంద్ర వలసవాదులు తెలంగాణ ప్రజల ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఆకాంక్షను గమనించి “పున్మో” కట్టుకోవలె గాని పుల్లలు పెట్టట్టు. పరిణమాలు చాలా “గోరంగా” ఉంటాయి. “బంతి”ల వలపక్కం పనికిరాదు. ఎన్నాళ్ళు ఈ వివక్. తెలంగాణ అధ్యుతుంటే “సోద్యు” చూస్తున్నట్లు చూస్తున్నారు. “జోప్పు” చెప్పుచ్చు తప్పక తెలంగాణ వస్తుని, మీ “సిరి మంతం” మీకి ఉండని గని మా రాష్ట్రం మాగ్గావలె. తెలంగాణల మంచిగి “తంబ(ము)ఎసిను”. అడ్డ బిరాయం చినా, వలసవాదులు మామూలు “గాత్తు”లా? మీ అనలు “రూపు” తెలింది. వలసవాదులు దోషించేసిన సామ్యను “మిత్రి” తోని కిక్కిస్తుం. తెలంగాణ వాళ్ళు “దరి” దొర్కుత లేదని ఈదుతా వున్నారు అరవై ఏండ్ర సుంచి, తెలంగాణ ఏర్పడ్డక రాష్ట్రం చుట్టు “పరారి” గోడలు కడ్డరా ఏమన్న. రావచ్చు, పోవచ్చు. మీ వ్యాపారాలు చేసుకోవచ్చు. ఊరుకు “అమానే” లేదన్నట్లు మాట్లాడుతన్నారు. తెలంగాణ ఇయ్యకపోతే “జిట్టి” తోపోతారు. వచ్చే “మూర్యరం” దగ్గర్నే ఉంది తియ్యిండి, ఒప్పండ ముద్దలు ఏప్పరు..... చిదంబరం “అధ్యరూపి”ప్రకటించడాన్ని యూటర్చు లీసుకుంచిరి, రాష్ట్రం రాగానే “పాశం” చేసుకుంటాం, వలసవాదులు అడినట్లు మిమ్మల్ని మేము “పరాశికాలు” ఆడం, చక్కగ విడిపోయి వయిగా కలిసుందాం.

పైన చెప్పిన వ్యాక్కుల్ని ఇస్వర్షుడ్ కామల మధ్య ఉన్న మాటలన్ని విక్కతులు. తెలంగాణలో విస్తుతంగా వాడబడుతున్న పదాలు, వాటికి మళ్ళీ సమానార్థక ప్రకృతులు ఇప్పడం లేదు. తెలంగాణలో విక్కతులే కాదు, ప్రకృతులతో ఉన్న మాటలు పరికిండాం.

అబో! వానిది “త్యాగ” బుద్ధి (వాగం కాదు), మీరందరు ఈడ చేరి గన “కార్యం” చేసుకున్నారు? (కబ్బిము కాదు ఆంద్రులు గిల్లికజ్జాలు

అంటున్నారు మరి), ఇగ నాకు వశం అయిత లేదు (వసం), వీనిది బారి “గుణం” (గొనం), సందేల్లయింది “దీపం” ముట్టియ్యండ్రి (దివ్య), పిల్లలు ఏవలన్న “ఆళ్ల లేదా ఆగ్గె” ల ఉన్నరా? (ఆన), నాకైతే తెలంగాఇ “వస్తే మస్తు” “సంతోషం” అయితడి (సంతసం), ఆ పిల్ల కండ్ల “జ్యోతు”లోతే ఉన్నె (జోతులు), మా అమృఖాపులు “యాత్ర”లకు బయలెల్లింటు, (జాత్ర), నీది ఏం “కులం?” (కొలం), వానికి “ఆశ” ఎక్కువ (ఆస), ఏం “భాగ్యం” తియ్యండ్రి (బాగెం) నువ్వు ఏ “వేషం” లేదా ఏవం ఎసినవేరా? (పేసము), వాడుపెద్ద “ఫుటం”, వానికి ఏదో “బూతం” పట్టిందిగని (బూచి), చిన్నోనికి ఏదీ “ఆధారం” లేదు (ఆదరవు), అంత “అగాధం” జగన్నాథం తీరుగ ఉన్నది, ఇగో గా మస్తుంథ” హేగు ఇటు పారయ్య (గంత) నేను గోదావరి “ఖని” కి పోతున్నా (గని), మా వూళ్ళి “రథం” తిర్మతడి (ఆరదం), మా “సంతటి లేదా సంతతి” ల ఈ వైనం లేదు (సంతానం) ఈ రకంగా ఎన్నో ఉదాహరణలు చూపాచ్చు. బ్రాకెట్లలోనివి విక్ర్యతలు, ఇవ్వాడు కామాల్లోనివి ప్రకృతులు. కనుక తెలంగాఇ లోనూ ప్రకృతి పదాల వాడకం యథేచ్చగా ఉంది. ఇంకా ఆంధ్రవలన వాదులు కావలసి వస్తే తదియను తృతీయగానూ, విదియను ద్వితీయగానూ, బూరెను పూరిక గానూ, ఇటుకను ఇష్టికగానూ పిలిచే ప్రయత్నాలు చేసుకోవచ్చు. కనీ గంపగుత్తగా తెలంగాఇలో విక్ర్యతలక్కువ అను వికారపు మాటలు, ఇకారం దహిన మాటలు మాటలు అజ్ఞానం బయటపడుతుంది. అమాటకోస్తే చాలా చక్కబీ చిక్కబీ జిగిబిగి కల్గిన జనజీవాల భాష తెలంగాఇలో ఉంది. అనుస్వారాన్ని పోగొట్టుకొని మూలభా పకు దగ్గరైన నాదాత్మకత తెలంగాఇలో ఉంది. అందుకే పోతన భాగవతంలో అంత అల్లిక, అంత మన్నిక, అందుకే రామదాను కీర్తనలు ప్రజలు పాడుకుంటారు. అందుకే వరకలి సిద్ధపులు ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా సజీవమార్గులై నిలిచారు. అందుకే పాల్యూరుకి సోమన కొలది మాట లనంగవలదు అన్నాడు. గద్దర్, దాశరథి, గోరటి, అందెల్లేలు అందుకే ప్రజల్లో నిలిచారు.

ఓయులో జర్నల్స్‌పై అవగాహన

ఉన్నానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల ప్రయోజనార్థం ‘యుటీలిటీ ఆఫ్ ఇండియన్ జర్నల్స్ డాట్ కామ్ అండ్ సైబేస్ప్స్ ఇండెన్స్’ అనే అంశంపై ఏప్రిల్ 4న జాతీయ వర్క్షపాప నిర్వహించారు. ఈ వర్క్షపాప ఉన్నానియా యూనివర్సిటీ ప్రధాన గ్రంథాలయంలోని ఐసీఎస్ఎస్ఎల్ సెమినార్ హాల్లో జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో లైబ్రరీ సైన్స్ రిటైర్డ్ ప్రాఫెసర్ ఎస్.సుదర్శన్రావు సైబేస్ప్స్ ఇండెన్స్ పై విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పించారు. అనిస్టోబ్ లైబ్రరీలో అందుబాటులో ఉన్న అనెల్నెన్ సేవల గురించి వివరించారు. ఇండియన్ జర్నల్స్ డాట్ కామ్ ఎండీ గిరీష్ కుమార్ పేపోల్ తమ వెబ్‌సైట్‌ను ఏ విధంగా ఉపయోగించాలో వివరంగా చెప్పారు. ఐసీఎస్ఎస్ఎల్ డైరక్టర్ ప్రాఫెసర్ బీనా మాట్లాడుతూ పరిశోధన కార్యక్రమాల గురించి విద్యార్థులకు అవగాహన కల్పించారు. ఆర్టికల్స్ ఎలా రాయాలో వివరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఇన్చచార్జ్ లైబ్రరీయన్ డాక్టర్ యాదగిరి, ఫిజిక్స్ ప్రాఫెసర్ డి.సురేష్బాబు, జర్నలిజం ప్రాఫెసర్ బాలస్వామి పాల్గొన్నారు.

చందాదారులుగా చేరండి!

చందాదారులను చేర్చించండి!!

మీ సహకారం మాకెంతో ముఖ్యం!

ఒక మాసపత్రికను తీసుకురావడం ఎంత కష్టమో అందరికీ తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో పనరులు తక్కువే అయినప్పటికీ, ఒక మహాత్మర సంకల్పంతో ఆరంభమైన దక్కన్ల్యాండ్ను కాపాడు కోవాలిసిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది. అందుకే మీ అమూల్య సహకారాన్ని మేము కోరుతున్నాం.

పత్రికకు అధిక సంబ్యులో చందాదారులను చేర్చించడం ద్వారా, వాణిజ్య ప్రకటనలు అందించడం ద్వారా మీరు మీ సహకారాన్ని అందించవచ్చు. ముఖ్యంగా సమాజాన్ని ప్రైవేటులను చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలున్న మేఘావి, ఉపాధ్యాయ, అధ్యాపక, ఉద్యోగవర్గాలకు చెందిన వారు ఈ బాధ్యతను స్థికరించాలిగా కోరుతున్నాం.

పత్రిక ప్రతీ పారకుడు మరో పది మందిని చందాదారుల రూపంలో పారకులుగా మార్చేందుకు ప్రయత్నించాలి.

- వార్షిక చందా (రూ. 150) రూపంలో దక్కన్ల్యాండ్ను మీకు తెలిసిన వారికి బహుమతిగా ఇవ్వచ్చు.
- ఉద్యోగసంఘాల వారు తమ సభ్యుల కోసం ఏకమొత్తంగా నిర్దిష్ట సంబ్యులో వార్షిక చందాలను చెల్లించవచ్చు.
- చందాలను దక్కన్ల్యాండ్ పేరిట డి.డి. లేదా చెక్కు యం.ఓ. రూపంలో ప్రైదరాబాద్లో చెల్లుబాటు అయ్యేవిధంగా పంపించవచ్చు.

మా చిరునామా:

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11,
Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.
Tel.No. 040-64524554, Fax: 040-27635644,
Mobile: 9030626288

ఓయులో జర్నల్స్‌పై అనిల్కృష్ణ

ఓయు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ అధికారిగా డాక్టర్ అనిల్కృష్ణ నియమితుల య్యారు. ఇప్పటి వరకు పీఅర్స్‌గా చేసిన ప్రాఫెసర్ బీఎస్ రావు పదచి విరమణ చేశారు. ఆయన స్థానంలో డాక్టర్ అనిల్కృష్ణను నియమిత్తు రిజిస్ట్రేషన్ ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. అనిల్కృష్ణ వరంగల్ జిల్లా జాఫర్గాడ్ మండలం కూనూరు గ్రామపాలి. ఆయన కొంతకాలం ఇంగ్లీష్ లెక్చరర్గా, ఉపసంపాదకునిగా పనిచేశారు. ప్రస్తుతం సికింద్రాబాద్ పీజీ కళాశాలలో ఇంగ్లీష్ అధ్యాపకునిగా కొనసాగుతున్నారు. ఆయన ఏప్రిల్ 2న బాధ్యతలు స్థికరించారు.

తెలంగాణ ఆవశ్యకతను చాటిన 'ఇంకెన్స్‌ట్రూట్స్': సినారె

తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని కథా వస్తువుగా తీసుకొని నిర్మించిన 'ఇంకెన్స్‌ట్రూట్స్' చిత్తం ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు దోధూ పదుతుందని జ్ఞానపీఠ పురస్కార గ్రహీత, పద్మభూషణ డాక్టర్ సి.నారాయణరెడ్డి అన్నారు. తెలంగాణ డెవలప్ మెంట్ ఫోరం ఆధ్యర్యంలో దర్శకుడు, నిర్మాత, నటుడు రథీ రూపొందించిన ఇంకెన్స్‌ట్రూట్స్ చలనవిత్రం ఢీపీడీ అవిష్కరణ సభ ఆంధ్రసారస్వతి పరిషత్తో ఏప్రిల్ 8న సోమవారం జరిగింది. ఈ ఢీపీడీని అవిష్కరించిన సినారె మాట్లాడుతూ రజాకారుల రాజ్యాధికారం నుంచి దేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చినా తెలంగాణకు మాత్రం స్వాతంత్యం రాలేదన్నారు. విశ్వసించిన లక్ష్యం చేరుకునేందుకు కృషి చేసిన రథీని అభినందించాలని పిలుపునిచ్చారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో స్వయంగా పాల్గొనకపోయినా చిత్తస్తుల్లో లక్ష్యాధిక కోసం పోరాటం సాగిస్తున్న ఉద్యమకారులను అభినందిస్తున్నాన్నారు. ఉద్యమం కొనొగుతున్న రాష్ట్రం ఏర్పాటు కాకపోవడం శోచనీయమ న్నారు. నిర్మాత, నటుడు రథీ మాట్లాడుతూ ఉద్యమాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లి విధంగా సినిమాను నిర్మించాన్నారు. తెలంగాణ ప్రజల బాధ, ఘోష తదితర అంశాలతో రూపొందించిన ఈ సినిమాను ప్రజల్లోకి వెళ్లకుండా సినిమాంధ్రాల చేతుల్లో నడుస్తున్న సినిమా రంగం, థియేటర్లలో కనీసం తెలంగాణ వారి సినిమాలను నడుకుండా కొండరు కుట్రపన్నారుని అగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించిన అనంతరం సీమాంధ్రుల ఆటలు సాగవని హెచ్చరించారు. పైరీస్ చేపైనా ఈ చిత్రాన్ని ప్రతి తెలంగాణ వాడికి అందించాలని పిలుపునిచ్చారు. తెలంగాణ డెవలప్ మెంట్ ఫోరం ఆధ్యక్షుడు ఢీపీ రెడ్చి మాట్లాడుతూ మద్రాస్ నుంచి రాష్ట్రానికి సినిమా ఇండస్ట్రీని తీసుకువాడానికి తెలంగాణ వారే కృషి చేశారని వివరించారు. తెలంగాణ నాలుగు కోట్ల ప్రజలు ఈ సినిమాను అదరించాలని, రాష్ట్ర సాధన కోసం ప్రతి ఒక్కరూ కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. కార్బ్రక్షమంలో తెలంగాణ ప్రోగ్రసివ్ ఫౌండేషన్ అధ్యక్షుడు విశ్వేష్వర్యతో పాటు పలువురు పాల్గొన్నారు.

సింగిడి కస్టినర్ రఫీందర్ కు డాక్టరేట్

తెలంగాణ రచయితల సంఘం సింగిడి కస్టినర్, సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ పరిశోధకులు మస్నారి రఫీందర్ కు మైదానాల్లో సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ డాక్టరేట్ ను ప్రకటించింది. కవిగా, రచయితగా ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో చురుకైన పాత పోషిస్తున్న రఫీందర్ అచార్య పిల్లలమర్మి రాములు పర్యోక్షణలో 'తెలంగాణ గానం' అనే అంశంపై హాచేసియూ తెలుగుశాఖలో పీహాచేడీ చేశారు. అధ్యాపకులతో పాటు దివ్యార్థులు, పరిశోధకులు అడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు రఫీందర్ చెప్పిన సమాధానాలు తెలంగాణ ఉద్యమానికి సంబంధించిన అనేక కొత్త కోణాలు అవిష్కరించాయి. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ తరఫున తెలుగు శాఖ అధ్యక్షురాలు అచార్య శరత్ జ్యోత్స్థాన్ రాణి డాక్టరేట్ ఇష్వదానికి అమోదం తెలుపుగా కాకతీయ యూనివర్సిటీ నుంచి అచార్యులు అయినను ప్రశంసించారు.

స్వాపలంబన, స్వయంపాలన కోసం పోరాపుదాం

తు తి మనిషికీ తిండి, సీరు, బట్ట, గూడు ప్రాథమిక అవసరాలుగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అందరూ అంగీకరించే విషయాలు. వాటి కోసం ప్రాణాలు పంగా పెట్టి పోరాధాల్చిన పరిస్థితి వచ్చింది. సహజనరుల, సకల సపందల మీద ఆధిపత్యం కోసం బహుళజాతి సంస్థలు దేశ దేశాలను కబిస్తు న్నాయి. ప్రజలను చెరబడుతున్నాయి. మధ్యభారతంలోని సహజ వనరులపై కన్సెసిన సామ్రాజ్యవాదులు ప్రజలను చెరబడుతున్నారు. ప్రజలను నిర్మాణితులను చేస్తూ వారి సంస్కృతి, సంపదాయాలను ధ్వంసం చేసి చివరికి వారి అవాసాలను ధ్వంసం చేస్తున్నారు. తమ విశ్వంభుల దోపిడికి మద్దతుగా స్థానికంగా కీలబొమ్మ ప్రభుత్వాలను ఏర్పరుచుకుంటూ విచ్చులవిడి దోపిడిపడనలకు పొల్పుడుతున్నారు. వీరి ఎంగిలి మెతుకులకు ఆశపడిన దళారీ పాలక వర్గాలు ఈ దేశ ప్రజలపై గ్రెన్హంట్ పేరిట యుద్ధం ప్రకటించి నెత్తులేరులు పారిస్తున్నాయి. కోట్లదిమంది బలహీనవర్గాల ప్రజలను సామ్రాజ్యవాద, పెట్టుబడిదారుల లాభాల కాంక్షకు బలిచేస్తున్నారు. ఇటువంటి నయావలన విధానాలకు సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారుల పాలన తెలంగాణ ప్రాంతం ఒక ప్రయోగ శాలగా మారింది.

ఈ నేపథ్యంలోనే అటు దేశం, ఇటు రాష్ట్రంలో అధికారం చేపట్టిన పాలకులు సామ్రాజ్యవాదుల, గుత్తెట్లబడిదారుల పాదసేవక అంకితమై పనిచేస్తున్నారు. ప్రజలను సమిధలు చేస్తూ.. బహుళజాతి కంపెనీలకు లాభాల కట్టిపెట్టిందుకు నమ్మిసంబంటులా ఉంటున్నారు. దేశ సంపదను బహుళజాతి కంపెనీల పరం చేస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే దేశంలో విస్తాపన సింగూరు, నారాయణపట్టు, పోస్ట్ కళింగనగర్, జైతాపూర్, కూడంకుం అబివిధ్యుత్ ప్రాజెక్టు, సోంపేట, కాకరాపల్లి, కొవ్వాడ ప్రాంక్షులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు పోరాడుతున్నారు. వీటి సుమ్మితో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోవడంతో పాటుగా ఇక్కడి వసరుల, సంపద తరలింపును అడ్డుకోవాల్సి ఉన్నది. సీమాంధ్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలోని దళారీ భూస్వామ్య పాలక వర్గాలకు వ్యతిరేకంగా మిలిటెంట్ ఉద్యమాలను నిర్మించవలసి ఉన్నది. ప్రజల ప్రజాస్వామిక హక్కులకు హమీ ఇచ్చే తెలంగాణ సాధనకై పోరాధాలి. నిజమైన ప్రత్యుమ్మాయ ప్రజా అభివృద్ధి నమూనాను ప్రజాబహుళ్లంలో విస్తు తంగా ప్రచారం చేయవలసి ఉంది. అందుకు మనందరం సమయత్తం కావలసిన సమయం ఇదే.

ఈ నేపథ్యంలో అభివృద్ధి పేరిట జరిగే విధ్వంసాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ తెలంగాణ నిర్మాణిత్వ వ్యతిరేక ఫోరం ఆధ్యక్షుల ప్రశ్నలో విస్తు తంగా ప్రచారం చేయవలసి ఉంది. అందుకు మనందరం సమయత్తం కావలసిన సమయం ఇదే.

ఈ నేపథ్యంలో అభివృద్ధి పేరిట జరిగే విధ్వంసాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ తెలంగాణ నిర్మాణిత్వ వ్యతిరేక ఫోరం ఆధ్యక్షుల ప్రశ్నలో విస్తు తంగా ప్రచారం చేయవలసి ఉంది. అందుకు మనందరం సమయత్తం కావలసిన సమయం ఇదే.

- తెలంగాణ నిర్మాణిత్వ వ్యతిరేక ఫోరం (టీఎఫ్ఎఫీ)

కాకరాపల్లి, సారంపేట, ప్రజల వోరాట నువ్వుల్తుతో కళాణిఖని మెగా ఓపెన్కాస్ట్ ను అడ్డుకుందాం

బిపెన్ కాస్ట్ భూతం కలిగించే నష్టం సింగరేణి అధికార యంత్రాంగం చెవికెక్కడం లేదు.

ఈ నష్టం కలిగించే పరిశామాలను వివరిస్తున్నారు టీపీఎఫ్ అధిలాబాద్ జిల్లా (తూర్పు) ఉపాధ్యక్షుడు చక్రవర్తుల శ్రీమాన్

1 25 సంాల చరిత్ర కల్గిన సింగరేణి కాలరీన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ దక్షణి భారతదేశంలో బొగ్గు ఉత్పత్తి చేస్తున్న ఏకైక ప్రభుత్వ సంస్థ. ఈ సంస్థ ఉత్పత్తి చేయు బొగ్గులో 80% విద్యుదుత్పత్తికి, మిగతా 20% సిమెంట్, ఇతర పరిశ్రమలకు ఉపయోగపడుతున్నది.

ఉత్తర తెలంగాణలో దాదాపు నాలుగు జిల్లాలల్యిన ఆదిలాబాద్, కరీంసగర్, వరంగల్, ఖమ్మంలో గోదావరినది పరివాహక ప్రాంతంలో విస్తరంగా బొగ్గుబాపుల ద్వారా తవ్వితేసేవారు. ఒకప్పుడు సింగరేణిలో ఒకలక్కా ఇర్వవేల మంది కార్బుకులు వనిచేస్తుంటే ప్రస్తుతం ఆ సంఖ్య యాభైవినిమిదేవేలకు పడిపోయింది. అంటే సగానికన్నా ఎక్కువ కార్బు కుల తొలగింపు జరిగింది.

నేడు బొగ్గు పరిశ్రమలో యాంత్రీకరణ వచ్చాక బొగ్గును త్వరిగతంగా ఈ సంపదను కొల్లగొట్టడానికి “బిపెన్ కాస్ట్ మైనింగ్” తెచ్చారు. భూ ఉపరితం నుండి దాదాపు వందల మీటర్లలోతు వరకు బొందలు వేస్తూ బొగ్గును తీసుకుపోవడం, తవ్వితేసిన మట్టిని చుట్టూతా గుట్టలుగా పోయడం, తవ్వడంలో యంత్రాలే వనిచేస్తాయి. కాబట్టి మనుషుల అవసరం ఉండదు కూడా.

సింగరేణిలో మొత్తంగా 70కి పైగా ఓపెన్కాస్ట్ ను ప్రతిపాదించి దశల వారిగా చేయాలని అధికార యంత్రాంగం చూస్తోంది. ప్రస్తుతం 15 వరకు ఓపెన్కాస్ట్ ను ప్రతిపాదించి కొన్నింటిని ప్రారంభించింది. మరికొన్ని ప్రారంభించాలని చూస్తుంది. సింగరేణి సంస్థ కేవలం ప్రైటెటు కాంటాక్టర్ కోసం ఓపెన్కాస్ట్ ల పేరుతో విధ్వంసం స్టోషిస్తున్నది. అందులో భాగంగానే అందమైన అడవుల జిల్లా ఆదివాసి జిల్లాలో నేడు సింగరేణి సంస్థ ఆగమాగం చేస్తుంది. దోర్లీ, కైరిగూడ, శ్రీరంపూర్ ఓసిలను ప్రారంభించింది. రామకృష్ణపూర్, ఇందారం చేయాలని చూస్తుంది.

ప్రస్తుతం మందమర్చి మందలంలోని కళాణిఖని బొగ్గు బావిని మెగా ఓపెన్ కాస్ట్ చేయాలని నిర్ణయించింది. ఇంతకు ముందు మూసి వేయబడి ఉన్న యన్.యం.జి. 1 యన్.యం.జి. 1 యన్.యమ.జి. 3, కెకె-2 ఎంబ్లైన్ మైన్, కెకె-2 మైన్లోని కొంత భాగాన్ని అంటే 230 మీటర్ల లోతు ఉపరితలగని ప్రాజెక్టుగా మార్చాలనే ప్రతిపాదన తెచ్చింది. పశ్చిమ సరిహద్దుగా వున్న సుద్దాలవాగును కలుపుకొని ఈ ప్రాజెక్టు 3.65 చ.కి.మీలలో 30.544 మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గును వెలికి తీయాలనుకుంది.

ఈ కళాణి ఖని ఉపరితల గనితో అదిలాబాద్లోని తూర్పు జిల్లా మంచిర్యాల డివిజన్లోని మందమర్చి, బెల్లంపలి, కాసిపేట మందలల ప్రజలు నిర్మాసితులు అవుతూనే మొత్తం మంచిర్యాల ప్రాంత ప్రజలకు పరోక్షంగా నష్టం కలగబోతుంది.

కళాణిఖని మెగా ఉపరితల గనిపల్లి చుట్టూతా 30 కిలోమీటర్ల వరకు పర్యావరణ ప్రభావం ఉంటుంది. ఒక వైపు పాలకవర్గాలు జీవవైద్య సదస్యులను ఏర్పాటుచేస్తునే ఈ ప్రాంత ప్రజల జీవించే హక్కును కాలరాస్తూ పర్యావరణ ప్రభావానికి లోనయ్యేటట్లు చూస్తుంది.

మొదట ఏదేని ప్రాజెక్టును ప్రారంభించాలంటే కాలుష్య నియంత్రణ మండలిచే ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ చేస్తారు. అందులో బాగంగానే కళాణి ఖని ఉపరితలగని ప్రాజెక్టు ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ 13-02-2013 నాడు కెకె-2 గని ఆవరణలో నిర్వహించిందు. నిజానికి ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ ఓపెన్కాస్ట్ కు లోనయ్యే ప్రభావిత గ్రామాల్లో నిర్వహించాలి. అందుకు భిన్నంగా సింగరేణి యాజమాన్యం కెకె2 గని ఆవరణలో మందలాది మంది పోలీసు పహారాల మధ్య వేరే ప్రాంతాల నుండి కార్బుకుల మస్టర్లిచ్చి ముందువరుసలో కూర్చుండబెట్టారు. అనుకూలరతో ఓపెన్ కాస్ట్ కు అనుకూలమని చెప్పించిందు.

మందమర్చి, కాసిపేట, బెల్లంపల్లి మందలాల్లోని ఎరగుంటప్పెల్లే, మామిడిగూడం, చిన్నధర్మారం, పెద్దధర్మారం, గోండుగూడు, అచ్చుత రావగూడ, లస్యుగూడ, దుఖుగూడం, కాసిపేట ముత్యంపెల్లి, సంప్రదీ పాడ్, భర్త కాల్నె, చొప్పరిప్పల్లి, జోడుఫలాలు, లంబడితండ, పెద్దపల్లి (యన్) ట్యాంక్ బస్టీ మొదలగు గ్రామాల నిర్మాసిత ప్రజలు అభిప్రాయాన్ని చెప్పినప్పుడు. పైగా పోలీసుల లాలీచార్జ్ చేసినారు.

కళాణిఖని ఉపరితలగని అయ్యే ప్రాంతం ఎజెస్టీ కిండకలదు. ఎజెస్టీ ప్రాంత మందలాలయిన మందమర్చి, కాసిపేట, బెల్లంపల్లి, నిర్మాసిత గ్రామాలు 1/70, 5వ పెడ్యూల్సు ఏరియా క్రిందకు వస్తువి. ఎజెస్టీ ప్రాంతాల్లో ప్రాజెక్టులు తేస్తే హిసా చట్టం, గ్రామసభలు నిర్వహించాలి. వీటన్నింటిని ఉల్లంఘించి సింగరేణి యాజమాన్యం కల్గాణిఖని ఉపరితల గని వద్ద ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపించింది.

అన్ని ట్రైడ్ యూనియన్లు, రాజకీయ పార్టీలు ఓసిలీలకు అనుకూలం గానే చెప్పారు. కాంగ్రెస్, సిపిఐ రాజకీయ పార్టీలు ఓసిలీలకు వ్యతిరేకమని తెలిపాయి. ఆయాపార్టీల అనుబంధ ట్రైడ్ యూనియన్లు, ప్రజలదగ్గరికి వచ్చినపుడు ఓసిలీలను వ్యతిరేకిస్తున్నామని చెప్పుటా, సింగరేణి యాజమాన్యం వద్ద మాత్రం అనుకూలంగా స్పందించడం జరుగుతోంది.

తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ నేత్తెల్పుంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ శారపాక్షుల సంఘం, మానవ హక్కుల వేదిక, తెలంగాణ సింగరేణి ఉద్యోగుల ప్రజలు నిర్మాసితులు అవుతూనే మొత్తం మంచిర్యాల ప్రాంత ప్రజలకు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. విధ్యులు వ్యతిరేకించాయి. ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి శాస్త్రీయంగా వివరించాయి. ఓసిలీలవల్

దక్కన్ ల్యాండ్

కలిగే నష్టాలను కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు చెప్పినవి. కానీ జిల్లా కలెక్టర్ డా॥ అశోక్ ప్రజల తరువస వచ్చాను మర్యాదల్గా రాలేదంటూనే నిర్మాసితులను నిలదీయుడం జరిగింది. చివరగా మందమరి జి.యం. వెంత్రామయ్య సింగరేణి సంస్థ నిలబడాలంటే ఓపెన్కాస్ట్లు తప్పసినరి అని, భూగర్జ గమలన్ని నష్టాలలో నడుస్తున్నాయని కావున ఎవరేమి చెప్పినా కళ్ళాణిఖని ఓసి చేయడమే అని చెప్పుకనే చెప్పింద్రు. అప్పుడే తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ నిర్మాంద్వంగా జనరల్ మేనేజర్లను నిలదీసింది. ప్రజాభిప్రాయ సేకరణలో ఓసి చేస్తామని మీరెట్లు చెప్పారని కలెక్టర్కు ఫిర్మాదు చేసే పోలీసులచే ప్రజాప్రంట్ హక్కుల సంఘాల కార్యకర్తలను ఓసి వ్యతిరేక కమిటీ నాయకత్వాన్ని బలవంతంగా పోలీసులు లాక్షింద్రు.

ఈ నేప్రంటోనే నిర్మాసిత ఓపెన్కాస్ట్ గ్రామాల్లో చైతన్యంతెచ్చి ఎట్లాగయినా ఈమెగా ఓపెన్కాస్ట్లను అవగాహితే ఈ ప్రాంత ప్రజల కష్టాల్లో పాలుపంచుకోవాలని తెలంగాణ ప్రజాప్రంటాభిప్రాయపడి మొదట రాష్ట్ర నాయకత్వం ఆయా నిర్మాసిత గ్రామాలను సందర్శించి పోరాటరూపం ఇచ్చింది.

తెలంగాణ ప్రజాప్రంటతో పాటు, ఓసి వ్యతిరేక కమిటీ, హక్కుల సంఘాలు, తెలంగాణ నిర్మాసిత కమిటీ, తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక, చైతన్య మహిళా సంఘం, ప్రజాకళా మండలి, తెలంగాణ పర్యావరణ పరిరక్షణ సంస్థ, తెలంగాణ విద్యార్థి సంఘం, దెమెక్రబీక్ విద్యార్థి సంఘం, తెలంగాణ సింగరేణి ఉద్యోగుల సంఘం అన్ని సమష్టిగా తెలంగాణ ప్రజాప్రంట నేతృత్వంలో “ఓపెన్ కాస్ట్ హరావో - తెలంగాణ బచావో” అనే నినాదంతో ఏప్రిల్ 12, 13, 14 తేదిలలో ప్రచార యాత్ర నిర్వహించి, 15న మందమరి జి.యం. ఆస్తిసు వద్ద ధర్మ నిర్వహించాలని నిశ్చయించి ఓపెన్కాస్ట్పై ఒక సమగ్ర కరపత్రము తీసి ఇంటింటికి వెళ్లి ప్రజలను చైతన్యపరుస్తూ అట్లా 19 గ్రామాలలో తీర్చడం జరిగింది. ఏప్రిల్ 12న మందమరి ఎప్రగుంపట్లు నుండి మొదలై 14 సాయంత్రం కాసిపేటలో అంబేదర్ విగ్రహం వద్ద

సంఘాలు - కార్యవర్గాలు

తెలంగాణ జౌట్డోర్ మీడియా అసోసియేషన్

హోర్మింగుల ప్రచారంలోనూ ఆంధ్ర వలన పెత్తనం నడుస్తోందని టీఆర్వెన్ ఎమ్మెల్సీ స్టోమిగోడ్ అన్నారు. సమాచార శాఖ, ఇతర శాఖలకు చెందిన అడ్వర్టియిష్ మొంట్లు తెలంగాణ ప్రాంతం వాళ్ళకు రాకుండా కొన్ని సంస్థలు అడ్డుపడుతున్నాయని ఆరోపించారు. టీఆర్వెన్కు అనుబంధంగా ఏర్పాటైన తెలంగాణ జౌట్డోర్ మీడియా అసోసియేషన్ సమావేశానికి అయిన ముఖ్యాలిథిగా హోజరయ్యారు. కార్యక్రమంలో అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు రవి, అజయ్, మహేశ్, రామస్వామి, సుధాకర్, వినోద్ పాల్గొన్నారు.

హైదరాబాద్ ఆఫ్ ప్లోక్టరీన్ తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఘం అధ్యక్షుడిగా ఎం.ఎ. ముజీబ్ ఎన్నికయ్యారు.

ముగిసింది. 15 నాడు ధర్మాకు ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున కదిలివచ్చే అవకాశాన్ని పోలీసులు తెలుసుకొని 14నాడు సాయంత్రమే మందమరి పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో 144వ సెక్షన్ పెట్టడం. ఆయా గ్రామాల్లోని ప్రజలను ధర్మాకు రాకుండా భయబ్రాంతులకు గురిచేయడం. 15నాడు ఉదయాన్నే తెలంగాణ ప్రజాప్రంట నాయకత్వాన్ని, ఓసి వ్యతిరేక నాయకత్వాన్ని దశలవారిగా అక్రమ అరెస్ట్చేసి బెల్లంపల్లి పోలీస్సేపస్లో బందించి పరుప పదంగా తిట్టడం, తెలంగాణ ప్రజాప్రంట కార్యకర్తపై చేయచేసుకోవడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని భాదిత గ్రామాల ప్రజలు తెలుసుకొని ఎక్కడికక్కడే రాస్తారోకో, ధర్మాలు చేశారు. మా బతుకుల బాగుకోసం ఎక్కడినుండో వచ్చిన వాళ్ళను అక్రమ అరెస్ట్సులు చేస్తే మేం ఎట్లు ఊరుకుంటామని మహిళలు పెద్ద ఎత్తున దుబ్బగూడంలో రాస్తారోకో చేశారు. ఎప్రగుంట పల్లె మహిళలు పోలీసుల వలయాన్ని తప్పించుకొని జి.యం. ఆఫీసుకు రావడం వాళ్ళ చైతన్యానికి నిదర్శనం.

మొత్తంగా 19 గ్రామాల ప్రజలు అభివృద్ధి పేరుతో నిర్మాసితులను చేయాలని సింగరేణి భావిస్తుంది. ఓసి భాదిత ప్రజలు పదుపున్న బాధలు ముఖ్యంగా పర్యావరణం వల్ల కలిగే నష్టాలు వీటన్నింటికి తోడు పచ్చని పంటపొలాలు, పశుసంపద, వాగులు, తాగు, సాగునీరు కరువై జీవ్ వ్యవాలుగా బతుకడమేనా అని ప్రజలు ప్రశ్నిస్తుండు. మేము బతుకాలి అంతకన్నా మాలో ఏర్పడ్డ మానవ సంబంధాలు అంతరించి పోవడాన్ని మేము కోరుకోవడం లేదు. మమ్మల్ని ఇట్లు బతకనివ్వండి. బోందలగడ్డలు చేసి మా బతుకుల్ని నాశనం చేయుద్దన్ని కోరుకుంటారు.

ఎట్లి పరిస్థితుల్లోనూ మా ప్రాణాలు పోయినా కళ్ళాణిఖని మొగా ఓపెన్కాస్ట్లను ఆపి తీరుతామని స్టోనులు స్పష్టం చేస్తున్నారు. సంఘటిత జక్కపోరాటం చేస్తామని, కారపవల్లి, సోంపేట ప్రజల స్పార్టితో అడ్డుకుంటామని, ప్రతిజ్ఞ చేసింద్రు. ఆ దిశగా ప్రజాస్వామిక వాదులు, కుల, ప్రజాసంఘాలు కల్పి పోరాటాలని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట పిలుపునిస్తోంది.

రేణుక వివాదం

తెలంగాణలో జరిగిన బలిదానాలపై కాంగ్రెస్ ఎంపీ రేణుకా చౌదరి చేసిన వ్యాఖ్యలపై మిమర్సులు వెల్లువెత్తాయి. “వారు టీబీ, పోలియో, క్యాపుర్, గుండె జబ్బులాంబి రోగాలతో, నస్కలైటు కాల్వీల్లో మరణించారు తప్పితే వారివి ఆత్మహత్యలు కావు” అని జాతీయ మీడియాతో కాంగ్రెస్ ఎంపీ రేణుకా చౌదరి వ్యాఖ్యనించిన విషయం తెలిసిందే. ఆమె వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా తెలంగాణవ్యాప్తంగా నిరసనలు పెల్లుచికాయి.

హైదరాబాద్లో రేణుకా చౌదరి ఇంటిని ముట్టడించేందుకు అమరవీరుల కుటుంబశ్శులు వేదిక సభ్యులు ప్రయుచ్చించారు. గన్పార్కు వద్ద భారీగా నిరసనలు వ్యక్తమయ్యాయి. తెలంగాణ జాక్టతో పాటుగా వివిధ పార్టీల, ప్రజాసంఘాల నాయకులు రేణుకా చౌదరి వ్యాఖ్యలను తీవ్రంగా భండించారు.

ఎట్లై తుట్టా పేలి పదపారేళ్లు

1997, ఏప్రిల్ 6..

ఆ రోజు ఆదివారం, సాయంత్రం 6 గంటల సమయంలో వెంకటా పురం భూదేవినగర్లోని ప్రజాగాయకుడు గద్దర్ నివాసానికి ఇరవై.. ఇరవై అయిదేళ్ల వయస్సు ఉన్న ఐదుగురు వ్యక్తులు వచ్చారు. అన్నదమ్ముల మధ్య భూవివాదం ఉందని.. దానిని పరిష్కరించాలని గద్దర్ను కోరారు. వారిని కూర్చోబెట్టిన గద్దర్ తన సతీమణి విమలను టీ పెట్టి తీసుకురమ్మన్ని చెప్పారు. దాంతో అప్పటివరకు అక్కడే ఉన్న విమల టీ పెట్టడానికి వంటింట్లోకి వెళ్లింది. ఆ వెంటనే.. వచ్చిన వ్యక్తుల్లో ఒకడు దుస్తుల్లో నుంచి రివాల్వర్ను బయటకు తీసి గద్దర్పై విచక్షణారహితంగా కాల్చులు జరిపాడు. అనంతరం ఆ ఐదుగురు తెల్లరంగు అంబాసిడర్ కారులో అక్కడి నుంచి పారిపోయారు. కాల్చుల శబ్దం విన్న గద్దర్ సతీమణి విమల పరుగున బయటకు వచ్చి చూడగా గద్దర్ రక్తం ముదుగులో కుపుకూలి కనిపించారు. కొన్ని సెకస్ట్ గద్దర్ కుమారుడు సూరికిరణ్, కుమారై వెన్నెల కూడా పరుగున తండ్రి వద్దకు చేరుకున్నారు. స్థానికుల సహకారంతో ఆయనను గాంధీ ఆసుపత్రికి తరలించారు. వైద్యులు వెంటనే శప్తచికిత్స చేసి గద్దర్ ఒంట్లో నుంచి నాలుగు బుల్లెట్లను బయటకు తీశారు. కడుపులోకి దూసుకుపోయిన బుల్లెట్ను మాత్రం వారు తీయలేకపోయారు. దాంతో గద్దర్ను నిమ్మ ఆసుపత్రికి తరలించగా.. అక్కడి వైద్యులు కడుపులోకి దూసుకుపోయిన బుల్లెట్ను వెలికితీశారు. అప్పటికీ ఓ బుల్లెట్ గద్దర్ ఒంట్లోనే ఉండి పోయింది. గద్దర్పై జరిగిన ఈ హత్యాయత్తున్ని అప్పబ్లో పొరపాక్కుల సంఘాలు, దళిత సంఘాల నేతలతోపాటు వలువురు తీప్రంగా ఖండించారు. ఈ సంఘటనకు కారణం అప్పబ్లో ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబునాయిడు, హోంమంత్రిగా ఉన్న మాధవరెడ్డి, డీజీపీ పోచ్చే దౌర్లే కారణమని ఆరోపించారు. గద్దర్పై జరిగిన హత్యాయత్తున్ని నిరసిస్తూ సివిల్ లిబర్టీన్ కమిటీ, పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ రాష్ట్ర బంద్ను కూడా నిర్పుప్పించాయి.

పోలీసుల పనే..!

కోలుకున్న తర్వాత గద్దర్, ఆయన సతీమణి విమల మాటల్లడుతూ తనపై హత్యాయత్తుం చేసింది సివిల్ దస్తుల్లో వచ్చిన పోలీసులే అని ఆరోపించారు. అప్పటికీ పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ గద్దర్ను పార్టీ నుంచి సస్పెండ చేసిన నేపథ్యంలో హత్యాయత్తున్ని మాపోయిస్తూ లపైకి నెట్లి వేయలని చూస్తున్నారని చెప్పారు. అయితే, గద్దర్పై హత్యాయత్తుం జరగానే అప్పబ్లో పీపుల్స్ వార్ గ్రూప్ సిటీ సెక్రటరీగా ఉన్న విజయ్ కుమార్ దానిని ఖండించారు.

ఇవే కారణాలా..?:

నిజానికి గద్దర్ అప్పబ్లో పోలీసుల బాటకపు ఎన్కొంటర్లకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద పోరాటమే చేశారు. మెడక్, నల్గొండ జిల్లాల కలెక్టర్లు ముందు నిరసన ప్రదర్శనలు చేయటంతోపాటు ఎన్కొంటర్లో మాపోయిస్తూ లపైకి నెట్లి ఉన్న పోలీసులిని చెప్పారు. వారి మృతదేహాలను కుటుంబసభ్యులకు అప్పగించాలని ఉధ్యమం నడిపించారు. ప్రైకోర్సు కూడా దీనికి సానుకూలంగా

స్పందించింది. ఈ పరిణామాలే పోలీసుల్లో అసహనాన్ని పెంచాయని పొరపాక్కుల సంఘాల నేతలు అప్పబ్లోనే వ్యాఖ్యానించారు. అందుకే సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చి గద్దర్ను చంపటానికి ప్రయత్నించారని ఆరోపించారు. పెద్ద ఎత్తున విమర్శలు రావటంతో మాపోయిస్తూ హత్యాయత్తుం చేశారని నమ్మించే ప్రయత్నం చేశారన్నారు.

పదహారేళ్లు గడిచినా..:

గద్దర్పై జరిగిన హత్యాయత్తున్నికి సంబంధించి అల్ఫ్స్ పోలీస్ స్టేషన్లో కేసు నమ్మింది. దర్శావు మాత్రం ముందుకు సాగలేదు. ఆ సమయంలోనే గద్దర్పై హత్యాయత్తుం చేసింది తామేనంటూ జ్ఞాక్టైగర్స్ పేరిట ఓ ప్రకటన వెలువడింది. పోలీసు ఉన్నతాధికారులు నిందితుల కోసం వేటను కొనసాగిస్తున్నామని ప్రకటించారు. అయితే, పదహారేళ్లు గడిచిపోయాయి. తప్పితే గద్దర్ను కాల్చి చంపాలనుకున్నావారు ఎవరన్నది మాత్రం వెలుగులోకి రాలేదు. కేసు అన్డిటెక్స్ జాబితాలోకి చేరి పోయింది. దీనిపై పొరపాక్కుల సంఘాల నేతలతో మాటల్లడితే గద్దర్పై హత్యాయత్తుం చేసింది పోలీసులు కాబట్టే పోలీసుల దర్శావు ముందుకు సాగలేదని అంటున్నారు. లేనిపక్షంలో ముఖ్యమంత్రి, హోంమంత్రి తరచూ చెప్పినట్టుగా సమర్పణలో దేశానికి ఆదర్శంగా నిలిచిన పోలీసులు ఈ కేసులోని మిస్టర్ ని ఛేదించి నిందితులను పట్టుకుని ఉండేవారు కథా! అని వ్యాఖ్యానించారు.

“మన రాష్ట్ర పోలీసులు సమర్పణలో దేశానికి ఆదర్శంగా నిలిచారు”.. సందర్భం వచ్చిన ప్రతిసారి ముఖ్యమంత్రి, హోంమంత్రి చేపే మాట ఇది! అంత సమర్పణ ఉన్న పోలీసులు.. ప్రజాగాయకుడు గద్దర్పై హత్యాయత్తుం జరిగి పదహారేళ్లు గడిచిపోయా ఇప్పటివరకు నిందితులు ఎవరన్నది మాత్రం కనుక్కోలేకపోయారు. అన్డిటెక్స్ అంటూ కేసు శైలీను మూనివేశారు కూడా! తనపై కాల్చులు జరిపింది సివిల్ దుస్తుల్లో వచ్చిన పోలీసులే అంటూ అప్పబ్లో గద్దర్ చేసిన ఆరోపణలకు ఇది బలాన్ని చేకూరుస్తేంది.

క్యాలెండర్

- 1: సెల్టావ్ బాక్సుల అంశం నేపథ్యంలో ప్రైదరాబాద్‌లో 50 శాతానికి పైగా బీఫిల్స్ నిలిచిపోయిన ప్రసారాలు-ఉ.కొరియా, ద. కొరియాల మధ్య యుద్ధవాతావరణం
- 2: 'విద్యుత్'-పై బీజేపీ నేతల నిరాపఠిక్ భగ్గుం-కరెంటు ఛార్జీల పెంపుపై వై.ఎన్. విజయలక్ష్మి దీక్ష ప్రారంభం-అకాల వర్షంతో భారీగా పంట నష్టం
- 3: అత్యాచార నిలోధక బిల్లుకు రాష్ట్రపతి ఆమోదం-బీజేపీ ఎమ్ముచ్చేల 'విద్యుత్' దీక్ష విరమణ-విద్యుత్ ఛార్జీల అంశంపై, మైన్సెంటర్ కాంగ్రెస్ అధ్యయనంలో విజయమ్మ దీక్షకు వామపక్షాల మద్దతు
- 4: సికింద్రాబాద్ క్లోకుంపర్ అమరపీరుల స్తుపం వద్ద తెలంగాణ మృతీపీరుల 44వ వర్షంతి సభ-గడ్డర్పై కాల్పులు జరిపిన వారిని శిక్షించాలంటూ సీఎంకు విజ్ఞాపించేనిన గడ్డర్ భార్య విమల, టీఎఫ్ ఉపాధ్యక్షుడు వేద కుమార్, అగారిన ప్రజల హక్కుల కమిటీ నాయకులు-కన్సూర్లో సీఎటీయూ జాతీయ మహో సభలు ప్రారంభం
- 5: బాబూ జ్గీవెన్రాముకు ఘననివాళి-కింగ్ కోలీ లోని జూదీ మసీదు లో ఏప్ ఉస్కూన్ అలీ ఖాన్ 127వ జయంత్యత్వవాలు - ఘనంగా వద్ద అవార్డుల ప్రదానం-బాపు, రామానాయుడు, శ్రీదేవి, రామకృష్ణ రాజు, నాగేశ్వర్ (బాట్టి), అంజయ్ తదితరులకు పడ్డ అవార్డుల ప్రాంతం - దాడికి పొల్పాడిన ఘటు నష్టమయిని దానం, ఆయన కారు డ్రైవర్పై కేను సమోదు-ముపొరఫ్ నామినేషన్ తిరస్కారం-ఘనంగా టీఎన్జీవో అధ్యక్షుడు దేవి ప్రసాద్ జన్మనిహో తృపం-మండలి తైర్యక్ సమక్ంలో టీఆర్ఎస్ ఎమ్ముచ్చీలు ప్రమాణం జేకఱి పరీక్ష నిర్వహణ-విజయమ్మ దీక్ష విరమణ -చిత్రాల్ నుంచి ముపొరఫ్ నామినేషన్కు ఆమోదం-అగ్ని-2 క్లిపటి ప్రయోగం సక్షేపం
- 6: బ్రిటన్ ఉక్కుమహిషా మార్కెట్ థాచర్ మృతి-గురువు తనువు చాలించాడని బీదర్లో ముగ్గురు శిమ్యల అత్యార్పణ
- 7: విద్యుత్ అంశంపై విపక్కాల అధ్యయనంలో బండ్-బమ్మం జిల్లా చింతూరులో ఆది వాసీల సాంస్కృతిక సమేక్షనం-హోంశాఖ మంత్రి సభితా ఇంద్రారెడ్డిపై సిబీఐ అభియోగాలు-విమానాల కొనుగోలు లాటీయింగ్లో రాజీవ్ గాంధీ, సంజయ్ గాంధీలకు ప్రమేయం ఉండంటూ వికీలీక్స్ వెల్లి-ధిలీలో పశ్చిమ బెంగాల్ సీఎం మమతాబచెనర్సీ, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి అమిత్ మిత్రా తదితరులపై వామపక్కాల కార్యకర్తల దాడి యత్తుం
- 8: రాంజీ గోండు వర్ధంతి-తెనాలిలో తల్లికూతుళ్లైపై కీచక లీల, తల్లి మృతి
- 9: ఖమ్మం జిల్లా చింతూరులో రేలు పండుగ (ఆదివాసీల సాంస్కృతిక సమేక్షనం) ప్రారంభం-శాప్త సాహిత్య, సంగీత, నాటక, లలితకళా అకాడమీల పునరుద్ధరణ-బైట్లర్పై కేను తిరగదోడేందుకు ధిలీ కోర్టు అదేశం-లోకసత్రా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా కటారి శ్రీనివాస్ ఎన్నిక-తెలంగాణ స్టోంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ గెజిటెడ్ అధికారుల డైరీ అవిపురణ-కర్నాటక ఎన్నికలకు నోటిఫికేషన్ జారీ-టెస్ట్ టూర్స్ బేచి స్పెషియల్ రాబ్ట్ ఎడవ్డ్ మృతి
- 10: ఘమ్మం జిల్లా చింతూరులో రేలు పండుగ (ఆదివాసీల సాంస్కృతిక సమేక్షనం) ప్రారంభం-శాప్త సాహిత్య, సంగీత, నాటక, లలితకళా అకాడమీల పునరుద్ధరణ-బైట్లర్పై కేను తిరగదోడేందుకు ధిలీ కోర్టు అదేశం-లోకసత్రా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా కటారి శ్రీనివాస్ ఎన్నిక-తెలంగాణ స్టోంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ గెజిటెడ్ అధికారుల డైరీ అవిపురణ-కర్నాటక ఎన్నికలకు నోటిఫికేషన్ జారీ-టెస్ట్ టూర్స్ బేచి స్పెషియల్ రాబ్ట్ ఎడవ్డ్ మృతి

- 11: ఘనంగా జోర్సీతిరావు పూలే జయంతి ఉత్సవాలు-బ్లదిచలంలో బిహారీస్సువాలు ప్రారంభం-ప్రైదరాబాద్లో ప్రపంచ పర్యాటక సదస్సు ప్రారంభం - ఘనంగా నంది అవార్డుల ప్రదానం కొండవటి సీతారామయ్య 11వ వర్షంతి-పర్యాటక శాఖ ఆధ్యార్యంలో వారోస్సువాలు ప్రారంభం - ప్రాణీకు దాదాసాహేబ్ ఫాల్స్ అవార్డు ప్రకటన
- 12: ఓండవటి సీతారామయ్య 11వ వర్షంతి-పర్యాటక శాఖ ఆధ్యార్యంలో వారోస్సువాలు ప్రారంభం - ప్రాణీకు దాదాసాహేబ్ ఫాల్స్ అవార్డు ప్రకటన
- 13: ఓపెన్స్కాష్ట్ పైనింగ్కు న్యూలిరేకంగా తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ ఆధ్వర్యమంలో ప్రచార యాత్ర-సుప్రీం కోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జిస్టిస్ చిన్సుపరెడ్లీ కన్సుముత
- 14: ఘనంగా అంబెర్డుర్ జయంతి-పర్ట్ హారిటీస్ డే -వెనిజులా అధ్యయనుడిగా మదురో-గాయకుడు పి.బి. శ్రీనివాస్ మృతి
- 16: చత్తీనగ్డి పువ్వరి అడవుల్లో భారీ ఎన్కోంటర్-ఇర్వాన్-పాక్ సరిహద్దుల్లో భూకంపం-కుల చట్టానికి బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ నిరాకరణ
- 17: వైజాగి పీలీర్కు బయ్యారం గసుల కేటాయింపు-ప్రైదరాబాద్ బష్టెన్బాగ్ పైన్కెల్బాగ్ రుజువులు లేని ఉద్యమం ప్రస్తూతివిష్టరణను అప్పుకున్న తెలంగాణవాదులు-రాపూరి భరధ్వాజ్ 'పాకుడు రాళ్ళు' నపలకు జ్ఞాన్వీర్ పురస్కారం -కర్కూటక మాజీ గపర్చర్ వి.ఎన్. రమాదేవి కన్సుముత - న్యాయవాదిపై దాడి ఘటునలో మంత్రి దానంపై క్రిమిసల్ కేసు సమాదుకు కోర్టు అదేశం
- 18: రామపు గుడికి 800 ఏక్షు-ఇన్సెర్ట్ హారిటీస్ అవార్డుల ప్రదానం
- 19: టి-బాక్ నేతలచే సంసద్ యాత్ర పోస్టర్ అవిప్పారం - భద్రాది
- 20: ఇంద్రవెల్లి ఘటునష్టి నివాశిని అప్పుకున్న పోలీసులు
- 21: తెలంగాణ కోరుతూ ప్రాటెక్ సిలీ సమీపం లో ఆధ్యాత్మిక్ చేయకున్న ఆటోడ్రైవర్ సఫీన్చారి (నల్గొండ జిల్లా)-అవనిగడ్ ఎమ్ముచ్చే బ్రాహ్మణయ్య మృతి- హ్యామ్మున్ కంప్యూటర్ శకుంతలా దేవి మృతి-టీఆర్ఎస్లో చేరిన రమణాచారి-జింటర్ ఫస్టీయర్ ఫలితాల వెల్లడి
- 22: పర్ట్ ఎర్ డే
- 23: జలమండలీలో టీఆర్ఎస్ నేత హరీష్రావు నేత్తుత్తుంలో కామ్గార్ యూనియన్ విజయం
- 24: సంప్రదాయబద్ధంగా ఇంద్రవెల్లి మృతులకు నివాళి-డి.కె. ఆదికేశవుల నాయుడు మృతి
- 27: సంసద్ యాత్ర సందర్భంగా ధిలీకి జెప్సి ప్రత్యేక రైలు
- 28: వృధుల సమస్యలపై ఎంఆర్పీఎస్ నేత మందక్షుష్ట మాదిగ ఆధ్వర్యమంలో యుద్ధభేరి- వప్పైలపై వ్యాట్ రద్దు- మాజీ మంత్రి శ్రీపతి రాజేశ్వర్ మృతి
- 29: సంసద్ యాత్ర - జంతర్మంతల వద్ద తెలంగాణవాదుల ధర్మా
- 30: ధిలీలో తెలంగాణ వాదుల ధర్మా కొనసాగింపు

తెలంగాణ జనం గొంతుక

దక్కన్ టీవీ లోగో మరియు బ్రోచర్ ఆవిష్కరణలో పాల్గొన్న ప్రాఫీసర్ కోదండరాం, ఎంపీ

ప్రాఫీసర్ హారగోపాల్

ఎంపీ కె.సేసురావు

జ. దెవిప్రసాద్

గిరివెంకట్

ప్రాఫీసర్ కోదండరామ్

ఎమ్మెల్చే నాగం జనార్థన్‌రద్ది

ప్రాఫీసర్ మాచభూషి శ్రీధర్

డాక్టర్ ఎ. గోపాలకిషన్

ఎమ్మెల్చే కశ్యాల రాజేందర్

దేవప్రతి శ్రీనివాస్

తెలంగాణ జనం

కేశవరావు, ఎమ్మెల్స్ నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి, డాక్టర్ ఎ.గోపాలకిషన్, ప్రాఫెసర్ హరగిపాల్,

ఎం.వెదుకుమార్

గొంతు విప్పిన భిక్కార స్వరం

విశ్వక్, కులం, అధికారం, స్వప్రయోజనాలు, లాభం, పెట్టుబడులు, వ్యాపార సాత్రుజ్య విస్తరణ, అధివత్యం, మార్కెట్లో వాటా, వాసిజ్ఞ ప్రకటనలు, ఒత్తిట్టు....ఇలా మీడియాకు ఎన్నో సంకెట్టు యాజమాన్యం వేసేవి కొన్నయితే, ప్రభుత్వం వేసేవి మరికొన్ని ఇవన్నీ కలసి మీడియాను ప్రజలకు దూరం చేశాయి. సామూజిక ఉద్యమాలపై కథనాల కన్నా కూడా హబ్ కల్లర్, లైఫ్ స్టీల్సు, సాంత రాజకీయాలను ప్రజల నెత్తిన రుద్దెందుకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రజల ఆకాంక్షలకు పట్టం కట్టేలా అవిభాగించించి దక్కన్ టీవీ. ప్రజల కోసం, ప్రజల వలన, ప్రజల చేత ఏర్పడిన టీవీ ఇవి. మన కోసం రూపుద్దుకున్న మన టీవీ.

గొంతుక

తెలంగాణ గొంతుకను వినిపించే

దక్కన్ టీవీ

ఒకటి నుంచి పది వరకు అంకెలు, ఎ నుంచి జెడ్ వరకు అక్కరాలు...అన్నింటి మీదా టీవీ చానట్టు...

ఇది 'మా' టీవీ అని ఒకరు చెప్పుకుంటే, 'ఈ'టీవీనే చూడాలని అంటారు మరొకరు. ఒక్కాక్కురిది ఒక్కో జెండా...ఒక్కో ఎజెండా... ఇలాంటివాటన్నింటికి భిస్సుంగా అచ్చుంగా ప్రజల కోసమే వస్తున్న చాసల్ డక్కన్ టీవీ'. ఆ చాసల్ లోగో ఆచిష్టరణ కార్బ్రూక్రమ విశేషాలిచి.

మలి దశ తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రజల ముందుంచిన ఎజెండాలలో మీడియా ఒకటి. ఉద్యమం ఉపైతున్న ఎగసివడ్డప్పుడు కళ్ళు మాసుకని పోతే దుప్పుచారం చేస్తూ సీమాంధ్ర పక్కపాతిగా మిగిలిన మెజారిటీ మీడియా సంస్థలతో విసిగిన తెలంగాణ తన గొంతును వినిపించే చానెళ్ళ కోసం ఎదురు చూస్తున్నది. ఇహాళ తెలంగాణకు చెందిన కొన్ని మీడియా సంస్థలు ఉన్నప్పటికీ మరిన్ని ఛానట్టు పత్రికలూ వచ్చి మీడియాలో సీమాంధ్ర ఆధిపత్యాన్ని దెబ్బు తీయాల్చిన అవసరాన్ని గుర్తిస్తూ కొందరు తెలంగాణవాదులు, జర్నలిస్టులు, మేధావులు చేస్తున్న ప్రయుత్తమే దక్కన్ టీవీ.

ధిక్కార స్వరం తెలంగాణ ప్రత్యేకత. ఆ వారసత్యాన్ని కొనసాగిస్తూ దక్కన్ టీవీ ముఖ్య అతిథిగా ఆహోనించిన ప్రెన్ కెన్సిల్ షైర్పున్ జస్టిస్ మార్కుండేయ కట్టును ఆయన తెలంగాణ వ్యతిరేక వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా, ఆహోనాన్ని వెనక్కు తీసుకుని ఏటిల్ నొడు సాయంత్రం ప్రాదరాబాద్లోని ఫ్యాఫ్సి హోల్లో తెలంగాణ వాదుల మధ్య లోగోను ఆవిష్కరించింది.

లోగో ఆవిష్కరిస్తూ ముఖ్య అతిథి తెలంగాణ జేపీసీ షైర్పున్ ప్రొ. కోదండరామ్ ప్రజలే పెట్టుబడిగా తెలంగాణ వాదాన్ని వినిపించేందుకు ముందుకు వస్తున్న దక్కన్ టీవీకి ప్రజలే అండగా నిలవాలని పిలుపు యాచారు. లగాన్ సినిమాలో ట్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన సామాన్యలతో దక్కన్ టీవీ టీసు పోలుస్తూ వీరికి తెలంగాణ వాదులే పెట్టుబడిగా నిలవాలని కోరారు.

టీఆర్ఎస్ శాసన సభా పక్క నేత ఈటెల రాజేందర్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ సాధన కోసం మరిన్ని టీవీ ఛానట్టు రావాల్చిన అవసరం ఉండని అన్నారు. తెలంగాణ సాధన కోసం కేవలం రాజకీయ పార్టీలే కాదు మీడియా కూడా ముఖ్యప్రాత్ర పోషించాల్చిన అవసరం ఉండని దక్కన్ టీవీ ఆ పాత్ర పోశిస్తున్నదని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు.

తెలంగాణ నగారా సమితి నాయకులు ఎప్పులైస్ నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ జస్టిస్ కట్టును బహిష్కరించి దక్కన్ టీవీ మొదటి పెట్టులోనే తెలంగాణ పట్ల నిబధ్యతను ప్రదర్శించిందన్నారు. కాంగ్రెస్ నాయకులు మాజీ రాజ్యసభ సభ్యులు కె.కే.శేవరావు మాట్లాడుతూ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు గత ఏడాదిగా ఒడిదుకుల్ని ఎదుర్కొంటున్నదని, కాంగ్రెస్ పార్టీనే దానిని పరిష్కరించాల్సి ఉండని అన్నారు.

ప్రముఖ రాజకీయ శాస్త్రవేత్త, పోరాకులు నాయకులు ప్రొ. హరగోపాల్ మాట్లాడుతూ చరిత్రలో మీడియా విలన్ పాత్ర పోషిం చిందనీ, ఇప్పటి వరకు ఉన్న ఛానట్లలో చాలా వరకు వ్యాపార ధోరణిలో

వెళ్ళిపోయాయని, దక్కన్ టీవీ అందుకు భిస్సుంగా ఉండాలని దక్కన్ టీవీ యాజమాన్యాన్ని కోరారు.

ఉద్యోగ సంఘాల జేపీసీ షైర్పున్ జి.ఎపీప్రసాదరావు, తెలంగాణ ఉద్యోగుల హక్కులకై పోరాడే మీడియాగా దక్కన్ టీవీ ఎదగాలని ఆకాంక్షించారు.

తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ ఉపాధ్యక్షుడు యం. వేదకుమార్ తన సందేశంలో దక్కన్ టీవీ తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలు పోరాటాలతో పాటు ప్రమంచంలో ఏ మూలన ఉన్నా పీడితప్రజల షక్క వహించాలని కోరారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం గత అయిదు దశాబ్దాలుగా అంచలంచలుగా నిలబడ్డ ప్రముఖ వైద్యులు దా.గోపాలకిషన్ తెలంగాణ రావాలంపే అన్న రాజకీయ శక్తులు ఐక్యంగా పోరాడాలని పిలుపు నిచ్చారు.

దక్కన్ టీవీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ జపిరుద్దిన్ అలీ భాన్ మాట్లాడుతూ డిలీలో తెలంగాణ గొంతుకును వినిపించే సమ్మాంతమైన నాయకత్వం లేకపోవటమే ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటుకు పెద్ద అవరోధంగా ఉండని అన్నారు. ఆ లోపాన్ని పూరించడానికి దక్కన్ టీవీని కొందరు తెలంగాణవాదులు, జర్నలిస్టులు, మేధావులు కలిసి ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని అన్నారు.

తెలంగాణ పక్కం, ప్రజల పక్కం అనే రెండు అంశాలు దక్కన్ టీవీకి మార్గదర్శకాలని చీఫ్ ఎడిటర్ యం. ఏ వాసు ప్రకటించారు. ఇది జర్నలిజింలో ఒక ఉద్యమమని ఇందులో తెలంగాణ ప్రజలంతా భాగం కావాలని ఆయన కోరారు.

తెలంగాణ ఉద్యమకారులమై ఉస్కానియా క్యాపెన్లో జరిగిన దాడి జర్నలిస్టులుగా మమ్మల్ని కదిలించిందని అదే దక్కన్ టీవీ స్థాపనకు ప్రేరణ అని సీతావో ఎం.వీ రఘు అన్నారు.

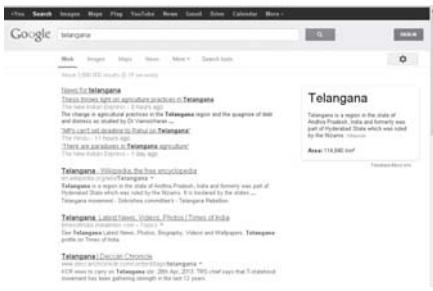
లోగో ఆవిష్కరణ కార్బ్రూక్మంలో కవి గాయకుడు దేశపతి శ్రీనివాస్, న్యాయమోక్షి నేత గోవర్ధన్, విద్యుత్ ఏజెసీ నేత జానయ్, ప్రొ. మాట్లాడుకి శ్రీధర్ ఇంకా ఎందరో మేధావులు, ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

అందరి సందేశం, ఆకాంక్ష ఒక్కాప్పు దక్కన్ టీవీ తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షల్ని, మనసోభావాల్ని ప్రతిభింబించాలని. మీడియాలో తెలంగాణ గొంతుకును బలంగా వినిపించాలనీ. మే నెల చివరి వారంలో ప్రసారాలు మొదలు పెట్టున్న దక్కన్ టీవీ ప్రజల ఆకాంక్షలకు దీటుగా నిలస్తున్నదని ఆశించాం.

- దక్కన్ న్యూస్ | 32 |

● ఇంటర్నెట్లో తెలంగాంసు'

www.telangana.com
www.telangana.org
www.ourtelangana.com
www.bathukamma.org
www.telangananri.com
www.telanganaculture.org
www.telanganautsav.wordpress.com
www.discover-telangana.org
www.filmtelangana.com

BLOGS

hridayam.wordpress.com
japes.wordpress.com
kaloji.wordpress.com
mbbhushan.wordpress.com

సీమాంధ్ర రోగులకే సర్వారు మేలు!

కరీంనగర్: రోగులు అందరికీ వస్తుయి. కానీ అంద్రా జిల్లాల్ని ప్రజలకే ఎక్కువగా రావొచ్చు! రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఒకే రకమైన ఆవోర్పు అలవాట్లున్నాయి. ప్రధానంగా ఘగర్ (మధుమేహం) వ్యాధిగ్రస్తులు సంఖ్య అనుహ్యంగా పెరుగుతోంది. ఈ వ్యాధికి ప్రాంతాలు అతీతం కాదు. ప్రైదరాబాద్ దయాబట్టిక్ రాజధానిగా మారుతోందని కొన్ని సర్వేలు తెల్పాయి. ఇక మద్యంపై ఆదాయం తెలంగాం నుంచే అధికంగా వస్తోంది. దీనికి పొగాకు తప్పత్తుల వినియోగం అదనం. ఈ లెక్కన క్యాన్సర్ బారినపడే వాళ్లు ఇక్కడే అధికంగా ఉండే అవకాశం ఉంది. అనువంశికంగా వచ్చే క్యాన్సర్లు అంతటా ఉంటాయి. అంటే తెలంగాంలో రోగాల బారినపడే సంభావ్యత అంద్రా ప్రాంతంతో సమానంగా లేదా ఎక్కువగా ఉండొచ్చు. కానీ సర్వారు దృష్టిలో అంద్రా ప్రాంతంలోనే రోగాలు ఎక్కువ. అందుకే ఘగర్, క్యాన్సర్, గుండ జబ్బులను నివారించే ఉద్దేశంతో కేంద్రం చేపట్టిన నేపసల్ ప్రోగ్రాం ఫర్ ప్రివెస్ట్ అండ్ కంట్రోల్ ఆఫ్ క్యాన్సర్, దయాబట్టిన్, కార్దియా వాస్క్యూలర్ డీసీన్ అండ్ ప్రోక్ట్ (ఎన్పిసిడీఎస్) పైలట్ ప్రాజెక్టుకు సీమాంధ్రలోనే ఎనిమిది జిల్లాలు ఎంపికయ్యాయి. శ్రీకాకుళం, విజయగంగం, కృష్ణా, ప్రకాశం, నెల్లూరు, కర్నూలు, కడప, చిత్తురు జిల్లాల్లో త్వరలో పైలట్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజారోగ్య, కుటుంబ సంబోధన శాఖ ఆధ్వర్యంలో పైలట్ప్రాజెక్టు నిర్వహణ కొనసాగుతుంది. ఇందులో తెలంగాం నుంచి ఒక్క జిల్లా కూడా లేకపోవడం చర్చకు దారితీస్తోంది.

తెలంగాం రిసర్వ్ సెంటర్

తెలంగాం ప్రజల చరిత్రను, సంస్కృతిని, జీవన విధానాన్ని మరియు మానవుడు, జీవరాశులు, ప్రాంత సంపద, జీవన విధానం జీవన వైరుధ్యాలు, జీవన విధానంలో ముఖ్యంగా సంస్కృతి, ఇక్కడి కళలు, వ్యత్సులు, వాటికి సంబంధించిన పరికరాలు, ఉపకరణాల సమా చారాన్ని నేటీ తరానికి (ప్రింట్ మరియు ఆడియో, వీడియో డ్యూరా) అందించే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగా మొదట ఒక లైబ్రరీని ఏర్పాటు చేసుకుంది. తెలంగాం ఉద్యమంలోని వివిధ సంఖాటనలను, అంతాలను సంకలనాలుగా ప్రచురించింది. (1) ప్రజల్ని విస్మరించిన శ్రీ కృష్ణ నివేదిక; (2) 8వ అధ్యాయంలో ఏముంది?; (3) అణచివేత ఉరఫ్ '177' జీవో; (4) తెలంగాం జీవనది ప్రింట్ రిసర్వ్ జిల్లాల సమయంలోని వీమియంద్ర రాజకీయ నాయకుల కుట్ర ఉరఫ్ 14-ఎఫ్”; (6) తెలంగాం సాధనకై మిలియన్ మార్క్-2011; మొదలగు అంతాలను ప్రచురిస్తున్న సమయంలో ఈ సంకలనాలకు “నెగడు” (తెలంగాం ఉద్యమ సంకలనం) అనే శీర్షిక పేరు పెట్టడం జరిగింది. నెగడు-7 : తెలంగాం సాధనకై సకల జనుల జన్మే-1; నెగడు-8 : తెలంగాం సాధనకై సకల జనుల నమ్మే-2; నెగడు-9 : మానుష ప్రశ్నల విప్పుసం-పోలవరం. తెలంగాం రిసర్వ్ సెంటర్ ఇప్పటి వరకు ‘నెగడు’ 9 సంకలనాలను ప్రచురించింది. త్వరలో ‘నెగడు-10’ తెలంగాం ఉద్యమంలో ఆత్మబలిదానాలు అనే అంతానికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తుంది. సాతన సంవత్సరం సంవర్ధంగా తెలంగాంకు సంబంధించిన కొరుపాలు మరియు భోటోలతో రూపొందించిన టీఆర్సి డైరీ 2012 ప్రచురించాం.

వీటితో పాటు ప్రజల కేసం, నిస్పాతంగా పని చేసిన మహార్షుత వ్యక్తిప్రాప్తి కలిగిన వ్యక్తుల పై సంకలనాలను టీఆర్సి తీసుకువచ్చున్నది. ఈ సంకలనానికి ‘మనిషి’ అనే పేరును పెట్టాం.

ఈ ప్రయత్నంలో (1) మనిషి-1: జానపద “గోపు”రం- దా. గోపులింగా రెషి; (2) మనిషి-2: హాక్కుల గొంతుక ప్రా. బుల్రా రాములు; (3) మనిషి-3: ప్రజల మనిషి కె. జి. కస్తుబిరాన్ మొదలగు సంకలనాలను ప్రచురించింది. త్వరలో ప్రమము సాహితీతేష్ట సామల సదాశివ, ప్రమము చిత్రాకురుడు కాపు రాజయ్య, ఎన్.ఆర్ శంకర్ సెల్గారి పైన సంకలనాలను ప్రచురించే ప్రయత్నంలో టీఆర్సి ఉంది.

జంతేగాక తెలంగాంలోని ఉద్యమ నేపథ్యం, వనరులకు సంబంధించిన వివిధ అంతాలపై ప్రతి శనివారం సాయంత్రం (గత 50 వారాలుగా) చర్చను కొనసాగిస్తుంది. ఈ చర్చలను టీఎంట్ మరియు ఆడియో, వీడియో ద్వారా అందించే ప్రయత్నంలో ఉంది.

మనిషి: తెలంగాం రిసర్వ్ సెంటర్సు మన సమాజానికి ఉపయుక్తముయ్యే అధ్యయన కేంద్రంగా తీర్మిద్దాలన్నది మా సంకల్పం. అందుకు గాను, తెలంగాంకు సంబంధించి మీ పథ ఉండే లేదా మీరు వెలువరించే కరపత్రం, పుస్తకం, ఆడియో / వీడియో సీడీలు లాంటివి ఒకటి లేదా రెండు ప్రతులు టీఆర్సికి అందించాలిందిగా కోరుతున్నాం.

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar,

Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644

Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com

website : www.deccanland.com

వాళ్ళ బతుకులు

బాల్యం, యిప్పనం, నడి వయస్సు, వృద్ధాప్యం...విజ్ఞాన జీవిత దశల్లో లంబాడా తండ్రాల్లో బతుకుల దయనీయ గాథ...

బతుకు అంతా అశ్వుల ఊఱిలోనే తెల్లాలపోయే శ్వాసకు కతిని లక్ష్మిరూపం

మూ చ్చి నెలే అయినా ఇప్పటికే వడగాలులు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ సంవత్సరం ఎండలు చాలా తీక్షణంగా ఉండబోతున్నాయినిపిస్తోంది. తెలంగాణ కర్రాటుక సరిహద్దుల్లో ఉన్న ఊరది. ఆ ఊరికి దూరంగా చెరకు చేలు ఉన్నాయి. ఆ ఊరిలోని రైతులందరూ ఎక్కువ శాతం చెరకు పంటనే పండిస్తారు. ఆ ఊరికి మరికొంత దూరంలో టోను ఉన్నది. ఆ టోను దాటగానే చెరకు ప్రాశ్కరీ ఉన్నది. ప్రాశ్కరీ యజమానులు రైతులు దగ్గర సుండి పంటను కొనుక్కుని గుత్తెదారుల ద్వారా వలసకూలీలతో చెరకు కొట్టించుకుంటారు. వలస కూలీలందరూ ఎక్కువశాతం ఇతర ప్రాంతాల నుండి వచ్చే లంబాడి తండ్రా వాసులే! ప్రతి సంవత్సరం ఇతర ప్రాంతాల తండ్రాల నుండి చెరకు కొట్టటానికి ఇక్కడకు వలసకు వస్తుంటారు. ఈ సంవత్సరం కూడా కొంత మంది ఆడవాళ్ళు మిట్టుమధ్యప్పుపు ఎండ తీక్షణతను సైతం లక్ష్మేయకుండా ఒక రైజలో చెరకు గడవ్వి ముక్కలుగా కొడుతున్నారు. వాళ్ళల్లో 23 సం॥ రాల వయస్సున్న గంగుబాయి తదేకంగా పనిచే స్తోంది. వేగంగా చెరకు గడవ్వి కొడుతుంది. ఎండకు చెరకు గడవై దృష్టిని నిలువలేక పోతుంది. అరచేతుల్లో విపరీతంగా పడుతున్న చెమటల వల్ల కుడిచేతిలోని సత్తార్ (కత్తి) మాటిమాటికీ జారిపోతుంది. సాయంత్రం లోపు ఒక టన్ను చెరకైనా కొట్టులనుకుండి కానీ పొద్దుటి నుండి ఆపకుండా కొడుతున్నా సగం టన్నుయినా కొట్టలేకపోయింది. తల తిప్పి ఇంకా కొట్టవలసిన చెరకు గడల పంక చూస్తూ “అంశి.. ఘన్సా సాంటా.. కాట్స్ట్.. నవెనార్కోంతి సాంటా ఖ్రీ హియోకోంతి...” (ఇంకా మస్తుగున్నాయ్) వంగ నీకి చాతకావట్లే చెరకు కొట్టనీకి చాతకావట్లే) అని మనసులోనే అనుకుంది. 9సం॥రాల వయస్సుటి నుంచి చెరకు కొడుతున్నా. ఈ రోజు చేతులు వశం తప్పుతున్నాయి.

గంగుబాయికి కనే పొద్దులు. 9వనెల వచ్చి వారం దాటింది. రాత్రి నుండి సున్ని నొప్పులు మొదలయ్యాయి. జిది గంగుబాయికి రెండవ కాన్సు. సన్న నొప్పులు మొదలయ్యి రెండు రోజులు గడిచాక కానీ పెద్దనొప్పులు రావు. రాత్రి సన్న నొప్పులు మొదలవగానే కాన్సు అ యాక కొన్నిరోజులు చెరకు కొట్టలేదు. కాబట్టి ఈ రెండు రోజులలో రెండు టన్నులు చెరకునయినా కొట్టులనుకుంది. కానీ ఇతర తొందరగా పెద్దనొప్పులు వస్తాయనుకోలేదు. ఉదయం నుండి నొప్పులు తీప్రం అయాయి. పెద్దనొప్పులు రెండు, మూడు గంటలకు ఒకసారి వస్తున్నాయి. నొప్పు వచ్చినప్పుడుల్లా కొట్టో గొప్పో రక్కపొం అవుతుంది. ఉండి, ఉండి వెన్నులో గనపాలతో పొడుస్తున్నట్టుగా వస్తున్న నొప్పులకు తోడు కాళ్ళ కింద ఉన్న నల్ల గడ్డలు ఎండకు కాలిపోతూ పాదాలను నేలమీద నిలవనీకుండా చేస్తున్నాయి. గొంతు ఎండిపోతుంది. నాలుక పీకుపోతుంది. చెవులు బెచ్చిక్కెత్తుతున్నాయి, కళ్ళు బైర్లు కమ్ముతున్నాయి. శరీరమంతా నిస్సత్తువా, నీరసం ఆవహించింది. చేతిలోని చెరకు గడను,

కత్తిని పక్కన పడేసి ఒక్కసారిగి నేలమీద కూలబడ్డది. శక్తినంతా కూడదీసుకుని దూరంగా చెరకు కొడుతున్న శాంతాబాయిని పిలిచింది. “భోజాయ్ - ఏ భోజాయ్” (వదినే.. ఓ వదినే) ఎండిపోతున్న గొంతులోంచి మాట పెగలటమే క్షపంగా ఉంది. ఎంత గట్టీగా అరిచినా ఎక్కుడో నూతిలోంచి అరిచినట్టుగా ఉంది. దూరంగా చెరకు కొడుతున్న శాంతాబాయికి రాత్రే పరిస్తెతి తెలుసు కాబట్టి మాటిమాటికీ గంగ బాయిని గమనిస్తూనే ఉంది. అప్పటి దాకా తలగా కనపడతున్న గంగుబాయి కనపడక పోయేనరికి “విపడి అజ్ఞ వర వర (ఇగ రారి రారి) అంటూ సోనాబాయిని, మౌతీ బాయిని పిలిచింది. చేతిలోని సత్తార్ ను కింద పడేసి ఒక్క ఉదుటున పరుగిత్తుకుంటూ గంగుబాయి దగ్గరకు వచ్చింది శాంతాబాయి. ఆమె వెనుకే సోనాబాయి, మౌతీబాయి వచ్చారు. చెమటలతో తడిసి మద్దవుతు న్న గంగుబాయి చేతిలోని పట్టుకుని “అజ్ఞ కూచర్ గంగుబాయి (ఎట్లుంది.. గంగుబాయి) అని అడిగింది శాంతాబాయి.

“ఘుణా దు:ఫోంజ్ భోజాయ్” (మస్తు నొస్తోంది.. వదినే) నడుము ఒక్కసారిగా పొత్తి కపుపులోకి వచ్చిన నొప్పికి గజగజావణకుతూ అస్తుది. నీరసంతో వెనకివాలిపోతున్న గంగుబాయిని ముగ్గురూ కలిసి లేవెన్తటానికి ప్రయత్నించారు. కానీ గట్టి నొప్పితో పాటు రక్కపొం, వెనువెంటనే ఉమ్మునీరు పడటంతో “ ఏ యాడి హనువేరోజ్ మన్సర్ లగ్ రోజ్జీ” (అయ్యో ఇట్ల యితుంది... నాకు భయమయితుంది) అంటూ సోనాబాయి పక్కకు జరిగింది. శాంతాబాయి, మౌతీబాయి గబగబాభాజల మీద ఉన్న టవళ్ళను కింద మట్టిమీద పరిచారు. వాడెల్చి (నరికిన చెరకు గడవై భాగాలు) అడ్డంగా పోశారు. గంగుబాయికి నెమ్ముగా లేపి తీసుకు వచ్చి ఆ టవల్లమీద పడుకోబెట్టారు. గంగుబాయి మొగపిల్లవాళ్ళి ప్రసవించింది. గంగుబాయికి తండ్రాలో వదిలేసి వచ్చిన తన కూతురు గుర్తుకు వచ్చింది. మొదటిసారి వలసకు వెళ్ళినప్పుడు తన చెల్లె వయస్సు ఎంత ఉండాలో అంతే వయస్సుటుంది.

మొదటిసారి చెరకు పనికి వెళ్ళినప్పుడు గంగుబాయి వయస్సు 9 సం॥లు. అప్పటిదాకా ఇంటి దగ్గరే అవ్వను, చెల్లెలు రక్కిబాయిని (3సం॥లు) చూసుకుంటూ ఉండేది.” దాది యాడి కన్నాస్తి ఆవచ్? బావ్ కన్నాస్తి ఆవచ్? ” (అవ్వా అమెప్పుపు వస్తది? అయ్యోప్పుడోస్తదు?) అని మాటిమాటికి అవ్వను అడుగుతూనే ఉండేది. “బీర్ దాచ్ ఆవచ్” (ఇగో అయిపాయె నాగొడ్డులకు వస్తరు) ఎప్పుడు అడిగినా అదే సమాధానం! వాళ్ళు వచ్చేదాకా! ఆక్కోబరులో వెళ్ళిన వాళ్ళు ఏప్రిల్కు గానీ తిరిగి వచ్చే వాళ్ళు కాదు. ఈ 6 నెలలు శరీరమంతా ఉడికిపోయి కంటే మాటైనా అనని అవ్వను, మాటలైనా సరిగా రాని రుక్కుబాయికి పెద్ద దిక్కు గంగుబాయే! అవ్వచాటున రుక్కుబాయిని చూసుకోవటమే కాకుండా ఇంటిపసులూ చేస్తుండేది గంగుబాయి.

దక్కన్ ల్యాండ్

ఆ తండ్రాలో 50 దాకా గడవలున్నాయి. ఇళ్ళను మళ్ళీగోడలతో కట్టిన పెంకుటిల్లా, పూరిగుడిసేలే! 300 మంది దాకా ఉండే ఆ తాండ్రలో ముసలివాళ్ళు, పసిపిల్లలు, కొద్దిమంది గంగుబాయి వయస్సు ఉన్నవాళ్లు తప్ప మిగతా అందరూ చెరకు కొట్టటానికి వలసకు వెళ్లంటారు. వర్షాకాలంలో తల్లి ధానీబాయి తండ్రి లఘుమన్ నాయక్ పొలాల్లో వసులకు వెళ్లినప్పుడు సత్కుగిన్నెలతో, ప్లాస్టిక్ బిందెలతో తండ్రాలోని తన ఈడు పిల్లలతో కలిసి మైళ్ళకు, మైళ్ళ నడుచుకుంటూ పోయి కొట్టడు పంపు నుంచి నీళ్ళు కొట్టుకొని తేవడం, ఇల్లు ఊడ్డి శుభ్రంచేయటం ఎప్రమణీతో అలాకు పెట్టటం, లాంటి వసులు చేస్తుందేది. వాళ్ళు వలసకు వెళ్లినప్పుడు పైపై పనలే కాకుండా చిన్న చిన్న కట్టెముక్కలు ఏరుకు రావటం, అవ్యాసాయంతో కట్టెల పొయ్యి వెలిగించటం, అంబలికాయటంతో పాటు అదనంగా చెల్లెలు రుక్కీ బాయిని చూసుకునేది గంగుబాయి.

అన్ని తండ్రాల లాగానే ఆ తాండ కూడా ఊరికి దూరంగా ఉంటుంది. అక్కడి ప్రదేశమంతా ఎండిపోయి బీట్లువారుతున్న ఎడారి భూములే! అంత రాళ్ళు, గుట్టలు ఎక్కుడా నీటి గుంట కానీ, చెరువు కానీ, బావికానీ కనపడడు. అడవులు లేవు. వర్షాకాలంలో వర్షాలు నీరు నిలవ ఉంచుకునే సామర్థ్యం అక్కడి నేలకు లేదు. అవి గడ్డ నేలలు. అక్కడ నీటి సమస్య అతీ తీవ్రం. వర్షం వచ్చినప్పుడు సారవంతమైన మళ్ళీకొట్టుకు పోయి రాళ్ళు, రప్పలూ మాత్రం మిగలుతాయి. నీటి నిల్వలు చాలా తక్కువగా ఉండటాన ఎంత లోతు తవ్వినా నీరు పడడు. చేతి పంపు ఎక్కుడు ఉంటే అక్కడకు ఎంత దూరమైన నడుచుకుంటూ వచ్చి, బట్టలు ఉతుక్కేపటం, స్నానాలు చేయటం, నీళ్ళు పట్టుపోపటం చేస్తుంటారు. భూమంతా గెల్ల (రాళ్ళ) భూమే! జొన్ను, పెసర, కంది, శనగ, మొక్కజొన్ను లాంటి వర్షాధారపు పంటలే పండుతాయి. కాబట్టి వర్షాకాలంలో పొలం వసులకు పోయి, చలికాలం నుండి ఎండాకా లం దాకా చెరుకు కొట్టటానికి పోతుంటారు. తాండ వాసులు. తల్లిదంట్రులు వచ్చేడాకా సత్తు గిన్నెలతో మైళ్ళకు మైళ్ళ పోయి కొట్టుకు పంపు కొట్టుకుని నీళ్ళు మోసుకొచ్చేరి గంగుబాయి. నీళ్ళకు తప్ప మరి ఎక్కడకు వెళ్లినా చెల్లెను చంకలో వేసుకుని తీసుకు పోతుందేది గంగు బాయి.

తెల్లగా బొద్దుగా ఉండే రుక్కబాయిని చూసి “పారిదేన్ పార్ట్యూన్ అస్సీ భీ. తార్ భేన్ తార్ సరిబ్ ముద్దుగచ్ (నీ చెల్లె నీలెక్క ముద్దుగుంది) అని అందరూ అంటుంటే మురిసిపోయేది. రుక్క బాయిని చంకలో ఎత్తుకుని అవ్వకు చూపిస్తూ “దేన్ కతి అస్సీ చవరన్ కేరేత్ దేఫ్ఫాది” (చెల్లె ఎంత ముద్దుగుందో చూడవ్వా!) అందరంటాడు అనేది. “అస్సీ చవరన్ దన్ ఏక్ రాబిడ్ ప్ర్యాసో..” (మంచిగుందిలే కానీ గింతంబితాగిపీ) అని అవ్వ అనగానే “అబ్బన్సే.. పరొంచు” (గిప్పుడే .. తాపిస్టా) అంటూ సత్తు బొచ్చెలోకి అంబలిని వంపి నేలమీద బాసిపట్టు వేసుకుని కూర్చుని రుక్కబాయిని ఒళ్ళే కూర్చుపెట్టుకుని తాగించేది.

ఆ సంవత్సరం బాకీ ఎక్కుపు ఉండటాన ధానీబాయి, లఘుమన్ నాయక్తో పాటు గంగుబాయిని కూడా చెరకు కొట్టటానికి తీసు కెళ్ళారు. వెళ్లున్నప్పుడు “బేన్ కూచోన్ కైన్, కో జాయ్ కోదల్ దరింతో కొంటి” (చెల్లె ఎట్లుంటదో? ఏమో? ఎల్లనీకి మనససపుట్టే) అవ్వతో అన్నది గంగుబాయి. “గర్ తాండ భాకీ చెప్పణం కోయూ ఏక్ దేఖత్”

(తాండ ఒట్టీ పోయిందా? ఏమే? ఎవళ్ళే ఒకళ్ళ చూసుకుంటద్దే) అవ్వతో పాటు ధానీబాయి, లఘుమన్ నాయక్ ఇద్దరూ కల్పించుకుని అన్నారు. రుక్కబాయిని ముద్దుపెట్టుకుని అన్యమనస్మంగానే బయల్దేరింది గంగుబాయి. తల్లిదంట్రులతో పాటే ఉంటుందని అనుకున్నది కానీ ‘మేటీ’ (ముక్కడమ్) (చెలో పనికి కుద్దిర్చి నాయన) వేరే గుంపులో వేశాడు. వాళ్ళు కూడా ఈ తాండవాసులే. అయినా భయం పట్టుకుంది గంగుబాయికి “మజ్జావునే...” (నేనెళ్ళ) అని ధాన్ బాయిని, లఘుమన్ నాయక్కును పట్టుకుని మస్తగా ఏచ్చింది. వాళ్ళు ఏడ్చారు. కానీ తప్పలేదు. పిల్లల్ని తల్లిదంట్రులతో పాటు కాకుండా ఏ గుంపులో మంది తక్కువ ఉంటే ఆ గుంపుతో పంపటం అక్కడ మామూలే. అంతా ‘మేటీ’ (ముక్కడమ్) ఇష్టం. ఎవరి ఎండ్ బండల్లో వాళ్ళ రెండు, మూడు పంటసామాను ప్లాస్టిక్ బిందెలు, వేరు వేరుగా రెండు, రెండు జతల చొప్పున బట్టల మూటలు, కొద్దీ, గొప్పా వంట చెరకు లాంటి నిత్యం కావాల్చిన సామానులన్నీ పెట్టుకుని వెళ్లంటారు. బండంతా సామాన్లతో నిండిపోతుంది. సాధారణంగా ఇంటి పెద్ద బండి తోల్చుంటే మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులు చిన్న పిల్లలతో సహా బండివెనుక మైళ్ళకు మైళ్ళ నడుచుకుంటూ వెళ్లంటారు. గంగుబాయి కొంత దూరం దాకా ధానీబాయి, లఘుమన్ నాయక్తో పాటే ఉంది. తర్వాత వేరే గుంపులోని జంగుబాయికి ఒప్పుకొప్పారు. చేతిలో చిన్న బట్టల మూటలతో జంగుబాయితో పాటు నడవటం మొదలు పెట్టింది గంగుబాయి. “మా కత్రాయి / భీయాడి బాపె రూకీ/ తిప్పనేం క ప్రాథీరోయితో కోయా వస్తున్న కన్నీ టిని ఆపుకుంటా మనసులోనే అనుకుంది గంగుబాయి. కాళ్ళకు పెద్ద పెద్ద కడియాలు, చెపుల నుండి మెడచాకా వేళ్ళాడే పొడవాటి రింగులు, ముంజుతి నుండి మోచాతి దాకా ఉండే రంగురంగుల ప్లాస్టిక్ గాజలు, నిండా అద్దాలు కుట్టి ఉన్న ముదురు ఎరుపు, పచ్చ రంగు కలగలిసిన లంబాడీ డ్రస్సు, చేతుల నిండా పచ్చబోట్లతో ఉన్న జంగుబాయిని బెరుగ్గా చూసింది గంగుబాయి. జంగుబాయి చాలా సీరియస్ మనిషి. పెద్ద పెద్ద కళ్ళతోటి గట్టిగా, కోపంగా దాదాపుగా అరుస్తున్నట్టుగా, ముక్క సూటిగా మాటల్లాడే జంగుబాయింటే అందరికి జడుపే!

సాయంత్రం బయలుదేరిన వాళ్ళ రాత్రంగా నడుస్తూనే ఉన్నారు. కటికి చీకటి. కన్ను పొదుచుకున్నా ఏమే కనిపించటం లేదు. జంగుబాయి వెనే నడుస్తోంది. గంగుబాయి పాదాల్లో రాయా రప్పా గుచ్చుకుని నొప్పులు లేస్తున్నాయి. కాళ్ళ గుంజాతున్నాయి. కట్టు మూతలు పడుతున్నాయి. నడవలేక ఒక్కమిమిపం తగినా “గుంపోళ్ళ కంటే ఎనకప్పదు” అంటు నెత్తిన మొదుతునే ఉండేది. నడవలేక వెనుక పడిపోయిన వాళ్ళను “అజే బీలో అజ్ చాలో..” (ఇగ నడువుండి) అంగ నడువుండి) అంటూ గదిమేది జంగుబాయి. గొంతు వినగానే చురుకు వెనుకుని చెప్పణి మొదలు పెట్టేవాళ్ళు. నడవలేక వెనుక పడిపోయిన పెళ్ళగా బెచ్చెలతో వెళ్లు చేమలతో నిండిపోయిన ప్రదేశానికి చెరుకున్నారు. గడ్డి మొక్కలు పిచ్చి మొక్కలు ఆ స్థలాన్ని అక్కమించుకున్నాయి. నిర్మాన్సుప్పంగా ఉన్న ఆ ప్రదేశం అడవిని తలపి స్టోంది. గబ గబా చెట్లును పీకారు. స్థలాన్ని చదును చేశారు. వెంట తెచ్చుకున్న సాప్పులతో, కట్టెలతో గుడిసెలు వేసుకుని చీరలతో, టర్పాలిన్తో గుడిసెచుట్టు కట్టుకున్నారు. గుడిసెలకు పై కప్పుగా ‘వాడ్’ (నరికిన చెదకు గడపై భాగం) ను వాడారు. 10,15 గుడిసెలు వేసుకు

న్నారు. చిన్న రాళ్ళను, దూరంగా తీసు కెళ్లి పడవేయటం, మొక్కలను వీకటం లాంటి పనులు జంగు బాయి చెప్పినట్టే చేసినా మొట్టి కాయలు, తిట్లు తప్పలేదు. గంగుబాయికి చూ స్తుండగానే గుడిసెలు వేసుకోవటం, గుడిసెల పక్కన మూడు పెద్దరాళ్ళను పెట్టి వంటకోసం తెచ్చుకున్న కట్టెలలో, జొన్న రొట్టెలు వండుకోవటం జిగిపోయింది.

జంగుబాయి గంగుబాయికి చేలో హనే కాకుండా గుడిసె దగ్గర చేయవలసిన పనులు గురించి కూడా వివరించి చెప్పింది. “ఘుర్ ము డాన్ బాగా రుణాన్... ఘుర్ పడికన్ రుణాడన్ సాన్పురెన్ను... సామాన్ అస్సే ఘున్ నాక్” (గుడిసె ముంగట ఊకి సాన్పి జల్లాలె.. బాసండ్లు మంచిగి తోమాలె.)” వాడ మెలేదిన్ వేకనో.. ఆజ్ సమానం లెక్కిన్నా.. పాంచ్, దన్ రతియాన్ వేకనో.. సమాజ్ వెగోకాయ్...” (వాడ గిట్ల పెట్టుకుని అమ్మాలె. బరాబర్ లెక్క జెప్పాలె. సరిం లెక్క జెప్పాలె. 5,10 రూపాయలకు అమ్మాలె సమజయ్యండా?) జంగుబాయి చెప్పే ధోరణి గంగుబాయికి గుడ్లురుముతూ, గర్జించున్నట్లుగా అనిపించి ఆమె వంక చూడాలంటేనే భయమేసి తలను నేలకు వాల్చి తలూపుతూ నుంచుండి పోయింది. స్థిరకట్టుకుని చేలో హనికి వెళ్లారు అందరూ. అడవాళ్ళు పిల్లలు. చేలో చెరకు గడలు మొక్కలు చేయటం, కట్లులు కట్టి ఎడ్డ బండిలో పడేయటం చేస్తుంటే మొగవాళ్లు బండిమీద చెరకు తీసుకపోయి చెరుకు ఫ్లోక్స్ కార్లో అనలోడింగ్ చేస్తారు. క్యూలో ఉండి ఉదయం వెళ్లే ఏ సాయంత్రానికో.. రాత్రికో అక్కడ దించి మళ్ళీ వచ్చి తీసుకెళ్లంటారు. యాక్సిడెంట్లు అయ్యే అవకాశం ఎక్కువ. తిరిగి వస్తే వచ్చినట్లు.. రాకపోతే రానట్లు.. చేతులు, కాళ్ళు వాపులు తలనొప్పి, తల తిరగటం, కడుపునొప్పి, గ్యాసు ప్రాభ్లమ్, దగ్గ సర్పసాధారణం. గుడిసెల్లో అగ్నిప్రమాదాలు, పొముకాటు మరణాలు అత్యధికం. గంగుబాయి కూడా అందరితోపాటు చేసుకు వెళ్లింది. అరోజు రాత్రి చేతుల్ని చూసుకుంటూ “ఫైట్ పర్ బుగ్గ పడిగెం అజ్.. అంగ్ సురు గీచ్..” (చేతులకు బొబ్బులొచ్చాయ్.. చేతులు నొస్తున్నాయ్.. వేళ్లు ఉచ్చి పోయాయి) అంటూ ఏడుస్తున్న గంగుబాయిని ఓదార్థింది జంగుబాయి.

తెల్లువారి నాలుగు గంటలకే లేచి పులు మొదలుపెట్టారు. రొట్టె, కూర వండుకుని, స్థానం చేసి, బట్టలు ఉతుకుని రెండు కిలోమీటర్లు దాకా నడుచుకుంటూ చేలో హనికి వెళ్లారు. గంగుబాయి, మరి కొంతమంది జ్వరం వచ్చిన వాళ్ళను, చిన్న పిల్లలను చూసుకోటానికి గుడిసె దగ్గరే వదిలేశారు. చేలో హనికి కుదిర్చి నాయనను మేటీ లేదా ముక్కడమ్ అని అంటారు. మేటికి ఫ్లోక్స్ రియజమాని దబ్బులు ఇస్తుం టాడు. అప్పుడప్పుడు చేసు దగ్గరకు, గుడిసె దగ్గరకు వస్తుంటాడు మేటీ. మేటీని చూడగానే బిక్క చచ్చిపోయింది. గంగుబాయి. “ఫైట్ కన్ జామా అజ్” (సేను కాడికి పారి) అన్నాడు మేటీ. “ఖపడా కిన్ రకెత్ హామీ” (గుడిసెకాడ మమ్ముల ఉండమస్తున్నరు) అని ఎంత మొత్తు కున్నా వినకుండా గంగుబాయిని, అదే వయస్సుండి జ్వరంతో బాధపడు తున్న సోనాబాయిని వెంటతీసుకెళ్ళాడు. నడిపించుకుంటూ నడిపించు కున్ఱు దాకా దాపా ప్రాప్తి అంగ్ కిలోమీటర్లు నడిచాక ఊరి చివరనున్న లారి డ్రైవర్లకు ఒప్పజెప్పాడు. భయంతో ఏడ్వ్యటం మొదలు పెట్టారు గంగుబాయి, సోనాబాయి. తినటానికి చాక్లెట్ ఇచ్చారు. “హాయ్ జుపడేకన్ జామాత్” (గుడిసె కాడికి పోతాం) అని ఊరుకోకుండా ఏడుస్తున్న వేళ్లను కొట్టుకుంటూ ఈడ్పుకపోయారు. ఏం చేస్తారో అర్ధంకా,

దెబ్బలకు తాళలేక ఏట్టి, ఏడ్చి సొమ్మసిల్లిపోయాడు గంగుబాయి, సోనాబాయి. చీకటి పడ్డాక వేళ్లను గుడిసెలకు దూరంగా వదిలేసి వెళ్లి బోయాడు మేటీ. గుడిసెల బయచే నుంచొని “వీకేవిడి గేచ్” (ఈళ్లు ఏడికెళ్లింద్రు) అని నానా గలాటా చేస్తున్న జంగుబాయి మేటిని నిలాదిసింది “సేర్ ఏకివ్ కామోజాను” (సేర్ ఇంట్లో పనుండె) అంటూ నిర్మక్కొంగా సమాధానమిచ్చి వెళ్లిపోయాడు మేటీ. జంగుబాయి గొంతు వినగానే భయంతో శరీరమంతా పణకటం మొదరైంది గంగుబాయికి. ఒళ్లుంతా గీసుకపోయి, దెబ్బలతో కమిలిపోయి, ఏడ్చి ఏడ్చి కట్లు వాలిపోయి ఉన్న వేళ్లను చూసి “ఈ హామారే ఊపర్ కాయి తాగా పకడ్డో.. ఏ ధనియా మర్జా.. ఏం తాండ్రి.. దాం (ఈదు మొత్తానికి పగలట్టిందు. ఇట్ల చేసే మంది ఊకుంటరా.. ఆడిదేం పాయె.. గా సేర్ దేం పాయె. ఈడె పాడె మీద మన్న పడ.. ఈడి పెళ్లాం ముండ మొయ్య) అంటూ జంగుబాయితో పాటు మిగతా ఆడోళ్లుందరూ తిట్టిన తిట్టు తిట్టుకుండా తిడుతున్న వినిపించుకోకుండా వెళ్లిపోయాడు మేటీ. నలిగిపోయి, చినిగి పోయి అక్కడక్కడా రక్తపు మరకలున్న వాళ్లు బట్టల్ని చూసి బాధపడ్డా, తిట్టుకుంటూ వేరే బట్టలు కట్లుకోవటానికి ఇచ్చారు. గంగుబాయికి జొన్నారొట్టెను తినటానికి ఇచ్చానే “యాడ్చి జాప్ కామెన్ గేపతో మన్ అత్రా వేళొపడ్డాకోనీ..” (అమ్మా, అయ్యా పనికి పోతే నేను సెల్లతోనీ, అప్పతోని ఉంటిని గానీ ఇంత కష్టం ఎన్నదూ రాలె) మనసులోనే అనుకుంటూ బావురుమని పెద్దగా ఏధైసింది గంగుబాయి.

తర్వాత రోజు 6 గంాలక్కలూ అందరూ చిన్న పిల్లల్ని కూడా తీస్తాని చేలోకి పనికి వెళ్లారు. సాయంత్రం అపుతుండగా సోనాబాయి, మరికొందరు ఆడిల్లలు, పెద్దవాళ్లు కనపడలేదు జంగుబాయికి. జంగుబాయి వీళ్లందరూ ఎక్కడికెళ్లరనే మొత్తుకుంటుంటే లక్ష్మీబాయి చెప్పింది “మొకదమ్.. కామ్ చకేనే.. లెగో.. కెవిడి లెగో జుకోని మాలం ఫేని” (మొకదమ్ (మేటీ) గ్రూపు లీడరు పని ఉండని సోనాబాయిని, మరికొందరిన్న తీస్తపోయాడు. ఇంకా రాలె? ఏం చేస్తరో? ఏమా?) ఏషయం తెలిసి ఆడోళ్లు, మొగోళ్లు అందరూ మొత్తుకున్నారు” కెవిడి ఘుర్ లెగోకో.. ఏకేన్ దేకన్ ఏక్క.. ఓవిడి రెగె లావస్కో.. కొనికో.. ఓరె మోదు లాజ.. ఓరొ దియో లాజ.. ఓన గత్తర పాడెజె” (ఎక్కడ తీస్తు పోయిందో.. ఇప్పటి దాకా తీస్తురాలె.. ఒకర్ను చూసి ఒకరు వెళ్లిపోయింద్రు.. ఆడి దిపం ఆరిపోను. వెళ్లాం పిల్లలు లేరా.. ఆడికి గత్తరాను) ఏంత తిట్టుకున్నా, ఏంతకాలం ఎదురు చూసినా లాభం లేకపోయింది. మేటీ (మెకదమ్) అందరికి తెలిసినాయనే. అయినా మేటీ కానీ వెంట తీసుకు వెళ్లినవాళ్లు కానీ మరింకెన్నదూ తిరిగిరాలేదు. తండూకు తిరిగి వెళ్లే రోజులు దగ్గరపడుతున్నాయి. గంగుబాయిలో చెల్లెను చూస్తాన్న ఆనందం పెరుగుతుంది. తండూకు తిరిగి వెళ్లే కానీ గంగుబాయికి తెలియలేదు. రుక్కబాయికి అమ్మవారు పోస్తే ఆచారం ప్రకారం ఒళ్లుంతా వాతలు పెట్టి, ఆహారం ఏమీ ఇప్పు కుండా, ఆకుపసుర్లు తాపిస్తూ ఉండటాన.. ఒళ్లుంతా చీముపట్టి, ఉచ్చి పోయి చనిపోయిందని. మరింకెప్పుడూ చెల్లెను చూల్లేదు గంగుబాయి.

X X X

బిడ్డను కన్న 21 రోజులు తర్వాత గంగుబాయి మళ్ళీ చెరకు కొట్టటం మొదలు పెట్టింది. చేలో చెట్లకు గుడ్ల ఉయ్యాల కట్టింది. భగభగమండె ఎండ.. పచ్చిబాలింత. నెలరోజులైనా నిండని పసిగుడ్డు..

దక్కన్ ల్యాండ్

ఒకటన్నుకు రూ.200 వస్తాయి. రోజుకు ఒక్కటన్నుయినా కొట్టులని గంగుబాయి పట్టుదల. అప్పు పోగా కొంతైనా మిగలక పోతుందా! అని ఆశ. గంగుబాయి వేగంగా చెరకు కొడుతుంది. ఎట్ల బండిలో చెరకు నింపుకుటున్నాడు భర్త చందర్ నాయక్. చందర్ నాయక్ ఎండకు పూర్తిగా దస్సిపోయాడు “తార్ జీవితసారి బాకి తెలరో పో ఎజారిచ” (జీవితమంతా అప్పు తీసుకొనుడు. తీర్చేడే అయితుంది) గంగుబాయితో అన్నాడు చందర్ నాయక్. “అబ్బెసారి కతరకష్టం రతోయి అయ్యాడాడి దన్ క్రింటా సాంటా కాట్ లాణితోయి తార్ బాకీ” (ఈసారి ఎంత కష్టమయినా సరే రోజుకు ఉన్నస్తుర చెరకు కొట్టుయినా పూర్తిగా అప్పు తీర్చాలి) పట్టుదలగా అన్నది గంగుబాయి. మొన్న తగలబడిపోయిన గుడిసెల్చి తలుపుకుంటా.. “పాచ్ ప్యాక్ డా థక్ రోచి కత్తిలాన్ థామ..” (బెక్కొక్కల్లోను 500 రూపాయలు ఇమ్మంటుంటే.. ఏడ నుండి తెఱ్పుము).

“హామ్ దాని తుకాయి కర్ లేచికో కిర్లజో..” (మేము ఇప్పుము నీకు చాతనయినది చేసుకో అన్నాం) అన్నాడు చందర్ నాయక్.

ఫ్యాక్టరీ యజమానులు చేయించిన దుశ్శర్యాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకుని “యాదియే జివిడిసే భాగిగిరీ” (అయ్యా.. గుడిసెలన్నీ తగలబడి పోయాయి) బాధగా అన్నది గంగుబాయి.

గంగుబాయి, పసిబిడ్డ ఎండదెబ్బి తగిలి జ్వరాన పడ్డారు. చేసిన కష్టమంతా ఇంతకు ముందు వాళ్ళు తీసుకున్న అప్పు తీర్చుటానికి సరిపోయింది. చేతిలో చిల్గిగప్పేలుడు. గంగుబాయి, చందర్ నాయక్ తండ్రాకు వాప్సి వచ్చేశారు. దాదాపుగా వలసకు వెళ్లిన అందరూ వచ్చారు. అందిరిది కొంచెం తేడాతో ఇదే పరిస్థితి. ఆ తర్వాత కొద్ది రోజులకు మే నెలలో ‘మేట్’ (పనిలో కుదిర్చినందుకు మనిషికి 2000 చొప్పున సేర్ మేటికి ఇస్తాడు) (చిట్టే రాసేటాయన) ఫిల్మేన్ ఇద్దరూ కలిసి తండ్రాకు వచ్చారు. సాయంత్రం పూట గుడిసెల బైట వైర్లుతో గుంజికట్టిన మంచాల మీద మగవాళ్ళు కూర్చొని ఉన్నారు. పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకుంటున్నారు. అంట్లు తోమటం, ఇళ్ళు చిమ్మటం లాంటి ఇంటి పసుల్లో మనిగిపోయారు ఆడవాళ్ళు. రేడియోలో పాత హింది పాటుల వస్తున్నాయి. మేటీని, ఫిల్మేన్ని చూడగానే గబగబా ఒక మంచం మీద కూర్చొన్న వాళ్ళు లేచారు. గుడిసెలోపల ఇనపవపెట్టేలో దాచిన శుభ్రమైన చీరను తెచ్చి మంచం మీద వేశారు ఆడవాళ్ళు.. ఫిల్మేన్ వాళ్ళను ఉద్దేశించి “అడ్వెన్స్ కున్ కున్ లోచో.. లో” (అడ్వెన్స్ ఎవరెవరు తీసుం టారో.. తీసోండి) అన్నాడు.

వద్దనుకుంటునే అందరూ ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళొచ్చి అడ్వెన్స్లు తీసుకుంటున్నారు. చందర్ నాయక్ మౌనంగా, సందిగ్ధంగా ఉండిపోయాడు. అనారోగ్యంతో ఊపిరిలేనట్టే అయిన గంగుబాయి. గుడిసెలోచి గుమ్మందాకా వచ్చి “సాటా అస్సిం ఫేని.. ఏ సాంటా కూ కాటాచ.. భించ.. సాప్ రతో తూ బాజెత.. రెచికాయి.” (చెరకు మంచిగ ఉండటం లేదు. ఎలా కొడ్దారు? గడ్డి ఉంది. దాంట్లో పాము ఉంటే కూడా తెల్పుదు. మాకేమన్నా అయితే బాధ్యత మీకు లేదా) మేటీతె అన్నది గంగుబాయి. మిగిలిన ఆడవాళ్ళు గొంతు కలిపారు. “హామ్ కినెన్ రాచ. ప్యాక్టీ పిసాయె ప్యాక్టీవాన్ బాధ్యత రచే..” (మాకేం బాధ్యత. మైసల తీసున్నాని చేసున్నారు. ప్యాక్టరీ వాళ్ళు మీకు మైసలిస్తున్నరు). అన్నాడు మేటీ. తండ్రా పెద్ద శంకర్ నాయక్ కల్పించుకోవటాన అక్కడితో అందరూ మౌనం అయిపోయారు. గంగుబాయి చందర్ నాయక్తో “అప్పన్

అడ్వెన్స్ మత్తీలీ.. సాంటా కాటేర్ బాసు (మనము అడ్వెన్స్ తీసోండప్పు. తీసుంటే చెరకు కొట్టుటానికి పోవాలె) అన్నది.

మేటి చందర్ నాయక్ వండ చూశాడు. “మా టాండ్రి మత్త కెరీచ్” (మా ఆడోళ్ళు వద్దంటుండ్రు) అన్నాడు చందర్ నాయక్.

“రూమ బాడ్రెన్ తా ఆవతో తారన్ బాద్రు.. లేలోరా.. అడ్వెన్స్” (అడోళ్ళు.. అట్లాగే అంటారు. నీది బాధ్యత. అడ్వెన్స్ తీసోర్రా.. ఎప్పటిలక్కె ఇద్దువుగాని) శంకర్ నాయక్ అన్నాడు.

“ఈ తాండ్రి వాతె మనచ్ టిర్డ్న్. బెసెతో.. ఓరి. వాతె సిక్ జామాచ” (ఈదూ పెళ్ళాం మాట వింటట. సోపతి చేస్తే మనం కూడా అట్లనే అయితం) ఫిల్మేన్న చూస్తూ ఎగతాళిగా అన్నాడు కిషన్ నాయక్. ఈ మాటలకు ఫిల్మేన్, మేటి ఇద్దరూ ఒక్కసారిగా నవ్వారు. చందర్ నాయక్ ఒక్క ఉండుటన గుడిసెలోకొచ్చి.. “మేన్ తేన్ జాన్ కిత్తిభీజాన్ పిసలా..” (నా దగ్గర మైసలు లేవు.. ఎక్కుడికయినా వనికి పోయి మైసలు పట్టుకురా) అన్నాడు.

“మకత్ జానె లావు.. బచరణ్ పకిడబ్జ్..” (నేనెక్కడిపోయి తీసు రావాలి. చిన్న పిల్లలున్నారు) అన్నది గంగుబాయి.

“కిత్తి భీ మెల్లేన్ జో..” (ఎక్కుడై పెట్టిపో) అన్నాడు చందర్ నాయక్.

“కేవిడి. ఫేంక దేన్స్కోట్ రోచి నొమైనా పెడేన్ రుఖులేచు” (ఎక్కుడ పడేసి పోవాలి. తొమ్మిది నెలలు మోసి కన్నాను) వస్తున్న దుఃఖాన్ని అపుకుంటూ అన్నది గంగుబాయి.

‘బాకీ లా నికాష చ చాప్రాన్ మెల్లేన్ కామెన్ జో.. చ చా ప్రూన్ లేలే.. యాడి అందూర్ ఫురేన్ జో.. మా పోసుని” (అప్పు తీసోవాలి.. లేకపోతే సువ్వు పిల్లల్ని తీసొన్ని పుట్టింటికి పో.. నేను సంసారం నడప లేను) అన్నాడు చందర్ నాయక్. గంగుబాయి మౌనంగా ఉంది.

బయట కూర్చున్న అందరూ వీళ్ళ మాటల్ని వింటున్నారు. చందర్ నాయక్ ఆవేశంగా గుడిసెలోంచి బయటకు వచ్చి.. “నాలోచో.. అడ్వెన్స్” (నేను అడ్వెన్స్ తీసుంట) అన్నాడు.

గంగుబాయి గుడిసెలోపల నుండి “మైత్రే టాండ్రె ద్వస్సహజార్ లకేరేవ్..” (పదివేలే తీసో.. ఎక్కువపడ్పు) అన్నది.

“తీన్ హజార్ లుచుచే రోచ్” (30వేలు తీసుంట) గడ్డిగా అందరికి వినపడేట్లు అన్నాడు చందర్ నాయక్. మేటీ వంక చూశాడు. మేటీ చూపులు ‘శభాష్’ అంటున్నట్టుగా ఉన్నాయి.

“మా తాండ్రి కిజోని తూర్కే రోజే కోణి దూకాయి” (నీ భార్య చెప్పినంత ఇప్పునా.. నువ్వు చెప్పినంత ఇప్పునా) అన్నాడు ఫిల్మేన్.

“ఈ ఘర్ మార్చ.. ఓర్పూత్ మానోచో.. మార్పూత్ మానో..” (ఈ ఇల్లు నాది.. ఆమె మాట వినకండి. నా మాట వినండి) అన్నాడు చందర్.

“తారజ్ వాతె మానాచా” (సరే నీమాటనే వింటాం) అన్నాడు ఫిల్మేన్. 30వేలు అప్పు తీసుకుంటున్నట్టుగా చిట్టే రాసిచ్చి, 50వేలు అడ్వెన్స్గా చందర్ నాయక్ చేతికచ్చాడు ఫిల్మేన్.

(ఈ అప్పుల ఉచి నుండి బయటపడాలనుకున్నా పడనివ్వరు. మాతా శిశు సంఛైమం, సంరక్షణ, మహిళల అభ్యున్నతి, సాధికారత అంటా లక్కలేనన్ని మహిళా అభివృద్ధి పథకాలను ప్రవేశపెట్టామని ఊదగొడుతున్న మన ప్రభుత్వాలు లక్ష్మాదిగా ఉన్న ఇలాంటి అభాగిసుల జీవితాలకు ఈ రోజు కాకపోయినా రేపైనా సమాధానం చెప్పి తీరాలిందే!) గ

తెలంగాణ ఏర్పాటుకు ప్రైదరాబాద్ అడ్డంకి కాదు

ప్రైదరాబాద్‌పై హక్కులు మాట్లాడితే సరిహద్దులు దాటించాలి వస్తుందని, ప్రైదరాబాద్ ప్రజలు తిరుగుబాటు చేయక ముందే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సీనియర్ జర్రులిస్ట్, ‘మా ప్రైదరాబాద్’ ఉద్యమ నాయకుడు శ్రీధర్ ఘర్మానం డిమాండ్ చేసారు. ప్రైదరాబాదు నగరాన్ని సాకుగా చూపించి సీమాంధ్ర రాజకీయ నాయకులు తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును అడ్డుకోవడాన్ని నిరసిస్తూ ‘మా ప్రైదరాబాద్’ సంస్థ ఫీల్డ్‌లోని జంతర్ మంతర్ వద్ద ఏప్రిల్ 22, 23న రెండు రోజుల రిలే నిరాపరదీక్షను చేపట్టింది.

మొదటి రోజు దీక్కా శిఖిరాన్ని ఎమ్మెల్సి కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ ప్రారంభించిన అనంతరం ప్రసంగిస్తూ తెలంగాణ విషయంలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రజలను మోసం చేస్తూ వస్తుంది కాంగ్రెస్ పార్టీ అని, వేయి మంది విద్యార్థుల బలిదానాలకు కారణమైన కాంగ్రెస్ పార్టీని తెలంగాణ ప్రజలు ఇక ఏమాత్రం ఉపేక్షించే పరిస్థితులలో లేరని దానిని మొత్తంగా భూస్థాపితం చేయడమే ఇక ప్రజల ముందున్న వ్యక్తిక మార్గమని అన్నారు.

బీజేపీ రాష్ట్ర నాయకులు మరియు మాజీ మంత్రి మేచినేని కిషన్‌రావు మాట్లాడుతూ మోసం చేయడం కాంగ్రెస్ నైజం అని అది తెలంగాణను ఇక ఇచ్చే ప్రస్తుతి లేదని ఇప్పటికే తేలిపోయిందని ఎన్నో ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వంద రోజులలోనే భాజాపా ఇచ్చిన మాట ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుందని ప్రకటించారు.

రెండవ రోజు దీక్కా శిఖిరాన్ని ప్రారంభించిన జమ్ము కాశ్మీర్ పొంథర్ పార్టీ నాయకుడు మాజీ ఎంపీ ప్రొఫెసర్ భీంసింగ్ మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల కుటిల రాజనీతి కారణంగానే దేశ వ్యాప్తంగా అనేక రాష్ట్రాలలో అశాంతి నెలకొనిందని తెలిపారు. ప్రజలు పిట్లల్లా రాలిపోతుంటే కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి బీమకుట్టినట్టినా లేదని విమర్శించారు. ఇక ‘మా ప్రైదరాబాద్’ ఉద్యమం ప్రతి కాలేజీలో, బస్తీలకు పాకి ఉవెత్తున ఉద్యమ రూపం దాలిస్తే తప్పితే కేంద్ర ప్రభుత్వం దిగివచ్చే పరిస్థితి లేదని అన్నారు.

బీజేపీ రాజుసభ సభ్యులు, ఎగ్జిక్యూటివ్ కౌన్సిల్ మెంబర్ ప్రకార్ జవదేక్రన నిమ్మరుసం ఇచ్చి దీక్కా విరమణను గావించారు. తదనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ ఇచ్చిన మాట ప్రకారంగా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఇంగ్లీస్ కేవలం భాజాపానేనని కాంగ్రెస్ తెలంగాణ ప్రజలను నమ్మించి మోసం చేసిందని అన్నారు. ఈ విషయం అనేకసార్లు పార్ట్‌మెంటు సాక్షీగా చెపుతూ వస్తున్నామని భాజాపా తరఫున పార్ట్‌మెంటులో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ప్రయత్నమే బిల్లుని ప్రవేశపెట్టింది కూడా తామేనన్నారు.

దీక్కా శిఖిరాన్ని సందర్శించిన వారిలో జనతాదళ యుపైల్డ్ నాయకులు అరుణ కుమార్ శ్రీవాత్సవ, రాష్ట్ర నాయకులు దాస్యం ఉరుయి భాస్కర్, భాజాపా జాతీయ సమస్యలుకర్త వెదురి శ్రీరాం, సెంటర్ యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు, ప్రొఫెసర్ తదితరులు హజ్జైనారు. మరియు ‘మా ప్రైదరాబాద్’ నాయకులైన ఉమెర్ భాన్, అల్ల శ్రీనివాస్, భరత కుమార్, రాజేందర్, ప్రవణ్, దేశం మహేశ్ గాడ్, నరేష్ గాడ్, రమేష్ పోతులు, ఇతర ప్రజా సంఘాల నాయకులు పాల్గొన్నారు.

Oxford
Grammar School
Street No. 12, Himayatnagar

ADMISSIONS ARE IN PROGRESS
for CBSE & SSC

040-2763 5669 / 9959020512
www.oxfordgrammarschool.com

31 YEARS OF
meritorious performance in SSC.

I go to OGS to learn life

ఆడవిలో ఆకురాలు కాలం

ఇది ఆకురాలం కాలం
దారులపై సహ్యదులతో శబ్ద సొందర్యం
రాలిన ఆకులతో సెంట్రీలా నిలిచిన వృక్షాలు
జనారణ్యంలోని భవంతులను తలపిస్తున్నాయి.
చలి గాలుల అనుభూతి
మరువక ముందే మెల్లమెల్లగా
వేడి ఆవిరుల అల్లుకుంటున్నాయి తీగల్లక్క
ఆకుపచ్చని ఆభరణాలను
ధరించిన లోయలు, కొండలు
నిలువెత్తు బంగారాన్ని దోచుకున్నట్టుగా
బోడుకై నిలిచాయి.
పోరాట స్నేహుల
నిక్కేపాల మూటల
బోటుకై అన్వేషణ.
జొన్న చేళ్ళ నుండి
జప్పుపూల సువాసనల నుండి
సాగింది మహాన్వేషణ.
ఏళ్ళ సంది
విస్మయించిన గోండుగూడల బతుకుల

చిత్రీకరణకై కవనయానం.
అర్థనగ్గ ర్ఘృత్యాలతో
గోండు పిల్లల ఆటలు
గోండు గుడిసెల వాకిళ్ళ ముందు
గోండు పెద్దల బతుకు రంది
కొండవాలు సేడ్యఫలంకై
గోండు యువత
ఎదురు చూపులు కలిచివేశాయి.
ప్రతి వేకువాక
యప్పన కాంతుల బహుమతి
విషాదాల లోగిళ్ళ అందించే
వ్యధభరిత దుఃఖాల కథలు
మరోతరానికి స్వార్థినివ్వాలని
సాగింది కవయానం.
కొన్ని మాటలు వింటూ
కొన్ని ప్రదేశాలు చూస్తు
కొన్ని అనుభవాలు పదిల పర్మకుంటు
కొన్ని సాహసాలు చేస్తు
పుట్ట, చెట్టు, లొఢ్చి, చేసు

మన చుట్టు ఆవరించిన
అనంతమైన ప్రకృతిలో
కవనయానం సాగింది.
కొండవ్యాపి దాటి, సేలయేరులను దాటి
గుహల్లోని మృగాలను దాటి
మూలవాసుల అడుగుజూడలకై
ఒక పోరు వీరుని
పాదముల ఆనవాళ్ళను
ముద్దాడటానికి
కవనయానం సాగింది.
అమరుడైన యోధుని గడ్డ మీద
విద్యా కుసుమాలు
వికసిస్తూ విజ్ఞాన బీజాలను
నిర్విరామంగా వెదజల్లుతున్న దగ్గర
కవనయానం ప్రణమించి,
వీర పుత్రునిచ్చిన జోడేఘాట్కు
జోపోర్లు అర్పించి ముందుకు సాగింది
ఇక దారులన్ని చిగుళ్ళతో పలకరిస్తాయి.

-గోపాని రవీందర్

ఉట్టురు, ఆదిలాబాద్ జిల్లా
నెం: 94409 79882

పిట్ట ముట్టలేదు

చెట్లనిండా పిట్టలున్నాయి
చుట్టూ చుట్టాలున్నరు
అయిన వాళ్ళ ఆత్మనిండా తలపోస్తున్నరు
అయినా పిట్టముట్టలేదు.

అది అందరసాంటి సావుగాదు
అవ్వాలయ్యకోసమో
అలుబ్బిడ్లకోసమో చేసిన త్యాగంకాదు
జనంకోసం తండ్రాడిన ఆత్మ

ఊరు ఊరంతా ఉపైతెతదనుకున్నడు
ఎగిసెంగపడ్డమంటల్ని
గిట్టినప్పున సల్లారుస్తరనుకోలేదు
ఇగపిట్టెట్ల ముదుతది
పిట్టముట్టలేదు..

ఇప్పుడా అప్పుడా తక్కలతక్క
అర్పైయేండ్కింద
అడివిల కాటగలిపిండ్రు
నలశై యేండ్కింద

ఎన్నుమీద పొడిశివపోటు
నవులిపోశి, ఇంకా సలువుతనేఉంది

ముప్పొవు జీవితం మిగిలండంగనే
చెట్టుకు తట్టుకొని
వరిగొలక లెక్క యాల్లాడిందు..
రోడ్డుమీదకాలి నెత్తుబీముడైండు
నిశ్చభంగా పోలేదు
నినాదమై సాగిపోయిందు.

శవాలమీద చేసిన ప్రమాణాలు
కాడు కాలి కూలకముందే
గోతికాడి నక్కలన్నీకూడి
అపహస్యం చేసినయి..

బట్టసీట్ల జూదంలో
బిడిపోతున్నదెప్పుడూ ప్రజలే
అది పెట్టుబడిదారుల రాజనీతి
అదే ఈ నేలకుపట్టిన దుస్థితి
మనమూ ఆతోకల్ని పట్టుకొనే
అవలి ఒడ్డుకు చేరాలని
భ్రమపడటమే.. విషాదం..

అయ్యవేతే అమాసపడిపోద్దా అన్నట్టు
ఏమన్న ఆగుతండ్రా
ఎవ్వు ఆగుతండ్రా
భాళీ అయింది భాళీ అయనట్టే
కుర్చీలు పూరిస్తనే ఉంటిమి
వాళ్ళుఊరిస్తాంటే
ఊహల్లో ఊరేగనే పడ్డిమి
ఎవరి అంచనాల్లో వాళ్ళ స్వప్తంగనే ఉన్నరు
ఆ త్యాగమై అస్వప్తమై
అటూ, ఇటూ, తొక్కులాడుతుంది.
ఇగపిట్టెట్ల ముడతడి
పిట్టముట్టలేదు...

వాళ్ళుచల్లిన వేలాల వలల్లో ఇరుక్కొని
వెయ్యేసీనుగులుదాటి
చెయ్యాజాపి తీసుకున్నాయి. తిరస్కరిస్తేనే
తిరిగి ఇచ్చేస్తేనో నన్న
భంగపడ్డ ఆత్మ శాంతించేదేమో!
పిట్టముడుతడేమో..!

-కొండిమల్లారెడ్డి,
నెం: 9441905525

సమాచార హక్కును పట్టిపుం చేసుకుండాం

[స] మాచార హక్కు ప్రజాజాతీయ ప్రచార వేదిక” నాలుగవ జాతీయ సమావేశాలు ఇటీవల మూడురోజుల ప్రాదరూబాద్ రాజేంద్రగర్లో అప్పార్డ్ సంస్థలో జరిగాయి. సమాచార హక్కు చట్టం వచ్చిన 7 సంవత్సరాల తర్వాత, హక్కు అమలు, అందులో ఉన్న ఇబ్బందులు, హక్కు అమలొతున్న తీరు, చట్టంలో తీసుకురావలనిన మార్పులు, చట్టం అమలులో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న అలనత్వం విషయంలో ప్రధానంగా చర్చించడం జరిగింది. ఈ సమావేశాలకు 19 రాష్ట్రాల నుంచి 300పైగా సభ్యులు హోజువైశార్మ. హోజువై వారిలో సమాచార హక్కు కార్యకర్తలు, వివిధ స్థాయిల్లో గ్రామపరిపాలనలో నిమిస్తుపైన వ్యక్తులు, పంచాయతీ సమితల సభ్యులు, వివిధ శాఖలకు చెందిన అధికార్లు, రాష్ట్రాలలోని ఉన్నత అధికార్లు హోజువైశార్మ. ఈ క్రింద పేర్కొన్న 12 అంశాలపై వర్ణించుపులు నిర్వహించబడ్డాయి. ఒకొక్క వర్ణపొపు విషయంలో నిష్టా తులైన మేధావులు, యూనివర్సిటీలల్లో వనిచేసే ప్రాఫెసర్లు ఉపన్యాసం ఇచ్చి చర్చను ముందుకు తీసుకెళ్లారు.

1. సమాచార కమీషనర్ విధులు, ప్రస్తుత పరిస్థితి
2. హోళిక సేవలు - సమాజం
3. ఎన్వికల నిర్వహణలో పారదర్శికత
4. సమాచార హక్కు - ప్రభుత్వ, ప్రయావేట్ భాగస్వామ్యం
5. కల్గోలిత, అలజడి ప్రాంతాల్లో మానవ హక్కులు
6. సమాచార హక్కు - వ్యవసాయరంగం, ప్రకృతి వనరులు
7. సమాచార హక్కు - పత్రికా రంగం
8. సమాచార హక్కు - బాల, బాలికలు
9. సమాచార హక్కు - దేశ యువత
10. అంద్రప్రదేశ్ లోని ప్రధాన సమస్యలు
11. సమాచార హక్కు - సామాజిక విషయ అంశాలు
12. సమాచార హక్కు - స్కూలు, దళితులు, ఆదివాసీలు, ఘైనారిటీ వర్గాలు.

పై అంశాలపై వర్ణపొపులు ప్రాదరూబాద్ కేంద్రియ విశ్వ విద్యా లయంలో, రాజేంద్రగర్లోని ‘అప్పార్డ్’ సంస్థలో మూడు రోజులు జరిగాయి. ప్రతిరోజు రాత్రి సామాజాకి అంశాలపై సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, నాటికలు, సినిమా డాక్యుమెంటరీ చిత్రాల ప్రదర్శన జరిగింది.

ఫిబ్రవరి 18న సుందరయ్య హర్ల్, బాగ్ లింగంపల్లిలో బహిరంగసభ జరిగింది. ఈ సభలో అరుణారాయ్య, నిఖిల్ దే, ప్రా.హరగోపాల్, యన్.జీవన్కుమార్, రామచౌప్పరాజు, కావుల సరస్వతి తడితరులు ప్రసంగించారు. మూడు రోజుల జాతీయ సదస్యులో వచ్చిన అభిప్రాయం మేరకు తయారు చేసిన “ప్రాదరూబాద్ డిక్షరెషన్ - 2013” పేరుతో తయారు చేసిన విధాన పత్రాన్ని సభలో ప్రవేశపెట్టి, అమోదించడం జరిగింది. విధానపత్రం అమలు, కార్యాచరణ విషయంలో బహిరంగ సభలో ఉపన్యసించిన ప్రా.హరగోపాల్, యన్.జీవన్కుమార్ కొన్ని నిర్దిష్టమైన సూచనలు చేసారు.

ప్రాదరూబాద్ లో జరిగిన సమాచార హక్కు జాతీయ ప్రజాప్రచార వేదిక 4వ సదస్యులో ప్రకటించిన “ప్రాదరూబాద్ ప్రకటన - 2013”లోని అంశాలు.

1. గత సంవత్సరం సెప్టెంబర్ నుండి చాలా రాష్ట్రాలలో సమాచార కమీషనర్ పదవులు భాగీగా ఉన్నాయి. వెంటనే ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రాష్ట్ర సమాచార కమీషనర్లను నియమించాలి.
2. సమాచార హక్కు చట్టం వచ్చి ఏడు సంవత్సరాలైనప్పటికి, చట్టంలో, సెక్షన్-4 ప్రకారంగా వివిధ శాఖలు స్వచ్ఛందంగా సమాచారాన్ని ప్రజలకు అంబుటాటులో ఉంచే ఏర్పాటు చేయడం లేదు. ఈ విషయంలో ఏర్పరచిన TASK FORCE కూడా PRO-ACTIVE DISCLOSURE OF INFORMATION తప్పనిసరి అని చెప్పింది.
3. సమాచార హక్కు కోసం వనిచేస్తున్న కార్యకర్తలు, ఈ హక్కును సద్ధించాగం చేసుకొనే ప్రజలపై తరచుగా దాడులు, అఫూయి త్యాగులు జరుగుతున్నాయి. ఎంతోమంది హత్యకు కూడా గుర్తొన్నారు. వాళ్ళ రక్షణ కోసం “WHISLE BLOWER PROTECTION” చట్టాన్ని వెంటనే కేంద్రప్రభుత్వం చేయాలి.
4. లోకపాల్, లోకాయుక్త ఏర్పాటుకోసం పార్లమెంట్ చట్టం చేయాలి.
5. సామాజిక కల్గోలం, అలజడి ఉన్న ప్రాంతాల్లో నిరాదరణకు గుర్తొత్తున్న ప్రజలకు పూర్తి రక్షణ కల్పించాలి.
6. చట్టంలో సెక్షన్ -24 ద్వారా, సి.బి.బి, అవినీతి నిరోధక శాఖ, రక్షణ నిఫూ విభాగాలకు సమాచారం ఇచ్చే విషయంలో మినహా యింపు ఇష్టడం జరిగింది. ఈ మినహాయింపులన్నీ రద్దుచేసి, అన్ని శాఖలను చట్టపరిధిలోకి తేచాలి.
7. రాజ్యాగంలో నిర్దేశించిన ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులకు భంగ కరంగా ఉన్న అప్రజాస్వామ్యమిక చట్టలన్ని రద్దు చేయాలి.
8. నూతనం తేదలచిన ఏ బిల్లునైనా అసెంబ్లీలో, పార్లమెంట్లో ప్రవేశపెట్టేమందు, ఆ ముసాయిదా బిల్లులపై ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ తప్పనిసరిగా జరగాలి.
9. ప్రభుత్వ, ప్రయావేటు, ప్రజల భాగస్వామ్యంలో భాగంగా ప్రభుత్వ నిధుల్ని వెచ్చించే అన్ని ప్రయావేటు సంస్ల కార్యకలాపాలనుకు సమాచార హక్కు చట్టం పరిధిలోకి తేచాలి.
10. అన్ని ప్రభుత్వ పథకాలకు, ప్రాజెక్టులకు తప్పనిసరిగా సామాజిక తనిఖీ జరిపించాలి.
11. ప్రకృతి వనరుల వినియోగం విషయంలో ప్రభుత్వం పూర్తి పార దర్శికంగా వ్యవహరించాలి. చట్ట పరిధిలో నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి.
12. పత్రికారంగం, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా పారద్యకత్తున్ని జవాబుదారీ తనాన్ని నిర్దేశించే మార్గదర్శక సూత్రాలు ప్రభుత్వం రూపొందించాలి. - జీవన్కుమార్

వనరుల తరలింపు అడ్డుకుంటాం - తెలంగాణ తెచ్చుకుంటాం

గలగలల గోదారమ్మను బిరబిరల కృష్ణమ్మను
తరలించుకు పోయిన సిమాంధ్రపాలకులు
దీర్ఘాలు తీసుకుంట తీస్తార చేస్తరు.
కృష్ణ గోదారలు పొంగి పారె గడ్డమీద
దప్పికైతె దూపాదిర తాగిటందుకు
గుకెడు నీళ్ళు దొర్కుంటజేస్తిరి
తాగిటందుడ్ని నీటిశాట్లులేని తాన
బంటిపూటనే కాదు రోజిడిసి రోజైన
తారిపారి తానమాడే తాకతేడుంటది.

అధునిక దేవాలయం నాగార్జున సాగరని
ఉప్పిచ్చిన నెవరురయ్యమాయకు పొంగిపొయ్య
ఉన్న ఊళ్ళను, వచ్చనిపంట పొలాలను చేస్తపు
ఉన్నంతలో హయిగ వెళ్లిపోతున్న మా బతుకుల్ని
సాగర్ ప్రాజెక్టుల జలసమాధి చేసుకున్న బలిచక్రవర్తులం
సంకటిముద్దులకు సాగర్ద్వామ్ కష్టి
మా భూముల్ల మేమే కూలోల్లయిన మట్టిమనుషులం

నాగార్జున సాగర్ పురుటి గడ్డ నల్గొండజిల్లాను
సశ్యామల జేస్తదని నమ్మబిలికి
కాల్పలోతు పెంచిన కుట్రలు కుమ్మక్కులకు
నల్గొండ భూగర్జుంలో నీరింకి
బాయిలెండి, బోర్లెండి, బతుకులెండిన బడుగులం
ప్లోరోసిన్కు బలైన అవిటి బతుకులం
దేవరకొండల మీంచి కిందికి చూస్తే
సంద్రం మసౌంచిసాగర్ నీళ్ల
కంటికందుతయి కాని గొంతు తడార అందవ

శివయ్య శిగపాయ నుంచి గంగమ్మ నేలదుంకినట్టు
కరినాగరం జిల్లకి వడ్డానం నాగరమసాంటి
గొలుసు గుట్టలమీంది పాయలు పాయలుగా
నీళ్లు వాగులై, వంకలై ఏరై చెర్కున్నీ పొంగిపొల్రి
వచ్చని పొలాలకు పంటచేసుకు పండ్కతోటలకి
నీళ్లున్ని సల్గంగ సాదుతున్న గోటసు గుట్టలు
భూతల్లి ఎదమీద పొంగిన పాలింట్లు

ఈ మాసం అంకెలు

- ఎ4 (ఒక కేసులో పోలీసులు హోం మంత్రికి ఇచ్చిన సంఖ్య) 100 (అత్యవసర సమయాల్లో పోలీసులకు ఫోన్ చేయాల్సి వస్తే...)
- 185 (అమృహస్తం పథకం కింద నిత్య వసర సరుకుల ధర)
- 9 (అమృహస్తం కింద ఇచ్చే వస్తువుల సంఖ్య)
- 51,457 (వికీపీడియాలోని తెలుగు వ్యాసాలు)

మూడు గుట్టల నడుమ ముగ్గురమ్మల
ముద్దబిడ్డ సాంటి సర్వాయి పాపన్న చెర్వు
బొమ్మల చెర్వు ఊరూరున ఉన్న చెర్వులను
నిత్యం నీటి సంపదతో నింపుతున్న గుట్టల్ని
బర్మలు పెట్టి బద్దలు కొట్టి బండల్ని తోల్పాతుంటే
తెలంగాణ వచ్చిందనుక ఆగుతం అనుకొకుండి
అడ్డాస్త అడ్డంగ నరికైన వనరుల్ని కాపాడుకుండాం.

ఎట్లయిన తెలంగాణ విడిపోక
తప్పదనుకని పోయ్యోపట
డక్కినకాడికి దోసుకుందమని
వనరుల తరలింపు ఏగిరం చేస్తన్నరు.
ఉపరితలబొగ్గు గనుల తోవ్వుకుంట
జల్లాందు, మఱగూరు మందమట్రి
మంచిర్యాల, రామకృష్ణపురం
గోదావరి భూపాలవర్చి బెల్లవంటి బొందలగడ్డలయి
భూమి పొరల్లోపటికి కుంగిపోతుంటే
డోకెనె చూస్తుంట ఊకుంటం అనుకోకుండి

ఉన్నో ఉన్నో అనుకుంట ఉరికిచ్చి పొలిమేర్లు దాటిస్తం
ఏనుగులని, ఎలుగడ్డని, జింకల్ని, కుండేళ్లని,
దుప్పుని, నెమళ్లుని నానా జాతి పక్కల్ని, ప్రాణుల్ని
జలసమాధి చేసే పోలవరం ప్రాజెక్టు
పులుల రక్కపేరుతో ఆదివాసీల అడివిదూరం చేసే
కన్యాల్ ప్రాజెక్టు కుట్రలు కుతుంతూలు సుత సాగనిప్పం

ఖబడ్డార్ కాచుకొండి ఆదివాసుల జోలికొస్తే
కొమరం భీం సాళ్లిగా
జోడిన్ ఘాట్ గుట్టల కింద పాతరేస్తం.
ఉద్యమాల ద్వారా తెలంగాణ సాధిస్తా
వనరుల తరలింపును అడ్డుకుంటా
ఉద్యమాలు నిర్మిస్తాం.
తెలంగాణ తెచ్చుకుతీర్చం
ప్రజాస్వామికంగా తీర్చిదిద్దుకుండాం.

-యం.రత్నమాల

పోల్చులైన్

- నకిలీ జోపధాలు - 040 - 23713563 (ఔషధ నియంత్రణ అధికారి, వెంగళరావు నగర్, ప్రాదరాబాద్)
- ఐవెన్స మార్క్ ఉన్పుప్పటికీ లోపాలు - 040- 23201052
- వినియోగదారుల ఫోరమ్ - 040-24733368

సింగరేణి కోల్ బెల్ల్ కు సున్న

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో “సింగరేణి కోల్ బెల్ల్ ఏరియాలో వైద్య సౌకర్యాలు-మెడికల్ కాలేజి అవశ్యకత” అనే అంశంపై ఏప్రిల్ ను శనివారం సాయంత్రం హిమాయిడిన్‌గర్లోని చంద్రం భవనంలో చర్చావేదిక కార్బుకుమం జరిగింది. ఇందులో వక్తలు: ప్రొ॥ ఎ. గోపాలకిషన్ (తెలంగాణ కో-ఆర్డినేషన్ కమిటీ), ప్రొ॥ రాజారద్ది, (నిమ్మ మాజీ డైరెక్టర్), క. మల్లయ్య (ప్రైసిడెంట్, తెలంగాణ బోగ్గు గని కార్బుకుల సంఘం) పిట్లల రపీందర్ (కార్బుర్బి, తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక), చిక్కుడు ప్రభాకర్ (రాష్ట్ర కార్బుర్బి, తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్), డా॥ సర్పయ్య (చైర్మన్, డాట్స్), డా॥ దాసారపు ట్రీనిపాన్ (సింగరేణి కోల్బెల్ల్ డాక్టర్స్ ఫోరం కస్టిసర్), డా॥ చంద్రశేఖర్ (మెడికల్ ఆఫీసర్), జగన్మహాపాన్సారు (పర్యాపరణవేత్త) తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఇదీ ‘చర్చ’ సారాంశం...»

సింగరేణి ప్రాంతంలోని ప్రజల ఆరోగ్యం గురించి, వారి ఆరోగ్య సమస్యల గురించి, వారి స్థితిగతుల గురించి మాటల్లడుకుంటే, ప్రపంచ మంత్ర తెలిసిన కార్బుకుడు సింగరేణి కార్బుకుడు. వాళ్ళకు సంబంధించి సంక్లేషణాన్ని పట్టించుకోవాల్సిన ప్రభుత్వం కనీస ఆరోగ్య అవసరాలను తీర్చలేకపోవడం దురదృష్టకరం. అత్యంత ఎక్కువ పన్ను చెలించే సంస్కరణ అయిన సింగరేణి కార్బుకులకు అనేక ఆరోగ్య సమస్యలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా దుమ్ము, శబ్ద కాలుప్యంవల్ల వచ్చే వ్యాధులు వీరిలో ఎక్కువ. వీరికి కనీస ఆరోగ్య సంరక్షక అవకాశాలు లేకపోవడం మనల్ని కలిచివేస్తుంది. ఈరోజు ఓపెన్ కాస్ట్ శాండ్ లవల్ల వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి దారాంగా ఉంది. కనీసం అన్ని వసతులతో కూడిన ఒక ఆసుపత్రిని నిర్మించుంటే పెడచెవినపెట్టడంపైన అందరం దృష్టి పెట్టాలి.

కార్బుకులు ఎప్పుడైతే సంఘటితంగా పోరాటుతారో యాజమాన్యాలు కార్బుకుల డిమాండ్సు నెరవేరుసాయి. అలాంటి ప్రభుత్వాలు ఈమధ్య అంబులెన్సులను తీసివేయడం, డిస్ట్రిక్టులను తగ్గించడం, విద్యా వైద్య

అవకాశాలను కల్పించకపోవడం వెనుక ఉన్న కారణాన్ని అర్థం చేసు కోవాలి. కార్బుకులు అంతా ఏకమై ఒక్క నోటీసు ఇచ్చినా మెడికల్ కాలేజి ఏర్పాటు వెంటనే జరుగుతుంది. కాబట్టి ఐక్యంగా ఉద్యమించడం ఒకక్షాభీ మార్గం.

కొన్ని రోజుల క్రితం చాలామంది చనిపోయారు. కారణం అడిగితే అక్కడి మలేరియా డిపార్ట్మెంట్, స్కూలిక అధికారులు తప్పుడు రిపోర్ట్ ఇస్తున్న క్రమంలో వార్షాప్రతికల చౌరవతో మెడికల్ కళాశాల సిబ్బంది అక్కడకు వచ్చి అక్కడి నీరుతో సహా పరిశీలించి వాళ్ళు పంచిన రిపోర్ట్ అధారంగా ప్రభుత్వం వెంటనే సహాయక వర్యులు చేపట్టింది. అంటే వైద్య కళాశాల కనుక సింగరేణిలో ఏర్పాటు చేసి ఉంటే ఈ దుస్థితి ఉండదు. కాబట్టి వెంటనే వైద్య కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రస్తుతం ఓపెన్ కాస్ట్ల వల్ల ఇంకా ఎక్కువ అనారోగ్య పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. కాబట్టి ఈ అన్ని పరిస్థితుల దృష్ట్యా వెంటనే వైద్య కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలి. తెలుగుగా కార్బుకులపై వివక్ష మాపుతున్న సీమాంధ్ర అధికారులు, సీమాంధ్ర వైద్యులపై చర్చలు తీసుకోవాలి. ఆంధ్ర పొలకుల వివక్షకు వ్యక్తిగతంగా పొరాటం చేసి సింగరేణి కోల్బెల్ల్ ఏరియాలో వైద్య సౌకర్యాలు మెరుగుపర్చాలి. మెడికల్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలి. దిమాండ్సు:

1. సింగరేణి కోల్బెల్ల్ ఏరియాలో వైద్య కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలి.
2. కరీనగర్, అదిలాబాద్ జిల్లాల్లో అధివాసులు ప్రాణాలు కోల్బెల్లు ఉంచే మాస్క్ ఉన్న ప్రభుత్వాలు వారి ప్రాణాలను రక్తించే బాధ్యత తీసుకోవాలి.
3. ఫోర్మోసిస్ బారిన పడుతున్న వారికి రక్తిత మంచినీటిని అందించాలి.

కార్బుకుమంలో ఎమ్. వేదకుమార్ (చైర్మన్, తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్), కొమ్మెడి నర్సింహరావు (భువనగిరి మాజీ ఎమ్ఎల్ఎస్), సత్యం రాణ్ (సీనియర్ అడ్మకేట్), ప్రొ॥ అస్వర్భాన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆదివాసీలకు దక్కని 'స్వయంపాలన'

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ అధ్యక్షంలో “ఆదివాసీలు - పంచాయితీర్ మరియు అటవీ చట్టాలు” అనే అంశంపై ఏప్రిల్ 20న నివారం సాయంత్రం హిమాయితీనగర్లోని చంద్రం భవనలో 66వ చర్చావేదిక కార్యక్రమం జరిగింది. ఇందులో వక్తలు: డా. డి. రామకిషన్ (ఆదివాసీ యూక్షివిష్ట), డా॥ సుభాష్ చంద్ర గౌడ్ (ఎపిఎర్రిడి), వై. విజయబాస్కర రెడ్డి (ఫార్మస్ రైట్స్ యూక్షివిష్ట), హెచ్.కె. నాగు (రిబైర్డ్ లేబర్ కమీషనర్) తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఇది ‘చర్చ’ సారాంశం...

ఈరోజు అభివృద్ధి పేరుమీద ఆదివాసీ సంస్కృతి, జీవనం విభూతింసానికి గురి అవుతోంది. షెడ్యూల్ క్రొస్ దేశంలో రాష్ట్రపతి, రాష్ట్రంలో గవర్నర్ ఈ షెడ్యూల్ ను ఉపయోగించి ఆదివాసీలను రక్షించ వచ్చు. కానీ అలా ఉపయోగించిన సందర్భాలు లేవు. ప్రభుత్వం గుర్తించిన 33 ఆదివాసి తెగలకు ఉన్న హక్కులపై ఆదివాసీలకు, ఆదివాసీతర సమాజాలకు కూడా అవగాహన లేదు. 1941లో గాంధీజీ తన పుస్తకంలో “ది సెంట్రల్ ఐప్సన్” అనే ప్రోగ్రాం గురించి వివరించారు. కనీసం దా న్ని అమలుచేసినా ఆదివాసీల సమస్యలు పరిష్కరించవచ్చు. రాజ్యంగం 9 వ భాగంలోని పంచాయితీలకు సంబంధించిన 40 అంశాలను దేశంలోని షెడ్యూల్ ప్రాంతాలకు విస్తరించుటకు వీలుగా భారత పార్లమెంటు పంచాయితీ (షెడ్యూల్)

ప్రాంతాలకు విస్తరణ) చట్టం, 1996లో రూపొందించినది. దీనినే పెసా అని పిలుస్తారు. ఈ పెసా చట్టం పరిపాలన అవసరాల కోసం ప్రతి సంప్రదాయ ఆదివాసీ నివాస ప్రాంతాన్ని గ్రామంగా, ఆదివాసీల సంప్రదాయ గ్రామ సమావేశాన్ని గ్రామ సభగా గుర్తిస్తూ సమాజ వసరుల నిర్వహణ, వివాదాల పరిపూర్వం, అభివృద్ధి పథకాలు, ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన అన్ని పరిపాలన అంశాలలో గ్రామ సభకు నిర్ణయాలు తీసుకునే అధికారాలు కల్పించింది. ఇది అత్యస్తుత ప్రత్యక్ష ప్రజాస్ాప్నామ్యాన్ని గుర్తు చేస్తుంది. ఇది స్వయం పాలనను ఆదివాసీలకు ఇచ్చింది.

ముఖ్యంగా పెసా చట్టం గ్రామ సభకు అన్ని రకాల అధికారాలు ఇచ్చింది. ఆదివాసులకు సంబంధించి భూ మి, ఖనిజాలు, వసరులు, సంస్కృతి, చిన్నతరహ అటవీ ఉత్పత్తులు, వడ్డి వ్యాపారంపై నియంత్రణపై, అన్ని సామాజిక రంగాలలోని సంస్థలు, సిబ్బందిపై నియంత్రణకళి ఉంటుంది. అదే విధంగా ట్రైబ్ల్ సబ్ ప్లాన్లో సహా అన్ని రకాల స్థానిక ప్రణాళికపై మరియు వసరులపై నియంత్రణ మొదలగు అన్ని అంశాలపై గ్రామ సభకు అధికారాలు ఉన్నాయి. కానీ 1998 సుంచి నేటిదాకా ఈ పెసా చట్టం ఉల్లంఘన జరుగుతూనే ఉన్నది. పెసా చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్ ప్రాంతాలలో అనేక ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల అమలు చేస్తున్నారు. అన్ని స్థాయిల్లో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అధికారాలు చెలా యించడం జరుగుతూనే ఉన్నది. ఆదివాసీ ప్రజల స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థలను ప్రోత్సహించి పెసా చట్టం అమలయ్యేటట్లు, లేక దాన్ని నీరుగార్చే ప్రయత్నాలను నిపారించేందుకు చర్చలు తీసుకోవడంలో ఆదివాసులు అసక్తులు కాబట్టి ఆదివాసీతర సమాజం ప్రయత్నించాలి.

కేంద్ర పెసా చట్టానికి అనుగుణంగా రాష్ట్ర పంచాయితీర్ చట్టాన్ని సపరించాలి. అటువంటి సపరణ జరిగేవరకు రాజ్యంగ విరుద్ధంగా ఉన్న రాష్ట్ర పంచాయితీర్ సపరణ చట్టం 1998 అమలుకోసం నియామకాలు రూపొందించే ప్రక్రియను నిలిపివేయాలి.

‘ప్రజా ఉద్యమాలపై ప్రభుత్వ అణిచివేత తెలంగాణ అనుభవాలు’పై ఓయూలో సభ

ప్రజాయుద్ధ నొక గడ్డర్ పై కాల్పులు జరిగిన రోజును నిరసిస్తూ ‘ప్రజా ఉద్యమాలపై ప్రభుత్వ అణిచివేత - తెలంగాణ అనుభవాలు’ అనే అంశంపై ఏప్రిల్ 2న నిరసన సభ నిర్వహించినట్లు తెలంగాణ విద్యార్థిం సంఘం (టీఎస్ఎస్) రాష్ట్ర అధ్యక్షులు దుర్గం భాస్కర్ తెలిపారు. ఈ సెమినార్ ఆర్ట్స్ కళాశాలలోని రూ. నెంబర్ 57లో

ప్రారంభమైంది. ఈ సభకు జార్ఖండ్ నుంచి దామోదర్ ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. వక్తలుగా ప్రోఫెసర్ పారగోపాల్, ప్రోఫెసర్ కోదండరాం, అల్లం నారాయణ, జిహీర్ అలీఖాన్, ప్రజాకవులు గోరేటి వెంకన్, జయరాజు, విమలక్ష్మి టీఆర్ఎస్ పొలిటిబ్యార్స్ సభ్యులు చెరుకు సుధాకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉద్యమ సంస్కరణ

ತೆಲಂಗಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನುಲ ವೇಣು

నడుస్తున్న చరిత్రలో మన పాదముద్రలను ఎంత గాఢంగా వేయగలిగామన్న దానిపైనే చరిత్రలో మన స్థానం నిర్ధారించబడుతుంది. గడచిన తొమ్మిది సంపత్సురాల కాలంలో తెలంగాణ సమాజం అనేక ఆటుపోట్లకు గురువ్యాపింది. అనేక అనుభవాలను పదిలపరుచుకున్నది. సుదీర్ఘమైన ఉద్యము అనుభవాలతో రాటుదేలిపోయింది. తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదికలాంటి ఒక ప్రజా సంఘానికి తొమ్మిది సంపత్సురాల ప్రయాణం సుదీర్ఘమైనదేమీ కాకపోయినా .. తనకంటూ ఒక సుస్థిరమైన స్థానాన్ని పదిలపరుచుకోవడానికి ఇది తక్కువ సమయమే మీకాదు. అయితే నడుస్తున్న చరిత్రలో మన స్థానాన్ని భవిష్యత్తు మూత్రమే నిర్ణయస్తుంది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఒక ఆకాంక్షగా ప్రారంభమై, రాజకీయ డిమాండు మారి, ఒక రాజ్యాంగ హక్కుగా మారడం తెలంగాణ ప్రజా ఉద్యమంలోని మూడు కీలక పరిణామాలుగా గుర్తించవలసింద్నది. ఈ పరిణామక్రమంలో విద్యావంతుల వేదిక తమపంతు కృషిని విధిధ రూపాల్లో కొనసాగించింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఆరాటం ఒక ప్రజా ఉద్యమంగా రూపాం తరం చెందడానికి 2009, నవంబర్ తర్వాత ఏర్పాత్రిన భౌతిక పరిస్థితులకు, తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక నిర్వామంగా అట్టడుగు స్థాయివరకు విధిధ రూపాల్లో నిర్మిపొంచి న భావవ్యాప్తి దోహదం చేసింది. ముఖ్యంగా విద్యావంతులను భావ వ్యాప్తిరంగం మీదికి సమీకరించడంలో తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక ఎంచుకున్న మూడంచెల పద్ధతి ఎంతగానో ఉప కరించింది. తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక అవిర్భవం నుండి 2009 చివరి వరకూ ఒక ప్రత్యేకమైన కార్యాచరణతో ముందుకు పోయింది. తెలంగాణ ఉద్యమ భావవ్యాప్తి రంగంలో వేషపుంగా తన కృషిని కొనసాగించింది. అధ్య యనం, భావవ్యాప్తి, ఉద్యమం... అనే మూడంచెల విధానాన్ని విద్యా వంతుల వేదిక అనుసరించింది. తెలంగాణలోని హాళిక సమ స్యలమైన సమగ్రంగా అధ్యయనం చేయడం, ఆ అధ్యయనం ద్వారా వచ్చిన అవగాహనను ఉద్యమ ప్రజల్లోకి విస్తరించడం, చివరగా ఆ సమస్యల పరి పూర్వానికి ప్రజాసమాహోలను ఉద్యమంలోకి సమీకరించడంలో విద్యావంతుల వేదిక తమకంటూ ఒక ప్రత్యేకమైన పనివిధానాన్ని రూపొందించుకున్నది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన, పునర్వ్యాపణ ప్రధాన లక్ష్మీలతో 2004లో ప్రారంభమైన తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక గడచిన తొమ్మిది సంవత్సరాలుగా భావజాల వ్యాపి లోనూ, తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమ కార్యాచరణలోనూ తనవంతు పొత్రను నిర్వహిస్తున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనలో అంతిమంగా అవసరమైన రాజకీయ ప్రక్రియలు ముందుకు తీసుకు పోవడంలోనూ, తెలంగాణ రాజకీయ నాయకత్వాన్ని ఏకతాటిమీదికి తీసుకు రావడంలోనూ... తెలంగాణ ఉద్యమ సమాజం చేస్తున్న ప్రయత్నాల్లో తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక తనవంతు పొత్రను నిర్వహిస్తున్నది. నదులన్నీ అంతిమంగా సముద్రంలోనే కలిసి నట్టు... తెలంగాణలో పని చేస్తున్న అనేక సంఘాలు, సంస్థలు ఉద్యమ ప్రజలు నిర్మించుకున్న జేయేసి గొడుగు కిందనే సంఘటితం కావాల్సిన అనివార్యతను తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమం కల్పించింది.

ఆయనా ఒకవ్యుత తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక తన స్థీర్య అస్తిత్వాన్ని కాపాడుకుంటూనే తెలంగాణ జేయేసీలో కీలకపొత్తును నిర్వహించున్నది. విద్యావంతుల వేదిక జేయేసీకి వెన్నముకగా నిలుష్టదనడం లోనూ ఎలాంటి అతిశయ్యా క్రికి తావులేదు. రాష్ట్ర జేయేసీలోనే కాకుండా, జిల్లా జేయేసీల లోనూ, స్థానిక జేయేసీలలోనూ విద్యావంతుల వేదిక నాయకత్వ భార్యతులను సమర్పణంతంగా నిర్వహిస్తున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమ కార్యా చరణ రూపొందించడంలోనూ, అమలు చేయడంలోనూ గ్రామస్థాయివరకూ విస్తరించుకున్న విద్యావంతుల వేదిక నాయకులు, కార్యకర్తలు, ఉద్యమ కారులు ముఖ్య భూమికను పోషిస్తున్నారు. తెలంగాణ జేయేసీలో విద్యావంతుల వేదికకు ప్రధాన భూమికను పోషించే అవకాశం కలగడం, ఉద్యమ ప్రజల్లో వేదికవై ఉన్న అనుంచల మైన విశాసంగానే భావిస్తున్నాం.

ఒకవైపు తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంలో చురుకైన పొత్తును పోషిస్తూనే, మరోవైపు స్థానిక సమస్యల పరిష్కారానికి కూడా తనవంతు ప్రయత్నాన్ని కొనసాగించింది. తెలంగాణలో పత్తి రైతుల అత్యహర్షుల నేపథ్యాన్ని అధ్యయనం చేసేందుకు విద్యావంతుల వేదిక ప్రతినిధిలు బృందం ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని బైంపా, మథోర్, బోధీ, నేరడిగొండ, నిర్మల్, లక్ష్మేష్టిపేట తదితర ప్రాంతాలలో విస్తరంగా ప్రకటించింది. ఒక సంవత్సరం లోనే కేవలం ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోనే దాదాపు 65 మంది పత్తి రైతులు అత్యహర్షులు చేసుకున్నా ప్రభుత్వం కనీసం స్పందించక పోవడం మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనగా స్పందించాలని కోరుతూ రాష్ట్ర మానవహక్కుల కమిషన్ కి విద్యావంతుల వేదిక పక్షాన ఫిర్యాదు చేశాం. వరంగల్ జిల్లా, మహబూబ్ నగర్ పట్టణంలో ప్రజలు ఎదురొంటున్న తాగునీటి సమస్యలై కూడా విద్యావంతుల వేదిక ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం నిర్వహించి, పరిష్కారానికి అవసరమవున నివేదికను తయారుచేసింది. కరీంనగర్, వరంగల్లు, ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం జిల్లాలలో విస్తరించిన బోగ్గుగసులలై కూడా వేదిక అధ్యయనం కొనసాగింది. ముఖ్యంగా ఓపెన్కెస్ట్ ప్రాజెక్టుల కారణంగా సింగరేణి ప్రభావిత ప్రాంతాల ప్రజలు ఎదురొంటున్న విస్తారపన, పర్యావరణ విధ్వంసం, వసనుల దోషింది, తదితర సమస్యలై కూడా సమాగ్రమైన అధ్యయనం నిర్వహించడంతో పాటు, బాధిత ప్రజలను ఉద్యమంలోకి సమీపించడంలో కూడా విద్యావంతుల వేదిక ప్రాధాన పొత్తుకు నిర్వహించింది.

ప్రకృతి వనరులతో పాటు ప్రకృతి ప్రసాదించిన అందాలను కూడా వ్యాపారధ్వఫైతో చూసే ప్రపంచీకరణ ప్రభావం ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని కుంటాల జలపాతమంపై కూడా పడినప్పుడు అక్కడి ఆదివాసీలను సమీకరించి పోరాడి ఆ ప్రయత్నాన్ని విద్యావంతులు వేదిక నిలువరించ గలిగింది. కుంటాల జలపాతం ఆధారంగా సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన ప్రావేటు కంపెనీ జలవిద్యుత్త కేండ్రాన్ని నిర్మించే ప్రయత్నాన్ని అక్కడి ఆదివాసీలతో కలిసి వేదిక ఉద్యమించి ఆపగలిగింది. ఆదేవిధంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లా అటవీప్రాంతాల ప్రజలను భయాందోనలకు గురిచేసిన తైగర్ జోన్స్ కూడా వేదిక కీదను ప్రజలకు అందగానిలించినది.

జివాళ విముత్త సంక్లోభంతో తెలంగాణ ప్రాంతమంతా అతలా కుతలం అవపున్న మనం గమనిస్తున్నాయి. తెలంగాణ కరింటు సమస్య లాషైన

పరిష్కారాలపైనా తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక యేడాది క్రితమే రామ గుండం లోనూ, కరీంనగర్లోనూ నిపుణులతో సదస్యులోను నిర్వహించి కరింటు సమస్యకు కారణాలను విశ్లేషించింది. కరీంనగర్ సమీపంలోని నేదునూరలో ప్రతిపాదించిన గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రానికి, రామగుండంలోని ‘బి’ ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని విస్తరించాలని, కేంద్ర అధిసంసోద్ధిసే ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం విస్తరణ ప్రయత్నాలను విరమించుకోవాలని వేదిక విస్తృతంగా భావజాల వ్యాపించిని నిర్వహించింది. ఇవాళ ప్రభుత్వం రామగుండం ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని విస్తరించాలని నిర్దయం తీసుకోవడం వెనక విద్యావంతుల వేదిక నిర్వహించిన అధ్యయనం, భావవ్యాప్తి, ప్రభావం ఉండని గ్రహంగా చెప్పుకోవచ్చు.

ఖమ్మం జిల్లాలో ఆదివాసీల జీవితాలను విధ్వంసం చేస్తూ, తీవ్రమైన విస్తాపనకు కారణ మైన పోలపరం ప్రాజెక్టుకు వ్యతిరేకంగా ఆ జిల్లా మహాసభలను నిర్వహించుకున్నాం. గడచిన మూడు మాసాలుగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ని పదకొండు జిల్లాల మహాసభలను విజయవంతంగా నిర్వహించుకుని, వేదిక జిల్లా నాయకత్వాన్ని పటిష్ఠపరుచుకుంటూ, నిర్మాణాన్ని గ్రామస్థాయికి విస్తరించుకునే ప్రయత్నాలను ప్రారంభించడం హర్షించడిన పరిణామం. మహాబాటునగర్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాల ఉద్యమ కార్యకర్తల శిక్షణ శిబిరాలను కూడా నిర్వహించుకున్నాం. మిగిలిన జిల్లాలో కూడా ఇదే పద్ధతిలో శిక్షణ శిబిరాలను కూడా నిర్వహించుకున్నాం. మిగిలిన జిల్లాల్లో కూడా ఇదే పద్ధతి లో శిక్షణ శిబిరాలను నిర్వహించుకుని, సుశీలిత్తున్న నాయకత్వాన్ని తయారుచేసుకోవడానికి వేదిక ప్రయత్నిస్తున్నది. కరీంనగర్ జిల్లాలోని ‘హరిత బయాప్లాంబీ’ వెదజల్లుతున్న కాలుప్యం, ఆ ప్రభావంతో ప్రజలు ఎదుర్కొంచున్న ఇబ్బందులను విద్యావంతుల వేదిక ప్రశ్నకు బ్యందం అధ్యయనం చేసి, కరీం నగర్లో రాండ్ టేబుల్ సమావేశాన్ని నిర్వహించుకున్నాం. భాదిత ప్రజలకు అన్ని సందర్భాల్లోనూ అండగా నిలిచాము. సకల జనుల సమ్ము సంఘర్షంలో విద్యావంతుల వేదిక ప్రశ్నలు ఎదుర్కొంచున్న ఇబ్బందులను విద్యావంతుల వేదిక ప్రశ్నకు బ్యందం అధ్యయనం చేసి, కరీం నగర్లో రాండ్ టేబుల్ సమయంలో నాలుగు కోఱలపాటు ఏడు జిల్లాలలో బస్యయాత్రను నిర్వహించి, ఉద్యమంలో పాలుపంచు కుంటున్న ప్రజలను ఉత్సమస్యల్ని రిగిలించిన సింగరేణి గని కార్యకుల సమ్ము ప్రోత్సహించడానికి విద్యావంతుల వేదిక గౌరవాధ్యక్షులు ప్రాఫెసర్ కోడండరామ్, అద్యక్షులు మల్లేపల్లి లక్ష్మయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి పిట్టుల రవీందర్ “థలో సింగరేణి” యాత్రను నిర్వహించిన సందర్భంలో ప్రభుత్వం వేదిక నాయకత్వం మీద అమలు జరిపిన నిర్వంధాన్ని ప్రజలు సంఘటితంగా ఎదుర్కొని ప్రతిఫలించిన సందర్భాలు మరిచిపోతాని. శ్రీ కృష్ణ కమిటీ ప్రతిపాదించిన ఎనమిదుచాప్లు కుటుంబపై వాస్తవాలను వెలువరించేందుకు విద్యావంతుల వేదిక అన్ని జిల్లాల్లోనూ సదస్యులను నిర్వహించింది. గడచిన మూడు సంవత్సరాలుగా నిరంతరంగా జరుగుతున్న తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ప్రజా ఉద్యమంలో తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక నిర్వామంగా ప్రజలతో కలిసి వసిచేస్తున్నది. అదేవిధంగా సోదర సంస్థలతోనూ స్నేహపూర్వక ధోరణితో వ్యవహరిస్తూ, వారితో కలిసి అనేక కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. ప్రధానంగా తెలంగాణ జర్నలిస్టు పోరంతో కలిసి తెలంగాణ ఉద్యమంపట సీమాంధ్ర అధిపత్యం మీడియా అనుసరిస్తున్న ధోరణలపై మీడియా రంగంలోని ప్రముఖులతో సెమినార్సు నిర్వహించింది. ప్రాదుర్బాధీను దేశానికి రెండో రాజధానిగా ప్రతిపాదించాలని కొంతమంది చేసున్న కుటుంబారిత ప్రయ

ఒక వైపు తెలంగాణ ఉద్యమంలో కీలకంగా పాల్గొంటూనే మరోవైపు తెలంగాణ ఉద్యమ భావవ్యాప్తిలోనూ తన కృషిని విద్యావంతుల వేదిక కొనసాగిస్తున్నది. ఇందులో భాగంగా అనేక కరపత్రాలు, వార్ల పోస్టర్ల, పత్రికల్లో వ్యాసాలు ప్రచురించడంతో పాటు అనేక పుస్తకాలను కూడా ప్రచురించింది. పాటు అనేక పుస్తకాలను కూడా ప్రచురించింది.

త్వాలను ఖండిస్తూ ఇటీవలనే గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కమిటీ అధ్వర్యంలో సదస్యులు నిర్వహించుకున్నాం. తెలంగాణ ఉద్యమ స్వార్థి ప్రార్థన, సిద్ధాంత కర్త, తెలంగాణ జాతిపిత ఆచార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్ స్వార్థిని కొనసాగించేందుకు ఆయన పర్షంతి, జయంతి సందర్భాలను తెలంగాణ లోని అన్ని ప్రాంతాలలో స్వార్థి సభలను నిర్వహించుకున్నాం. హైదరాబాద్ లోనూ ఈ రెండు సందర్భాలలో జాతీయ స్టోయి సదస్యులను నిర్వహించాం.

ఒక వైపు తెలంగాణ ఉద్యమంలో కీలకంగా పాల్గొంటూనే మరోవైపు తెలంగాణ ఉద్యమ భావవ్యాప్తిలోనూ తన కృషిని విద్యావంతుల వేదిక కొనసాగిస్తున్నది. ఇందులో భాగంగా అనేక కరపత్రాలు, వార్ల పోస్టర్ల, పత్రికల్లో వ్యాసాలు ప్రచురించడంతో పాటు అనేక పుస్తకాలను కూడా ప్రచురించింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంలో జయశంకర్లో అత్యంత కీలకమైన ప్రతిఫలసు ఘట్టంగా పరితల్లో నిలిచిపోయిన ‘మిలియన్ మార్క్యు’ సంఘటన మిలిచిన స్వార్థిని నిలబట్టే రితిలో ట్యూంకెబండై మిలియన్ మార్క్యు పుస్తకాన్ని తీవ్రమైన పోలిసు నిర్వంధం మధ్య అవిష్కరించుకుని మిలియన్ మార్క్యు స్వార్థి సభను కూడా నిర్వహించుకున్నాం. తెలంగాణ మార్క్యుపై కూడా మరో పుస్తకాన్ని విద్యావంతుల వేదిక ఇటీవలనే వెలువరించింది. ఆచార్య జయశంకర్ అంగ్దంలో రాసిన పుస్తకాన్ని కూడా ఆయన జ్ఞాపకార్థం ప్రచరించాం. మాహోయస్ట అగ్రనేత కిపస్సన్జీపై అనేకమంది జర్నలిస్టులు రాసిన వ్యాసాల సంకలన నాన్ని విద్యావంతుల వేదిక గోదావరిభానిలో నిర్వహించిన బహిరంగసభలో ఆవిష్కరించి, సేనియర్ జర్నలిస్టు టంకాల అశోక్ రాసిన తెలంగాణ ఎందుకు అలశ్శమపతున్నది, పిట్టుల రవీందర్ సంపాదకత్వంలో ఇటీవలే వెలువరించిన తెలంగాణ మార్క్యు (సాగరపోర్టం) పుస్తకాలను వెలువరించుకున్నాం. మార్చి 24వ తేదీనాడు హైదరాబాద్లో నిర్వహించుకున్న నాలుగు రాష్ట్ర మహాసభల సందర్భంగా జస్టిష్ బిల్లు నిర్వహించిన బిల్లు ను క్రొడీకిరిస్తూ ... తెలంగాణ రాష్ట్రం, రాజ్యాలం ప్రతిపత్తి అనే పుస్తకాన్ని, ట్రైధర్ దేక్షపాండే చిన్రూప్పాల అవశ్యకతపై రాసిన పుస్తకాన్ని వెలువరించాం.

గడచిన తెచ్చిదేళ్ళ ఉద్యమ కార్యాచరణ అనుభవంలో మనముందు మరిన్ని బాధ్యతలు ఉన్నాయిని అంగీకరించకప్పుదు. ముఖ్యాలగా ఉద్యమ కార్యాచరణను గ్రామస్థాయిలోకి విస్తరించడంలోనూ, నిర్వహించడంలోనూ నిర్వాపణల్లో నుండి జరుగుతున్న ఆధిగమించపలసి ఉన్నది. ఇందుకు అనుగుణంగానే కార్యాచరణను రూపొందించుకోవాల్సి ఉన్నది. ఆ నేపథ్యంలోనే విద్యావంతుల వేదిక భవిష్యత్తు కార్యాచరణ రూపొందించుకుని, అచరణలో ముందుకొపడం లోనూ, మరింత మెరుగైన ఉద్యమాచరణను అమలు చేయడంలోని కృతనిశ్చయంతో ఒక ఉద్యమంపట సీమాంధ్ర అధిపత్యం వేదిక మీడియా అమలు జరిపిన నిర్వంధాన్ని ప్రజలు సంఘటితంగా ఎదుర్కొని ప్రతిఫలించిన సందర్భాలు మరిచిపోతాని. శ్రీ కృష్ణ కమిటీ ప్రతిపాదించిన ఎనమిదుచాప్లు కుటుంబపై వాస్తవాలను వెలువరించేందుకు విద్యావంతుల వేదిక అన్ని జిల్లాలలోనూ సదస్యులను నిర్వహించింది. గడచిన మూడు సంవత్సరాలుగా నిరంతరంగా జరుగుతున్న తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ప్రజా ఉద్యమంలో తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక నిర్వామంగా ప్రజలతో కలిసి వసిచేస్తున్నది. అదేవిధంగా సోదర సంస్థలతోనూ స్నేహపూర్వక ధోరణితో వ్యవహరిస్తూ, వారితో కలిసి అనేక కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. ప్రధానంగా తెలంగాణ జర్నలిస్టు పోరంతో కలిసి తెలంగాణ ఉద్యమంపట సీమాంధ్ర అధిపత్యం మీడియా అనుసరిస్తున్న ధోరణలపై మీడియా రంగంలోని ప్రముఖులతో సెమినార్సు నిర్వహించింది. ప్రాదుర్బాధీను దేశానికి రెండో రాజధానిగా ప్రతిపాదించాలని కొంతమంది చేసున్న కుటుంబారిత ప్రయ

- పిట్టుల రవీందర్

(తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి)

ముంబాయి లోనూ

వెల్లివిరిసిన తెలంగాణ ఆకాంక్ష

ముంబై నగరంలో నివసించే తెలంగాణ వాల్లలో ‘ఇంకెప్యూడస్టరీ తెలంగాణ’ అనే ఆస్తకి మిక్కటంగా కన్నించింది. ‘ది బొంబాయి అంధ్ర మహాసభ’ వారి ఆపోసం మేరకు విజయ ఉగాది వేదుకలకు ముంబా యికి నేనూ నా సహచరి రాజేస్పురితో కల్పి వెళ్లాను. అక్కడ మూడు రోజులు తెలుగు ప్రజల మధ్య తిరిగి చాలామందితో మాట్లాడుతుంటే తెలంగాణ ఆకాంక్ష ఇక్కడకన్న ఏం తీసిపోనట్టు కన్నించింది. అక్కడా తెలంగాణ సంఘీభావ సంఘును ఏర్పాటు చేసుకొని కార్యికలు మౌర్యాలు, ధర్మాలు, దిష్టీబోమ్మలు అన్ని రకాల ఉద్యమాలు చేస్తున్నట్టు చెప్పారు. ముంబాయి నగరంలో 12 లక్షల మంది తెలుగువాళ్లు నివసిస్తున్నారు. ఇందులో ఎక్కువ భాగం మన తెలంగాణ జిల్లాల నుంచే ఉన్నారు. మరాటి సంస్కృతిలో కల్పిపోయి చక్కని సామరస్య స్నేహపాతావరణం లోనే ఉన్నారు.

ఉగాదిరోజు నాలుగుస్నురకే దాదర్స్టేపన్స్కు మమ్మిల్లి రిసీవ్ చేసికోడానికి అభిలభారత తెలంగాణ రచయితల వేదిక ప్రధాన కార్యదర్శి మచ్చ ప్రభాకర్, ఆంధ్రమహాసభ ప్రతినిధి తిరపతి వచ్చింద్ర. దాదర్లోనే ఉన్న మహాసభ భవనంలోనే బస ఏర్పాటు చేశారు. మహాసభ భవనం, స్థలం తెలుగువార్తాన కవికథకులు యజ్ఞస్నాటి ముంబాయి ముస్సిపల్ కార్పొరేషన్ కమీషనర్గా పనిచేసిన కాలంలో మంజారి చేశారు. ఇప్పుడు దాని విలువ దాదాపు రూ. 200 కోట్ల పై మాటేనట. హోల్లు, గదులు కార్యాలయం, జింభానా, ఆరుబయట సభలకు పెంచ్చిలకు వేదికలు బగానే ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం మహాసభకు పోత రాజూరాం అధ్యక్షులుగా, ప్రధానకార్యదర్శిగా బాబూరావు వ్యవహరిస్తున్నారు. సాంస్కృతిక విభాగ ఉపాధ్యక్షుడుగా నడిమెట్ల ఎల్లపు వ్యవహరిస్తున్నారు.

ఆంధ్రమహాసభ ముందు దాక్షర్ బి.అర్.అంబేద్కర్ నివసించిన ‘రాజగృహ’ ఇల్లు ఉన్నది. ఆ ఇల్లును చూస్తే ఆశ్చర్యం వేసింది. మామూ

లుగా పాత బంగ్లాలా ఉన్నది. అంబేద్కర్ మహారాష్ట్రుడు చాలాకాలం జీవించి రచనలు చేసి అక్కడే మరణించిన ఆ ఇంటిని ప్రభుత్వం చారిత్రక కట్టడంగా గుర్తిస్తే భాగుండు కదా! అన్నించింది. దాని ముందు మాత్రం ‘రాజగృహ చాక్’ అని రాసుంది. అయినా సరే అందులోకి వెళ్లాలనిపించి వెళ్లితే అందులో పైన రెండు కుటుంబాలు నివసిసున్నాయి. దీనిని ఏప్రిల్ 14, డిసెంబర్ నాడు మాత్రమే ప్రజల సందర్భం కోసం తెరుస్తారని మచ్చ ప్రభాకరన్న తెలిపారు. అందులో అంబేద్కర్ మనుమలు ఉంటున్నారట. లండన్లో మహారచయితలు శాస్త్రవేత్తలు రాజనీతిజ్ఞులు నివసించిన ఇండ్రము ప్రభుత్వం గుర్తించి ప్రత్యేకంగా వాల్ల వస్తువులతో ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేస్తూ బయట బోర్డులు ఏర్పాటు చేస్తుందని దాక్షర్ యన్ గోపి తన యాత్రకథనంలో పేరొన్నారు.

తెలుగువాల్లకు ఉగాది వలనె మహారాష్ట్రీయులకు ‘గుడిపడ్డా’ పండగ వాళ్లకూ సంపత్సరాది. గుడిపడ్డారోజు ప్రతి మరారి ఇంటి మీద ఒక జెండా కట్టికు చెంబుబోల్స్టారు. దానికి ఒక చీరకడుతారు. దానికి పూజలు చేస్తారు. మనలాగనే పచ్చడికూడా చేస్తారట. కాని అదివేరే. కారం రుచి ఉంటది. ఉగాది రోజు మచ్చప్రభాకర్ ఇంటికి మమ్మల్చు తీసికొని పోయారు. టాటీలో వెళ్లాము. టాటీ అంటే అక్కడ గ్యాస్టోలో నడిచేకారు. ముంబాయిలో ఆటోలు ఉండవు అన్ని కార్లే. హైదరాబాద్ ఆటోలే కంటె తక్కువే అన్నించింది. ఎక్కడ తిరిగినా మీటర్ ఎంత అయితే అంతేగానీ ఎవరూ ఎక్కువ అడుగలేదు. ప్రభాకరన్న ఇంట్లో ఉగాది పచ్చడి పోలెలు తిన్నాము. ఆ కుటుంబం చాలా ఆప్యాయితగా అతిథ్యం ఇచ్చింది.

ఉగాది రోజు సాయంత్రం ఆంధ్రమహాసభ కవి సమేకసంకు హాజరయ్యాను. నాతోపాటు మరో ముఖ్య అతిథి కష్టమ్య కమీషనర్ ప్రేమచంద్ వచ్చారు. మహాసభ అధ్యక్షులు కార్యదర్శితోపాటు 13 మంది కవులు పోల్చార్నారు. అంబల్ల జనార్థన్, మచ్చప్రభాకర్, భారత లక్ష్మీ, మార్గం రాజపాల్, ధామనెర్డి, గుంటుక పర్వతాం, గట్టు నర్సయ్య, వెల్లి సుదర్శన్, నడిమెట్ల ఎల్లపు కవిత్వాన్ని వినిపించారు. అందరి కవితల్లోనూ తెలుగు పరిమళం కన్నించింది. ఉగాది పచ్చడి పులిపోల్లోలు.. సభ సత్యార్థం ఘనంగా జరిగింది.

ఆ తర్వాత దాదర్లోని శ్రామిక హాల్లో తెలంగాణ సంఘీభావ వేదిక, శ్రమజీవి సంఘుం, ముంబై ఎల్లప్పాయిన్ యూనియన్ సంయుక్తంగా ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ‘తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రస్తుత పరిస్థితి పరిణామాలు’ అనే అంశంపై మాట్లాడున్నారు. ఆ సభలో పాల్గొన్న కార్యికవర్ధం అంతా తెలంగాణ ఆకాంక్షలపట్ల బలమైన వికాసంతో ఉన్నారు. ఇక్కడ జరుగుతున్న ఉద్యమ పిలుపుకు ముంబాయిలో తాము కార్యక్రమాలు తీసికుంటున్నామని తెలంగాణ

సంఘీభావ వేదిక కన్సీనర్ ఆక్షేపవల్లి దుర్గేశ్ అన్నారు. తాము 'శ్రీకృష్ణ కమిటీ'కి మెమోరండం జిచ్చిన విషయం నుండి కుహనా సమైక్యావాదం మాటల్లాడే నేతలు ఎవరు వచ్చినా ఇత్కుడు ఎమర్జొని దనుములాడుతామని తెలిపారు. శ్రమజీవి సంఘం కన్సీనర్ గొండ్యాల రమేశ్ గ్యార శేఖర్, వెంకటేశ్వర్లు ఆస్క్రిగా తెలంగాణ ఉధ్యమం గూర్చి రాజకీయనాయకుల గూర్చి అడిగి తెలిసికున్నారు. మచ్చప్రభాకర్ చౌరవతో ఏర్పుబైన ఈ సమావేశంలో కార్బుకులందరి కళలో తెలంగాణ ఆకాంక్ష కన్నించింది. తెలంగాణ వారి నాయకత్వంలో ఆక్కడ బుస్టార్, రిలయ్స్ తదితర కంపెనీల్లో కార్బుక సంఘాలు వసి చేస్తున్నాయి.

ముంబాయి ఇండియాగేటు తాజ్ మహోల్ హోటల్ చూసి ఓడ మీద ఎలిఫంటా గుహలకు వెళ్ళాము. అరేబియా సముద్రపు అలలమీద ప్రయాణం. అదొక అనుభూతి. ఎలిఫంటా గ్రూపులు 15వ శతాబ్దానికి చెందినవి. పెద్ద గుట్టను 400 సంవత్సరాలు తొలిచి తొలిచి పెద్ద దేవాలయం గుహగా మలిచారు. అందులో శివుని నాట్య భంగిమలు న్నాయి. ద్వీపంలో ఉన్న గుట్టను చుట్టూ నీళ్ళలో నుంచి చూడటం మంచి ఉత్సాహాన్నిచ్చింది. తిరిగి వచ్చేస్తూడు ముంబాయి మూర్జియం 'భత్రపతి శివాజీ వస్తు నిలయం' చూశాం. ఇంతకు ముందు దీని పేరు వేల్ మూర్జియం. చాలా గొప్ప ప్రదర్శనశాల. మెహంజోదారు నాగరికత, తప్పకాలు శిల్పాలు, నాటీలు, రకరకాల వస్తువులు అధ్య తంగా ఉన్నాయి. అసలు రోజంతా చూసినా తనివి తీరని ప్రదేశం అది. రవివర్ష తైల వర్ష చిత్రాలున్నాయి. దాని పక్కనే జహంగీర్ ఆర్జ్ గ్యాలరీ చూడదగ్గది. అందులో మూడు ఆర్జ్పోలు సడుస్తున్నాయి. అవస్తీ చూసాము. మూర్జియంలో కూడా నికల్స్ ఆర్జ్ గ్యాలరీ ఉంది. అన్ని చూసేందుకు సమయం లేదు కదా అనుకుంటు తిరిగాము.

తెల్లవారి 'బోరివెలి'లోని గోరాయికి వెళ్ళాము. అక్కడ పగోడలో బుద్ధుని విషణుక్ ధ్యాన కేంద్రం ఉంది. ఒక నది పక్కనున్న దీనిని గోయింకా నిర్మించినట్లు తెలిపారు. చాలా పెద్ద మందిరం. ఒకేసారి పదివేలమంది ద్వానం చేసే వైశ్వాలం గల హోలు చూస్తే 'అష్టన్' అయితడి. ఆ భవనంకు పిల్లల్ లేదు, ఇనుమలేదు. రాళ్ళతోనే గోపురంగా కట్టారు. అక్కడ బుద్ధుని ఆర్జ్ గ్యాలరీ చాలా పెద్దగా ఉన్నది. అక్కడి చిత్రాలు చూస్తే బుద్ధున్ని సజీవంగా చూసినట్లు అయ్యింది.

అక్కడి నుంచి మా కోడలు పద్మ వాల్మింటో బోర్వెలిలో ఆతిథ్యం తీసికొని తిరుగు ప్రయాణం అయ్యాము.

కవిమిత్రుడు సంగెనే రహింద్ర మధ్యలో సంభాషించి వెళ్లాడు. కవి సమేళనంలో పాల్గొనలేదు. హాచెంటీవీ రిపోర్టర్ అయిన తర్వాత అదే సమయానికి ల్యాప్ ప్రార్థి రావడంతో కవరేజికి వెళ్లినట్లు తెలిపారు.

నడిమెట్లు ఎల్లప్ప ఆహోనం మేరకు ఓంబాయి నగరం చూసే అవకాశం దొరికింది. ముంబాయిలో మన తెలుగువారి ఆప్యాయత అనురాగాలు మరువులేనివే. ముంబాయి నిర్మాణంలో తెలుగువారి పాత్ర అపురూపమైందని మహాత్మజ్యోతిభాష్యాలే రాసిన 'గులాంగిరి' నవలను తెలుగులోకి అనువాదంచేసి అచ్చువేసింది మన తెలంగాణకు చెందిన రామయ్య అయ్యవర్ అని మచ్చ ప్రభాకర్ తెలిపారు. అదీగాకుండా ముంబాయి విటి టైప్స్ ప్రైస్, మూర్జియం, లాంటి భవనాల నిర్మాణ కంట్రాక్టర్లు కార్బుకులు మన తెలుగువారేనని తెలువగానే సంతోషం అన్మించింది. మన వాల్లు ముంబాయి, భీవండి, పూణా, ధానాలకు వంద ఏండ్లకు పూర్వమే పలస వెళ్లారు. కాని అక్కడ వ్యత్పి వ్యాపారాలు చేసుకున్నారు కాని అక్కడి రాజకీయాల్లో మన ఆంధ్రపాశ్చలాగ తలచూర్చలేదు అన్మించింది. అందుకే మరాశా ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాలు వచ్చినపుడు వాల్లు బీపోరీలను ఉత్తరాది వాల్లనే వ్యతిరేకిస్తారు కాని తెలుగువాల్లతో స్నేహంగానే ఉంటారు.

ముంబాయి అందమైన నగరమేకాదు కాలుప్పం లేని నగరంగా నాకు కన్నించింది. మేం తిరిగిన ప్రాంతంలో చెట్లు బాగానే ఉన్నాయి. విద్యుత్ కోతలేదు. అక్కడ 'ఊనాడు', 'సాక్షి' ఎడిషన్లున్నాయి. మనవాళ్ళ వార్లలు వస్తాయి. దాదాపు 12 లక్షలమంది తెలుగువాల్లు, నిపిస్తున్నారు. ఉధ్యమాల ప్రభావం అంతటా ఉన్నట్లు ముంబాయి తెలుగువాల్ల మధ్య తెలంగాణ ఆంధ్ర గీత కన్పించకున్డానే పనిచేస్తున్నట్లు అన్మించింది. ఇక్కడితే మానసికంగా, అన్ని సంఘాలు, పార్టీల మనుషులు, విభజింప బడి ఎవరికి వారే ఉన్నారు. ఇక తెలంగాణ ఏర్పాడటమే తరువాయి.

గుణ్ణై ముంబాయి..

-అన్నపరం దేవేందర్, కరీంనగర్

నెల్: 94407 63479

భూసేకరణ, పునరావాసం మరియు

పునర్ నివాసిత జల్లు - 2011

పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశ పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ల్యాండ్ అక్షీసిషన్, రిపోబ్లిక్‌స్పెన్ మరియు రిసెలీమెంట్ -2011 ముసాయిదాచిల్లుపై, ప్రజా ఉధ్యమాల జాతీయ వేదిక (National Alliance of People's Monuments - NAPM) అధ్యర్థంలో ఒక గోప్త్వం, ఇటీవల హైదరాబాద్, సుందరయ్య హల్లులో జరిగింది. ఈ గోప్త్వం ప్రజా ఉధ్యమాల జాతీయ వేదిక, జాతీయ కన్వీన్స్ మేధాపాట్టర్ అధ్యక్షత వహించారు. ముందుగా ఈ బిల్లులోని కీలక అంశాలు, బిల్లు తేవడానికి కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పుతున్న పరిస్థితుల నేపథ్యం గురించి 'చేతన' స్వచ్ఛంద సంస్థ ప్రతినిధి డి. నరసింహరెడ్డి వివరించారు.

116 సంవత్సరాల క్రితం బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం తెచ్చిన భూసేకరణ చట్టం 1894 గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా, పేద ప్రజలకు ప్రమాదకారిగా అయిందని, దీన్ని అడ్డుపెట్టుకొని ప్రభుత్వాలు, 'ఆభివృద్ధి' పేరుతో కర్మగారాలకు, ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలకు, ఖటీ పార్యులకు, విమానాశ్రయాలకు, రకరకాల ప్రాజెక్టులకు భూసేకరణ జరుపుతుందని, ఈ ప్రక్రియలో ఎక్కువగా భూములు కోల్పోతున్నది పేద ప్రజలు, చిన్న రైతాంగం అనే విమర్శ ఎక్కువగా వస్తుందని, వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూములు సేకరించవద్దని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులాలు ఆభిప్రాయపడ్డ నేపథ్యంలో ఈ చట్టాన్ని తిరిగి రాసారని ఆయన చెప్పారు. తదుపరి ఈ అంశంపై సామాజిక కార్యకర్తలు, హక్కుల సంఘాల బాధ్యతలు, ఫ్యాబోసీటీ భూనిర్వాసితులు ఇంకా ఇతరులు చర్చలో పాల్గొన్నారు.

పైకి చూడటానికి ఈ చట్టం, పాత చట్టంకన్న మెరుగ్గా ఉన్నట్టు కనపడుతున్నా, పూర్తిగా కార్బోర్ట పారిశ్రామికవత్తేలకు భూమి చేతులో పెట్టడం దాని లక్ష్యంగా అనిపిస్తుందని వక్తలు ఆభిప్రాయపడ్డారు. అయితే పునరావాసం ఇంతవరకు చట్టరూపం లేదని, దాన్ని ఈ బిల్లులో చేర్చడం ఆహార్సించదగ్గవిషయం అని మేధాపాట్టర్ అభిప్రాయపడ్డా "భూమి కోల్పోయిన వారికి భూమి ఇవ్వడం" విషయం చట్టంలో లేదని అంది.

మానవ హక్కుల వేదిక ప్రతినిధి జీవన్కుమార్ మాట్లాడుతూ పట్టణాల పెరుగుదల, విస్తరణ అంశాలు, అందువల్ల నిర్వాసులోతున్న ప్రజలు, వాళ్ల కోల్పోయే భూముల అంశాలు ఈ చట్టాలో లేవని విమర్శించారు. రంగారెడ్డి జిల్లా రావిలాల గ్రామంలో ఫ్యాబోసీటీకోసం భూములు కోల్పోయిన నైతులు, తమ దగ్గర నుంచి అన్యాయంగా భూమి లాక్కుందని, ఇప్పటివరకు ఆ భూముల్లో ఎటువంటి కర్మగారాలు రాలేదు కాబట్టి తమ భూములు తిరిగి తమకే అప్పగించాలనే డిమాండ్ ను చర్చకు పెట్టారు. ఈ డిమాండ్ వెలుగులో సేకరించిన భూమిని

నిర్దేశించిన సమయంలో వినియోగించకుంటే ఆ భూమి సంగతి ఏమిటి అనే విషయం బిల్లులో లేదనే అంశం బయటకు పొడసూపింది. అందువల్ల నిర్దీశ కాలంలో సేకరించిన ఉద్దేశ్యాన్నిచే భూమి వినియోగించకపోతే, తిరిగి ఆ భూమిని ఆ ప్రజలకే అప్పచేప్పేట్టు చట్టంలో రక్షణ ఉండాలని ఆభిప్రాయం వచ్చింది. ప్రాజెక్టువల్ల నష్టపోతున్న ప్రజలగురించి ఇంకా వివరణ అవసరం ఉండనే అభిప్రాయం వ్యక్తం అయింది. వివరగా మేధాపాట్టర్ సమీక్షిస్తూ, ప్రజాప్రయోజనం పేరుతో ప్రభుత్వాలు కార్బోర్ట కంపెనీలకు, విదేశి కంపెనీలకు భూములను ధారాదత్తం చేస్తున్నాయిని, భూముల్ని వస్తున్నాయిని, భూముల్ని వస్తున్నాయిని, సంఘటిత పోరాటం అవసరం అని వక్కాణించారు. రాజోయే చట్టంలో ఈ కింది అంశాలు తప్పనిసరిగా ఉండేట్లు చూడాలని సద్గు అభిప్రాయపడింది.

1. భూమి కోల్పోతున్న వాళ్లకు ఆర్థిక పరిహారం కాకుండా భూమి ఇవ్వాలి.
2. సాగునీటి ప్రాజెక్టులు తప్ప ఇతర ప్రాజెక్టుల్లో తప్పకుండా భూ నిర్వాసితులకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలి.
3. భూములతోపాటు ఇండ్స్ కూడా కోల్పోవలని వస్తే పునరావాసంలో భాగంగా అన్ని సేకరాలుతో ఇండ్స్ నిర్మించిన తర్వాతే, కుటుంబాలను తరలించాలి.
4. కొత్త ప్రదేశాల్లోకి ప్రజలు తరలింపబడ్డప్పదు రవాణా, ఇతర భర్మలు ప్రభుత్వమే భరించాలి.
5. రెండు, మూడు సందర్భాలలో నిరాతయులైన కుటుంబాలకు అదనపు పరిహారం, రక్షణ కల్పించాలి.
6. నిర్వాసితం అయ్యే గ్రామంలోని యువతి, యువకులకు ప్రత్యేక శిక్షణ ఇచ్చి ఉపాధి కల్పనకు ప్రభుత్వం దోహదం చేయాలి.
7. భూములకు నష్టపరిహారం అంచనావేసినప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రిజిస్ట్రేషన్ ధర కాకుండా మార్కెట్లో ఆ భూమికి అమలులో ఉన్న మార్కెట్ విలువను పరిగణలోకి తీసుకోవాలి.

ఈ సద్గులో ఎన్.ఎ.పి.ఎమ్ రాష్ట్రాభి కన్వీన్సర్లు రామకృష్ణరాజు, సరస్వతి, సభ్యులు ఉమాశంకరి, శశాంక, చేతన సౌమ్యై నుండి డి. నర్సింహరెడ్డి, పరిశోధకురాలు ఉధా సీతాలజ్జీ మరియు ఫ్యాబోసీటీ భూనిర్వాసితుల సంఘం సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

- జీవన్కుమార్, మానవహక్కుల వేదిక

అలువాడిన పాట నా తెలంగాణ, నా తెలంగాణ, ఆత్మ గల్లా చెయ్యి నా తెలంగాణ, నా తెలంగాణ - నందిసి సిధారెడ్డి

రైతు కూలీల బతుకులు చిద్రం

ప్రపంచీకరణ విధానాల అమలుతో వ్యవసాయ కూలీల బతుకులు చిద్రమయినవి. భారతదేశంలో కనీసం 70 శాతం మంది వ్యవసాయాన్ని నమ్ముకని జీవిస్తున్నారు. నూతన ఆర్థిక విధానాలు ప్రారంభం అయినప్పటి నుంచి విద్యా, వైద్యం, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ రంగాలు హృద్రిగా సంక్లోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నాయి. సామ్రాజ్యవాద దశాల విధానాలకు సంబంధం ఉంది. వ్యవసాయం, భూమి సమస్యలో ముడి పడి ఉంది. గత ముప్పై ఏక్ల ప్రపంచీకరణ రైతు కూలీల పాలటి శాపంగా మారింది. మాయుదారి యంత్రాలతో గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూలీ దొరకడం లేదు. ఆధునిక భారీ యంత్రాలతో పరిశ్రమల్లో మానవ శ్రమ అవసరం లేకుండా పోయింది. విదేశీ, స్వదేశీ పెట్టుబడిదారులు లాభాల రూపంలో ప్రజలను లూటీ చేస్తున్నారు. ప్రత్యేక ఆర్థిక మండల్లు పేరిట రైతుల నుంచి బలవంతంగా భూములను లాకోఫ్పడంతో ఇప్పటికి సుమారు ఇరవై ఐదు లక్షల మంది రైతులు భూనిర్వాసితులుగా మారాయి.

గనుల త్వకం పేరిట లక్షలాది మంది ప్రజలను గ్రామాల నుంచి వెళ్ళ గొడుతున్నారు. ఇవాళ భూమి రైతుకు కాకుండా పోయింది. భూమి భూస్వాములు, పెట్టుబడిదారుల కార్బోరేట్ శక్తుల చేతిలో భూమి బందీగా వుంది. భూగర్జు జలాలు అడుగంటిపోతున్నాయి. వర్షాలు రాక, కరువు కాటకాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. రసాయన ఎరువుల ధరలను కార్బోరేటు శక్తులు శాసిస్తున్నాయి. మార్కెట్లో నకిలీ విత్తనాల జోరు రైతులను మరింత సంక్లోభంలోకి నెట్టివేసింది. పశువుల పేడ లేకుండా పోయింది. భూములకు మందులు చల్లి చల్లి విషపు భూములుగా మారి భూములు పనికి రాకుండా పోయినవి. ప్రపంచీకరణ విధానాల మూలంగా పెట్టుబడిదారి వర్ధం - శ్రామికుల మర్యాద ఆర్థిక అసమానతలు తీవ్రంగా పెరిగాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసించే ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు దిగజారిపోయాయి. శతకోటీ శ్వరుల సంఖ్య పెరుగుతుంటే పేదరికం కూడా భారీగా పెరుగుతోంది.

భారతదేశంలో 2005 నుంచి 2013 వరకు ఆత్మహత్యలు, ఆకలి చావుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, పంజాబ్, హర్యానా, పశ్చిమ బెంగాల్, ఆగ్రల, మధ్యప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, కర్ణాటక తదితర రాష్ట్రాలలో రైతులు బలవంతపు చావులకు గురవుతున్నారు. ఇప్పటి వరకు రెండు లక్షల యాభై వేల మంది కుటుంబాల వారు ఆకలి చావులకు గుర య్యారు. వ్యవసాయ సంక్లోభం మూలంగా ఇప్పటి వరకు 15 లక్షల మంది వ్యవసాయ కూలీలు బతుకు దెరువు కోసం పొట్ట చేతపట్టుకని పట్లెలను విడిచి వలసలు పోతున్నారు. నగరాలు ప్టటణ ప్రాంతాలలో నరకయాతన అనభవిస్తున్నారు. కొంతమంది రైతులు రక్తం, కిడ్నీలు అమ్ముకని దుర్భర జీవితాలను వెల్లడిస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దారిద్ర్యం వెంటాడుతుంది. వ్యవసాయం పతనం కావడానికి కారణం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అవలంబిస్తున్న విధానాలే. ఈ విధానాలకు మూలకారణాలు సర్వీస్కరణ, ప్రయివేచీకరణ, ప్రపంచీకరణతో కూడిన సంస్కరణలు.

ఎరువులు, పురుగుమందులు, విత్తనాలు, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల వ్యాపారంలో సామ్రాజ్యవాదుల గుత్తాదిపత్యం పెరిగింది. కోట్లాది మందికి జీవనోపాధిని కలిపుత్తున్న వ్యవసాయంపై సామ్రాజ్యవాద దోషించి వ్యవసాయం ప్రమాదస్థాయికి చేరుకుంది. ప్రపంచ భ్యాంకు ఆదేశాల అమలు వేగవంతమైంది.

కార్బోరేట్ వ్యవసాయం అయిన తరువాత రైతులు కూలీలుగా మారారు. వ్యవసాయ కూలీల బతుకులు దయనీయంగా మారాయి. ఆర్థిక సంస్కరణల పల్ల మరింత కూలీల బతుకులు దిగజారి పోయి నాయి. వీరి పనిదినాలు తగ్గినాయిని అనేక సర్వేలు మెల్లడించాయి. దేశంలో సుమారు ఆరు కోట్ల మంది వ్యవసాయ కూలీలన్నారు. గ్రామాలలో ట్రాక్టర్ సంఖ్య ఐదు కోట్ల దాటంది. వ్యవసాయ పనులకు, దుక్కిధున్నడానికి, విత్తనాలు వేయడానికి, నాట్లు వేయడానికి, కలుపు తీయడానికి యంత్రాలను వాడుతున్నారు. వరికోత యంత్రాలు పనులను కూలీలకు దక్కనివ్వుకుండా చేస్తున్నాయి. ప్రభుత్వాలు క్రాప్ హాలీడే ప్రకటించడంతో పనిదినాలు బాగా తగ్గిపోయాయి. నిరిద్యోగం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అంతశేకుండా పెరిగిపోయింది. చాలీ చాలని వేతనాలతో సత్తుతమవుతున్నారు. నిత్యావసర ధరలు కూలీలపై తీవ్రమైన ప్రభావాన్ని చూపించాయి. మార్కెట్లో కార్బోరేట్ శక్తులు, వ్యాపారులు బియ్యాన్ని, కొరత సృష్టించి ఇష్టానుసారంగా పెంచారు. కార్బోరేట్ వ్యవసాయాన్ని పాలకులు ప్రోత్సహించడం పల్లనే కూలీలు పనిని కోల్పోతున్నారు. ప్రయివేట వడ్డి వ్యాపారులకు, అప్పులు చెల్లించలేక వెట్టిచాకిరికి గురవుతున్నారు.

ఆపోర సంక్లోబం తీవ్రరూపం దాల్చింది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా మూడు వందల కోట్ల మందికి, దేశంలో 49 కోట్ల మందికి ఆపోరం అందుబాటులో లేదు. ఆపోర కొరత, పోపకాపోర లోపంతో అనారోగ్యాలకు గురై దేశవ్యాప్తంగా ఏటా ఇరకై ఐదుల లక్షల మంది మరణిస్తున్నారు. ఆకలి, పేదరికానికి వ్యతిరేకంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా పెద్ద ఎత్తున ప్రజలు చేస్తున్న ఆకలి పోరాటాలను సాయంధ బలగాలతో అణిచివేస్తున్నారు. ఎందురు పరిపాలకులు మారినా ఎక్కడ వేసిన గొంగి అక్కడనే ఉంది. ఇప్పటికే 60శాతం మంది ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన బతుకుతున్నారు. చేసేత కార్బుకులు, సన్సుకారు రైతులు, రైతు కూలీలు, పత్తితైతులు వేలాదిమంది కార్బుకులు లక్షల్లో అత్యహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. గ్రామీణ జనజీవనం ఆదాయ వనరులు లేక తల్లడిల్లుతున్నారు. ప్రపంచీకరణ విధానాలు వల్ల ప్రజల సంపద, ప్రకృతి వనరులు, భూమి సీరు, అడవులు, గసులు ఖనిజ సంపదంతా సామ్రాజ్యవాదుల వశమైనాయి. ఇది లక్షలాది మంది ఉపాధిని దెబ్బ తీస్తుంది. వేలాది మంది ప్రాంతాలను బలితీసుకుంటుంది. రైతులు, కూలీల జీవితాలు అతలుపై కుతుంబాలు వాడుతున్నాయి. రైతుల జీవితాలు ప్రాంతాలలో వేగవంతమైంది. ప్రయివేట వడ్డి వ్యాపారులకు, అప్పుల చెల్లించలేక వెట్టిచాకిరికి గురవుతున్నాయి.

ప్రకృతి నాక్షిగా జీవనం

ప్రకృతి రక్షణ జీవాధారం

ఆదివాసీల ఆచార వ్యవహారాలు, ఇలవేల్చులు, పూజా విధానాలు, పండుగలు, కట్టుబాట్లు, ఆహారపు అలవాట్లు, వేషభాషలు, ఆట పాటలు వేల సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతున్నాయి. ఎన్నో మతాలు, కులాలుగా సమాజం విడిపోయినా.. నేటికీ చెక్కు చెదరని అపూర్వభంధంతో బక్కతతో ప్రకృతితో మమేకమై జీవిస్తున్న ఘనత ఆదివాసీలదే. చైత్ర మాసం రాకతో వారి సంబరం అంబరాన్ని తాకుతుంది. వారి నాగరికత గొప్పదనం వసుదైక కటుంబానికి నిదర్శనం. కట్టు భోట్లు, సమానత్వం, ప్రైమేక బంధం, నిబిడ్తత, దృఢచిత్తం, ప్రకృతి ఆరాధన, మానవత్వం కలగలిసిన జీవనం ఆదివాసీల సాంతం. ఆచారాలు కాలగర్జుంలో కలిసి పోసేయికుండా ఈతరం వారిని కూడా వారసులుగా, కార్య సాధకులుగా చేసేందుకు ఆదివాసీ సంఘాలు నడుంబిగించాయి. సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు పెద్దఫీట వేస్తూ ప్రతి పండుగను వేడుకగా నిర్వహిస్తున్నాయి. గిరిజన సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకై ఆదివాసీ సంఘాలు కడంతోక్కుతున్నాయి. ఆచార వ్యవహారాలను కాపాడుకునేందుకు ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టాయి. ఈ తరుణంలో ఖమ్మంజిల్లా చింతురు మండల కేంద్రంలో రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా మూడు రాష్ట్రాలలో జీవనం సాగిస్తున్న ఆదివాసీలను అనుసంధానం చేస్తూ రేల పండుగ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించాయి. ఈ కార్యక్రమానికి ఆంధ్రా, ఒరిస్సా, చత్తీసగఢ రాష్ట్రాల్లోని గిరిజనులు, గిరిజన ప్రతినిధులు హజరయి ఆదివాసీల ఆచారవ్యవహారాలను కాపాడేందుకు కదం తొక్కారు. ఈ మూడు రాష్ట్రాల్లోని ప్రజలే గాకుండా జార్ఫండ్, గుజరాత్ మరికొన్ని రాష్ట్రాల గిరిజన ప్రతినిధులు ఈ కార్యక్రమానికి హజరయ్యారు. దీనోలో రేల పండుగ కార్యక్రమం విజయ వంతం కావడానికి 15 రోజుల పాటు ఆదివాసీ సంఘాలు తీవ్రంగా ప్రమించి ఏర్పాట్లను చేశారు.

ఈ రేల పండుగ విశిష్టత గిరిజన సంప్రదాయాలు సంస్కృతుల్లో భాగం రేల పండుగ. గిరిజనులకు ఇది సంప్రదాయ పండుగ. దీనిని పూర్వం సుంచి ఇప్పటి వరకు ఆచారంగా, సంప్రదాయబిధంగా నిర్వహిస్తున్నారు. తమ ఆచార వ్యవహారాలు పాటిస్తూ రేల పండుగ సంబరం కనుమరుగవకుండా ఇప్పటివరకు కాపాడుకుంటూ వచ్చారు. ఆదివాసీల ఆచారాల విశిష్టతను చాటి చెప్పేలా రేల పండుగ నిర్వహిస్తూ వస్తున్నారు. రేల పండుగ గిరిజనుల ఆచార సంస్కృతికి, సంప్రదాయాల అనేక తెగల బక్కతకు

రేల పండుగ విశిష్టత

గిరిజన సంప్రదాయాలు సంస్కృతుల్లో భాగం రేల పండుగ. గిరిజనులకు ఇది సంప్రదాయ పండుగ. దీనిని పూర్వం సుంచి ఇప్పటి వరకు ఆచారంగా, సంప్రదాయబిధంగా నిర్వహిస్తున్నారు. తమ ఆచార వ్యవహారాలు పాటిస్తూ రేల పండుగ సంబరం కనుమరుగవకుండా ఇప్పటివరకు కాపాడుకుంటూ వచ్చారు. ఆదివాసీల ఆచారాల విశిష్టతను చాటి చెప్పేలా రేల పండుగ నిర్వహిస్తూ వస్తున్నారు. రేల పండుగ గిరిజనుల ఆచార సంస్కృతికి, సంప్రదాయాల అనేక తెగల బక్కతకు

నిదర్శనం. ఆదివాసీ ప్రాచీన సంప్రదాయం ప్రకారం అలసిపోయిన ఆదివాసీలు అలసట తీర్పుకునేందుకోసం (వినోదం పొందటానికి) ఆట-పాట ప్రారంభిస్తారు. దీంతో రేలపాట అనేది పుట్టుకొచ్చింది.

ప్రాచీన కాలంలో వినోదం కోసం ఎటువంచి టీవీలు, రేడియోలు లేనప్పుడు ఈ రేల పాటను ఆదివాసీలు తమ వినోదం కోసం రూపొం దించుకున్నారు. ఇలా వారి జీవనంలో ఒకటిగా మారిన రేల పాట సంప్రదాయంగా మారింది. ఈ రేల పాట అనేది ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు కష్టపడి వని చేసి రాత్రిపూట అలసటను తీర్పు కునేందుకు, ఆనందం పొందటానికి ఆదివాసీలు అందరూ కలిసి సామూహికంగా పాట పాడి, కలసికట్టగా ఆడుతుంటారు. ఈ పాటతో కష్టాలు మరిచి సేద తీరి ప్రశాంతమైన జీవితాన్ని గడుపుతారనేది వారి నమ్మకం. రేల అంటే ఆనందం. ఈ ఆనందం కోసం పాదేధాన్ని రేల పాట అంటారు. పూర్వీకుల చరిత్రను చెప్పుకుంటూ, తమ ఆచారాలను, జీవన విధానాన్ని పాటగా బాణి కట్టి పాడతారు. పాటకు అనుగుణంగా అడుగులు వేస్తూ.. ఈ రేల పండుగను నిర్వహిస్తుంటారు. ఈ రేల పండుగను ఎక్కువగా వ్యవసాయ పనులు పూర్తయిన తరువాత వెన్నెల రాత్రుల్లో యుక్తవయసు ఉన్న యువతీ యువకులు కలిసికట్టగా ఎటు వంటి బేధాభిప్రాయాలు లేకుండా ఐక్యంగా ఆటలు ఆడుతూ పాటలు పాడుతుంటారు. దీంతో వినోదంతో పాటు ఆచార వ్యవహారాలుగా ఉంటాయనేది వారి నమ్మకం.

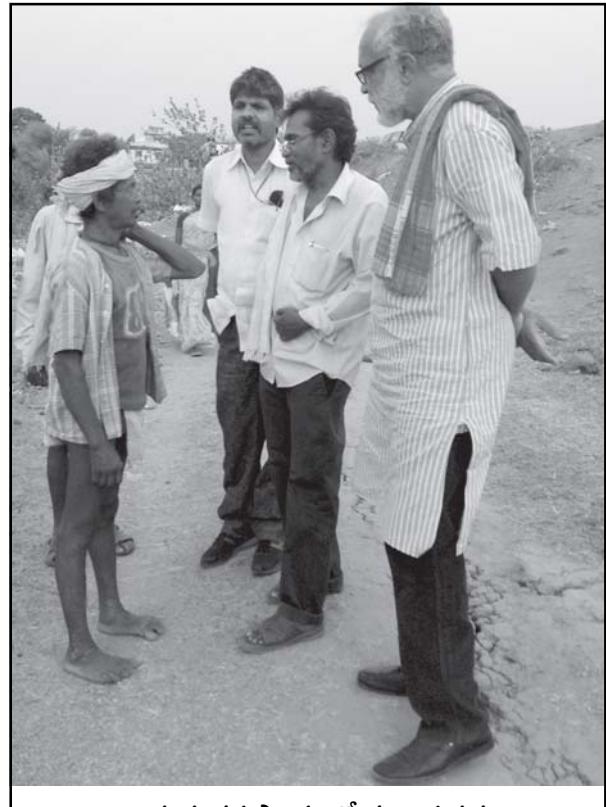
రేల పండుగలు అనేక రకాలు

గిరిజన ఆచార వ్యవహారాల్లో పండుగ అనేది ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంది. ఈ పండుగ గిరిజనుల్లో ఆనందంతో పాటు ఆచార వ్యవహరంలో పాలువంచుకుంటుంది. ఈ పండుగను గిరిజనులు అనేక రకాలుగా నిర్వహిస్తుంటారు. పెళ్ళిరేల, భూమిరేల, వెన్నెలరేల, చావురేల, తప్రురేల, పండుగ రేల ఇంకా పలురకాల రేల పండుగను నిర్వహిస్తుంటారు. ఈ రేల పండుగను నిర్వహించే సమయంలో పాట ద్వారా పూర్వీకుల చరిత్రను చెప్పుకుంటూ, ఆటలు ఆడుతూ పాటలు పాడుతుంటారు. ఈ ఆటపాటుల్లో చిన్నాపెద్ద తారతమ్యం లేకుండా ఆడామగ తేడా లేకుండా పలయంలా ఏర్పడి పాట పాడుతూ ఆటలు ఆడుతారు.

ఆదివాసీ సంస్కృతి - సంప్రదాయాలు

రేల పండుగతో పాటు ఆదివాసీ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను ఊడా కాపాడుకునేందుకు గిరిజనులు నడుంబిగించారు. ఆదివాసీలు ప్రతీ పనికి సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, ఆచార వ్యవహారాలను తప్పని సరిగా పాటిస్తారు. ఐక్యత, ఒకరి సంస్కృతి మొరకరికి అందేలా చూడ ఉంతో పాటు గిరిజనులు తమ సంప్రదాయాలకు కష్టాభి ఉంటారు. ఈ సందర్భంగానే పెళ్లి, చావు, కర్కుకాండలు, పుట్టుక వంటి పలు కార్యక్రమాలకు సంప్రదాయాలు నిర్వహిస్తుంటారు. ప్రతి పని మొదలు పెట్టినప్పుడు పండుగలు నిర్వహించడం ఆదివాసీల ఆచారం.

గిరిజనులు ముందుగా తొలకరి (భూమి పండుగ) పండుగను నిర్వహిస్తారు. వేసవి గాలులు వీచే సమయంలో ఈ భూమి పండుగను నిర్వహిస్తుంటారు. ఈ సందర్భంగా తొలకరి చినుకుల్లో ముందు ఈ రేల కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తూ, వారి ఆచార సంప్రదాయాలను చాటి చెప్పారు. కొత్త పంటలు వేసిటప్పుడు గడ్డి పండుగ, తాటిచెట్టు పండుగ,

చింతారు వద్ద స్థానికులతో మాట్లాడుతున్న వేదకుమార్, దాక్షర్ యాదయ్, దాక్షర్ రామకిషన్

చిక్కుడు పండుగ, ఇప్ప పండుగను ఆదివాసీలు నిర్వహిస్తుంటారు. చివరిగా మామిడి పండుగతో వారి పండుగలు ముగుస్తాయి.

మూడు రాష్ట్రాల గిరిజనులు..

గిరిజనుల జీవితాల్లో ప్రతి పని ఆచారం ప్రకారమే ప్రారంభిస్తారు. ప్రకృతితో మమేకమై ఉన్న వారి జీవితం, అడవిసంపదమై ఆధారపడి సాగే జీవనం.. వారి ప్రతి సంబంధంలో ప్రకృతి ఆరాధన ఇమిడి ఉండేలా చేస్తోంది. అంతా కలిసి సమిష్టిగా అంబరాలను నిర్వహిస్తారు. పండుగలే కాకుండా కొలుపులు, ఇలవేల్పులు అనేవి కూడా నిర్వహిస్తుంటారు.

పండలాది సంప్రదాయాలుగా వస్తున్న తమ ఆచారాలు, సంస్కృతి సంప్రదాయాలు రానున్న తరాలకు కూడా అందించాలన్న తాపత్రయమే ఈ రేల పండుగ భారీగా నిర్వహించడానికి ప్రధాన కారణం. మూడు రాష్ట్రాల్లో జీవనం సాగిస్తున్న ఆదివాసీలు ఈ పండుగల్లో పాల్గొన్నారు. తమ సంస్కృతి సంప్రదాయాలు కనుమరుగవుతున్న తరువాత ఆదివాసీలను ఒక్కాటిపై తెచ్చేందుకు, ఐక్యంగా నిలిపేందుకు మూడు రాష్ట్రాల గిరిజనలను ఏకం చేసేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. గిరిజనులు తమ ఉనికిని చాటుకోవడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఎంత మేరకు నెరవేరతాయనేది వేచి చూడాలిందే.

- చంద్రశేఖర్ (చింతారు, భమ్మం జిల్లా)

(ఆంధ్రప్రదేశ్ సౌజన్యంతో)

గోండుల తొలి పోరాటయోధుడు

భారత ప్రభమ స్వాతంత్ర్య పోరాటం అంటే 1857 గుర్తుకు వస్తుంది. గోండ్వానాలో భాగమైన ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో రాంజీగోండు ఆధ్వర్యంలో 'రోహిల్లా పోరాటం' (1836-60) దేశంలో తొలి ఆదివాసీ పోరాటంగా నిలిచింది. చరిత్రలో ప్రభమ స్వాతంత్ర్య పోరాటఫుట్టానికి వచ్చిన పేరు రోహిల్లాల పోరాటానికి రాలేదు. రాంజీ గోండు స్వరంకు ఆనవాళ్లు కూడా లేకపోవడం చరిత్రహినతకు, పాలకుల వివక్షకు దర్శించం. మహారాష్ట్ర, ఒడిశా, మధ్యప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో నివసించే అనేక మంది ఆదివాసీ తెగల 'గోండ్వానా రాజ్యం' బ్రిటిష్ పాకుల రాకకు ముందే ఉన్నది.

ఆదిలాబాద్ జిల్లా గోండుల్లో దైర్యశాలిగా పేరున్న మార్సికోల్లా రాంజీగోండ 1836-60 మధ్య, నాటి జనగాం (ఆసిఫాబాద్) కేంద్రంగా బ్రిటిష్ సైన్యాలను ఎదురొన్నాడు. 1857లో తాంతియా తోపే అనుచరగణంగా ఉన్న రోహిల్లా సిపాయిలు పెద్ద సంబుల్లో ఔరంగాబాద్, బీదర్, పర్వతీ, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోకి ప్రవేశించారు. రోహిల్లా సిపాయిలు అజంతా, లాతూర్, మఖల్, నిర్మల్ ను పోరాట కేంద్రాలగా చేసుకున్నారు. రోహిల్లాల సమాచారాన్ని పసిగట్టిన బ్రిటిష్ రెసిడెంట్ దేవిడ్స్ నేసినుకులను అప్పమత్తుం చేశాడు. రోహిల్లాల నాయకుడిగా ప్రకటించు కున్న రంగారావు నిజం ప్రభుత్వాన్ని పడగాటి, బ్రిటిష్ వాళ్లను తరిమి వేయాలని ఆశించాడు. ప్రజల్ని ఉత్సేజితుల్ని చేసే క్రమంలో బ్రిటిష్ సైన్యానికి పట్టుబడ్డాడు. తర్వాత రోహిల్లాల పోరు రాంజీగోండ నాయకత్వంలో తీప్పరూపం దాల్చింది.

రోహిల్లా సిపాయిల పోరాటం ఆసిఫాబాద్ తాలూకా నిర్వర్త కేంద్రంగా సాగింది. గోండు, కొలాము, కోయ తెగల ఆదివాసులు ఉండే ప్రాంతం అది. ఆ పోరాటం 1860 మార్చి-విప్రిల్ మాసాలలో కీలక దశకు చేరుకుంది. బ్రిటిష్ పాలనలో గోండులు బాసిన బతుకులు వెళ్లిందారు. సిర్వార్, ఆసిఫాబాద్, చెన్నూర్, లక్ష్మీపేట, ఉట్టార్ ప్రాంతాలు బ్రిటిష్ ఆకృత్యాలతో అల్లకల్లోలమయ్యాయి. రాంజీ నాయకత్వంలో వెయ్యి మంది రోహిల్లాలు, ఐదు వందల మందికి పైగా గోండులు విల్లంబులు, బరిసెలు, తల్పురుతో కడనానికి సిద్ధమయ్యారు. నిర్వర్త సమీప కొండలు కేంద్రంగా పోరాదారు. తమ ప్రాంతం నుంచి తెల్లజాని తరిమికొట్టారు. ఈ పోరాటం సంగతి తెలిసిన నిర్వర్త కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో నిజం బలగాలు దాడులు చేశాయి. కడదాకా పోరాదిన రాంజీ గోండతో సహ వెయ్యి మందిని పట్టుకొని నిర్వర్త నడిబోడ్డున ఉన్న 'ఊడలముర్' చెట్టుకు 1860 ఏప్రిల్ 9న ఉరితీశారు. అదే 'వెయ్యి ఉరిల మర్లిచెట్టుగా' ప్రసిద్ధిక్రింది. తెల్లబూరల దురాగాతలకు చిప్పుంగా నిలిచిన ఆ చెట్టును 1919లో స్థానిక పెత్తందారులు నరికివేశారు. భారతీయ సాహిత్యంలో, విషప పోరాట సాహిత్యంలో కూడా ఆయనకు సముచిత స్థానం దక్కలేదు. ఇప్పుడు తలంగాణ తన మూలాలను వెతుక్కుంటూ చరిత్రను పునర్నిర్మించుకుంటున్న తరుణంలో రాంజీ గోండు చరిత్రను వెలుగులోకి తేవాల్చిన అవసరం ఉంది. నిర్వర్తలో మర్లిచెట్టు వద్ద రాంజీగోండు స్థాపనాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి.

-గుమ్మడి లక్ష్మీనారాయణ, ఆదివాసీ రచయితల సంఘం, కొత్తగూడ, వరంగల్జిల్లా (రాంజీగోండ వర్ధంతి)

రచనలకు ఆప్యోనం

సమకాలీన రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక అంశాలపై విశ్లేషణలు, మినీ కవిత, పాట, చిన్న కథ, పొట్టి నవల...., రచనారూపం ఏదైనా సరే..., మీ ఆవేదనము, ఆలోచనలను మాత్రమే పంచుకోండి, అక్షరాలుగా పారకులకు అందించండి.

దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రిక తనదైన లక్ష్మీలను, ధైయాలను కలిగి ఉన్నప్పటికీ భిన్నాభిప్రాయాలకూ వేదికగా నిలుస్తుంది. అదే సమయంలో మాకు ఉన్న పరిమితులను గుర్తించి మాకు అందే రచనల్లో ప్రచురణార్థమైన వాటిని ఫీలు వెంట ప్రచరిస్తాం.

- ❖ పోట్టి ద్వారా రచనలు పంపేవారు మరోకాపీ (జిరాక్స్)ని తమ వద్ద ఉంచుకోవాలి.
- ❖ ప్రచరించని రచనలను తిప్పింపువడం సాధ్యం కాదు.
- ❖ రచనలు పంపిన వారికి వారం రోజుల్లోగా ఏ సంగతీ మేమే తెలియజ్ఞాం. (పోన్ లేదా ఇ-మెయిల్ ద్వారా).
- ❖ ఎంపిక చేసుకున్న రచనలను స్వేస్, పదియాలజీలను బట్టి ఎడిట్ చేసే హక్కు సంపాదకపర్మానికి ఉంటుంది.
- ❖ ఇ-మెయిల్ ద్వారా కూడా మీ రచనలు పంపించవచ్చు, (పీడీఎఫ్ చేస్తే మంచిది. స్టాప్ చేసేటట్లుయితే పేజ్ మొత్తం చక్కగా స్టాప్ అయ్యులా జాగ్రత్త వహించాలి)

రచనలు పంపించాల్చిన చిరునామా:

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar,
Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554, Fax: 040-27635644, Mobile:
9030626288 , website : www.deccanland.com
deccanlandindia@gmail.com కు కూడా మీ రచనలను,
లేఖలను ఇ-మెయిల్ చేయవచ్చు.

తెలంగాణ జవన విధానానికి

ప్రతిజంబం బాలయు చిత్రాలు

తెలంగాణ జీవన విధానాన్ని ఇతివ్యత్రంగా రూపొందించిన చిత్ర ప్రదర్శన ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలిచింది. ప్రముఖ చిత్రకారుడు యాసాల బాలయు గీసిన చిత్రాలతో ఈ ప్రదర్శను నిర్వహించారు. ఐదు రోజులపాటు బేగంపేటలోని పర్యాటక భవనంలో కొనసాగిన ఈ ప్రదర్శన ఏప్రిల్ 8 సోమవారం ముగిసింది. తెలంగాణ జీవనశైలి, తెలంగాణ పండుగలు బతుకుమ్మలు, బెంగాలు చిత్రాలు, తెలంగాణలోని జీవనశైలిని ప్రతిబింబించే లోపం భవనంలో బాలయు చిత్రాలు ప్రారంభించాయి.

వజ్రక్ డిమాండ్

పెన్ను పెంచాలి

రాష్ట్రంలో వృధ్ఘలకు, వితంతవులకు పెన్నును రూ. 1000కి పెంచాలని ఎంఆర్ పీఎస్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు మండక్షష్ట మాదిగ డిమాండ్ చేశారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 300 ఇస్తుండగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున న్న రూ. 200 లను ఇవ్వడం లేదని విమర్శించారు. అన్ని రాష్ట్రాలూ కేంద్రం ఇచ్చే పెన్నుకు మరికొంత కలిపి ఇస్తుండగా, మన రాష్ట్రంలో అలా చేయడం లేదని అన్నారు. రాష్ట్రంలో కోటిమందికి పైగా వృధ్ఘలు, వితంతవులు ఉంటే 60 లక్షల మందికి మాత్రమే పెన్నును వస్తున్నాయిన్నారు. 2004లో ఎమ్మెల్యేలకు నెల జీతం రూ. 30 వేల నుంచి రూ. 80 వేలకు పెరిగిందని, వృధ్ఘలు, వితంతవులకు పించన్ మాత్రం అప్పుడు, ఇప్పుడూ రూ. 200గానే ఉండన్నారు.

కోల్పొన్ పెన్ననర్లను అదుకోవాలి

కోల్పొన్ పెన్ననర్ న్యాయపైన డిమాం డ్సును పరిపురించడంలో కేంద్రప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తోందని కోల్పొన్ పెన్ననర్ అసోసియేషన్ ఆరోపించింది. సంఘం సమావేశంలో అధ్యక్షుడు కె. ఆర్.సి రెడ్డి మాట్లాడుతూ, సింగరేణి కాలరీస్లో పని చేసి ఉండ్యోగ విరమణ చేసిన వారికి నెలకు రూ. 5 వేల పెన్నును ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు.

తెలంగాణ రాజులను మరిచిన సర్కారు

సీమాంధ్ర పాలకులు డక్కన్, తెలంగాణను పాలించిన రాజ వంశాల చరిత్రను, అయి రాజులను విస్తరిస్తున్నాయని 1969 తెలంగాణ ఉండ్యుకూరుల సమాఖ్య నేతలు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ చరిత్రపట్ల వ్యవహరించిన ఉన్న అవాస్తవాలు, సీమాంధ్రలు కుటుంబులను నిరసిస్తూ ప్రోదరాబాద్లో సమాఖ్య ఏట్రీల్ 3న విలేకరుల సమావేశం నిర్వహించింది. ఈ సమావేశంలో 69 తెలంగాణ ఉండ్యుకూరుల సమాఖ్య అరీపుర్ణీ, కొల్లూరి చిరంజివి మాట్లాడుతూ కన్సడ చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణదేవరాయలు పట్టాభిషేకం 500 ఏళ ఉత్సవాలకు రూ. 500 కోట్లు వెచ్చించారు. కానీ దక్కన్, తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని పాలించిన ఈ ప్రాంత చక్రవర్తుల జన్మదినం, పట్టాభిషేక కార్యక్రమాలను మాత్రం ప్రభుత్వం చేపట్టడంలేదని వారు విమర్శించారు. తెలంగాణ భాష, సంస్కృతిపై సీమాంధ్రులు దాడి చేస్తున్నట్లుగానే మన చరిత్రపైనా దాడి జరుగుతోందని వారు ఆరోపించారు. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య, ఇతర సీమాంధ్రులు రాసిన పుస్తకాల్లో నిజం వ్యతిరేకతే తప్ప వాస్తవ చరిత్రకు దూరంగా ఉండని వారు ఆరోపించారు. నిజం రాజ్యంలో 16 జిల్లాలు ఉంటే అందులో వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాల్లోనే సాయిధ తిరుగుబాటు తలెత్తింది. దీనిని బట్టి నిజం రాజ్యంలో ప్రజల్లో వ్యతిరేకత పరిమిత్వుని నదిగా చూడాలని వారు కోరారు. బండి యాదగిరి, విసునారు దేశముట్ట ప్రతాపరెడ్డికి వ్యతిరేకంగా బండి కట్టి అనే పాటను రచించాడని, కానీ 'మా భూమి' విత్రంలో దానిని శైజాం సర్కరోడ అంటూ నిజంని

ప్రజా కంఠకుడిగా చిత్రించారని ఆరోపించారు.

నిజాంకు వ్యతిరేకంగా రాసిన పుస్తకాలే చరిత్రగా చలామణి అవుతన్నాయి తప్ప, వాసువాలు సేకరించి నిజాం అభివృద్ధి విధానా లను, లౌకికతత్వాన్ని

స్వీకరించిన రచనలు మాత్రం మరుగున పడుతున్నాయన్నారు. ఏడో నిజాం నిర్మించి, అభివృద్ధి చేసిన భవనాలు, ప్రాజెక్టులకు సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన పాలకుల పేర్లు పెట్టడం తగదని వారు ప్రభుత్వానికి సూచిం చారు. రాజజెఫర్డెడ్డి, జలగం వెంగళరావు, చెన్నారెడ్డి, విజయ్యబస్వర్ంరెడ్డి ఈ నగరానికి చేసినదేమీ లేదు. కానీ వాల్ఫ్ పెర్సెండుకు పెడుతున్నారు. ఏడో నిజాం మీర్ ఉస్కాన్ అలీభాన్ని ఎందుకు విస్తరిస్తున్నారని ఉండ్యు కారుల సమాఖ్య ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించింది. ఉస్కాన్ అలీభాన్ చివరి రాజేకారు. ఆయన ప్రోదరాబాద్ రాష్ట్రానికి ఏడేళ్లు గవర్నర్ బాధ్యతలు నిర్వర్తించారనే విషయాన్ని మరువకూడదని వారు సూచించారు. ఏడో నిజాం జన్మదినం, వర్ధంతి కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం అధికారికంగా నిర్వహించాలని ప్రధానమంత్రిని కోరుతూ త్వరలో లేఖ రాస్తామని అన్నారు. ప్రోకోర్ట్ న్యాయవాది కె.రాందాస్, సమాఖ్య కార్యాధికర్త సభ్యులు డాక్టర్ శోయబ్, హరీత్, సీహాచ్ బాలకిషన్రావు పాల్గొన్నారు.

‘బదుల మూసివేత తగదు’

పోతుబట్టికరణ పేరుతో పారశాలలను మూసివేయద్దని ఉపాధ్యాయ సంఘాల సంయుక్త మండలి (జాక్స్) ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. ఏప్రిల్ 20న జాక్స్ స్టీరింగ్ కమిటీ సభ్యులు సమావేశమై వివిధ అంశాలపై తీర్మానచేశారు. రాష్ట్రంలో 10లోపు విద్యార్థులు ఉన్న పారశాలలను మూసివేయడం తగదని పేర్కొన్నారు. ఎయిడెడ్ పారశాలల్లో పదోన్న తులు, హేతుబట్టికరణకు ఉత్తర్వులను విడుదల చేయాలని, ఇతర సమస్యలను పరిపురించాలని డిమాండ్ చేశారు.

నిర్వహణ పేరుతో వ్యాపారం

అట స్థలాలు, పారుపు కేటాయింపులపై పిటిషన్

అట స్థలాలు, పారుపులు నిర్వహణ పేరుతో కొన్ని ప్రెవేటు సంస్థలు వ్యాపారం చేస్తున్నాయని ప్రోకోర్ట్లో పిటిషన్ దాఖలైంది. ప్రార్వ్వ్ భ్లక్ పార్టీ నేత మురళీధర్ దాఖలు చేసిన ఈ పిటిషన్లో ప్రోదరాబాద్ కమిషన్ర్, కలక్కర్, పురపాలక శాఖల్లో ప్రతివాదులుగా చేర్చారు. జీహెచ్ ఎంసీలో 104 అట స్థలాలు, పారుపులు నిర్వహణ నిమిత్తం ప్రెవేటు సంస్థలకు అప్పగిస్తే.. అక్రమ నిర్మాణాలు చేపట్టి వ్యాపారాలు చేస్తున్నాయని కోర్టు దృష్టికి తెచ్చారు. తర్వాత వాటిని అక్రమ నిర్మాణాల క్రమబట్టికరణ పథకం కింద క్రమబట్టికరించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని ఆరోపించారు. జూలీపీస్ట్ర్స్ లోని 3.5 ఎకరాల రాక్కగార్డెన్ని అడ్డెక్క తీసుకున్న ఓ సంస్థ.. అందులో జూద గృహం, బార్, హోటల్, ఫంక్షన్ హాల్, ఓపెన్ ఎయిర్ థియేటర్ ఏర్పాటుచేసి భారీగా వసూలు చేస్తోందని పేర్కొన్నారు. జీహెచ్ ఎంసీకి ఏడాదికి కేవలం రూ. 5వేలే ఆడై చెలిస్తోందని వివరించారు.

పాట్కెళ్ల అయిన తెలంగాణ మీద...ఈ తుట్ల వర్షం ఎందన్న? - జయప్రకాశ్ తెలంగాణ

ఆప్యాబ్సీల్ తెలంగాణకు న్యాయమైన వాటా

ఆంధ్రప్రదేశ్ కో - ఆప్యాబ్సీ బ్యాంక్ (ఆప్యాబ్సీ)లో ఎట్టకేలకు తెలంగాణకు న్యాయ బిభజనైన వాటా డక్ట్యూండి. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన అధికారుల కుట్టలు, వివిధ రకాల ఒత్తిళ్ళతో 58 ఏక్కుగా జరిగిన అన్యాయానికి ఎట్టకేలకు తెరవడింది. ప్రత్యక్ష ఉద్యోగ నియామకాల్లో రావాల్చిన 42 శాతం వాటాను ఇప్పుడానికి ఆప్యాబ్సీ పాలకపరం అంగీకరించింది. ఆప్యాబ్సీ తెలంగాణ ఎంప్లోయిస్ అసో సియేప్స్ చేపట్టిన మహోధ్యమానికి తెలంగాణ తెలంగాణ జార్క్ నేతలు, టీఆర్ఎస్ నేతలు మద్దతు పలికారని అసోసియేషన్ అధ్యక్ష ప్రధాన కార్యదర్శులు డ్యాక్టర్ ఎస్.రమేష్, డి. పార్థ సారథి రావు, నేతలు డ్యాక్టర్ అశోక్ వప్తవర్తి, ఎన్ నవీన్ కుమార్ తెలిపారు. ఆప్యాబ్సీ అధ్యక్షుడు కె.వీరారెడ్డి ప్రత్యేకంగా ఫెయిర్ షేర్ కోసం శ్రద్ధ వహించి చర్యలు తీసుకున్నందుకు తమ కలలు నెరవేరాయన్నారు.

తెలంగాణ దైతులను ఆడుకోవాలి

అకాల వర్షాలకు పంటలు నష్టపోయిన రైతాంగాన్ని ఆడుకోవడంలో ప్రత్యుత్తం ప్రాంతాల వారీగా వివక్ష చూపించరాదని టీఆర్ఎస్ నేత హరీష్ రావు డిమాండ్ చేశారు. నీలం తుపాను సందర్శంగా సీమాంధ్ర జిల్లా లకు భారీ ప్యాకేజీలు ప్రకటించిన సీఎం, తెలంగాణ ప్రాంతంలో కురిసిన అకాల వర్షాలు, వడగండ్ల బాధితులను ఆడుకోవడంలో నూడిదారత చాటుకోవాలని కోరారు. బాధిత దైతులకు ఎకరాకు రూ.10 వేల చొప్పున నష్టపరిషోరం చెల్లించాలని, కిందటి రెండేళ్ళకు సంబంధించిన పరిషోరాన్ని ఇప్పుడైనా చెల్లించాలని, నేలకూలిన స్థంభాలకు మరమ్మతులు చేపట్టాలని, వర్షాలతో మృత్యువాత పడిన కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల వరకు ఎక్కుగేపియో చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు.

కార్పూరేట్ విద్యాసంస్థల్లో తెలంగాణ లెక్కరర్లను నియమించాలి

కార్పూరేట్ విద్యాసంస్థల యాజమాన్యాలు తెలంగాణ ప్రాంత లెక్కరర్లను నియమించాలని తెలంగాణ లెక్కరర్ ఫోరం (టీఎల్ ఎఫ్) ట్రైటర్ హైదరాబాద్ ఉపాధ్యక్షుడు విధయికుమార్ డిమాండ్ చేశారు. కార్పూరేట్ విద్యాసంస్థల యాజమాన్యాలు తెలంగాణాలో లెక్కరర్లను నియమించుకొని ఈ ప్రాంత లెక్కరర్కు తీరని అన్యాయం చేస్తున్నాయని అరోపించారు. 2010 మే అనంతరం ఈ విద్యాసంస్థల్లో జరిగిన నియామకాల్లో తెలంగాణాలో తొలగించి, వారి స్థానంలో అర్థత కలిగిన తెలంగాణ వారిని నియమించాలని డిమాండ్ చేశారు. సమాన పనికి సమానవేతనం చెల్లించాలని కోరారు.

తెలంగాణ కోసం - హిందీలో తెలంగాణ ఉద్యమగీతాలు

ఉద్యమగీతాలంటే ఎక్కువగా తెలుగులోనే ఉంటాయని అనుకుంటారు. కానీ, అవి ఇప్పుడు హిందీలోను విడుదలయ్యాయి. వరంగల్ జానీ, వాసు రచించి, స్వరపరిచి, గానం చేసిన హిందీ ఉద్యమగీతాల ఆడియో సిడి ఇది. వరంగల్ జానీన, కె.సంధ్యా శంకర్లు గాయకులు కాగా, మఖ్బాం వ్యాఖ్యానం శ్రోతులను తప్పక ఆకట్టుకుంటుంది. దండ్రే రాజమాళి అండ్ బృందం వారు కోరన్ అందించారు. ఇందులో మొత్తం 8 గీతాలు ఉన్నాయి.

రాష్ట్ర విభజనకు రాజకీయాలు అడ్డంకి

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం సంప్రదాయ యుద్ధానికి సిద్ధం కావాలని ప్రజా యుద్ధానికి, ప్రజాకవి గద్దర్ పిలుపునిచ్చారు. ఏప్రిల్ 12న నల్గొండ జిల్లా సూర్యాపేట పట్టం స్థానిక రహదారి బంగ్లాలో మాట్లాడుతూ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యోగాలని ఆరోపించారు. రానున్న ప్రతి ఎన్నిక తెలంగాణ రాష్ట్రం లోనే జరగాలని, పార్లమెంటులో రాష్ట్ర వీరాటు బీల్లను ప్రవేశపెట్టాలని దిమాండ్తో ముందుకు సాగాల్చిన అవసరం ఎంతైనా ఉండన్నారు. ఎన్నికల పేరుతో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని నీరుగార్చుతున్నాయన్నారు.

తెలంగాణ పీపుల్ గెరిల్లా ఆర్మీపేరుతో ఓయులో వెలసిన పోస్టర్ల వెనుక సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారుల హాస్తం ఉందని వారి కనుసన్నిల్లో ఏర్పాడిన నకిలీ పోస్టర్ అని అభివర్షించారు. బాధ్యలను గుర్తించి ప్రజల ముందు ఉంచాల్చిన బాధ్యత ప్రభుత్వం పోలీసులపై ఉండన్నారు. అవకాశవాద రాష్ట్ర రాజకీయాలు, పోరాట ఎత్తుగడలు సక్రమంగా లేకనే తెలంగాణ రాష్ట్ర వీరాటు అలస్యహాతోందన్నారు. రైతాంగం, చేతి వృత్తుల వర్గాల వారికి రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమ ఆవశ్యకతను వివరించి, ప్రత్యేక తెలంగాణ సాధించుకోవలన్నారు.

తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అళచివేసేందుకు కేంద్రం అనుసరిస్తున్న అవకాశవాద రాజకీయాలపై ప్రజలకు వివరించాలన్నారు. ఉద్యమాన్ని నీరుగారే యత్నాలను తిప్పికొట్టి రాష్ట్ర సాధనే లక్ష్యంగా ముందుకు సాగాలన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర వీరాటు కోసం ప్రజలు నిర్ధిష్టమైన గడువుతో ముందుకు సాగాలన్నారు. యుద్ధానీతిలో ప్రధాన వర్గాలకు చెందిన శత్రువులతో ఇఖ్బందులు పడుతున్నామని, సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారుల, భూస్వాములు బలంగా ఉండడంతో తెలంగాణ వీరాటులో జాప్యం జరుగుతోందన్నారు.

రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంతో పోటు ప్రజలకు భారంగా మారిన విద్యుత్ ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడంలో తెలంగాణ రాజకీయ జేపిసీ పూర్తిగా విఫలం కావడం దుర్ఘాష్టకరమన్నారు. ఇప్పటికేనా గ్రామ గ్రామాన ప్రజలను మైత్రీపూర్వకమనుచేసి ప్రశ్నంతో ముందుకు సాగాలన్నారు.

రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంతో పోటు ప్రజలకు భారంగా మారిన విద్యుత్ ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడంలో తెలంగాణ రాజకీయ జేపిసీ పూర్తిగా విఫలం కావడం దుర్ఘాష్టకరమన్నారు. ఇప్పటికేనా గ్రామ గ్రామాన ప్రజలను మైత్రీపూర్వకమనుచేసి ప్రశ్నంతో ముందుకు సాగాలన్నారు.

ప్రజాకవి నుస్రత్ మొహిమెట్లీన్ మృతి

ప్రపంచ నాహింతి ఉద్యమానికి నష్టం

సేనాని, తొలితరం కమ్యూనిస్టు యోధుడు ముగ్గుం మొహిమెట్లీన్ మొదటి కుమారుడు నుస్రత్ మొహిమెట్లీన్ కమ్యూనిస్టు భావజానిన్ని సాహిత్య సాంస్కృతిక రంగాల్లో వ్యాఖ్యికి తుదిశ్వాస విడిచేంతవరకు పోరుసుల్చారు. తండ్రి ముగ్గుం అడుగుజడల్లో కుమారుడు నడిచాడు. కష్టజీవులు, కార్బికవర్గం, వీడిత లాడిత వర్గాల ప్రజల కోసం నిరంతరం పాటుపడిన మహానీయుడు కామ్చెండ్ నుస్రత్ మొహిమెట్లీన్. ఏప్రిల్ 3న అరైవెనిమిది సంవత్సరాల వయస్సులో హరాత్తుగా గుండె ఆగి మరణించారు. తన తండ్రి వలే, కార్బిక నాయకుడిగా, కమ్యూనిస్టు వాడిగా, ప్రజాకవిగా ఒక లోకికి ప్రజాస్వామ్యవాదిగా ప్రజా ఉద్యమాలలో పోల్చాన్నారు.

ఆయన బాల్యదశనుంచి తండ్రి భావాలకు ఆకర్షితుడైనాడు. ఉర్రూలో పోస్ట్ గ్రాఫ్యూయేస్వన్ మాన్ కమ్యూనిస్టేషన్ ఉర్రూ ట్రాన్స్‌లేస్వన్లో పీజీ డిబ్లోమాను పూర్తి చేశారు. విద్యార్థి యువజన కార్బిక కర్కక ఉద్యమాలలో క్రీయాశీలక పాత్రను పోషించారు. ప్రజా ఉద్యమాలలో ఆయన పాత్ర మరచిపోయినటువంటిది. రాజ్యస్థ సభ్యులు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ సీనియర్ నాయకులు అభిజ్ఞ పాపాతో కలిసి ఉర్రూ మీడియం డిగ్రీ కళాశాల ఏర్పాటుకు వేలాది మంచి విద్యార్థులను సమీకరించి కదిలించారు. విద్యార్థి యువజన ఉద్యమాలను విస్తరింపజేయడానికి నుస్రత్ పడరాని కష్టాలు, బాధలను ఎదుర్కొన్నాడు. తండ్రి ముగ్గుం స్థానిని రిగిలించాడు. ముస్లింలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా తిరిగి తెలుసుకున్నాడు. అన్యాయమయిసోటున్న వక్ష్యాల్రూ భూములను కాపాడటంలోనూ, మౌలానా ఉర్రూ జాతీయ విశ్వవిద్యా లయంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలపై, ప్రజా సమస్యలపై సమరశీల పోరాటాలను నిర్వహించి ప్రభుత్వాల కళ్ళ తెలిపించాడు. 1962లో నుస్రత్ మొహిమెట్లీన్ వివాహం నిశ్చమయింది. ఆ సమయానికి నుస్రత్ తండ్రి ముగ్గుం మొహిమెట్లీన్ ఆట్లీన్ సమ్ముకు నాయకత్వం వహిస్తూ అక్రమంగా అరెస్టులు జైల్లో నిర్వంధించబడినాడు. దీంతో ముగ్గుం సూచన మేరకు నుస్రత్ వివాహానికి రాజ్యబహుదార్ గౌర్ పెట్టి పెడ్దగా వ్యవహరించారు. స్టేట్ బ్యాంక్ అఫ్ ఫ్రైంరాబాద్ ఉద్యోగిగా చేరి 2011లో హెడ్ క్యాపిటయ్ గౌర్ స్వస్థండ పదవీ విరమణ చేశారు. అనంతరం పూర్తి కాలం కమ్యూనిస్టు కార్బిక్ గా ప్రజా ఉద్యమాలకు నాయకత్వం వహిస్తూ వచ్చాడు. నుస్రత్ మంచి కవి, రచయిత. క్రీలాన్స్ జర్రులిస్టుగా విశాలాంధ్ర, పాకిస్టాన్కు చెందిన రోహనాయి ఆఫ్కర్ జార్ఫీ అయిందా పత్రికలకు సాహితీ రచనలు చేశారు. 1963లో తన రచనా వ్యాసంగాన్ని ప్రారంభించారు. పాయం, సియాసత్, మాయత్, రాష్ట్రీయ సహా పత్రికలకు పలు రచనలతో ప్రజల హృదయాల్లో ప్రజాకవిగా, కమ్యూనిస్టుగా మంచి పేరు తెచ్చుకున్నారు. అనేక పుస్తకాలకు నుస్రత్ సంపాదకత్వం కూడా వహించారు.

1991లో బాగ్గాద్ సగరంపై అమెరికా సామ్రాజ్యవాదులు బాంబుదాడులు చేసినపుడు, అష్టనిస్టాన్, ఇరాక్ దురాక్రమణాల వరకు పొసిస్టు విధానాలు అమలుపరుస్తున్నపుడు అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిశేకంగా, అభ్యర్థుడు రచయితల సంఘం, విప్పవ రచయితల సంఘాల ఆధ్వర్యంలో లోకికి ప్రజాస్వామ్య అభ్యర్థుడు వాయిలతో కలిసి కవులు, కళాకారులు, సాహితీవేత్తల ఐక్యతను వినిపించారు. గుజరాత్ మారణకాండ, మతతత్వాలు సమాజానికి ప్రమాదాలుగా మారినపుడు మతతత్వానికి వ్యతిశేకంగా గుజరాత్ నరమేధంపై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా విపరించారు. మతతత్వ అరాచకాలను ముక్క కంరంతో తిప్పి కొట్టగలిగాడు. పిందు, ముస్లింల ఐక్యత కోసం నుస్రత్ పరిపరివిధాలుగా పరితపించాడు. బాట్రీమసీదు కూల్చివేసిన అనంతరం, హిందు మతోన్నాడ దాడులకు వ్యతిశేకంగా అన్ని మతాలు, అన్ని కులాల పక్షతను కోరిన వాడు. అభ్యర్థుడు రచయితల సంఘం, అఖిల భారత స్థాయిలో కార్య దర్శిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. కవులు, కళాకారులు, రచయితలు, అభ్యర్థుడువాయిలందరిని ఒకే వేదికపైకి తెచ్చేందుకు ఆయన పడిన ప్రమ వర్షనాతీతం అని చెప్పవ తప్పదు. నుస్రత్ తండ్రిది మెడక్ జిల్లా అందోతే. ఉద్యమరీత్య ముగ్గుం హైదరాబాద్కు రావడం జరిగింది. నుస్రత్కు మెడక్ జిల్లాతో అవినాభావ సంబంధమంది. నుస్రత్తో నాకు ప్రత్యేకించి ఆత్మియమయిన అనుబంధాలున్నాయి. ముగ్గుం మొహిమెట్లీన్ అంటే నాకు చాలా గౌరవం. ఇంకా చెప్పాలంటే ఆయన అభిమానిని. నా మొదటి పుస్తకమయిన ప్రపంచికరణతో మారిన పట్టెలు పుస్తకాన్ని ముగ్గుంకు అంకితమచ్చాను. పుస్తకాన్ని నుస్రత్కు అందించేటప్పుడు పుస్తకాన్ని చూసి బాగుందని అన్నాడు. ఎప్పుడు చూసిన ఎక్కడ కనిపించిన సాదా సీదాగా కనిపించి, ఆప్యాయంగా పలకరిస్తాడు. ఆయన మరణాన్ని సాహితీ అభిమానులు ఎవ్వరూ తట్టుకోలేకపోతున్నారు. ఆయన మరణించిపుట్టికీ ఇంకా కళ్ళ ముందు మొదులుతున్నట్టు కనిపిస్తుంది. 1972లో ఆయన సోవియట్ యూనియన్ లో పర్యటించారు.

అష్టనిస్టాన్, తాప్పంట్, మాస్ట్రో తెబ్బినీ తదితర ప్రాంతాలలో జరిగన అంతర్జాతీయ మహాసభలకు మన భారతదేశం సుంచి ప్రతినిధిగా హోజరయినాడు. పాతబస్సీలో మత ఫంర్మాషణలు జరిగినపుడు మతసామరస్యాన్ని కాపాడేందుకు ఎంతో శ్రమించారు. ఉర్రూ అభ్యర్థుడు రచయితల సంఘం బాధ్యతలు నిర్వహిస్తానే అంజు మన తరఫీ ఉర్రూ సంఘులో బాధ్యతలు తీసుకొని భాషాభిప్పద్దికి కృషి చేశారు. నుస్రత్ ఆక్సిక్ మృత్యుతో ప్రపంచ సాహితీద్వారానికి తీర్చిన నష్టం. తుదికౌసు విడిచేంత వరకు తండ్రి బాధ్యతలు భావితరాలకు మార్గదర్శకంగా నిలుస్తాయి.

- దామరపల్లి నల్సంహరణ్డి

విరబుసిన తెలంగాణా ఆత్మ

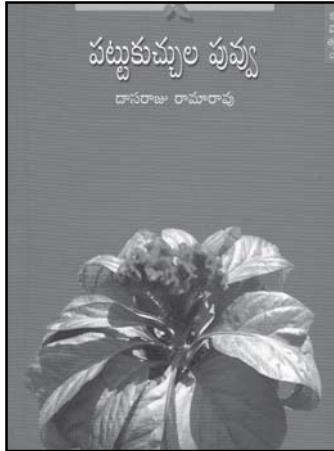
కవిత్వంలో కవి కనిపించినంతగా వచనంలో రచయిత కనిపించడు. వివిధ పొత్తులను సృష్టించిన వచనకర్త ‘కాల్పనికత’ తెరచాటున దాగుండే అవకాశం ఉంది. అందుకే రసాత్మకత కావ్యం హక్కు

కవిత్వం ఎంత హృద్యంగా ఉంటే కవి అంతగా దగ్గరవుతాడు. కవి ఎంతగా దగ్గరవుతూ ఉంటే కవిత్వం అంత సృష్టింగా గోచరిస్తుంది. కవిగా దాసరాజు రామారావును, కవిత్వంగా ‘పట్టుకుచ్చుల పుప్పు’ను పై కోవకు చెందినట్టుగా ఉదహరించవచ్చు).

నిజంగానే దాసరాజు రామారావు కవిత్వంలో విప్పారిన ‘పట్టుకుచ్చుల పుప్పు’ అందం, మెత్తదనం, ఆరుణిమ కవి మనుసుకు దర్శణంగా అగపిస్తాయి.

దాసరాజు ‘కవిత్వమైనవాడ’ని సంబోధిస్తూ వరపరరావు రాసిన మాట ఈ కవిత్వ సారం పించి చేతికిచ్చినట్టుంది. ‘ఇందులోని కవితలన్నీ మనిషిలోని మనిషితనం పరాయాకరింపబడడం గురించి పడిన ఆవేదనను, మనిషి అస్తిపంజరంలోకి సజీవ సంచలన రక్త మాంసాలను మళ్ళీ ప్రోది చేసి మనిషితనాన్ని, మంచితనాన్ని ఆవిష్కరించాలన్న గాఢమైన ఆకాంక్షను ప్రతిఫలిస్తాయి. కవితలన్నింటిలోనూ ఒక సుకుమారమైన సున్నితమైన భావశబ్దాలత, ఎటువంటి గడ్డ రోజుల్లోనూ సమతాసుందర భవిష్యత్తు స్ఫుర్పాలను చూడగల ఊహా, కవితోపరచుకుని ఉంటుంది’ అనుమాటలతో సంగ్రహంగా సమీక్ష పూర్తయినట్టే. సోదాహారణ విపరింపు మాత్రమే మిగిలినట్లు.

ఇందులో అత్యధిక కవితల్లో కనిపించే శైలిప్రాధార్యతలో చేయి తిరిగినవాడు ఈ కవి. ‘ఆకలిరాగంలో ఆత్మాభిమానం / సత్కాగ్ని అవతారం ఎత్తినంక / నోట్లో నాలుక తెడ్డులూ / నిరంతరం ఈడడం మొదలవ్వాల్సిందే’ అంటాడు. చిత్రణ దృశ్యమానమవుతుంది. అయినా వస్తువుపై, శైలిదిష్ట చేయాకుండా శిల్పం కాపాడుతూ సూటి రచన సాగించాడు. అందుకే చివరగా - నా దేశంల / బిచ్చగాని చేతిలో పత్తుగిన్నాగ / ఏ జెండా రెపరెప ఎగుర్చుందో / ఆ జెండా మీద / నా బతుకు సంతకం లిఫిస్తా’ నంటాడు.

‘సున్నితంగా’ ఓ అపురూపమైన కవిత. సున్నితాస్సికే ఓ నిఘంటు. సద్గుచేయని కదలిక సైతం ఇక్కడ అంతరాయమే. రపీమని రెప్పల కపచం మూసినా కంటి చంపిపాప బంగారుకల సగంలో ఆగిపోతుందట. గాలిబుడట టవ్ మని పగిలినా ప్రోది చేసుకున్న పిచ్చుకల గూడు చెల్లా చెదరోతదట. అందుకే - పెదిమలు విడదీయక / సుతారంగా ఒక చిరుప్పు బిందువుని / పుష్పింపచెయ్యగలవా / తలమీద ధరించి / జీవితం పొడుసూతా నడిచెఱ్ఱతా / చాలా.. చాలా.. చాలా.. / సున్నితం... గా..’ నంటాడు కవి.

నేడు ‘చెర్చిక కల’ ఐపోయింది. ‘కాళ్ళకు నీటి గజ్జెలు కట్టుకొని గంతులేసిన / వాగు సుగంధాన్ని పెయ్యంతా పూసుకుంటూ ఈతకొళ్టిన’ నాటి రోజులు గుర్తు చేసుకున్న కవి హృదయం సుత ‘పల్లె, కడుపు’ తీరుగ పట్టిన పగిలిన గోలేమే’ అయింది. అందుకే ‘కిన్నే వాటుర్ బాటిల్ను చూస్తే / బంగారు పంజరంల బంది అయిన మన ఊరి చెరువులా’ ఉంది. ‘ఇయ్యాళ్ళ దుకాణంల / నీళ్ళపాకెట్ ముందు / పలై బతుకోక బోడి రూపాయ్’ అంటాడు. ‘నీటి గజ్జెలు’ కవి అద్భుత వ్యక్తికరణకు ఓ మచ్చుతునక.

కాలం ధనస్వామ్య విష సంస్కృతి వెంట ఇంత వేగంగా ఎన్నడూ పరిగెత్తలేదేమో, గత తరలేవి తన జీవన కాలంలో భ్రమపడుతున్న జీవన మూలాల గురించి ఇంత రంధ్రపడలేదేమానిపిస్తుంది. ‘ఆ యిల్లంటే కవితలో కవి మధనపడుతున్న తీరు ఇందుకు అడ్డం పడుంది. ‘కిరుమని! వాకిట్ల దర్వాజ తీసిన చప్పుడులేదు / గుది గుచ్ఛిన డిఫయుకుశలోపరుల ఉత్తరాల దండ / కొయ్యుకు వేలాడదు / బాపి గిరక మీంచి జరున జారే / జాక్కెన కంటి ముందుకు రాదు / పెద్దగంపెతో పెద్దగా వద్దించే / పెద్దరికపు పొందాన్ పెద్దాయిలేదు / ఆ ఇంటికి / పెద్ద తాళం కప్పవేలాడుతున్నది’ ఇన్ని ‘లేదు’ల మధ్య జీవితమిది.

చందదారులుగా చేరండి!

దక్కన్ ల్యాండ్

చందదారులను చేర్చించండి!

‘తెలంగాం రిసోర్స్ సెంటర్’ ఆధ్వర్యంలో ఎం.వేడకుమార్ సంపాదకత్వంలో ప్రాణాంద్యమాల వేదికగా ఆరంభమైన ‘దక్కన్ల్యాండ్’ తెలుగు సామాజిక రాజకీయ మాసపత్రిక అనుమతికాలంలోనే అన్ని వర్షాల ఆదరణ పొందింది. తెలంగాం ఉద్యమారులకు కరదిపికగా మారింది. ఈ పత్రిక మరిన్ని వర్షాలకు చేరడంలో ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ, మేధావుల ఆమూల్య సహకారాన్ని కోరుతున్నాం. చందదారులుగా చేరడంతో పాటు తమకు తెలిసినవారిని చందదారులుగా చేర్చించాల్సిందిగా అభ్యర్థిస్తున్నాం.

మా చిరునామా

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar Hyderabad - 500 029. Tel.No. 040-64524554, Mob: 9030626288
mail: deccanlandindia@gmail.com, www.deccanland.com

చందా వివరాలు:

వార్షిక చందా : రూ. 150

2 సం॥లకు : రూ. 300

‘దక్కన్ ల్యాండ్’ పేరిల ఎంట, మనీయార్డ్, చెక్ లేదా నగదు రూపంలో చందామెత్తం చెల్లించవచ్చు.

జపుటికే తెలుగు కవిత్వంలో ఓ స్వప్తమైన మార్పు చోటు చేసుకున్నది. కవితాంశం ఏదైనా తెలంగాణ కవులు తమ ముద్రను కాపాడుకుంటున్నారు. వచ్చి ఆంధ్రయాస పదాలను తోసిరాజుని తమ సొంత వాడుక పదాలతో రఘనలను ప్రాణ పదం చేస్తున్నారు. దాసరాజు రామారావు పట్టుకుచ్చుల పుప్పులో తెలంగాణ అత్యనే దాగి వుంది. ఇందులోని పద్మాల్య కవితలు తెలంగాణ ఆకాంక్ష ఆరాటానికి అద్దం పట్టేవే.

ఈ పొర్చు ప్రణాళికే మనది కాదంటాడు ఈ కవితన 'తెలంగాణా బడిగావాలే' కవితలో. 'ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఆన్నపూర్ణ, రత్నగర్జుం అని చెపుతున్నప్పుడు / మధ్యహన్న భోజనం చాల్చేదన్న ఫిర్యాదు గుర్తుకొస్తది' అని అబద్ధాలు చెప్పేలేక కలత చెందుతాడు.

ఉద్యమానికి ఊపిరులూదాల్చిన యిఱవత ఉనురు తీసుకోవడంపై కవి తన 'ఉద్యమార్పుణం'లో 'తమ్మీ! మడత పడ్డ నాలుకలమీద / కత్తులు పదును పెట్టుకోవాల్చి వుండె / బహురూపాల పోరాటానికి నీ అధ్యయనం / మొళకువలు రచించాల్చి వుండె / అంత అతలకుతలం / చేసినవు తమ్మీ! నీ కన్న వాళ్ళకు / నీ తెలంగాణాకు / నిర్మించు స్వాపంగా మిగలటం / ఎవలు కోరుకున్నరు తమ్మీ' అని మధన పడ్డాడు.

'చిదంబరం అబరం మాటను / మాముంగిల్లో దింపించో లేదో / తడియారనీ' కలల ముద్దు' అని చూడకుండ / దాన్ని బ్రహ్మాంచి పదార్థంగా మార్చడం / తెలుగు తల్లి ముద్దుబిడ్డల / సహాదరత్వ సల్లక్షణం కామోను' అని తన 'సహాదరత్వం' కవితలో కవి సమైక్యరాగం తీసే ఆంధ్రుల దొంగదెబ్బను తెల్లగోలు చేస్తాడు.

మరిన్ని తెలంగాణ అత్మను, ఆకాంక్షను ఆవిష్కరించిన కవితలతోపాటు కె.బాలగోపాల్ పై రాసిన 'అవిత్రాంత హక్కు, జయశంకర్ సార్ పై రాసిన 'విసపుగీతం' చదివి తీరాల్చిన కవితలు, కవి బాలగోపాల్లో - మిముల్ని లాక్ష్మీన మృత్యువుపై / కనిదీరా కేసు పెడ్డుం / మీరు వాదించాలె / వింటున్నారా సార్' అన్నప్పుడు, జయశంకర్ సార్ను 'చిటపట మంటల జ్యోలామాలికల్లోంచి / 'తెలంగాణా వస్తుందనే' అంట్యురు / సంబరపడాల్చి సార్' అడిగినప్పుడు గుండె బరువెక్కుతుంది.

మనసును సుతిమెత్తగా నిమురుతూ, నిమురుతూ, నడుమ నడుమ కర్తృవ్యాస్ని బోధించే కవితలివి. - ఆధ్వర్య, ఫోన్: 9440128169

పుస్తకం: పట్టు కుచ్చుల పుప్పు

రఘన: దాసరాజు రామారావు, వెల: రూ. 50

నెల్ల: 9618224503

కవికి ప్రాపంచిక దృక్పథం ఉండాలి

-వరపరావు

మూడు తరాల కవుల కవితా పరనానికి లామాఖాన్ వేదికైంది. సాహిత్యం, హస్యం, సామాజిక దృక్పథంతో కవులు వినిపించిన కవితలు ఆహాతులను విశేషంగా ఆకక్కుతున్నాయి. మూడు తరాల కవులను కలిపేందుకు కవితా సంగమం పేరిట బంజారాహిల్స్లోని లామాఖాన్ లో ఏప్రిల్ 13న ఓ కార్యక్రమం జరిగింది. మొదచి తరం కవిగా పరవరావు కవితా పరనం చేయగా రెండవ తరం కవిగా కాసుల లింగారెడ్డి, వర్ధమాన కవులు నరేష్కమహార్, మెరాజ్ పొతిమా, అనిలజ్ఞానిలు మూడవ తరం కవుల తరఫున కవితలు వినిపించారు. ఈ సందర్భంగా కవిత అంతర్జాల పత్రికను వారు ఆవిష్కరించారు. ఇందులో 144 మంది కవులు రాసిన కవితా సంకలనాలను అభిమానులకు అందుబాటులో ఉంచారు. కవి సంగమం-2012 కవితా సంకలన పుస్తకాన్ని పరవరావు, శివారెడ్డి, నౌడూరి మూర్తిలు ఆవిష్కరించారు. అనంతరం పరవరావు మాట్లాడుతూ కవి ప్రపంచిక దృక్పథంతో వ్యవహరించాలన్నారు. అంతర్భాహ్య యుద్ధంతో కవిత్వాన్ని రచించాలని సూచించారు. అప్పుడే అదులో నిర్మించున రహస్యాలను అభిమానులు ఆస్పాదించగలుగుతారని చెప్పారు. ప్రపంచ దేశాల్లో ముల్లింలు, ఆదివాసీలపై దొర్కన్యం పెరిగిపోతుదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ముస్లిం దేశాల్లో పెట్రోల్, అయిల్ వావులు ఉండటం, ఆదివాసీల వద్ద గనులు ఉండటంతో వాటిపై తమ పెత్తనం సాధించేందుకు కొంత మంది సాప్రమాజ్య వాదులు అమాయకులను పొట్టున బెట్టుకుంటున్నారని ఆరోపించారు. దీన్ని ఆపాల్చిన అవసరం ఉండని అభిప్రయాపడ్డారు. యువ కవులు త్రామిక జీవుల కప్పులను కవితా రూపంలో రాసి బాహ్య ప్రపంచానికి వెల్లడించేందుకు కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

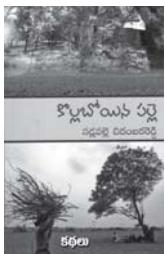
మీ అబిప్రాయాలకు ఆప్సోనం

పత్రికలో వెలువడుతున్న రఘనలపై మీ అబిప్రాయాలను ఆహ్వానిస్తున్నాం. పత్రిక అభిపృథికి తీసుకోవలసిన చర్యలపై మీ సలహాలు, సూచనలు కోరుతున్నాం. మీ అబిప్రాయాలు, సలహాలు, సూచనలు పంపించాల్చిన చిరునామా

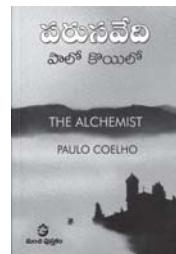

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029. Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644; Mobile: 9030626288; deccanlandindia@gmail.comకు కూడా మీ రఘనలను, లేఖలను ఇ-మెయిల్ చేయవచ్చు.

పేరు: కొల్లబోయిన పల్లె
రచన: సద్గవపల్లె చిదంబరరెడ్డి
త్రచురణ: పాలపిట్ట బుక్స్
వెల: రూ.80
ప్రతులకు: సద్గవపల్లె చిదంబరరెడ్డి, హిందూపురం,
ఫోన్: 9440073636,
పాలపిట్ట బుక్స్ ఫోన్ 040-27678430

పేరు: పరుసెబి
అమువాదం: కె.సురేష్
త్రచురణ: మంచి పుస్తకం
వెల: రూ.90
ప్రతులకు: మంచిపుస్తకం, సికింద్రాబాద్,
94907 46614, నవోదయ బుక్ హాస్

పేరు: తల్లడిల్లుతున్న జనవ్యాదయాలు
రచన: మానేరు
త్రచురణ: మంచీర పజ్ఞకేషన్స్
వెల: రూ.80
ప్రతులకు: విశాలాంద్ర పజ్ఞకేషన్స్
చిశ బుక్ హాస్, సహాచర బుక్ హాస్,
నవోదయ పజ్ఞకేషన్స్

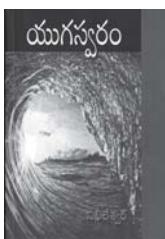
పేరు: దశత కవిత్వం - పరామర్శ
రచన: డాకె. లక్ష్మినారాయణ
త్రచురణ: రమాపజ్ఞకేషన్స్
వెల: రూ.100
ప్రతులకు: శ్రీమతి కె.రమాదేవి, అనంతపురం.
విశాలాంద్ర ప్రజాశ్త్రీ, నవోదయ,
దిశపుస్తక కేంద్రం

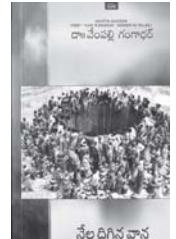
పేరు: నేలమ్మా నేలమ్మా గేయరూపకవిత్వం
పలశీలన
రచన: గోపగాని రవిందర్
త్రచురణ: పాలపిట్ట వెల: రూ.90
ప్రతులకు: రమణ్ శ్రీ, ఇం.నె.9-76/2,
అచిలాబాద్. పాలపిట్ట బుక్స్, ప్రాదరాబాద్,
ఫోన్ 040-27678430

పేరు: సింపశిట్ట
రచన: రమణజీవి
త్రచురణ: ఎర్సెషిషన్స్
వెల: రూ.90
ప్రతులకు: విశాలాంద్ర పజ్ఞపుంగ్ హాస్,
విజ్ఞాన్ భవన్, ఫోన్: 040-24744580

పేరు: యుగస్వరం
రచన: నిఖిలేషన్
వెల: రూ.80
ప్రతులకు: విశాలాంద్ర, ప్రజాశ్త్రీ,
నవోదయ, సహాచర,
మైత్రి బుక్ హాస్

పేరు: నేలభిగిన వాన
రచన: డా.వేంపుల్ గంగాధర్
త్రచురణ: పాలపిట్ట బుక్స్
వెల: రూ.70
ప్రతులకు: పాలపిట్ట బుక్స్, ప్రాదరాబాద్,
ఫోన్ 040-27678430

పేరు: ఆకాంక్ష
రచన: గుండెబోయిన శ్రీనివాస్
త్రచురణ: చెలిమి సాహిత్య సాంస్కృతిక వేబిక
వెల: రూ.70
ప్రతులకు: మెట్టు రవిందర్, హాస్కొండ, ఫోన్:
9908763566, గుండెబోయిన శ్రీనివాస్,
హాస్కొండ, ఫోన్: 99851 94697

పేరు: అస్త్రామ్లు - ఆధునికత - మార్కెటింగ్
రచన: పాణి
త్రచురణ: విశ్వవ రచయితల సంఘం
వెల: రూ.75
ప్రతులకు: చిశ పుస్తక కేంద్రం ప్రాదరాబాద్,
సహాచర బుక్ మార్కెట్ ప్రాదరాబాద్,
నవోదయ బుక్ హాస్ ప్రాదరాబాద్

పుస్తక పరిచయం

పుస్తక పరిచయం శీర్షిక ద్వారా వివిధ పుస్తకాలను పారకులకు పరిచయం చేసే ప్రయత్నం ఇది. ఈ వేదిక ద్వారా పారకులకు తమ పుస్తకాలను పరిచయం చేయాలనుకునే రచయితలు, ప్రచురణ సంస్లలు తమ పుస్తకాలు రెండు కాపీలను దిగువ చిరునామాకు పంపించవచ్చు. వీలు వెంట వాటిని ప్రచురిస్తాం. సమకాలీన సామాజిక అంశాలతో కూడిన కొత్త పుస్తకాలకు ప్రాధాన్యం.

పుస్తకాలు పంపించాల్సిన చిరునామా :

DECCAN LAND : "CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.

Tel.No. 040-64524554 Fax: 040-27635644 Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com www.deccanland.com

ఈనాటికీ
వేటనే సమ్మకున్నాం
ఆడవి తల్లిని
వినాటికీ అమ్ముకోం

కష్టాలను మరిపించే
ప్రకృతి అందాలతో
సలేశ్వరం

Photos by: T.Swamy

M. Ravinder Reddy
Managing Director
Sri Venkateshwara Constructions
Hanamkonda

**9 నిత్యావసర సరుకుల పథకం
రూ. 185/- లకే**

రాష్ట్ర ప్రజల కోసం మరి సంక్లేశ పథకం

పనులు | ఉప్పు | కండి పప్పు | గోద్ధుమలు | కారం | చక్కర
పొమ్మెలిన్ అయిల్ | చింతపండు | గోద్ధుమపిండి

సామాన్యదికి తేడుగా నిలుస్తున్న ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి సారథ్యంలోనీ అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మరో జ్ఞాపత్ర సంక్లేశ పథకం “అమృత హస్తం” ప్రారంభిస్తోంది. ఈ పథకం కీంద తెల్లకార్బూడారులలతా సబ్సిడీపై ప్రతినెలరూ. 185/-లకే 9 రకాల వంటసరుకులను పొందవచ్చు. రూపాయి కిలో బియ్యంతో పేదలకు ఆహార భీద్రత కల్పించిన ప్రభుత్వం అమృత హస్తంతో ఆ దిగుణ మరో అడగు ముందుకేసింది.

సరుకుల సంచి - ప్రతి కార్బూడారునికి ఒక చేతి సంచి ఉచితంగా అందజేయబడుతుంది.

గోట్టి డి. శ్రీధర్ బాబు
రాష్ట్ర పొరసరఫరాల శాఖ మంత్రి

ఆరీ చేసినవారు: సమాచార, పొర సంబంధాల శాఖ, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం